GEMEENTE VELSEN

Begroting 2027-2030

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave 3
Leeswijzer 4
Voorwoord 5
Meerjarenperspectief 5
Programma's 9
Ondernemend en duurzaam Velsen 9
Vitaal en sociaal Velsen 29
Wonen en leven in Velsen 52
Burger en bestuur 75
Organisatie en financien 93
Paragrafen 105
Lokale heffingen ....**Error! Bookmark not defined.**
Weerstandsvermogen en risicobeheersing 117
Onderhoud kapitaalgoederen 134
Financiering 144
Bedrijfsvoering 150
Verbonden partijen 157
Grondbeleid 179
Investeringen 186
Wet open overheid 190
Financiële Begroting 191
Overzicht Baten en Lasten 191
Uiteenzetting financiële positie 203
Taakvelden 209
Bijlagen 212
Voortgangsrapportage grote projecten 212

Leeswijzer

Hierbij bieden wij u de Begroting 2027-2030 aan. Deze begroting geeft inzicht in het te voeren beleid, de inkomsten en uitgaven (ofwel de baten en lasten) in 2027, met ramingen voor de jaren 2028-2030. Het college van Burgemeester en Wethouders heeft de begroting op 8 september 2026 aan de gemeenteraad aangeboden. De begroting die de raad vaststelt, bieden we (conform de voorschriften uit de Gemeentewet) vóór 15 november 2026 aan de provinciale toezichthouder aan.

De begroting begint met een kort (financieel en beleidsmatig) voorwoord en een toelichting op de ontwikkeling van het financiële meerjarenperspectief. De kern van de begroting zijn de vijf programma's. Tot slot bevat de begroting een aantal (verplichte) paragrafen en de financiële begroting.

Per programma is een doelstelling en een aantal uitgangspunten opgenomen. De programma's zijn onderverdeeld in deelprogramma's. Per deelprogramma is de doelstelling verder uitgewerkt en is beschreven welke activiteiten bijdragen aan de realisatie daarvan. Per programma is een overzicht opgenomen met indicatoren, de betrokken partijen en een financiële tabel. De raad stelt de begroting vast op programmaniveau cf. de Verordening financieel beleid, beheer en organisatie gemeente Velsen 2026. In deze begroting is de naam van het betreffende deelprogramma opgenomen.

Ten aanzien van de financiële tabellen in de programma's: lasten zijn opgenomen met een '-' en baten met een '+'. Bij een wijziging van de begroting betekent een '+' bij de baten een hogere begrote opbrengst en een '-' een lagere begrote opbrengst. Bij de lasten betekent een '+' dat dit gunstig is voor de gemeentelijke financiën (minder uitgaven), en een '-' dat het meer kost en dus ongunstig is voor onze financiën

Voorwoord

Beste raadsleden,

Voor u ligt de eerste begroting van de nieuwe bestuursperiode. Deze begroting vormt de financiële uitwerking van de Voorjaarsnota 2026-2030. De begroting heeft een beleidsarm karakter aangezien er nog geen college uitvoeringsprogramma is vastgesteld als doorvertaling van het raadsprogramma.

Het meerjarenperspectief laat in 2027 en 2030 een positief saldo zien, terwijl voor 2028 en 2029 sprake is van een (beperkt) tekort. Door tijdig maatregelen te treffen en bezuinigingen door te voeren in 2025, zijn de gevolgen van de zogenoemde ravijn-jaren grotendeels opgevangen. Dat neemt niet weg dat het maken van deze keuzes ingrijpend en soms pijnlijk is geweest.

De politiek-bestuurlijke ambities voor de komende bestuursperiode staan in het raadsprogramma 'Duidelijke keuzes, merkbare resultaten. Zo doen we dat in Velsen'. In het college-uitvoeringsprogramma wordt uitgewerkt hoe deze ambities gerealiseerd kunnen worden. Zodra dit programma gereed is, kunt u bepalen op welke wijze het incidentele begrotingsoverschot wordt ingezet om verdere invulling te geven aan uw ambities. Daarbij kunt u ook afwegen of er aanleiding is om eerder genomen bezuinigingsmaatregelen geheel of gedeeltelijk terug te draaien.

Meerjarenperspectief

Het meerjarenperspectief geeft inzicht in de verwachte financiële positie van de gemeente Velsen voor de komende vier jaar. De meest recente versie is aan uw raad voorgelegd bij de Voorjaarsnota 2026-2030. Sindsdien hebben zich diverse ontwikkelingen voorgedaan die hebben geleid tot wijzigingen in het financiële beeld. Als gevolg hiervan is de begroting voor 2027 zowel structureel als incidenteel sluitend.

Een belangrijk criterium bij de beoordeling van de gemeentelijke begroting is het structureel begrotingssaldo zoals ook aangegeven in de inleiding van het meerjarenperspectief. De toezichthouder hanteert dit saldo als maatstaf om te bepalen of de gemeente structureel en reëel in evenwicht is. Het gaat hierbij om de vraag of de structurele lasten (terugkerende uitgaven) gedekt worden door structurele baten (terugkerende inkomsten).

Hieronder worden de ontwikkelingen binnen het meerjarenperspectief en de belangrijkste mutaties ten opzichte van de Voorjaarsnota 2026-2030 toegelicht.

De indexering is hetzelfde als waarmee gerekend is in de voorjaarsnota 2026 - 2030.

Soort	Indexering	Bron
Loonkosten	4,20%	Loonvoet sector overheid uit CEP 2026 (12 maart 2026)
Materiële kosten	2,10%	Prijsindex materiële overheidsconsumptie (IMOC) uit CEP 2026 (12 maart 2026)
Mix (incl. Lokale Heffingen)	3,50%	1/3 IMOC & 2/3 Loonvoet sector overheid uit cep 2026 (12 maart 2026)
WMO/Jeugdzorg	3,19%	Voorcalculatie 2027 van NVZ (12 maart 2026)
Verbonden partijen	0,00%	Bestuurlijke afspraken/overeenkomsten

Ontwikkeling meerjarenperspectief

bedragen x € 1.000

Meerjarenperspectief	2027	2028	2029	2030
Primitieve begroting 2026-2029	-1.748	-1.208	640	640
Voorjaarsnota 2026-2030	1.724	-517	-1.779	291
Saldo na Voorjaarsnota 2026-2030	-24	-1.725	-1.139	931
Begroting 2027-2030	715	418	-186	-121
Saldo Begroting 2027-2030	**691**	**-1.307**	**-1.325**	**810**
Structureel Saldo Begroting 2027-2030	*512*	*-1.811*	*-1.764*	*473*

Van voorjaarsnota 2026-2030 naar begroting 2027 - 2030

bedragen x € 1.000

Mutaties begroting 2027-2030	2027	2028	2029	2030
Totaal	**715**	**418**	**-186**	**-121**
Meicirculaire 2026	1.220	1.225	872	703
Personeelslasten	259	293	290	290
Kapitaallasten	-315	-480	-107	-60
Treasury	986	1.069	401	487
Voorziening pensioenen wethouders	250	250	250	250
Bouwleges	-750	-750	-500	-400
Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling	-416	-411	-411	-411
Kostendekkendheidsberekening	-675	-928	-1.130	-1.130
ODIJ	156	150	150	150

Toelichting

Meicirculaire 2026

Een groot deel van de inkomsten van gemeenten is afkomstig van het Rijk via het gemeentefonds. De ontwikkeling van dit fonds bepaalt in belangrijke mate de financiële ruimte van gemeenten. Jaarlijks verschijnen hierover meerdere circulaires. Voor het zomerreces informeerden wij u over de meicirculaire 2026. Op basis van de voorjaarsnota Rijk was er een voorschot genomen bij de voorjaarsnota 2026. Het aanvullende effect van de meicirculaire 2026 wordt met name veroorzaakt door een stijging van de uitkeringsfactor. Deze factor wordt pas bekend bij de publicatie van de meicirculaire en is daarom nog niet meegenomen in de Voorjaarsnota 2026-2030.

Personeelslasten

De personeelslasten waren op basis van de destijds beschikbare gegevens en de in de voorjaarsnota opgenomen indexering doorgerekend voor de begroting 2027. In de zomerperiode heeft de definitieve doorrekening plaatsgevonden op basis van de laatste versie van de personeelsbegroting. De ontwikkeling van de salarislasten vallen op basis van de doorrekening positiever uit dan waar in de voorjaarsnota rekening mee is gehouden.

Kapitaallasten

Hier is het effect van de investeringen die zijn afgesloten en/doorgeschoven in de jaarrekening 2025 en het actuele investeringsplan 2027 – 2030, afgezet tegen het deel waar in de voorjaarsnota 2026-2030 al rekening mee is gehouden. Dit leidt tot een nadeel in de jaren 2027 t/m 2030. Dit nadeel betreft een bijstelling van het voordeel wat al verwerkt is in de voorjaarsnota.

Treasury
De wijze waarop rente aan de taakvelden wordt toegerekend, hangt samen met de treasurykeuzes die op basis van de voorgenomen investeringen worden gemaakt. Op basis van de jaarrekening 2025, de najaarsnota en de verwachtingen over 2027 is een verlaging van de rentelasten noodzakelijk. In de najaarsnota 2026 is dit ook opgenomen voor het jaar 2026.
Per saldo vallen de rente op de langlopende geldleningen, de rente op kort geld structureel voordeliger uit dan wat eerder was voorzien. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt doordat geplande investeringen minder snel groeien dan waar eerder rekening mee is gehouden. Het voordeel valt dan ook in de laatste jaren fors lager uit dan de bijstelling in de jaren 2027 en 2028.

Voorziening wethouderspensioenen
Op basis van de laatste overzichten is geconstateerd dat de hoogte van de voorziening wethouderspensioenen voldoende is. De begrote jaarlijkse dotatie kan hierdoor structureel omlaag.

Opbrengsten bouwleges
Uit geactualiseerde woningbouwprognoses blijkt dat de opbrengsten uit bouwleges lager uitvallen dan eerder geraamd. Bouwleges worden overeenkomstig de gebruikelijke systematiek verantwoord in het jaar waarin een vergunningaanvraag in behandeling wordt genomen en niet bij oplevering van het bouwproject. Een relatief hoog aantal opleveringen leidt daarom niet automatisch tot hogere legesopbrengsten in datzelfde jaar. Omdat de verwachte inkomsten uit bouwleges wel zal stijgen meerjarig is in de jaren 2029 en verder een ingroeivariant zichtbaar.

Bijstellen index OVA
Bij de Voorjaarsnota is uitgegaan van een voorlopige OVA (Overheidsbijdrage in de Arbeidskostenontwikkeling). Inmiddels is de definitieve indexering bekend en verwerkt. De aangepaste OVA leidt tot een bijstelling van de geraamde kosten voor taken waarvoor loon- en prijsontwikkeling wordt gecompenseerd.

Kostendekkendheidsberekening
Bestemmingsheffingen zoals afvalstoffen- en rioolheffing mogen niet méér dan kostendekkend zijn. Door timing, volume en prijsontwikkelingen kom je vrijwel nooit exact op 100% uit; er ontstaat dan een voor- of nadelig saldo. In de gemeente Velsen is ook een saldo ontstaan waarvoor de basis ligt in de kostendekkendheidsberekening op basis van een kritische blik op realisme van meerjarenontwikkelingen en ramingen.

Rioolheffing
Op basis van de kostendekkendheidsberekening bleek dat de geïndexeerde opbrengst uit rioolheffing boven de 100% kostendekkendheid uitkwam, De opbrengst moet verlaagd worden om dit in evenwicht te brengen. De per saldo lagere lasten zijn hoofdzakelijk te wijten aan het minder toerekenen van uren en lagere kapitaallasten daarnaast is eerder nog rekening gehouden met inzet van de voorziening in 2027, deze is in werkelijkheid niet nodig. Ook eerdere areaalontwikkeling in de begroting is gecorrigeerd. Het tarief voor rioolheffing blijft gelijk aan het tarief in 2026.

Afvalstoffenheffing
De ontwikkelingen van de afvalstoffenheffing laten ten opzichte van de rioolheffing een tegengesteld effect zien. Op basis van de kostendekkendheidsberekening vallen de kosten hoger uit dan de ontwikkeling van de baten. Vasthouden aan 100% kostendekkendheid zou hier betekenen dat het tarief hoger zou uitvallen dan de 3,5% indexatie waar in de voorjaarsnota mee is gerekend. Er is gekozen om de reserve Afvalstoffenheffing in te zetten om de ontwikkeling van de opbrengst en het daaruit voortvloeiende tarief conform in lijn te brengen met het uitgangspunt in de voorjaarsnota.

Omgevingsdienst IJmond (ODIJ)
Afgelopen jaar heeft de ODIJ haar financieringsstructuur herijkt en het benodigde financiële volume

per deelnemer bepaald om de opdracht, met oog voor toekomstige ontwikkelingen en met behoud van de kwaliteit van dienstverlening te blijven uitvoeren Bij de herijking van de financieringsstructuur is de ontstane scheefgroei rechtgetrokken en is het aantal toebedeelde FTE geactualiseerd. Bij deze actualisatie neemt het aantal FTE voor Velsen en daardoor ook de structurele bijdrage aan ODIJ af.

Programma's

Ondernemend en duurzaam Velsen

Doelstelling

Naar een duurzame economische ontwikkeling.

Uitgangspunten voor dit programma

Duurzame economie

Krapte op de arbeidsmarkt, economische spanningen en geopolitieke spanningen zorgen voor vele uitdagingen. Tegelijkertijd worden de effecten van de klimaatverandering meer zichtbaar en voelbaar. Daarnaast worden we geconfronteerd met beperkingen van onze huidige energiesystemen. Zo is er landelijk netcongestie op het hoogspanningsnet, waardoor nu ook in Velsen bedrijven met een grootgebruik aansluiting geen uitbreiding kunnen krijgen.
De algehele economische situatie in de regio was de afgelopen jaren heel voorspoedig, de Nederlandse maakindustrie profiteerde daar volop van.
In offshore wind doen zich grote kansen voor. Op korte termijn worden er enkele grote windparken ontwikkeld voor de Nederlandse kust. Met het afgesloten klimaatakkoord zijn de ambities voor de lange termijn nog groter. Dit biedt veel perspectief voor Velsen en de regio.

Klimaatneutraal, circulair, klimaatbestendig en natuurinclusief

Velsen wil zich aantrekkelijker maken om in te wonen, werken, ondernemen en recreëren. Daarom stimuleren we een duurzame, groene en gezonde leefomgeving waarin woningen worden geïsoleerd en steeds meer woningen en bedrijven zonnepanelen en een warmtepomp hebben. We gaan anders reizen, gebruiken vaker het openbaar vervoer, de fiets of gaan te voet; en (vracht)auto's zijn steeds vaker elektrisch. Het stedelijk gebied wordt compacter, met voorzieningen op loop-/ fietsafstand en natuurinclusiever.
Door het veranderende klimaat krijgen we vaker te maken met hittestress, droogte en wateroverlast. We beperken de risico's hiervan door Velsen klimaatbestendig in te richten.

Gezonde leefomgeving

Een gezonde leefomgeving is een omgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en waar de druk op de gezondheid zo laag mogelijk is. De maatschappelijke vraag op dit thema is groot. We investeren in een gezonde leefomgeving voor mens en dier op verschillende manieren. Binnen het programma Ondernemend en Duurzaam Velsen ligt de nadruk op het verminderen van de schadelijke uitstoot van bedrijven, verkeer, zeeschepen en bijvoorbeeld houtkachels. Daardoor verbeteren de lucht-, bodem-en waterkwaliteit. We pakken ook de geluidoverlast en geuroverlast aan We verlenen milieuvergunningen met het oog op een gezonde leefomgeving.

Zwerfvuil en reiniging

Een belangrijk onderdeel van een prettige leefomgeving is dat die schoon is. Afval dat naast containers wordt gezet leidt daarom tot veel ergernis. Velsen investeert tijd in de samenwerking met HVC en wooncorporaties om de overlast van gedumpt afval aan te pakken.

Huishoudelijk afval
We stimuleren het scheiden van huishoudelijk afval. De grondstoffen die dat oplevert worden hergebruikt. Zo werken we aan minder CO2 uitstoot en een circulaire economie. Invoering van het recycle-tarief heeft bewezen effectief te zijn om dat te stimuleren.

Deelprogramma: 1.1 Economische ontwikkeling

Wat willen we bereiken?

Economische ontwikkeling.

Wat gaan we ervoor doen?

Economische Agenda
In 2027 gaan we verder met de uitvoering van de Economische Agenda 2026 – 2030. De agenda maakt duidelijk wat de gemeente de komende jaren samen met het bedrijfsleven wil doen om de economie te bevorderen. We stellen de economische agenda in samenwerking met het bedrijfsleven en andere belanghebbenden vast. De agenda levert een bijdrage aan het realiseren van de Toekomstvisie Duurzaam Verbonden 2050.

Citymarketing
Stichting Citymarketing Velsen gaat in 2027 verder met de uitvoering van haar Meerjarenvisie. In de visie focust de stichting naast het promoten van onze veelzijdige gemeente nog meer op de energietransitie, inclusief duurzaamheid en brede welvaart. Daarbij werkt de stichting nauw samen met onder andere Techport, Amsterdam IJmuiden Offshore Port (AYOP), IJPOS, OV IJmond en Noordzeevis uit IJmuiden, maar ook Duurzaam Velsen (Lokaal Klimaat Akkoord), Energiek Velsen en GreenBiz IJmond.

Energiehaven voor windparken op zee
Binnen Nederland en binnen Europa is er een groot tekort aan installatiehavens voor windparken op zee. Dit vormt een groot knelpunt in het realiseren van de Nederlandse en Europese energietransitie. Daarom werken we met een consortium van Port of Amsterdam, Zeehaven IJmuiden, de gemeente Velsen en de provincie gezamenlijk aan de realisatie van de Energiehaven.

Inmiddels wordt er gewerkt aan het technisch ontwerp van het haventerrein en de kade. Belangrijk element in het ontwerp en de realisatie is dat er op dit moment nog een grote hoeveelheid staalslakken aanwezig is waar het Rijk nog een bestemming voor zoekt. Samen met het Rijk onderzoeken we in de ontwerpfase of deze staalslakken op een goede manier kunnen worden toegepast in het project Energiehaven. De Energiehaven (inclusief de Energiehaven Plus) staat steeds duidelijker op de landelijke beleidsagenda's. Het is ook een belangrijk project in het recent vastgestelde Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied (NOVEX NZKG.)

Offshore wind: voortzetten inzet onder regie van Amsterdam IJmuiden Offshore Port (AYOP)
Onder leiding van Amsterdam IJmuiden Offshore Port (AYOP) werken alle partners in de regio samen aan het onderhoud van de bestaande parken en de ontwikkeling van nieuwe windparken. Sinds september 2024 is de samenwerking uitgebreid met de haven van Den Helder. De ontwikkeling en Nederlandse ambities op het gebied van energieopwekking op zee zijn weliswaar bijgesteld maar nog steeds enorm. Samenwerking tussen de Noord-Hollandse havens is daarom cruciaal. Dankzij de diverse en uitgebreide samenwerking springen we in op de grote kansen om de offshore windsector in IJmuiden verder te laten groeien. Ook op gebied van onderwijs en innovatie biedt dit kansen voor de

regio. De gemeente Velsen zet zich ook in 2027 in om deze ontwikkelingen te ondersteunen binnen de nieuwe meerjarenstrategie 2025-2029.

Techport zet de IJmond op de kaart als internationale techniekregio
Techport is de samenwerking tussen meer dan 90 bedrijven, scholen en overheden in de maak -en onderhoudsindustrie. De samenwerking heeft als doel om van onze regio de eerste groene industriezone van Nederland te maken. De plek waar duurzame vernieuwingen plaatsvinden, technologische innovatie versnelt en regionale opleidingen zorgen voor de banen van de toekomst. De gemeente heeft zich meerjarig gecommitteerd aan deze inzet. De aanpak staat beschreven in het Meerjarenplan 2023-2026.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) havengebied IJmuiden 3.0
De BIZ Havengebied IJmuiden 2.0 liep van 2022 tot en met 2026. Eind 2026 moet er opnieuw gestemd worden over de voortzetting van de BIZ. Dit is een cruciaal moment waarop ondernemers vóór of tegen het verlengen van de BIZ kunnen stemmen. Bij een succesvolle draagvlakmeting wordt de BIZ Havengebied IJmuiden 3.0 voor 5 jaar ingesteld en zal lopen van 2027 tot en met 2031. De BIZ zet zich in voor het schoon, heel, veilig en duurzaam houden van het havengebied. Zo zorgt de BIZ voor onderlinge samenwerking tussen ondernemers én samenwerking met de gemeente en andere partijen. Dit doen zij bijvoorbeeld met camerasystemen, het aanplanten van groen en het opruimen van zwerfafval. De gemeente juicht het verlengen van de BIZ van harte toe. In het geval van een positieve draagvlakmeting, zetten we in 2027 de samenwerking met BIZ Havengebied IJmuiden en Zeehaven IJmuiden voort, o.a. via het Haven Operationeel Team en het Bestuurlijk Overleg BIZ Havengebied IJmuiden.

Bedrijveninvesteringszone (BIZ) Winkelgebieden
Er zijn BIZ-gebieden ingesteld in IJmuiden Centrum (looptijd 2024-2029), Santpoort-Noord (2025-2029) en IJmuiden Kennemerlaan (looptijd 2022-2026). Ondernemers werken samen om de winkelgebieden levendiger en aantrekkelijker te maken. Al deze BIZ-trajecten zijn financieel mede mogelijk gemaakt door de Provincie Noord-Holland. Eind 2026 wordt er bij de BIZ Kennemerlaan een nieuwe draagvlakmeting uitgevoerd waarbij ondernemers vóór of tegen het verlengen van de BIZ stemmen. De gemeente is nadrukkelijk voorstander van de BIZ wegens de toegevoegde waarde voor de samenwerking onder ondernemers en gemeente, de verlevendiging van het winkelgebied en de organisatie van evenementen door de BIZ.

Metropoolregio Amsterdam (MRA)
Velsen is deelnemer van Metropoolregio Amsterdam (MRA), het regionale samenwerkingsverband van 30 gemeenten, 2 provincies en de Vervoerregio Amsterdam. De samenwerking is erop gericht om onze regio concurrerend en leefbaar te houden. Deelnemers stemmen hun inzet met elkaar af op het gebied van economische ontwikkeling, ruimtelijke ordening, woningbouw, mobiliteit, energie en duurzaamheid. Ook verenigen deelnemers zich in de MRA om als stevige gesprekspartners van het Rijk op te treden. MRA is één van de NOVEX (Nationale Omgevingsvisie Extra) gebieden, dit zijn gebieden waar nationale opgaven spelen. Voor de MRA is een verstedelijkingsstrategie opgesteld wat als visie voor de NOVEX geldt. In 2027 gaan we werken met de NOVEX MRA uitvoeringsagenda.

ROM: investeren in technologische innovatie en duurzaamheid in Noord-Holland
De gemeente is aandeelhouder in InWest Regio B.V., dat op zijn beurt aandelen heeft in ROM InWest. ROM InWest is de samenwerking tussen gemeenten uit de Metropoolregio Amsterdam (MRA), gemeenten uit Noord-Holland Noord (NHN) via de STAK, de Provincie Noord-Holland, en het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat (EZK). Het doel van ROM InWest is om de regionale economie te stimuleren door te investeren in bedrijven. ROM InWest bevordert technologie en innovatie door middel van investeringen en beheert hiervoor twee fondsen: het MKB-fonds van €60 miljoen en het Transitiefonds met een doelkapitaal van €100 miljoen. Beide fondsen hebben een

maatschappelijk en een financieel doel. Het maatschappelijke doel is om de regionale economie te ondersteunen en de overgang naar een duurzame, circulaire economie te bevorderen. Het financiële doel is om het uitgeleende geld terug te krijgen, zodat het opnieuw kan worden uitgeleend. In 2027 wordt uitvoering gegeven aan het Meerjaren Strategisch Bedrijfsplan 2027-2030.

Versterking avontuurlijke kust
In 2027 faciliteren we, net als in voorgaande jaren, opruimacties van inwoners en ondernemers om het
bewustzijn van een schoon strand bij de bezoekers te bevorderen. Verder zetten we ons er weer voor in om de 'Blauwe Vlag' binnen te halen. Om de samenwerking met en tussen de belanghebbenden op de stranden, waaronder strandondernemers, reddingsbrigade, politie, natuurorganisaties en strandhuisverenigingen te versterken, organiseren we ook in 2027 twee platforms voor het strand.

Marketing en promotie
De verschillende acties vanuit de Rauw aan Zee campagne zijn geïntegreerd met de activiteiten van citymarketing, dat zetten we voort in 2027. Voor de internationale toerist die in Amsterdam verblijft, werkte de gemeente tot 2026 samen met andere MRA gemeenten in het project Amsterdam Bezoeken Holland Zien. De strategie achter dit project is in 2026 herzien en gaat in 2027 verder in een nieuwe vorm. In de vorige strategie werd een gemeente gepromoot onder één thema. In het geval van Velsen was dit ‘Amsterdam Beach'. Bij de nieuwe strategie is dit breder getrokken, waardoor Velsen ook gepromoot wordt onder thema's als ‘Taste the Region’ en ‘Rest & Reload'.

Recreatieve verbindingen in stand houden
Velsen heeft een uitgebreid wandel-, en fietsknooppuntennetwerk. Binnen dat netwerk zijn diverse themaroutes ontwikkeld. De netwerken zorgen voor belangrijke verbindingen met de regio en verbindingen in het toeristische aanbod. In 2027 zet de gemeente zich in om de recreatieve verbindingen op peil te houden.

Nationaal Park Zuid-Kennemerland (NPZK) naar een Nationaal Park nieuwe stijl
Gemeente Velsen is vertegenwoordigd in het overlegorgaan van het NPZK. In 2027 continueert het NPZK haar activiteiten om uit te groeien tot een Nationaal Park nieuwe stijl, waarbij bezoekersmanagement veel aandacht krijgt. In 2027 werken we deze samen met belanghebbenden en stakeholders verder uit naar een visie en uitvoeringsprogramma voor een Groene verbindingszone Nationaal Park Zuid-Kennemerland - Spaarnwoude.

Recreatieschap Spaarnwoude
Op basis van de vastgestelde Visie Spaarnwoude Park 2040 is een uitvoeringsprogramma opgesteld dat in verschillende fasen wordt uitgevoerd. Een van de onderdelen uit het uitvoeringsprogramma is het ontwikkelen van 5 ontvangstgebieden, elk met een eigen identiteit. Binnen Velsen ligt het ontvangstgebied rond boerderij Zorgvrij met het accent op natuur en educatie. Bij SnowWorld ligt het accent vooral op de actieve en avontuurlijke bezoeker.

Reguliere activiteiten

Goede dienstverlening voor ondernemers
De gemeente verwacht van het bedrijfsleven een stimulerende rol bij het vergroten van de werkgelegenheid. Daarom willen we het bedrijfsleven ondersteunen en van dienst zijn bij het realiseren van ondernemersinitiatieven. Daarnaast brengt de gemeente ondernemers bij elkaar door diverse bijeenkomsten te organiseren met als doel de samenwerking en kennisdeling onderling en met
de gemeente te stimuleren.

Een sterkere haven & industrie

Het college werkt samen met zijn partners en ondernemers aan een dynamische haven. Wij zetten ons in voor sterke industriële clusters, een internationale haven voor vis, een kusthaven voor ferry- en cruisevaart, en een servicehaven voor offshore activiteiten en knooppunt van (duurzame) energie.

Cruise- en ferryvaart

De cruise- en ferryvaart zitten in de lift. Met name de cruisesector is flink gegroeid. Dit komt voor een deel doordat Amsterdam inzet op minder cruiseschepen. We zetten ons, ook in 2027, samen met Zeehaven IJmuiden, KVSA en Citymarketing Velsen in voor deze sector en bekijken hoe we kunnen stimuleren dat de passagiers ook een bezoek aan de gemeente Velsen brengen. Het college zet zich samen met de Stichting Citymarketing in om de cruisepassagiers te verleiden ook een bezoek te brengen aan IJmuiden. Onder andere door het aanbieden van toeristische informatie in de terminals

Behoud en versterking horeca en detailhandel

De gemeente wil dat iedereen zich thuis voelt in Velsen: inwoners, toeristen, bezoekers, ondernemers en werknemers. Daarvoor is een aantrekkelijk en goed functionerend voorzieningenaanbod nodig. In dat aanbod spelen horeca en detailhandel een belangrijke rol.
De gemeente wil dat dit aanbod aantrekkelijk en toekomstbestendig is. Het detailhandelsbeleid richt zich op het compacter en daarmee toekomstbestendiger maken van de kernwinkelgebieden. Ook zet de gemeente in op het mengen van functies in de winkelgebieden. Ook voor horeca geldt dat we verder willen concentreren en ruimte bieden aan nieuwe eigentijdse horecaconcepten die de winkelgebieden en het toeristisch recreatief product van Velsen versterken. Deze ambities worden uitgewerkt in een actualisering van het horecabeleid.

Regionale samenwerking

Velsen draagt bij aan diverse economische samenwerkingsverbanden. Denk aan
het Bestuursplatform Noordzeekanaal-gebied (NZKG) (inclusief de NOVEX NZKG), Metropoolregio Amsterdam (MRA), Economische Samenwerking IJmond (ESIJ) en
regionale havenpromotiestichtingen, Amports en AYOP offshore energy network

Economische samenwerking IJmond

De haven en maakindustrie staan centraal in de economische samenwerking in de regio IJmond. Ook op het gebied van duurzaamheid, circulaire economie en energietransitie bekijken we welke mogelijkheden er zijn om regionaal samen te werken. Dit loopt via
het portefeuillehouderscontact Economische Zaken (PHCEZ).

Samenwerking Noordzeekanaalgebied (NZKG)

Het Noordzeekanaalgebied is één van de NOVEX gebieden en één van de vijf landelijke industrieclusters. In 2023 is het Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied (NZKG) vastgesteld. In het
perspectief worden de thema's gezonde leefomgeving, haveneconomie, circulaire economie, energietransitie, landschap & ecologie, woningbouw en water tegen elkaar afgewogen. Het perspectief sluit goed aan bij het gemeentelijk beleid en bij de ambities uit onze Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden. Het perspectief vormt nu de basis voor de samenwerking tussen gemeenten, Provincie en Rijk. In 2027 werken we verder met de uitvoeringsagenda NOVEX NZKGen actualiseren we het perspectief.

Samenwerking Metropoolregio Amsterdam

Velsen werkt intensief samen op economisch en toeristisch gebied in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) via het Platform BO Economie. Dat biedt kansen voor onder andere Techport, Offshore Wind en toerisme. In de MRA-agenda staat op welke onderdelen de gemeenten samenwerken om de economie te bevorderen in de MRA.

Deelprogramma: 1.2 Het stimuleren van een gezonde, duurzame leefomgeving

Wat willen we bereiken?

Klimaat en Duurzaamheid
In 2050 is Velsen volledig CO2-neutraal. Voor 2030 geldt een tussendoel van 60% reductie t.o.v. 2019. We zijn volledig circulair, klimaatbestendig en waterbestendig. Ook zetten we in op natuurinclusief bouwen en biodiversiteit.

Gezonde leefomgeving
We willen een gezonde leefomgeving realiseren in Velsen (en de regio). We willen dat er in 2030 50% minder mensen aan de gevolgen van luchtkwaliteit overlijden in Velsen dan in 2016. Onderdeel van de ambities op het gebied van een gezonde leefomgeving is ook het terugdringen van geluidsoverlast van wegverkeer in woongebieden.

Minder restafval
Het bewustzijn van bewoners over hergebruik van materialen en grondstoffen groeit. Komende jaren willen we het bewustzijn van bewoners over afvalpreventie vergroten. Zo kan de hoeveelheid restafval die we verbranden verder dalen. Communicatie speelt daar een belangrijke rol in.

Zwerfvuil en reiniging
Op basis van onze huidige gemeten beeldkwaliteit in de openbare ruimte behalen we de met HVC vastgelegde beeldkwaliteit niveau B.
De ergernis van bewoners in IJmuiden die ze delen via sociale media over afval dat naast containers ligt, is echter groot. We zien dat met name in IJmuiden en Velsen-Noord vaak afval naast containers ligt. We willen die vervuiling terugdringen.
Huishoudelijk afval
Tot 2020 hadden we landelijk voor huishoudelijk afval als streefdoel: de gemiddelde hoeveelheid restafval per inwoner terugbrengen tot onder de 100 kilo.

Inmiddels ligt er vanuit Europa een nieuwe norm: in 2035 moet 65% van al ons afval gerecycled worden. Daarom is het nieuwe doel om in 2030 minimaal 60% van het huishoudelijk afval te recyclen. Dus van kilo's restafval gaan we naar een percentage recyclebaar materiaal.

In onderstaande tabel zijn de doelstellingen weergegeven van het landelijke uitvoeringsprogramma Van Afval Naar Grondstof voor Huishoudelijk Afval (VANG-HHA)
Het VANG resultaat is de hoeveelheid restafval (fijn en grof) die per inwoner verbrand wordt.

	VANG resultaat Velsen	% hergebruik Velsen
2020	237kg resultaat	
2023	144kg resultaat	61%
2024	135kg resultaat	Onbekend*
2025	125kg resultaat	Onbekend*, volgt eind 2026
2026	< 135kg doelstelling	>61%
2030	Landelijke VANG-HHA doelstelling	60%
2035	Landelijk VANG-HHA doelstelling	65%

* Bepalen van het percentage hergebruik is ingewikkeld. Feitelijk hangt het af van hoeveel procent van een grondstof uiteindelijk wordt hergebruikt. De totale verwerkingsketen van een grondstof moet daarvoor nagelopen worden. In de landelijke Benchmark huishoudelijk afval wordt dat bepaald op basis van landelijke gemiddelden per afvalstroom. Dwz dat van elke afvalstroom wordt bepaald hoeveel procent van de ingezamelde stroom uiteindelijk wordt hergebruikt. Velsen doet alle oneven kalenderjaren mee aan die Benchmark.

Wat gaan we ervoor doen?

Programma Klimaat & Duurzaamheid
Het programmaplan Klimaat en Duurzaamheid heeft een looptijd tot en met 2030. Er wordt in allerlei verbanden samengewerkt, zoals in de IJmond, Zuid-Kennemerland, het Noordzeekanaalgebied (NZKG), de Regionale Energie Strategie (RES), de Taskforce e-infra, de Metropoolregio Amsterdam (MRA) en de werkregio Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie (DPRA). De duurzaamheidsopgaven zijn complex en multidisciplinair; inzicht in de samenhang tussen de verschillende dossiers is van belang, zowel op inhoud en proces als op governance.

Duurzame organisatie
In 2027 zetten we verdere stappen richting onze doelstelling om in 2050 klimaatneutraal te zijn binnen de eigen organisatie. In 2027 geven we verder invulling aan deze koers door het verstevigen van onze aanpak op het gebied van duurzaam inkopen. In 2027 herijken we het actieplan MVOI 2023–2026 (Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen). Het manifest is verlengd tot en met 2030 en we willen hierop aansluiten en verder bouwen aan een organisatie die MVOI structureel toepast. Daarbij stellen we nieuwe acties op voor de komende jaren, die voortbouwen op de acties uit de vorige periode. Ook verkennen we de mogelijkheden voor het ontwikkelen van routekaarten en implementatieplannen per afdeling of team, zodat we meer structuur en grip krijgen op de voortgang van onze duurzaamheidsdoelen.

Communicatie en samenspel
Communicatie speelt een grote rol in het dynamische speelveld van duurzaamheid. Hierbij maken we gebruik van de communicatiestrategie. Onze rol is het effectief informeren van inwoners en ondernemers en ze stimuleren om zelf duurzame stappen te zetten. Dit doen we via de website, lokale en sociale media én door samen te werken met de samenleving. Inwoners en ondernemers die al duurzame stappen hebben gezet, krijgen een gezicht in de duurzame verhalencampagne. Ook wordt velsengoedbezig.nl gepromoot, waar Velsenaren duurzame stappen kunnen delen. Via inloopbijeenkomsten, aanwezigheid bij evenementen, enquêtes en focusgroepen wordt de mening van inwoners opgehaald.

Energietransitie
Binnen het thema energietransitie wordt ook in 2027 gewerkt aan een groot aantal projecten en dossiers. De uitvoering van die projecten vindt plaats in samenspel met inwoners, bedrijven en instellingen en in (boven)regionaal/provinciaal verband.

Industrie
Het opstellen van de Cluster Energie Strategie (CES) wordt in 2026 vervangen door de Dialoog Infrastructuur voor Industrie in Transitie (DIVIT). Met de Dialoog over Infrastructuur voor Industrie in Transitie (DIVIT) werken de industrie, netbeheerders en overheden samen om de toekomstige vraag en aanbod aan duurzame energie voor de industrie in beeld te brengen. Met DIVIT zetten we in 2027 de positieve elementen van de Cluster Energie Strategie voort, zoals het verzamelen en updaten van de verduurzamingsplannen bij de industrie, expertise input vanuit de industrie-clusterorganisaties en de samenwerking tussen industrie, netbeheerders en overheid.

Elektriciteit, netcongestie en infrastructuur

Het stroomnet bestaat uit een netwerk van hoog-, midden- en laagspanning. Op al deze niveaus is sprake van netcongestie. Dit betekent dat het net op sommige momenten onvoldoende capaciteit heeft om elektriciteit te transporteren, of dat er juist te weinig vraag (te veel productie van stroom en te weinig afname) is. Dit vertraagt plannen van bedrijven, woningbouw of verduurzaming. De verwachting is dat netcongestie nog tien jaar aanhoudt. De Autoriteit Consument & Markt (ACM) heeft in 2026 een prioriteringskader vastgesteld. Het prioriteringskader bepaalt hoe de schaarse transportcapaciteit op het stroomnet verdeeld wordt. Maatschappelijke projecten krijgen voorrang. In 2027 zal dit prioriteringskader ook gelden. Op alle vlakken werken we samen met Liander en TenneT aan meer transportcapaciteit (meer trafo's en meer kabels), het verminderen van de energievraag of het mijden van de piekmomenten.

Regionale Energie Strategie (RES)
Velsen gaat verder met de uitvoering van de Regionale Energie Strategie. We werken aan het concretiseren van de zoekgebieden voor zon en wind op land. We zetten voor 2027 in op meer zonnepanelen op daken en solarcarports. Ook werken we verder aan de Energieroute Noord-Holland (zonnepanelen langs A9 en A22). Daarnaast zetten we in op het verduurzamen van bedrijventerreinen. Dit doen we in samenwerking met ondernemers en GreenBiz. Naar verwachting zal in 2027 de verordening rondom Lokaal Eigendom vastgesteld worden. Lokaal Eigendom zorgt ervoor dat inwoners en de omgeving (financieel) profiteren van energie-opwek projecten.

Transitievisie warmte: warmteprogramma en warmtenet
De Transitievisie Warmte (TVW) is in 2021 door de raad vastgesteld en geeft een beeld van de opgave bij de overstap van aardgas naar duurzame verwarmingstechnieken. Gemeenten zijn verplicht om uiterlijk eind 2027 een opvolger van de TVW vast te stellen: het Warmteprogramma. Hierin beschrijft de gemeente de aanpak voor het isoleren en aardgasvrij maken van de gebouwde omgeving. In het Warmteprogramma staat welke buurten in de komende 10 jaar van het aardgas af gaan en welke aardgasvrije warmtesystemen per wijk toegepast worden. In 2027 zetten we het onderzoek naar de ontwikkeling van het warmtenet voort.

Verduurzamen gebouwde omgeving
De energieprijzen blijven naar verwachting ook in 2027 hoog, wat met name inwoners in slecht geïsoleerde woningen raakt. In Velsen zijn nog veel slecht geïsoleerde woningen. Het isoleren van woningen is op dit moment de meest effectieve oplossing om de energielasten permanent te verlagen en huishoudens minder kwetsbaar te maken voor deze wisselende energieprijzen. Om die reden blijven we ook in 2027 veel aandacht besteden aan het actief stimuleren van het nemen van isolatiemaatregelen.

Dat doen we via:
·Nationaal Isolatieprogramma (NIP). Met het geld vanuit het NIP helpen we inwoners met het isoleren van slechtst geïsoleerde koopwoningen (energielabels D, E, F en G).
·Voor inwoners die niet binnen de aanpak van het Nationaal isolatieprogramma vallen, organiseren we in 2027 opnieuw informatiebijeenkomsten over isoleren en warmtepompen. Ook zetten we in op een collectieve wijk en buurtaanpak. Deze doelgroepen bestaan onder andere uit woningeigenaren met een hogere WOZ-waarde of eigenaren van monumenten

Bij het isoleren is het verboden om beschermde dieren die in spouwmuren of onder dakpannen leven te verjagen of te doden. De gemeente voerde de afgelopen jaren ecologische onderzoek uit. In 2027 verwerken we die resultaten in een Soortenmanagementplan (SMP). Met dit SMP vraagt de gemeente één gebiedsdekkende omgevingsvergunning voor flora- en fauna-activiteiten aan. Inwoners en corporaties kunnen dan doorgaan met het op natuurvriendelijke manier isoleren, zonder dat zij zelf individuele, tijdrovende ontheffingsprocedures moeten doorlopen. Zo versnellen we de verduurzaming én beschermen we de lokale populaties.

Lokaal Klimaat Akkoord

Het programma Lokaal Klimaat Akkoord (LKA) is opgesteld om versnelling aan te brengen om de doelstellingen uit het Nationaal Klimaat Akkoord te kunnen realiseren. Primair richt het LKA zich op de CO2-reductie binnen de thema's 'scope' inwoners, bedrijven-/terreinen, maatschappelijke instellingen en de gebouwde omgeving. We zetten onze activiteiten in 2027 voort: we verbinden partijen met elkaar die kunnen bijdragen aan de gewenste versnelling op CO2-reductie via onder andere een digitaal platform en informatiebijeenkomsten voor inwoners en ondernemers. Daarnaast worden diverse activiteiten uitgevoerd die inspelen op actuele zaken zoals netcongestie op bedrijventerreinen, isolatie-adviezen en energiebesparende maatregelen voor o.a. de inwoners die te maken hebben met energiearmoede.

Vanwege de verschillende contacten binnen het bedrijfsleven en de activiteiten met, en voor, inwoners is het LKA ook zijdelings betrokken bij de thema's klimaatadaptatie en circulaire economie.
Om tot uitvoering te komen van al het bovengenoemde is lokale en regionale samenwerking van groot belang. We werken nauw samen met o.a. Greenbiz IJmond, de lokale energiecoöperatie "Energiek Velsen", de ondernemersverenigingen en bedrijven in onze gemeente die zich profileren als 'koplopers' op het gebied van duurzaamheid.

Just Transition Fund (JTF)

Het Just Transition Fund (JTF) ondersteunt regionale clusters in Europa, die nog sterk leunen op fossiele brandstoffen, bij een rechtvaardige transitie naar een duurzame industrie. Voor de periode 2021-2027 heeft de IJmond uit dit fonds € 58,5 miljoen van Europa ontvangen. De ODIJ vervult hierin de rol van regionaal steunpunt, waarbij bedrijven die JTF-subsidie willen aanvragen terechtkunnen met vragen en voor ondersteuning. Daarnaast dragen we als steunpunt zorg voor de voorbereiding en coördinatie van zowel regionale als landelijke overleggen van het JTF- programma en nemen we deel aan het landelijke monitoringscomité.

Klimaatadaptatie

Zonder snelle en vergaande CO2-reductie stevenen we af op een sterke klimaatverandering met een sterke stijging van het aantal tropische dagen, toename van extreme neerslag en droogte en een sterke zeespiegelstijging. Daarom passen onze omgeving aan deze nieuwe omstandigheden aan. Dit noemen we klimaatadaptatie. De verwachte klimaateffecten staan in de gemeentelijke klimaatmonitor. Voor nieuwbouw hanteren we de eisen uit de Hemelwaterverordening, zodat nieuwe ontwikkelingen voortaan bijdragen aan een klimaatbestendig Velsen.

Het klimaatadaptatiebeleid is hoofdzakelijk opgenomen in het Programma Water en Riolering. 2027 is een belangrijk uitvoeringsjaar voor klimaatadaptieve projecten. Bij de Keetberglaan, Canopusplein, Maasstraat en Wijkeroogstraat leggen we waterbergingen aan en vergroenen we diverse straten. We zorgen dat als er veel neerslag in korte tijd valt, het water naar de nieuwe waterberging stroomt, zodat er minder kans is op schade aan woningen. Ook op private gebieden start vanuit de subsidies Net op Zee en de MRA Regiodeal het vergroenen en klimaatadaptief maken. Het gaat dan vooral over het vergroenen van daken en het vergroenen van schoolpleinen. Ook zetten het vergroenen van tuinen via het Duintuinen project in 2027 voort.

GreenBiz

We zetten via Greenbiz IJmond de verduurzaming van de bedrijventerreinen voort. Samen met het bedrijfsleven dragen we bij aan de energietransitie en het bereiken van een circulaire economie. We richten ons met GreenBiz op 3 pijlers: We stimuleren duurzame energie-opwek en energiebesparing op bedrijventerreinen door achter de meter oplossingen toe te passen en we onderzoeken slimme uitwisseling van energie via energiehubs. Daarnaast onderzoeken we oplossingen voor netcongestie. Ook werken we aan versterking en bewustwording rondom circulaire economie. Door slim samen te werken met alle stakeholders in de regio versterken we de collectieve aanpak. Zo zijn we samen aan zet om de IJmond bedrijventerreinen samen te verduurzamen.

IJmond Bereikbaar
Via het programma IJmond Bereikbaar werken de IJmond-gemeenten samen aan duurzame mobiliteit en de bereikbaarheid in de regio. We stimuleren werknemers en werkgevers om zich op een duurzame manier te verplaatsen. Duurzame mobiliteit zorgt voor minder CO2-uitstoot en bevordert de luchtkwaliteit zoals in het Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit is opgenomen. Ook willen we de gemeente bereikbaar houden door het intensiveren van de werkgeversaanpak. De belangrijkste tool hiervoor is de mobiliteitsscan personenvervoer. Daarnaast maken we gebruik van de Fietscommunity Woon-Werkverkeer om het gebruik van de fiets te stimuleren en we zetten stimuleringsmaatregelen in voor een schone en uitstootvrije mobiliteit (elektrisch vervoer). Daarnaast stimuleren we gebruik van het openbaar vervoer (OV), thuiswerken, spits mijden, deelmobiliteit en samen rijden. Er is besloten om IJmond Bereikbaar voort te zetten met een focus op de Werkgeversaanpak en gezamenlijke lobby op regionale bereikbaarheid.

Programma Gezondheid en Luchtkwaliteit IJmond
Gemeenten Velsen, Beverwijk en Heemskerk werken in nauwe samenwerking met GGD Kennemerland aan het Programma Gezonde Leefomgeving IJmond 2026-2030. Het nieuwe programma is in Q2 2026 door de 3 IJmondgemeentes vastgesteld na afloop van het Programma Gezonde Leefomgeving 2021-2025. Het programma wordt gecoördineerd door Omgevingsdienst IJmond. Het programma richt zich op verbetering van luchtkwaliteit en vermindering van geluid- en geurhinder in de IJmond. De maatregelen binnen het programma richten zich op industrie en bedrijvigheid, woon- en leefomgeving, mobiliteit en scheepvaart. Met het Programma Gezonde Leefomgeving geven we in de IJmond ook uitvoering aan de doelstellingen van het nationale Schone Lucht Akkoord. Er zijn aanvullende maatregelen nodig om te kunnen voldoen aan de aankomende Europese grenswaarden van 2030. In 2027 werken we met alle bij het programma betrokken organisaties en inwoners uit de IJmond nadere activiteiten uit die bijdragen aan het behalen van de programmadoelen voor 2030.

Zwerfvuil en reiniging
We bestrijden zwerfvuil. Dat doen we met zichtbare acties, bewustwordingsacties ter voorkoming van zwerfafval én het opruimen ervan. Een grote ergernis van bewoners is het achterlaten van afval naast containers wat ook leidt tot veel vervuiling en zwerfvuil. . Die vervuiling doet zich met name voor in IJmuiden en Velsen-Noord. In overleg met HVC, wooncorporaties en bewoners pakken we de overlast van afval naast containers aan. De inzet van handhavers bij dumpingen verbeteren we met spoedeisende bestuursdwang.

Inzameling huishoudelijk afval
We werken met een recycle-tarief voor huishoudelijk afval. We belonen daarmee goede afvalscheiders. Minder goede afvalscheiders worden uitgedaagd om hun afval te scheiden. Dit leidt tot betere milieuresultaten en lagere kosten. Ook in 2027 houden we aandacht voor de kwaliteit van ingezamelde grondstoffen en voor het bewustzijn van bewoners over afval scheiden en afvalpreventie.

Versterking Omgevingsdienst IJmond
De 14 deelnemers in de gemeenschappelijke regeling Omgevingsdienst IJmond (GR ODIJmond) werken samen aan een toekomstbestendige Omgevingsdienst. Aanleidingen daarvoor zijn het Interbestuurlijk Programma versterking VTH-milieu (IBP) en een tekort aan formatie bij onze Omgevingsdienst om aan de huidige opdracht te voldoen. Door dat tekort zijn er achterstanden in de uitvoering van wettelijke taken ontstaan. In 2025 en 2026 investeerden we eenmalig in aanvullende middelen om ambities, taken en middelen weer in evenwicht te brengen, de veranderopgave voor ODIJmond te bepalen, de financieringsstructuur en de GR aan te passen én de interne sturing bij ODIJmond te verbeteren. Naar aanleiding van dit programma wijzigen we de GR per 1 januari 2027 en herijkte de Omgevingsdienst haar financieringsstructuur in haar Begroting 2027, waardoor de balans tussen uitvoering en middelen hersteld is. Daarnaast onderzoekt de Omgevingsdienst

toekomstscenario's, waaronder de scenario's zelfstandig blijven, fuseren of samenwerken. Eind 2026 verwachten we de uitkomsten van dit onderzoek.

Reguliere activiteiten

Vergunningverlening Milieu
De Omgevingsdienst IJmond verleend milieu omgevingsvergunningen, leggen maatwerk op waar nodig of stemmen in met gelijkwaardigheid voor de milieubelastende activiteiten van bedrijven die zich in Velsen willen vestigen of uitbreiden. Aanvullend beoordelen ze of meldingen en informatieplichten voor milieu voldoen aan de indieningsvereisten. De Omgevingsdienst leidt jaarlijks (zij-) instromers op tot vergunningverlener. Hiermee wordt de continuïteit van de vergunningverlening versterkt

Milieuadvisering bij ruimtelijke ontwikkelingen
Bij het beoordelen van ruimtelijke initiatieven houd de Omgevingsdienst rekening met de gevolgen van het initiatief voor het milieu. Via een specifiek milieuadvies bevorderen ze een veilige en gezonde leefomgeving bij nieuwe ontwikkelingen. Door betrokkenheid bij intaketafels, omgevingstafels en regelmatige afstemming met de gemeente kunnen milieuaspecten tijdig worden meegewogen. Ze ondersteunen bij de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan en bij de ruimtelijke inpassing.

Natuurbescherming: gebiedsbescherming & Flora en fauna
Sinds het intreden van de Omgevingswet is de aanhaakplicht van natuurbescherming aan de Omgevingsvergunning bouwactiviteit komen te vervallen. Echter betekent dit niet dat er meteen gewerkt kan worden wanneer er bijvoorbeeld een Omgevingsvergunning bouw is verleend. De wetgeving omtrent natuurbescherming geldt onder de Omgevingswet nog altijd. Stikstofdepositie is nog altijd een groot probleem.

Omgevingsdienst IJmond is niet het bevoegd gezag voor natuurbescherming, maar is vanuit een adviserende rol een belangrijke schakel in het proces. Zij beoordelen of significant negatief effect op beschermde gebieden en soorten kan worden uitgesloten en of het nodig is om een Omgevingsvergunning Natura2000-activiteit of een Omgevingsvergunning Flora- en Fauna-activiteit aan te vragen bij het bevoegd gezag. Ook adviseren zij de gemeente over natuurbescherming bij het vaststellen van hun Omgevingsplannen.

Geluid
De Omgevingsdienst gaat verder met de voorbereiding van de sanering van woningen door gevelisolatie in het kader van de Wet geluidhinder (nu opgenomen in de Omgevingswet). Op dit moment gaat het vooralsnog om 225 woningen die hiervoor in aanmerking komen. Dit kan alleen uitgevoerd worden in samenwerking met de eigenaar. Daarnaast gaan ze aan de slag met de basisgeluidemissie (BGE) en de geluidsbelastingkaarten.

Schiphol
We blijven ons inzetten op het tegengaan van geluidsoverlast in onze gemeente van vliegverkeer van en naar Schiphol. Zo is er aandacht voor de maatregelen uit het hinderreductieprogramma van Schiphol en de plannen rondom de Luchtruimherziening en het nieuwe stelsel voor vliegtuiggeluid. Daarnaast dragen we – in regionaal verband- bij aan de uitwerking van het te actualiseren Luchthavenverkeersbesluit (LVB) Schiphol en het Luchthaven Indeling Besluit (LIB) Schiphol. Via de Bestuurlijke Regiegroep Schiphol werkt de gemeente Velsen interbestuurlijk samen met andere gemeenten, provincies en het ministerie. Onze standpunten en inzet zijn opgenomen in de regionale Bestuurlijke Agenda Vliegverkeer Schiphol 2025-2030.

Bodem
De impact van maatschappelijke opgaven zoals klimaatadaptatie en energietransitie op de bodem is groot. Daarom is het van belang dat we nadenken over het gebruik, herstel dan wel bescherming van

de bodem en ondergrond. Dit gaat verder dan alleen de milieu hygiënische kwaliteit van de bodem. De kaders leggen we vast in de Omgevingsvisie. Eventuele regels leggen we vast in het Omgevingsplan, zoals de meldplicht voor staalslakken.

Zwerfvuil en reiniging

Bij de bestrijding van zwerfvuil wil Velsen vooral het bewustzijn van bewoners vergroten om geen zwerfvuil te veroorzaken. Velsen sluit in de communicatie aan bij landelijke campagnes van ‘Supporter van Schoon’. Hiervan afgeleid is het programma ‘Velsen geen Bende’ met herkenbare kleuren, logo’s en beeldmateriaal. Velsen heeft een grote groep vrijwilligers die zwerfvuil opruimen. Elk jaar zoeken we op een aantal momenten contact met de vrijwilligers om hun werk te waarderen.

Afval naast containers

Bijzonder aandachtspunt is de vervuiling door afval dat naast containers wordt gezet. Dat gebeurt vooral in IJmuiden en Velsen-Noord. Het is een hardnekkig probleem dat zich in vaak in stedelijke gebieden voordoet. De ergernis over afval naast containers is groot. Samen met HVC, wooncorporaties en bewoners pakken we deze vorm van vervuiling aan.

Huishoudelijk afval en stijgende kosten

Om het verbranden van restafval te ontmoedigen heeft de Rijksoverheid een CO2 heffing ingevoerd. Samen met de verbrandingsbelasting op restafval loopt ook de CO2 heffing komende jaren sterk op. In 2027 kost het verbranden van restafval ongeveer €45,- per huishouden. Door de stijgende CO2 heffing en verbrandingbelasting loopt dat bij de huidige hoeveelheid restafval in 2035 op naar €125,- per huishouden. Verbranden van restafval wordt komende jaren dus fors duurder.

Kwaliteit grondstoffen

Doordat bewoners afvalstromen aanbieden in de verkeerde container vervuilen grondstoffen. Die vervuiling leidt tot afkeur van ingezamelde grondstoffen, meer verbranding en minder hergebruik. Met bewustwordingscampagnes en met controles door onze BOA’s pakken we die vervuiling van grondstofstromen aan.

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Kennemerstrand N.V.
Het ontwikkelen, onderhouden en exploiteren van het in erfpacht uitgegeven terrein duin-midden-gebied en centrumgebied, en het ontwikkelen van infrastructurele werken buiten het terrein.

Centraal Nautisch Beheer (CNB)
Het CNB wikkelt het scheepvaartverkeer af in het Noordzeekanaalgebied. Het is belangrijk dat dit op een veilige en vlotte wijze gebeurt. Het CNB heeft als doelstelling het bevorderen van een vlotte, veilige en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaartverkeer in Velsen en het Noordzeekanaalgebied.

Door het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het onderhouden van het landschap blijft het recreatiegebied behouden voor de toekomst en voor de inwoners van Velsen en de regio.

Recreatieschap Spaarnwoude
Door het bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie, het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu en het onderhouden van het landschap blijft het recreatiegebied behouden voor de toekomst en voor de inwoners van Velsen en de regio. Zie ook de subdoelstelling 1.2.1.

Zeehaven IJmuiden N.V.
Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van het havengebied en de havenfaciliteiten. Daarnaast de weginfrastructuur ten dienste van de gevestigde ondernemingen en de visafslag ten dienste van de reders/aanvoerders en de groothandelaren. Een goed functionerende haven en havenbedrijf bevorderen het economisch functioneren van de gemeente.

Omgevingsdienst IJmond
De Omgevingsdienst IJmond (ODIJ) voert voor ons een groot deel van de taken op het gebied van bodem, luchtkwaliteit, geluid, omgevingsveiligheid, stikstof en asbest uit. Zij verlenen namens het college milieuvergunningen en zien er bij bedrijven op toe dat zij voldoen aan actuele wet- en regelgeving op het gebied van milieu. Indien nodig treden zij ook handhavend op. De Omgevingsdienst behandelt ook meldingen en klachten over zaken als geluid- en geuroverlast, bodemverontreiniging en illegale lozingen. Wij hebben ook de milieuadvisering bij ruimtelijke projecten bij de ODIJ belegd. En ze adviseren de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied en de Provincie Noord-Holland bij vergunningen die verleend worden aan grote bedrijven als TATA-steel. Tot slot voert de ODIJ namens de gemeente de Havenverordening uit.

NV HVC
Voor Velsen verzorgt HVC de huishoudelijke afvalinzameling en -verwerking en een aantal taken in het beheer van de openbare ruimte (reiniging, gladheidbestrijding). De gemeente Velsen is sinds 2020 zelfstandig aandeelhouder van HVC.

ReinUnie
ReinUnie bezit het afvalbrengstation en voert het financieel beheer daarover. Ook is de Gemeenschappelijke Regeling (GR) ReinUnie in dat kader gesprekspartner van de directie van HVC.

Beleid/Kader dat van kracht is

- Raadsprogramma 2022-2026
- Collegeprogramma 2022-2026
- Visie op Velsen 2050 Duurzaam Verbonden
- Strategische Agenda 2020
- Ontwikkelperspectief Noordzeekanaalgebied: Samen sturen op nationale opgaven
- Gebiedsagenda IJmond
- MRA Ontwikkelkader verblijfsaccommodaties
    - MRA Ontwikkelkader dagattracties
    - MRA Kantorenstrategie
    - Beleidsnota zeecruise in het Noordzeekanaalgebied, zeecruise op koers
    - MRA bedrijventerreinenstrategie
    - Winkeltijdenverordening Velsen 2025
    - Beleidsnotitie Bed&Breakfast gemeente Velsen
    - Evenementenbeleid gemeente Velsen
    - Beleidsregels evenementenveiligheid gemeente Velsen 2017
    - Standplaatsenbeleid Velsen 2020
    - Verordening Bedrijveninvesteringszone IJmuiden Centrum 2024
    - Verordening Bedrijveninvesteringszone Kennemerlaan 2022
    - Verordening Bedrijveninvesteringszone Santpoort-Noord 2025
    - Verordening Bedrijveninvesteringszone Havengebied IJmuiden 2022-2026
    - Verordening Fysieke Leefomgeving
    - Havenverordening Noordzeekanaalgebied 2023
- Strategische Agenda Toerisme in de MRA 2025
- Economische Agenda 2020-2025
- Regionale detailhandelsvisie IJmond 2026
- Visie Groengebied Amsterdam – Haarlem 2040
- Nationaal Klimaatakkoord
- Regionale Energiestrategie 1.0 (RES)
- Programma water en riolering 2024-2028
- Omgevingsvisie (in wording)
- Visie op een gezondere leefomgeving IJmond
- Milieubeleidsplan 2016-2020
- Klimaatprogramma Velsen, stad van zon, zee en wind
- Bodemconvenant 2016
- Actieplan geluid 2018-2023
- Impulsprojecten Visie op Velsen
- Afvalbeheerplan
- Omgevingswet

Indicatoren

			Meetwaarden							Streefwaarden	
Nr	Indicatoren Ondernemend en Duurzaam Velsen	Bron indicator	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2030
1.01	Vestigingen (per 1.000 inwoners 15 t/m 64 jaar) *	LISA	124,9	131,3	143,1	151,9	162,8	172,4	-	-	-
1.02	Functiemenging (%) *	Meerdere bronnen	53%	53%	53%	54%	55%	55%	-	-	-
1.03	Banen (per 1.000 inwoners 15-64 jaar) *	Meerdere bronnen	779	792,5	826,4	861,7	880,7	890,5	-	-	-
1.04	Netto arbeidsparticipatie (%) *	CBS	71%	72%	73%	74%	74%	74%	-	-	-
1.05	Demografische druk (%) *	CBS - ABF	71%	72%	72%	72%	72%	73%	74%	-	-
1.06	Fijn en grof restafval (kg verbrand per inwoner)	VANG-resultaat	238	224	206	144	135	125	-	110	110
1.07	Omvang huishoudelijk restafval (kg per inwoner) *	CBS	213	205	184	114	107	103	-	-	-
1.08	Bekende hernieuwbare elektriciteit (%) *	Berekening	1,6%	2,1%	3,0%	4,9%	5,0%	-	-	6,5%	8,0%
1.09	CO2-reductie gemeente (%)	CO2 monitor	-	6%	4%	21%	-	-	-	33%	42%
1.10	CO2-reductie gemeentelijke organisatie (%)	CO2 monitor	-	11%	40%	40%	36%	-	-	43%	51%
1.11	Gasverbruik gebouwde omgeving (gemiddeld m3) *	Rijksoverheid	1110	1260	980	850	840		-	743	656
1.12	Boomkroonbedekking (%) **	Versteningsatlas	-	-	8,4%	-	-	-	-	10,7%	12,3%
1.13	Initiatieven LKA waar boom voor gepland is (aantal bomen)	Lokaal Klimaat Akkoord	-	-	128	227	377	477	-	677	977

* Deze indicator is wettelijk verplicht. Om de meest actuele meetwaarde te vinden en te vergelijken met andere gemeentes bezoekt u waarstaatjegemeente.nl - Besluit Begroting en Verantwoording.

** De boomkroonbedekking wordt eens in de vijf jaar gemeten.

Nr	Deze indicator geeft onder andere inzicht in	Externe factoren die onder andere invloed hebben
1.01	Economische vitaliteit en ondernemerschap.	Regionale economie, bereikbaarheid, landelijke regelgeving, ondernemersklimaat.
1.02	Balans tussen wonen, werken en voorzieningen.	Vastgoedmarkt, ruimtelijke structuur, investeringen, bestemmingsplannen.
1.03	Werkgelegenheid en economische aantrekkelijkheid.	Conjunctuur, sectorale trends, ligging, arbeidsmobiliteit.
1.04	Inzetbaarheid en economische zelfstandigheid.	Gezondheid, opleidingsniveau, landelijke arbeidsmarkt, kinderopvangvoorzieningen.
1.05	%-Velsenaren onder de 20 en boven de 64 opgeteld, per 100 bewoners tussen 20 en 65 jaar.	Vergrijzing, migratie, geboortecijfers, woningaanbod.
1.06	Inzet voor duurzaamheid en afvalscheiding.	Consumentengedrag, producentengedrag (veel/weinig plastic verpakking), landelijke campagnes, afvalbeleid, afstand tot containers (o.a. veel hoogbouw of niet), economische situatie.
1.07	Inzet voor duurzaamheid en afvalscheiding.	Consumentengedrag, producentengedrag (veel/weinig plastic verpakking), landelijke campagnes, afvalbeleid, afstand tot containers (o.a. veel hoogbouw of niet), economische situatie.
1.08	Vooruitgang in energietransitie en duurzaamheid.	Weersomstandigheden, subsidies, netcapaciteit, technologische ontwikkelingen.
1.09	Effectiviteit van gemeentelijk klimaatbeleid.	Rijksbeleid, energieprijzen, innovaties, samenwerking met partners.
1.10	Verduurzaming van de gemeentelijke organisatie en haar voorbeeldrol.	Energieprijzen, techniek, beschikbaarheid, interne beleidskeuzes.
1.11	Energieverbruik, isolatiegraad en verduurzaming van woningen.	Weer, woningkwaliteit, gedrag, isolatiemaatregelen.
1.12	Stedelijke vergroening, biodiversiteit en klimaatadaptatie (afname hittestress en wateroverlast).	Klimaat, bodemgesteldheid, verstedelijking, gemeentelijk beleid.
1.13	Voor ieder Velsens aangemeld duurzaam initiatief plant het LKA een boom	Subsidies, maatschappelijke trends, burgerinitiatieven, gemeentelijke stimulansen.

Financieel overzicht

Meerjarenperspectief

(Bedragen x € 1.000)

Ondernemend en duurzaam Velsen	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
Lasten exclusief toevoegingen aan reserves						
3.4 Economische promotie	-906	-1.262	-728	-728	-728	-728
2.4 Economische havens en waterwegen	-441	-660	-464	-462	-460	-458
3.1 Economische ontwikkeling	-668	-799	-1.210	-1.210	-1.209	-1.209
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-28	-26	0	0	0	0
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-454	-661	-556	-556	-556	-556
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-1.717	-1.372	-1.401	-1.399	-1.385	-1.383
1.1 Lasten Economische ontwikkeling	-4.214	-4.780	-4.358	-4.354	-4.337	-4.334
7.3 Afval	-9.833	-11.123	-11.624	-11.695	-11.775	-11.863
7.4 Milieubeheer	-5.592	-7.430	-6.148	-4.566	-4.566	-4.566
1.2 Lasten Duurzame leefomgeving	-15.425	-18.553	-17.772	-16.261	-16.342	-16.430
	-19.638	**-23.333**	**-22.130**	**-20.616**	**-20.679**	**-20.764**
Baten exclusief onttrekking aan reserves						
3.4 Economische promotie	855	1.143	1.274	1.369	1.443	1.443
2.4 Economische havens en waterwegen	445	723	738	738	738	738

3.1	Economische ontwikkeling	0	16	0	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	346	431	326	326	326	326
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	968	867	884	884	884	884
1.1	**Baten Economische ontwikkeling**	2.614	3.178	3.222	3.317	3.391	3.391
7.3	Afval	14.117	14.291	14.840	14.911	14.992	15.086
7.4	Milieubeheer	2.456	3.171	1.276	26	26	26
1.2	**Baten Duurzame leefomgeving**	16.573	17.463	16.116	14.936	15.018	15.112
		19.187	**20.641**	**19.338**	**18.254**	**18.409**	**18.502**
Mutatie reserves							
0.10	Toevoeging aan reserves	-643	-2.000	0	0	0	0
0.10	Onttrekking aan reserves	60	957	277	0	0	0
0.10	**Saldo reserves**	**-583**	**-1.043**	**277**	**0**	**0**	**0**
	Totaal Ondernemend en duurzaam Velsen	**-1.034**	**-3.735**	**-2.515**	**-2.362**	**-2.271**	**-2.262**

Toelichting

Deelprogramma 1.1 Economische ontwikkeling

Lasten

Taakveld 3.1. Economische ontwikkeling

In 2027 is voor een bedrag van € 420 duizend meer aan loonkosten doorbelast aan het taakveld economische ontwikkeling dan in 2026.

Taakveld 3.3.Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

In 2026 wordt er een subsidie door de provincie Noord-Holland verstrekt van € 100 duizend. Met deze subsidie wordt de tijdelijke subsidieregeling duurzaamheidsfonds toekomstbestendige bedrijventerreinen Velsen en de tijdelijke subsidieregeling zonnepanelenfonds bedrijventerreinen Velsen opgezet.
Ondernemers op bedrijventerreinen kunnen bij beide subsidieregelingen tot € 5 duizend subsidie aanvragen. Enerzijds ten behoeve van duurzame maatregelen in en om het bedrijfspand, en anderzijds voor het opwekken van zonne-energie.

Taakveld 3.4 Economische promotie

In 2026 is er een incidentele last voor 150 jaar IJmuiden van € 50 duizend begroot.
In 2026 is voor het project Techport een incidentele last van € 420 duizend begroot. Deze last worden gedekt door een onttrekking uit de reserve Visie op Velsen. Het betreffen bestedingen voor activiteiten die bijdragen aan de gemeentelijke doelstelling om een impuls te geven aan de regionale maak- en onderhoudsindustrie, het verbeteren van de arbeidsmarkt voor technici en de versterking van de regionale innovatiekracht.

Baten

Taakveld 3.3.Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen

In 2026 wordt er een subsidie door de provincie Noord-Holland verstrekt van € 100 duizend. Met deze subsidie wordt de tijdelijke subsidieregeling duurzaamheidsfonds toekomstbestendige bedrijventerreinen Velsen en de tijdelijke subsidieregeling zonnepanelenfonds bedrijventerreinen Velsen opgezet.

Deelprogramma 1.2 Duurzame leefomgeving

Lasten

Taakveld 7.3 Afval

In 2026 is in de begroting de nadelige HVC eindafrekening 2025 van € 212 duizend verwerkt. Deze afrekening was niet voorzien en is ontstaan door afkeur van grondstoffen omdat er door bewoners restafval hun kliko's voor oud papier en plastic is gedaan. We hebben daartegen met HVC opnieuw controles ingepland zodat we over kalenderjaar 2026 niet vergelijkbare rekeningen krijgen.
De CO2 belasting en verbrandingskosten van het restafval neemt de komende jaren fors toe en in 2027 is hiervoor een bedrag van € 141 duizend extra begroot ten opzichte van 2026.
In 2027 worden de kosten van de BSGR doorbelast aan de diverse producten en aan het taakveld afval is er een bedrag € 187 duizend doorbelast voor de BSGR lasten.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Afgelopen jaar heeft de ODIJ haar financieringsstructuur herijkt en het benodigde financiële volume per deelnemer bepaald om de opdracht, met oog voor toekomstige ontwikkelingen en met behoud van de kwaliteit van dienstverlening te blijven uitvoeren Bij de herijking van de financieringsstructuur is de ontstane scheefgroei rechtgetrokken en is het aantal toebedeelde FTE geactualiseerd. Bij deze actualisatie neemt het aantal FTE voor Velsen af. Hierdoor daalt de structurele bijdrage vanaf 2027 inclusief lopende projecten met € 524 duizend voor de gemeente Velsen.
Bij de jaarrekening 2025 is er een budget van € 442 duizend overgeheveld naar 2026 ten behoeve van Milieubeheer Duurzaamheid Algemeen in verband met vertraging van enkele projecten.
In 2026 is er bij de NJN een bedrag van € 80 duizend begroot voor de voortzetting van de bestrijding van het mediterraan draaigatje.

Baten

Taakveld 7.3 Afval

De begrote afval VANG (Van Afval Naar Grondstof) opbrengsten zijn in 2027 €221 duizend lager dan in 2026. Dat is gevolg van een lagere marktprijs voor oud papier en daarnaast geldt een 10% lagere vergoeding voor PBD (plastic, blik en drankpakken). Dat is conform de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Verpact.

De afvalbeheerkosten stijgen als gevolg van CO2 heffing en rijksverbrandingbelasting, dat zijn stimuleringsmaatregelen om verbranden van restafval te ontmoedigen. De reinigingskosten stijgen ook meer dan de indexering en areaaluitbreiding. Dat is gevolg van meer gewicht aan straat/ zwerfvuil dat door HVC verwerkt wordt. Op basis van stijgende afvalbeheerskosten en dalende afval VANG opbrengsten zou het tarief voor afvalstoffenheffing moeten stijgen met 5,5%. Er is voor gekozen aan te sluiten bij het uitgangspunt van 3,5% zoals vastgesteld in voorjaarsnota. Dat houdt in dat de kostendekkendheid onder 100% uitvalt, namelijk op 98,5%. Het restantbedrag van € 277 duizend (om een financieel effect op de begroting te voorkomen) is gedekt door een onttrekking uit de reserve. Deze middelen zijn hiervoor beschikbaar. In 2027 is hierdoor een hoger bedrag van € 770 duizend begroot aan afvalstoffenheffing dan in 2026.

Taakveld 7.4 Milieubeheer

Gemeente Velsen ontving tussen 2023 en 2025 de specifieke uitkering CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) voor klimaatpersoneel. Onzekerheid over het vervolg van de regeling heeft geleid tot terughoudendheid bij het werven van personeel. In 2026 is een bate van € 1,7 miljoen van het restantbedrag van de CDOKE middelen begroot. In 2027 is er geen bate begroot vanuit deze subsidie omdat de middelen vanaf 2026 worden uitgekeerd vanuit het gemeentefonds.

In 2026 is er bate van € 221 duizend opgenomen voor subsidies die worden ontvangen voor een aantal projecten, die in samenwerking met de Omgevingsdienst IJmond worden uitgevoerd.

Mutaties reserves

(Bedragen x1000)	2027	2028	2029	2030	2031
Kostendekkendheid 2027 Afval	277	0	0	0	0
Totaal	**277**	**0**	**0**	**0**	**0**

Toelichting mutaties reserves

Kostendekkendheid 2027 Afval

Jaarlijks wordt op basis van de kostendekkenheidsberekening bepaald welke mutaties noodzakelijk zijn. In 2027 is in de VJN het uitgangspunt vastgesteld. De kosten stegen harder waardoor ook de opbrengst harder zou moeten stijgen dan in de VJN besloten. Om die reden wordt voor 2027 éénmalig de reserve ingezet, het kostedekkenheidspercentage zakt hiermee wel naar ca. 98%.

Toelichting

Toevoeging aan reserves 2026
Gemeente Velsen ontving tussen 2023 en 2025 circa € 5,2 miljoen via de specifieke uitkering CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid) voor klimaatpersoneel. Onzekerheid over het vervolg van de regeling heeft geleid tot terughoudendheid bij het werven van personeel en hierdoor is er momenteel nog € 2,3 miljoen over. Deze middelen moeten uiterlijk in 2027 zijn besteed en worden in 2026 en 2027 ingezet in voor personeelskosten. Hierdoor komen de nieuwe middelen 2026 uit de Decentrale Uitkering (DU) CDOKE vrij voor andere doeleinden. Een bedrag van € 2 miljoen aan DU-middelen wordt in 2026 gestort in een bestemmingsreserve (looptijd tot 2030). Deze middelen zullen worden besteed aan financiering van de warmtetransitie en de aanpak van netcongestie, conform het programma Klimaat en Duurzaamheid 2025-2030. De concrete invulling en uitwerking hiervan zal nog aan de raad worden voorgelegd in het warmteprogramma (verwacht Q1 2027) en in jaarlijkse uitvoeringsplannen van het programma Klimaat en Duurzaamheid.

Onttrekking aan reserves 2026
In 2025 is het project de Rauwe Loper uit de Reserve Visie op Velsen afgerond. Op basis van de kosten die nog gemaakt worden in 2024 met uitloop naar 2025 om het project af te ronden, is de verwachting om € 100 duizend (incidenteel) niet in te zetten. Dit incidentele bedrag vloeit in 2026 terug naar de algemene reserve.

In 2015 stelde de raad initiatiebudget voor Impulsprojecten Visie op Velsen vast. De middelen uit de reserve Visie op Velsen waren bedoeld als vliegwiel. Door partners te betrekken, moesten de middelen ook een multiplier creëren. Offshore Windenergie is destijds als een van de impulsprojecten benoemd. De gemeenteraad van Velsen stelde in 2019 een bedrag van € 400 duizend ter beschikking voor de uitvoering van het programma Wind@Work over een periode van 4 jaar. Amsterdam IJmuiden Offshore Ports (AYOP) besteedde in deze periode minder dan hiervoor is begroot. Het impulsproject is afgerond. Het restantbudget ter hoogte van €135 duizend vloeit in 2026 terug naar de algemene reserve.

Een onttrekking in 2026 uit de reserve Visie op Velsen van € 420 duizend ten behoeve van een subsidie project ‘Fieldlab Smart Energy Techport’. Dit is een subsidie voor activiteiten die bijdragen aan de gemeentelijke doelstelling om een impuls te geven aan de regionale maak- en onderhoudsindustrie, het verbeteren van de arbeidsmarkt voor technici en de versterking van de regionale innovatiekracht.

In de reserve Visie op Velsen City Marketing & Rauw aan Zee impuls is in 2026 nog € 90 duizend beschikbaar en onttrokken. Deze reserve is bedoeld om een aantal projecten vanuit het 'Masterplan De Rauwe Loper' mee te financieren en veel projecten zijn inmiddels afgerond. Het restant wordt in 2026 gebruikt om andere projecten en initiatieven vanuit het Masterplan De Rauwe Loper een impuls te geven.

In de jaarrekening 2025 is voor de inzameling van huishoudelijk afval rekening gehouden met een teruggave van HVC van € 190 duizend. Dit bedrag is in de jaarrekening 2025 opgenomen als nog te ontvangen bedrag. In de loop van 2026 bleek uit de definitieve eindafrekening van HVC dat er geen sprake was van een teruggave, maar van een te betalen bedrag van € 22 duizend. Omdat deze eindafrekening niet meer in de jaarrekening 2025 kon worden verwerkt, leidt dit in 2026 tot een onttrekking uit de reserve afvalstoffenheffing van € 212 duizend.

Vitaal en sociaal Velsen

Doelstelling

Velsen is een sociale en vitale samenleving waarin inwoners zelf regie hebben over hun leven, elkaar bijstaan en waar nodig de gemeente ondersteuning biedt.

Uitgangspunten voor dit programma

Gezondheid
De gemeente bevordert - samen met haar partners, zoals de GGD - een gezond leven voor haar inwoners. Het gaat om gezonde voeding, bewegen, mentale weerbaarheid, erbij horen, je thuis voelen en een groene omgeving. Hiervoor wordt een integraal gezondheidsbeleid ontwikkeld voor alle doelgroepen in de gemeente.

Jeugd en Onderwijs
De gemeente Velsen wil zoveel mogelijk voorkomen dat ingrijpende jeugdzorg nodig is. Daarom richt het beleid zich ook op preventie. Als het echt nodig is, is specialistische jeugdhulp beschikbaar. Regionaal werken gemeenten aan een nieuw stelsel waarbij nauwe samenwerking tussen jeugdhulpaanbieders moet leiden tot passende jeugdhulp met het geld dat beschikbaar is. Ook gaan we werken aan een betere aansluiting tussen jeugdhulp en onderwijs. Daarbij spelen de richtlijnen uit de landelijke Hervormingsagenda Jeugd en het Toekomstscenario Kind- en Gezinsbescherming een rol.

Zorg & Welzijn
De gemeente biedt zorg en ondersteuning aan kwetsbare inwoners, zodat iedereen zo lang mogelijk mee kan doen in de samenleving. De gemeente heeft ook de taak om gezondheidsproblemen te voorkomen. Dit doen we door vroegtijdig te signaleren, en eenzaamheid te voorkomen en te verminderen.

Arbeidsmarkt
Velsen maakt onderdeel uit van de arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland en IJmond. De gemeente werkt samen met onderwijsinstellingen en ketenpartners, zoals het UWV, aan een optimale ondersteuning van werkzoekenden, werknemers en werkgevers.

Sport
Velsen wil een inclusieve gemeente zijn, met vitale en gezonde inwoners met een gezonde leefstijl. De gemeente heeft als doel voor lokale sport: Velsenaren en in het bijzonder inwoners vanaf 45 jaar en jongeren uit risicogroepen beleven plezier aan sporten en bewegen.

Deelprogramma: 2.1 Velsenaren ontwikkelen zich naar vermogen, doen actief mee in de samenwerking en ontplooien zich optimaal.

Wat willen we bereiken?

Velsenaren ontwikkelen zich naar vermogen, doen actief mee in de samenwerking en ontplooien zich optimaal.

Wat gaan we ervoor doen?

Integraal Zorgakkoord
In het Integraal Zorgakkoord (IZA) staan afspraken om de zorg goed, toegankelijk en betaalbaar te houden. Dat lukt alleen als de zorg ingrijpend verandert van medische zorg naar preventie en aandacht voor gezondheid wanneer dit kan. Om dit voor elkaar te krijgen, is een goede samenwerking tussen gemeenten, zorgverzekeraar, medische zorg- en welzijnsaanbieders nodig. Voor gemeenten is geld (SPUK IZA) beschikbaar voor het versterken van de preventie infrastructuur en de samenwerking tussen het sociaal en medisch domein. Samen met zorgpartners werken we in 2027 verder aan een Mentaal Gezondheidsnetwerk, Laagdrempelige Steunpunten, het Digitaal Gezondheidscentrum en Kernteams in de wijk.

Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord
Het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA) is een uitbreiding van het IZA. Binnen dit akkoord krijgen het sociaal domein en de publieke gezondheid een duidelijke en belangrijke rol. De belangrijkste afspraken voor gemeenten in het AZWA gaan over de inzet op een aantal basisfunctionaliteiten en een daaraan gekoppelde basisinfrastructuur. De basisfunctionaliteiten zijn afspraken en structuren die de samenwerking tussen het zorg- en sociaal domein versterken. Ze zorgen voor een betere, meer integrale ondersteuning van inwoners op het gebied van mentale gezondheid, vitaal ouder worden, gezonde leefstijl, kansrijk opgroeien en gezondheidsachterstanden.

Maatschappelijke visie
In 2026 startten we met het traject naar een toekomstbestendige maatschappelijke visie. Het lokale jeugdbeleid maakt integraal onderdeel uit van deze visie. De focus van de visie ligt op versterking van de sociale basis. Met de sociale basis bedoelen we het geheel van (informele) netwerken, voorzieningen, vrijwilligersorganisaties en professional ondersteuning van kwetsbare inwoners. Een stevige sociale basis is belangrijk voor het welzijn en de veerkracht van inwoners.
De sociale basis vereist aanpassingen door veranderende omstandigheden en maatschappelijke trends zoals vergrijzing, individualisering, polarisering en steeds meer druk op ondersteuning en medische zorg. Deze ontwikkelingen vormen het vertrekpunt voor onze visie. In 2027 werken we deze visie verder uit met als doel om resultaten effectiever en efficiënter te behalen.

Preventief werken
Velsen gelooft in preventie: het voorkomen van gezondheidsproblemen en bevorderen van een gezonde leefstijl. In verschillende onderwerpen van het raadsprogramma en het college uitvoeringsprogramma is de meerwaarde van preventief werken benoemd. Ook willen we weten of we het juiste doen: vullen de activiteiten elkaar goed aan, zit er geen overlap in activiteiten, wie bereiken we, hoe kunnen we de effecten meten en hier beter op sturen. We maken hiervoor een voorstel. Dit voorstel vloeit voort uit de maatschappelijke visie die we in 2027 opstellen.

Toekomst Sluis 751
Sluis 751 is een ontmoetingsplek voor alle Velsenaren. Sluis 751 huisvest het Sociaal Wijkteam en hun Contactpunt, biedt inloop en indicatievrije dagbesteding GGZ, zorgt voor werkervaringsplaatsen, biedt een veilige plek voor gesprekken over hulpvragen en organiseert onder andere activiteiten die bijdragen aan het vroegtijdig signaleren en/of voorkomen van eenzaamheid. In combinatie met de gastvrije horeca biedt Sluis 751 ruimte waar inwoners makkelijk kunnen binnenlopen om elkaar te ontmoeten.

Het college besloot Sluis 751 voort te zetten tot en met december 2027. In deze periode werden de toekomstscenario’s voor Sluis 751 uitgewerkt. In 2026 maakte de raad op basis van uitgewerkte scenario’s een keuze over de toekomst van Sluis 751. In 2027 wordt het scenario uitgevoerd en geïmplementeerd.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Zuid-Kennemerland en IJmond

De zeven gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond werken al meerdere jaren samen aan de organisatie van specialistische jeugdzorg. Vanaf 2027 borgen we de samenwerking juridisch en bestuurlijk in de ‘Gemeenschappelijke regeling Jeugdregio Zuid-Kennemerland en IJmond’.
De gemeenschappelijke regeling (GR) zorgt ervoor dat specialistische jeugdzorg regionaal wordt georganiseerd. Hierdoor is er minder versnippering en kunnen gemeenten samen zorgen voor voldoende, goede en passende zorg voor jeugdigen en gezinnen.

GGD 4 – 18 jaar
De GGD Kennemerland verzorgt de jeugdgezondheidszorg voor de 4 tot 18-jarigen in Velsen en de andere gemeenten in de Veiligheidsregio Kennemerland. In 2026 gaf de GGD aan dat zij extra geld nodig hebben voor het uitvoeren van hun taken. Om hierover een besluit te kunnen nemen, vroegen de gemeenten om meer inzicht in het takenpakket van de GGD/JGZ en de daarbij horende financiën. Een besluit leidt naar verwachting tot hogere kosten voor de jeugdgezondheidszorg vanuit de GGD.

Aanpak ter Voorkoming Escalatie
Velsen werkt aan de invoering van de AVE-aanpak: de Aanpak ter Voorkoming van Escalatie. Deze aanpak is voor personen en gezinnen die te maken hebben met meerdere, vaak complexe problemen. Wanneer sprake is van een onveilige situatie, werken we intensief samen met onze partners in zorg en veiligheid om verdere escalatie te stoppen. Het doel is te voorkomen dat problemen verergeren.

Toezicht op naleving Leerplichtwet
Onze leerplichtambtenaren zien erop toe dat alle jongeren van 5 tot 18 jaar die leer- of kwalificatieplichtig zijn en in de gemeente wonen, daadwerkelijk onderwijs volgen. Hierbij werken ze nauw samen met de scholen, het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs, Centrum Jeugd en Gezin, jeugdhulpverleningsinstanties, politie en het Openbaar Ministerie, Raad voor de Kinderbescherming en Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA). Naar verwachting treedt per 1 januari 2027 de ‘Wet terugdringen schoolverzuim’ in werking. Het doel van deze wet is langdurig schoolverzuim voorkomen en te verminderen. Gemeenten krijgen de taak om ervoor te zorgen dat alle betrokken partijen effectief samenwerken om schoolverzuim te voorkomen of op te lossen, en dat er een passende aanpak komt voor elke individuele situatie. Mogelijk is een capaciteitsuitbreiding van ons team leerplicht noodzakelijk om deze nieuwe wetgeving goed te kunnen uitvoeren

Reguliere activiteiten

Gezondheid
De gemeente Velsen zet zich samen met partners in voor een gezond leven voor alle inwoners. Gezondheid gaat daarbij over meer dan alleen zorg: het omvat onder andere gezonde voeding, voldoende bewegen, mentale veerkracht, meedoen in de samenleving, je thuis voelen en leven in een groene omgeving.

Samen met de gemeenten in de IJmond en Zuid-Kennemerland werken wij aan de uitvoering van het Integraal Zorgakkoord (IZA) en het Aanvullend Zorg- en Welzijnsakkoord (AZWA). Daarbij richten we ons op een goede samenwerking tussen het sociaal en het medisch domein. De gemeente Velsen onderschrijft de uitgangspunten van het IZA en AZWA: toegankelijke, betaalbare en kwalitatief goede zorg voor iedereen. In een tijd waarin de druk op het zorgsysteem toeneemt, kiezen wij bewust voor een transformatie van zorg naar gezondheid door samenwerking en versterking van de sociale basis. Het Sociaal Wijkteam van Velsen heeft daarin een belangrijke rol; zij is de spil in de stevige sociale basis in Velsen en cruciaal in de samenwerking tussen medisch- en sociaal domein. Samen met onze partners zetten wij ons in voor een toekomstbestendig zorg waarin inwoners centraal staan.

Meer ruimte voor inwoners bij beleidsvorming
We werken aan een nieuwe vorm van cliënten- en inwonersparticipatie in het sociaal domein. Door de komst van Samenspel Velsen en de methodiek Relevant Gesprek in Velsen, werd de rol van de

voormalige Participatieraad onduidelijk. We werken daarom aan een nieuwe structuur waarin inwoners en belanghebbenden meedenken en adviseren over zowel beleidsvorming, uitvoering en dienstverlening van de gemeente. In 2027 starten we met de nieuwe werkwijze. De nieuwe adviesraad sociaal domein past binnen het breed op te zetten werkwijze rondom inwonersbetrokkenheid Velsen.

Buurthuizen worden Huizen van de Wijk
Buurthuizen hebben een belangrijke functie als toegankelijke en laagdrempelige voorziening in de wijk. Sommige buurthuizen in Velsen zijn verouderd en voldoen in de toekomst niet aan behoeften en gebruikseisen. We kijken samen met organisaties hoe we gebouwen efficiënter en multifunctioneler kunnen gebruiken. Het doel is te komen tot Huizen van de Wijk waar inwoners zich prettig voelen, activiteiten kunnen organiseren en bezoeken. In 2027 werken we verder aan het project om te komen tot een nieuw huis van de wijk in de Zee- en Duinwijk door sloop en nieuwbouw. Daarnaast voeren we in 2027 een verbouwing uit van het Huis van Wijk De Stek in Velsen-Noord.

Sociaal Wijkteam Velsen
Het Sociaal Wijkteam Velsen (SWT) is een samenwerking tussen de ZorgSpecialist, Welzijn Velsen, Socius Maatschappelijk Dienstverleners, Sylta en gemeente Velsen.
Inwoners kunnen bij het SWT terecht als zij vragen hebben over geld, werk, gezondheid, wonen, vrijetijdsbesteding en sociale contacten. Het SWT biedt kortdurende ondersteuning op maat, dichtbij inwoners en in de buurt. Hierbij maken de medewerkers gebruik van de eigen kracht van de inwoners en het sociale netwerk. Als meer of langdurige ondersteuning nodig is, zorgen zij dat dit wordt ingezet. Ook inwoners die iets willen betekenen voor een ander of voor de wijk, kunnen bij het SWT terecht.

Contactpunt Sociaal Wijkteam Velsen
Het Contactpunt Sociaal Wijkteam Velsen (Contactpunt) is voor inwoners de centrale toegang tot maatschappelijke ondersteuning. Het Contactpunt is bereikbaar via e-mail, telefoon of via inloop in Sluis 751 in IJmuiden, MFA de Cirkel in Velserbroek en Huis van de wijk de Stek in Velsen-Noord.

Eenzaamheid
De gemeente Velsen zet in op het versterken van ontmoeting, sociale contacten en het vroegtijdig signaleren van eenzaamheid. Inwoners kunnen met vragen over sociale contacten, overbelasting en meedoen in de wijk terecht bij het Sociaal Wijkteam Velsen. Daarnaast biedt Welzijn Velsen in de wijken een breed en laagdrempelig aanbod van ontmoetingsactiviteiten, inloopmomenten en ondersteuning, waaronder Welzijn op Recept en het Maatjesproject voor inwoners met psychosociale klachten of sociaal isolement.

Dementie
In Velsen is er aandacht voor mensen met dementie en hun naasten, met als uitgangspunt dat inwoners zo lang mogelijk passend ondersteund thuis kunnen wonen en mee kunnen blijven doen. Zo worden er door Alzheimer Nederland trefpunten georganiseerd over verschillende onderwerpen rondom dementie en organiseert Stichting Uitjezorg allerlei activiteiten voor mensen met cognitieve problemen en hun mantelzorgers.

Mantelzorg
Centrum Mantelzorg Socius biedt mantelzorgers een luisterend oor, advies, doorverwijzing en hulp bij het organiseren van vervangende zorg of logeermogelijkheden. Mantelzorgers kunnen jaarlijks een aanvraag bij de gemeente doen voor de mantelzorgwaardering. Daarnaast organiseert de gemeente ieder jaar een evenement rond de dag van de mantelzorg om mantelzorgers in het zonnetje te zette

Een inclusieve gemeente
In 2027 voeren we de Lokale Inclusie Agenda 2026-2030 verder uit. De deze agenda geeft invulling aan de inclusievisie “Iedereen doet mee”. Onze ambitie is dat iedereen – ongeacht achtergrond, gender, etniciteit, identiteit of beperking – volwaardig kan meedoen in de samenleving. De agenda

bundelt initiatieven die raken aan de kernwaarden van een inclusieve samenleving: respect, veiligheid en gelijke behandeling.

Buurtsportcoaches
De buurtsportcoaches werken samen met sportverenigingen en maatschappelijke partners om jeugd, ouderen en kwetsbare groepen te laten bewegen. SRO Velsen en SportSupport Kennemerland werken vanuit een gezamenlijk uitvoeringsplan. Vanuit het GALA versterken de buurtsportcoaches de samenwerking met het Sociaal Wijkteam. De sportvisie Samen voor een vitaal Velsen 2026 – 2031 is (deels) van invloed op de werkzaamheden van de buurtsportcoaches. Daarnaast is het thema sport en bewegen onderdeel van de MRA Regiodeal in Zee- en Duinwijk en Velsen Noord. De buurtsportcoaches zijn betrokken bij de uitwerking van het thema en de schakel naar samenwerkingspartners. Zo wordt extra aandacht besteed aan de ondersteuning van sportverenigingen, het inzetten van sport als middel om sociale ongelijkheid tegen te gaan en het inzetten van sport als middel om zorgkosten te verminderen.

Complexe scheidingen en de Gezinsadvocaat jeugdhulpregio Zuid-Kennemerland en IJmond
In 2024 startte de Gezinsadvocaat (GA) met een pilot, waar ook het Scheidingsadviesteam (SAT) onderdeel van is. Het doel van deze pilot is het verminderen van escalaties bij scheidingen in multi-probleemgezinnen. Het doel is dat kinderen veilig kunnen opgroeien en dat de inzet van jeugdzorg en jeugdbescherming wordt beperkt. Voor 2027 verlengen we de pilot.
Vanaf 2028 zetten we de Gezinsadvocaat in binnen de regionale inkoop binnen de nog op te richten Gemeenschappelijke Regeling Zuid-Kennemerland en IJmond door middel van een aanbesteding.

Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG)
Inwoners met vragen over opgroeien en opvoeden kunnen terecht bij het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Het CJG biedt informatie, advies, begeleiding en verwijst indien nodig door naar specialistische jeugdhulp. Daarnaast vervult het CJG een belangrijke rol in preventie, opvoedondersteuning en vroegsignalering.
Het CJG zet in op het versterken van de samenwerking met lokale partners, zoals het Sociaal Wijkteam, scholen en huisartsen, om ondersteuning aan gezinnen zoveel mogelijk integraal, laagdrempelig en dichtbij inwoners te organiseren.

Kernteams Jeugd
Elke school voor primair en voortgezet onderwijs is verbonden aan een kernteam Jeugd. Het team bestaat uit een Centrum voor Jeugd en gezin (CJG)-coach, een jeugdmaatschappelijk werker van Socius, een jeugdarts/-verpleegkundige van de GGD en een consulent van het Samenwerkingsverband. Bij de start van het schooljaar (en op aanvraag gedurende het jaar) sluit ook een leerplichtambtenaar aan. Het doel is problemen zo vroeg mogelijk signaleren en oppakken om erger te voorkomen.

Onderwijsachterstandenbeleid
De gemeente Velsen streeft ernaar dat álle kinderen een gelijke start maken in het onderwijs. Daarom biedt Velsen een dekkend aanbod Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) voor peuters met een risico op een (taal)achterstand. Door hen vroegtijdig te signaleren en een effectief voorschools programma te bieden, vergroten we hun kansen op een succesvolle schoolloopbaan. In samenwerking met het basisonderwijs wordt dit gevolgd door een doorgaande VVE-lijn in de vroegschoolse periode.

Nieuwkomersonderwijs
Kinderen die voor het eerst in Nederland zijn leren het spreken en begrijpen van de Nederlandse taal in het nieuwkomersonderwijs. Dit gebeurt in de internationale taalklas (ITK) voor jongeren van 6 tot 12 jaar en de internationale schakelklas (ISK) voor jongeren van 12 tot 17 jaar. De instroom van nieuwkomers wisselt gedurende het schooljaar, waardoor een stabiele, regionaal georganiseerde

capaciteit nodig is om pieken en dalen in leerlingenaantallen op te vangen zonder verlies van kwaliteit of bereikbaarheid. In 2027 werken we in regio Midden en Zuid-Kennemerland samen aan een lange termijnvisie voor het nieuwkomersonderwijs zodat we de toekomstige onderwijsplekken beter en makkelijker kunnen afstemmen op de daadwerkelijke instroom

Behalen startkwalificatie
Een belangrijk punt van aandacht is het behalen van een startkwalificatie. In de samenwerkingsregio voor de leer- en kwalificatieplicht Midden- en Zuid-Kennemerland werken we aan het verminderen van het aantal voortijdige schoolverlaters (18-27 jaar).
Naast de uitvoering van de leerplicht- en kwalificatieplicht (tot 18 jaar), geeft de gemeente invulling aan de wettelijke taken in het kader van het Doorstroompunt voor jongeren van 18 tot 27 jaar zonder startkwalificatie.

Aanpak lage basisvaardigheden
In Velsen wonen naar schatting 6.700 mensen die moeite hebben met lezen, schrijven of rekenen, ook wel de lage basisvaardigheden genoemd. In de regio IJmond werken we met verschillende organisaties samen om inwoners met lage basisvaardigheden te helpen. Samen vormen we Taalhuis IJmond en organiseren we meerdere activiteiten in buurthuizen of bibliotheken, zoals taalspreekuren, taallessen die leiden tot een diploma, computerlessen en de leefstijl interventie ‘Voel je goed’.
Tot en met 2028 voeren we de aanpak ‘Een Vaardige Basis, Zuid-Kennemerland en IJmond’ uit. De doelen in dit regionaal programma zijn verdeeld over vier thema’s: werk en zelfredzaamheid, omgaan met geld, gezondheid, opvoeden en school. De doelstellingen zijn erop gericht dat meer inwoners kunnen meedoen in de samenleving, als zij beter leren lezen, schrijven, rekenen of om kunnen gaan met de computer of smartphone.

Deelprogramma: 2.2 Velsenaren krijgen waar nodig ondersteuning gericht op ontwikkeling en zelfredzaamheid.

Wat willen we bereiken?

Velsenaren krijgen waar nodig ondersteuning gericht op ontwikkeling en zelfredzaamheid

Wat gaan we ervoor doen?

Scootmobielpool
De gemeente moet zorgen voor een brandveilige stalling voor alle door ons verstrekte scootmobielen. Door nieuwe regels mogen brandbare objecten, waaronder scootmobielen, niet in vluchtroutes staan. Enkele portieken zijn brandveilig aangepast zodat de verstrekte scootmobielen daar kunnen blijven staan. Om grip te houden op de kosten werken we aan een pilot scootmobielpool. Een scootmobielpool is een deelsysteem waarbij meerdere inwoners één of meerdere scootmobielen samen gebruiken in plaats van dat iedereen een eigen scootmobiel krijgt of bezit.

Wonen, zorg en ondersteuning voor iedereen
De gemeente werkt samen met verschillende partners aan de uitvoering van de woonzorgvisie en uitvoeringsagenda op het gebied van wonen, zorg en welzijn. De focus ligt op passende en geclusterde woonvormen voor kwetsbare groepen, zodat zij langer zelfstandig kunnen wonen en beter kunnen meedoen in de samenleving. Ook zetten we in op zorgzame wijken waar wonen, zorg en welzijn samenkomen. De aanpak is gebiedsgericht en vraagt om nauwe samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties en maatschappelijke organisaties. Er is aandacht voor het inwonersperspectief en dat ontwikkelingen in wonen aansluiten op zorg- en welzijnsbehoeften, met als doel een sterke sociale basis en meer zelfredzaamheid voor inwoners.

Verbeteren re-integratie dienstverlening
De re-integratiedienstverlening voor kwetsbare inwoners is complex en beschikbare mensen en middelen voor deze dienstverlening zijn beperkt. De arbeidsmarkt verandert snel. Dit vraagt om aanpassing van dienstverlening voor kwetsbare inwoners in de IJmond. In 2025 besloten de gemeenteraden van de IJmond gemeenten over de wijze waarop we de re-integratie in de IJmond in de toekomst gaan uitvoeren. In het transitieplan staat hoe de re-integratieactiviteiten worden afgesplitst van IJmond Werkt!. In 2026 zorgden we voor de inrichting van onze eigen organisatie en het overdragen van de deelnemers van IJmond Werkt! naar de gemeente. Het deel van de bijdrage voor re-integratie aan IJmond Werkt! is omgezet naar een reservering voor onze eigen inrichting. In 2027 werken we aan het verder invullen van de dienstverlening door de gemeente.

Participatiewet in balans
De Participatiewet wordt landelijk aangepast om knelpunten in de huidige uitvoering te verminderen. Het rijk voerde hiervoor in 2026 een eerste pakket aan wetswijzigingen door, gericht op het verbeteren van de bestaande praktijk, bijvoorbeeld door procedures te vereenvoudigen en meer ruimte te bieden voor maatwerk in individuele situaties van inwoners.

Per 1 januari 2027 volgt een tweede pakket aan wijzigingen. Deze zijn gericht op verdere vereenvoudiging van regels, het vergroten van de duidelijkheid voor inwoners en het beter uitvoerbaar maken van de wet. In 2027 passen we daarom onder andere onze verordening en beleidsregels aan, zodat professionals binnen duidelijke kaders meer ruimte krijgen om af te wijken van standaardverplichtingen wanneer dat nodig is voor Velsenaren. Denk hierbij bijvoorbeeld aan het tijdelijk aanpassen of loslaten van re-integratieverplichtingen bij inwoners met complexe problematiek, zodat de ondersteuning beter aansluit op wat in die situatie haalbaar is.

Opvang Oekraïense ontheemden
Voor de opvang van Oekraïense ontheemden werkt het rijk aan langetermijnafspraken met daarin de overgang naar een tijdelijke verblijfsvergunning en een aansluiting op reguliere voorzieningen. Dit beleid vervangt de Richtlijn Tijdelijke Bescherming (RTB). De uitwerking van wet- en regelgeving, taken en financiering is nog niet definitief. Totdat hierover besluitvorming plaatsvindt, zetten we de huidige werkwijze en bekostigingssystematiek voort. We volgen de landelijke ontwikkelingen en verwerken de financiële en organisatorische gevolgen zodra hierover meer duidelijkheid is.

Reguliere activiteiten

Uitvoering armoedevisie
De Armoedevisie 2025–2029 richt zich op het verbeteren van bestaanszekerheid en het voorkomen en aanpakken van armoede en schulden, met een samenhangende (integrale) aanpak. Eén van de speerpunten in de armoedevisie is het versimpelen van de minimaregelingen. In 2027 voegen we meerdere minimaregelingen samen tot één nieuwe regeling: de Meedoenregeling. Ook starten we een samenwerking met het Jeugdeducatiefonds. Het Jeugdeducatiefonds biedt extra geld aan basisscholen om de ontwikkelingskansen voor kinderen te vergroten. Een ander speerpunt in de armoedevisie is de begeleiding en nazorg aan inwoners die een schuldhulpverleningstraject doorlopen. Door extra bekendheid te geven aan hulp bij schulden hopen we dat meer mensen de weg naar schuldhulpverlening vinden.

Schuldhulpverlening en vroegsignalering
Aan inwoners (waaronder ook ondernemers) die te maken hebben met problematische schulden bieden we schuldhulpverlening. Dit doet Velsen samen met Socius Maatschappelijk Dienstverleners en Kredietbank Nederland. Voor schuldhulpverlening aan jongeren werken we samen met Stichting perMens.

Het contract met Kredietbank eindigt in juni 2027. Medio 2026 startten we een aanbesteding, zodat we vanaf juni 2027 een nieuw contract kunnen sluiten. In dit nieuwe contract maken we ook afspraken voor budgetcoaching voor statushouders en voor de trajecten NewFuture Velsen. Door inflatie en loonontwikkeling kunnen de tarieven hoger uitvallen.
Op het gebied van vroegsignalering bij betaalachterstanden werkt de gemeente samen met het Sociaal Wijkteam, woningcorporaties en nutsbedrijven om huisuitzetting en afsluiting van gas, water en licht bij mensen thuis te voorkomen.
Ook werken we aan het voorkomen van schulden, bijvoorbeeld door het bieden van financiële lessen op scholen.

Wmo-maatwerkvoorzieningen
Steeds meer inwoners zijn afhankelijk van Wmo-ondersteuning. Door onder andere het abonnementstarief, de vergrijzing en het langer zelfstandig wonen stijgt het aantal Wmo-maatwerkvoorzieningen en de daarbij behorende kosten. De stijging geldt vooral voor hulp bij het huishouden, begeleiding en woonvoorzieningen. Daarnaast zorgt de algehele indexering voor hogere kosten.

Open-einde regeling: Abonnementstarief
Sinds 1 januari 2020 geldt een eigen bijdrage voor de Wmo: het abonnementstarief. Het abonnementstarief is een vast bedrag als eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dit bedrag was in 2026 maximaal € 21,80,- per maand. De verwachting is dat het bedrag in 2027, net als voorgaande jaren, wordt geïndexeerd.
De gemeentelijke inkomsten aan eigen bijdrage zijn gedaald door het abonnementstarief. Daarnaast stijgt het aantal voorzieningen door het abonnementstarief.
Het rijk heeft sinds 2026 voor het voornemen het abonnementstarief af te schaffen. Dit betekent dat gebruikers per Wmo-voorziening een eigen bijdrage moeten betalen. Hierdoor verwachten we dat minder inwoners een Wmo-voorziening aanvragen. Afschaffing van het abonnementstarief zou voor de gemeente een besparing op de Wmo-kosten opleveren. Omdat dit besluit door het rijk opnieuw is uitgesteld, dit keer naar 1 januari 2028, blijft de verwachte besparing in 2027 uit.

Skaeve Huse
Door de toename van het aantal mensen dat (extreme) woonoverlast veroorzaakt en daardoor niet meer in een reguliere woonwijk kan wonen, startten we in 2020 met Skaeve Huse. Het doel van Skaeve Huse is (extreme) woonoverlast in de reguliere woonwijken zoveel mogelijk op te lossen en de mensen die deze woonoverlast veroorzaken een laatste kans op een woning te bieden. Vanwege meerdere incidenten werd eind 2023 besloten Skaeve Huse tijdelijk op te schorten. We werken aan een doorontwikkeling en houden daarbij rekening met omwonenden. De verwachting is dat we Skaeve Huse begin 2027 weer in gebruik nemen.

Kanteling dagbesteding
In 2022 startte de proef kanteling van de dagbesteding. Hierdoor kunnen inwoners met een beperking als gevolg van het ouder worden, zich rechtstreeks bij de dagbesteding melden. Zij hebben geen indicatie van de gemeente nodig. De proef was een succes. Het leverde een besparing op in de kosten voor de dagbesteding en in de inzet van Wmo-consulenten vanuit de gemeente. Bovendien is de snellere route prettig voor inwoners. Wegens het succes van de proef maakten we de kanteling van de dagbesteding voor inwoners met een beperking als gevolg van het ouder worden structureel. We bereiden de kanteling uit naar meerdere aanbieders.

Doelgroepenvervoer
RegioRijder verzorgt het Wmo collectief vervoer, het leerlingenvervoer en jeugd GGZ-vervoer.
Het Wmo collectief vervoer is voor inwoners die door beperkingen niet of onvoldoende gebruik kunnen maken van het openbaar vervoer. Samen met de inwoner kijken we naar zijn situatie en mogelijke oplossingen voor de vervoersbehoefte. Als een inwoner niet met het openbaar vervoer kan reizen, vrijwilligersvervoer geen oplossing biedt en er geen mogelijkheden zijn vanuit het netwerk, kan het Wmo-vervoer een oplossing bieden.

Het leerlingenvervoer is voor kinderen die door een structurele beperking en/of lange afstand niet zelfstandig naar school kunnen reizen. We stimuleren het zelfstandig (leren) reizen, bijvoorbeeld met de fiets of het openbaar vervoer. Of dat ouders de leerling met eigen vervoer naar school brengen. Als het niet anders kan regelt de gemeente het leerlingenvervoer naar het (speciaal) basisonderwijs.

Beschermd wonen en aanpak dakloosheid
Vanaf 2025 voeren alle gemeenten in de regio de toegang tot beschermd wonen zelf uit. Op termijn worden gemeenten mogelijk ook verantwoordelijk voor het bieden van beschermd wonen aan hun inwoners. In 2027 voeren gemeenten en aanbieders de ontwikkelagenda uit die gericht is op ‘zo thuis mogelijk’ en de ‘cliënt centraal’. Een van de doelen in deze ontwikkelagenda is het creëren van woonoplossingen voor psychisch kwetsbare aandachtsgroepen. Velsen richt zich daarbij op breed inzetbare woon- en opvangvoorzieningen, met nadruk op wonen met begeleiding en beschermd thuis.

In 2027 zetten we het project ‘Wonen Eerst’ voort. Dit project richt zich op dakloze huishoudens die voldoen aan bepaalde criteria waardoor zij sneller een woning toegewezen krijgen.

Algemene bijstand
Algemene bijstand is het wettelijke vangnet voor inwoners die niet genoeg inkomen of vermogen hebben om in hun levensonderhoud te voorzien en geen recht (meer) hebben op andere uitkeringen, zoals Werkloosheidswet (WW), Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA), Wet arbeidsongeschiktheidsvoorziening jonggehandicapten (Wajong) of studiefinanciering. De gemeente beoordeelt per aanvraag of iemand onvoldoende eigen middelen heeft. De uitkering vult het inkomen aan tot het sociaal minimum. Met algemene bijstand kunnen inwoners een periode overbruggen totdat zij weer (voldoende) inkomen uit werk hebben. Daarbij zetten we in op begeleiding naar werk of, wanneer dat nog niet mogelijk is, op andere vormen van participatie in de samenleving.

Bijzondere bijstand en minimabeleid
Bijzondere bijstand is bedoeld voor noodzakelijke kosten die inwoners niet zelf kunnen betalen uit hun inkomen of vermogen. Het gaat om kosten die niet dagelijks voorkomen, zoals kosten voor bewindvoering, medische voorzieningen of andere noodzakelijke kosten.
Daarnaast bieden we verschillende minimaregelingen voor inwoners met een laag inkomen, bijvoorbeeld voor participatie, zorgkosten of kinderen. Deze regelingen helpen om mee te kunnen doen in de samenleving.

Inburgering
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de begeleiding en ondersteuning van inwoners die moeten inburgeren. Samen met regionale partners is een samenhangend inburgeringsaanbod ingericht. Bij de start van huisvesting ontvangen statushouders maatschappelijke begeleiding vanuit Inova. Daarnaast worden zij de eerste 6 maanden financieel ontzorgd en start een inburgeringsstart van 6 weken. Het wettelijke inburgeringstraject duurt gemiddeld 3 jaar en bieden we aan via drie leerroutes. Dit zijn duale trajecten waarin het leren van de taal gecombineerd wordt met werk (B1-route), met participatie gericht op zelfredzaamheid (Z-route) of met voorbereiding op een Nederlandse vervolgopleiding (onderwijsroute).
Sinds 2025 voeren we de pilot ‘Vroege Start Inburgering’ uit. In deze pilot krijgen statushouders die nog in een AZC verblijven al toegang tot ons inburgeringstraject. Deze aanpak draagt bij aan een

snellere integratie, kortere doorlooptijden en beter inzicht in de ondersteuningsbehoefte. In 2027 evalueren we de pilot en beoordelen we of we deze werkwijze structureel voortzetten.
Opvang vluchtelingen
In Velsen vangen we alleenstaande minderjarige vreemdelingen op in Driehuis. Ook vangen we asielzoekers op de Ocean Majesty aan de VOB-kade in Velsen-Noord op. Het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) dekt de kosten van deze locaties volledig. Daarnaast werken we aan de ontwikkeling van een asielzoekerscentrum op Sportpark De Elta voor de duurzame opvang van 200 vluchtelingen voor de termijn van 10 jaar. Net als in 2026 ontvangt Velsen in 2027 geld vanuit het ministerie van Justitie & Veiligheid voor extra handhaving.

Deelprogramma: 2.3 Velsenaren hebben toegang tot veilige en duurzame sport- en onderwijsaccommodaties

Wat willen we bereiken?

Velsenaren hebben toegang tot veilige en duurzame sport- en onderwijsaccommodaties.

Wat gaan we ervoor doen?

De reguliere activiteiten worden voortgezet.

Reguliere activiteiten

Integraal Onderwijshuisvestingsplan
In het Integraal Onderwijs Huisvestingsplan 2025-2040 staat de gemeentelijke visie op onderwijshuisvesting.
In 2027 werken we aan de volgende projecten:

- de oplevering van de nieuwbouw van de Brederode Daltonschool in Santpoort Zuid.
- de renovatie en uitbreiding van onderwijscomplex De Weid in Velserbroek.
- het samenvoegen van het beroepsgerichte vmbo van het Vellesan College, het Technisch College
- Velsen en het Maritiem College IJmuiden op de locatie aan de Briniostraat 10-12 in IJmuiden in
- relatie tot de plannen 'Van Pont tot Park'.
- de uitbreiding van de Franciscusschool in IJmuiden.
- de plannen voor de vervangende nieuwbouw Toermalijn, SAGA Driehuis en Basisschool Amare in Driehuis.

Sport en bewegen
Het sport- en sportaccommodatiebeleid 2026-2031 van Velsen gaat over het stimuleren van sport, bewegen en gezondheid én het zorgen voor voldoende, goede en duurzame sportvoorzieningen voor alle inwoners. Thema's als multifunctioneel gebruik van sportparken, verduurzaming en het aansluiten op de behoefte van de gebruikers (sportverenigingen) werken we in 2027 verder uit.

Exploitatie, beheer en onderhoud gemeentelijke sportaccommodaties
De gemeente is eigenaar van een aantal sportaccommodaties. Denk aan sportparken, tennisparken, gymzalen, sporthallen en zwembad met binnen- en buitenbaden. Sportverenigingen, scholen, particulieren, bedrijven, zorgaanbieders en andere organisaties maken gebruik van onze sportvoorzieningen. Daarnaast vinden er diverse evenementen en toernooien plaats. Ook vormen de sportaccommodaties een belangrijke ontmoetingsplaats voor sporters, toeschouwers en andere belangstellenden. SRO Velsen B.V. is verantwoordelijk voor de exploitatie, het beheer en onderhoud

van de gemeentelijke sportaccommodaties en de uitvoering van sportstimuleringsactiviteiten. In de Meerjarenonderhoudersplannen (MjOP) staan afspraken over groot onderhoud.

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Veiligheidsregio Kennemerland
De GGD maakt onderdeel uit van de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK) en voert een groot deel van de gemeentelijke taken op grond van de Wet publieke gezondheid uit. Alle activiteiten van de GGD zijn er op gericht te voorkomen dat mensen ziek worden. De belangrijkste taken van de GGD Kennemerland zijn:

- Uitvoeren van epidemiologisch onderzoek (met name de gezondheidsmonitors voor verschillende leeftijdscategorieën).
- Infectieziektebestrijding.
- Medische milieukunde.
- Jeugdgezondheidszorg voor 4-19 jarigen.
- Technische hygiënezorg.
- Ambulancezorg.
- Preventie activiteiten, waaronder voorlichting en advisering bij bestuurlijke beslissingen.

Veilig Thuis
Ook Veilig Thuis maakt onderdeel uit van de VRK en voert de gemeentelijke taken op grond van de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015. Slachtoffers, plegers, omstanders en professionals kunnen contact opnemen met Veilig Thuis als zij een vermoeden hebben van kindermishandeling of huiselijk geweld

Volgens de wet heeft Veilig Thuis de volgende taken:

- Advies geven;
- Meldingen in ontvangst nemen;
- Onderzoek doen of er daadwerkelijk sprake is van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- Zo nodig vervolgstappen in gang zetten in de vorm van overdragen naar vrijwillige hulp, de Raad voor de Kinderbescherming informeren en/of melding doen bij de politie;
- Terugkoppelen aan de melder.

Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig schoolverlaten regio West- Kennemerland
De gemeenten in Zuid- en Midden-Kennemerland werken samen in de Regionaal Meld- en Coördinatiepunt (RMC)-regio West-Kennemerland om het schoolverzuim en voortijdig schoolverlaten aan te pakken. Het RMC West-Kennemerland is wettelijk gezien verantwoordelijk voor de aanpak van de jongeren tussen 18 en 27 jaar zonder startkwalificatie. Een startkwalificatie helpt een jongere zijn of haar kansen op de arbeidsmarkt (en toekomstperspectief in het algemeen) te vergroten. Het doel van de RMC-functie is voortijdig schoolverlaters te registreren en hen, op vrijwillige basis, te helpen een start- of beroepskwalificatie te behalen.

IJmond Werkt!
De IJmondgemeenten werken in de gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt! samen om bijstandsgerechtigde inwoners met of zonder arbeidsbeperking zo snel mogelijk aan betaald werk te krijgen (re-integratie). Daarnaast is IJmond Werkt! verantwoordelijk voor de doelgroep van de Wet Sociale Werkvoorziening en de inwoners met een indicatie Nieuw Beschut Werk.
In 2025 besloten de gemeenteraden van de drie IJmond gemeenten over zij de re-integratie in de IJmond in de toekomst uitvoeren. In de zomer van 2026 nam de gemeenteraad een besluit over het transitieplan waarin is staat hoe de re-integratieactiviteiten worden afgesplitst van IJmond Werkt!. De implementatie is in 2027.

Sport, Recreatievoorzieningen en Onderwijsvoorzieningen (SRO)

De gemeente Velsen en SRO richtten eind 2022 een samenwerkingsverband op genaamd SRO Velsen B.V..Sinds 1 januari 2023 is zij verantwoordelijk voor de exploitatie, het beheer en onderhoud van de gemeentelijke sportaccommodaties en de uitvoering van sportstimuleringsactiviteiten.

Gemeenschappelijke Regeling Jeugdhulpregio Zuid-Kennemerland en IJmond.
In 2026 stelde de zeven gemeenten in Zuid-Kennemerland en IJmond de ‘Gemeenschappelijke regeling Jeugdregio Zuid-Kennemerland en IJmond’ definitief vast. In de GR is de samenwerking juridisch en bestuurlijk geborgd in een gemeenschappelijke regeling (GR), zoals vereist op grond van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg (WvbJ).
In 2027 richt de Jeugdregio zich op de uitvoering en doorontwikkeling, met aandacht voor het verder versterken van de regionale sturing, het verbeteren van de beschikbaarheid van specialistische jeugdzorg en het vastleggen van kwaliteit en continuïteit van zorg voor jeugdigen en gezinnen. De regeling voorziet daarbij in de inrichting van het openbaar lichaam ‘Jeugdregio Zuid-Kennemerland en IJmond’, inclusief governance (Algemeen Bestuur/Dagelijks Bestuur), taakafbakening, delegatie van bevoegdheden, financieel kader en democratische verantwoording

Beleid/Kader dat van kracht is

- Visie op Velsen 2050
- Sportvisie 2026-2031: Samen bewegen voor een vitaal Velsen
- Algemene Subsidieverordening Velsen
- Subsidieregeling Sociaal domein
- Beleidsregels Sturing en Toezicht Subsidieverstrekking
- Jeugdwet en Besluit Jeugdwet
- Verordening Jeugdhulp gemeente Velsen
- Nadere regels Jeugdhulp gemeente Velsen
- Beleidsregels Jeugdhulp gemeente Velsen
- Regiovisie Jeugdhulp IJmond en Zuid-Kennemerland
- Verordening maatschappelijke ondersteuning
- Beleidsregels maatschappelijke ondersteuning
- Nadere regels maatschappelijke ondersteuning
- Regeling Hulp bij het huishouden voor mantelzorgers
- Wet op de Veiligheidsregio's
- Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio Kennemerland
- Regionale Nota Gezondheidsbeleid
- Lokale uitvoeringsagenda Gezondheid
- Inclusievisie 2025 – 2030: Iedereen doet mee
- Verordeningen Participatiewet
- Beleidsregels Participatiewet
- Nadere regels re-integratie
- Verordening Schuldhulpverlening
- Beleidsregels Schuldhulpverlening
- Gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt!
- Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig schoolverlaten regio West Kennemerland
- Verordening leerlingenvervoer Velsen
- Verordening voorzieningen huisvesting onderwijs Velsen
- Integraal Onderwijs Huisvestings Plan
- Regionaal beleidskader Opvang, wonen en herstel
- Gemeenschappelijke Regeling Beschermd Wonen
- Armoedevisie
- Sport- en Preventieakkoord
- Woonzorgvisie: Thuis in Velsen

Indicatoren

			Meetwaarden							Streefwaarden	
Nr	Indicatoren Vitaal en Sociaal Velsen	Bron indicator	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2030
2.01	Bijstandsuitkeringen (per 10.000 inwoners vanaf 18 jaar) *	CBS	421,4	363,8	309,4	298,9	294,8	237,1	-	-	-
2.02	Lopende re-integratievoorzieningen (per 10.000 inwoners 15-65 jr) *	CBS	137,8	140,6	146,1	150,8	163,9	171,7	-	160	166
2.03	Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement (per 10.000 inwoners) *	CBS	750	750	750	720	730	720	-	-	-
2.04	Voortijdige schoolverlaters totaal VO + MBO (%) *	DUO/Ingrado	1,8%	2,1%	2,8%	2,8%	3,1%	2,6%	-	2,2%	1,8%
2.05	Absoluut verzuim (per 1.000 leerlingen) *	DUO/Ingrado	1	-	-	-	1,4	2,3	-	1	0,8
2.06	Relatief verzuim (per 1.000 leerlingen) *	DUO/Ingrado	21	16	21	18	17	24	-	16	14
2.07	Kinderen in uitkeringsgezin (%) *	CBS	6%	6%	6%	6%	6%	-	-	-	-
2.08	Werkloze jongeren (%) *	CBS	2%	1%	1%	1%	1%	-	-	-	-
2.09	Jongeren met jeugdhulp (% jongeren tot 18 jaar) *	CBS	-	14,4%	14,5%	15,2%	14,2%	13,1%	-	13%	-
2.10	Jongeren met jeugdbescherming (%) *	CBS	-	1,7%	1,6%	1,3%	1,3%	1,0%	-	1,3%	1,2%
2.11	Jongeren met jeugdreclassering (%) *	CBS	-	0,2%	0,2%	0,2%	0,3%	0,4%	-	0,2%	0,2%
2.12	Niet-sporters (%) *	Meerdere bronnen	48%	-	44%	-	42%	-	-	40%	39%
2.13	Inwoners die (zeer) tevreden zijn over sportvoorzieningen in Velsen (%)	Inwonerspeiling **	-	-	-	-	72%	-	74%	73%	74%
2.14	Inwoners die lid zijn van een sportvereniging (%)	Inwonerspeiling **	-	-	-	-	21%	-	22%	22%	25%

* Deze indicator is wettelijk verplicht. Om de meest actuele meetwaarde te vinden en te vergelijken met andere gemeentes bezoekt u waarstaatjegemeente.nl - Besluit Begroting en Verantwoording.

** De boomkroonbedekking wordt eens in de vijf jaar gemeten.

Nr	Deze indicator geeft onder andere inzicht in	Externe factoren die onder andere invloed hebben
2.01	Het aantal personen met een uitkering op grond van de Participatiewet.	Conjunctuur, wetgeving, opleidingsniveau, arbeidsmarkttoegang.
2.02	Het aantal re-integratievoorzieningen, per 10.000 in de leeftijd 15 - 65 jaar	Conjunctuur, wetgeving, opleidingsniveau, arbeidsmarkttoegang.
2.03	Zorgbehoefte en mate van ondersteuning.	Vergrijzing, gezondheidstrends, landelijke wetgeving.
2.04	Toekomstkansen, onderwijscontinuïteit van jongeren en mate waarin jongeren een startkwalificatie behalen.	Onderwijskwaliteit, thuissituatie, begeleiding en zorg, arbeidsmarkt, leerplichtbeleid.
2.05	Risico op schooluitval en zorgsignalen, effectiviteit van toezichtssystemen.	Gezondheid, gezinssituatie, schoolbeleid, samenwerking instanties zoals CJG, jeugdhulpverlening, leerplichtbeleid.
2.06	Schoolbinding, motivatie en betrokkenheid, maar ook achterliggende problematiek jongeren	Schoolklimaat, thuissituatie, motivatie, begeleiding, gezondheid, samenwerking ketenpartners.
2.07	Percentage kinderen tot 18 jaar die in een gezin leven dat van een bijstandsuitkering moet rondkomen.	Cunjuctuur, werkloosheidscijfers, arbeidsmarkt, opleidingsniveau ouders.
2.08	Personen van 16 t/m 22 jaar die als werkzoekende staan ingeschreven bij het UWV WERKbedrijf en tegelijkertijd geen baan hebben als werknemer volgens de Polisadministratie.	Werkgelegenheid, arbeidsmarktoegang, opleidingsniveau.
2.09	Aantal jeugdigen in gespecialieerde jeugdhulp	Gezondheid, maatschappelijke druk, signalering door scholen.
2.10	Ernstige opvoedproblematiek en veiligheidsrisico's.	Gezinsproblematiek, schooluitval, meldingsbereidheid.
2.11	Preventie en strafrechtelijke trajecten bij jeugd.	Groepsdruk, thuissituatie, sociale omgeving.
2.12	Leefstijl, gezondheid en welzijn van inwoners.	Sportcultuur, aanbod, inkomen, gezondheid.
2.13	Passend sportaanbod en tevredenheid over sportinfrastructuur.	Kwaliteit en spreiding van voorzieningen, toegankelijkheid.
2.14	Mate van sportdeelname en sociale cohesie.	Verenigingscultuur, inkomen, contributies, aanbod.

Financieel overzicht

Meerjarenperspectief

(Bedragen x € 1.000)

Vitaal en sociaal Velsen		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
	Lasten exclusief toevoegingen aan reserves						
5.1	Sportbeleid en activering	-659	-831	-536	-481	-426	-426
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-4.832	-5.173	-5.019	-5.019	-5.019	-5.019
4.2	Onderwijshuisvesting	-234	-255	-413	-413	-413	-413
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-14.270	-17.365	-12.807	-11.475	-11.097	-11.096
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-772	-918	-962	-962	-962	-962
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-1.377	-1.663	-1.512	-1.512	-1.512	-1.512
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-2.201	-2.432	-2.652	-2.658	-2.447	-2.447
7.1	Volksgezondheid	-4.381	-5.044	-4.518	-4.289	-4.288	-4.288
2.1	**Lasten Ontwikkeling Velsenaren**	-28.727	-33.681	-28.418	-26.809	-26.164	-26.162
6.3	Inkomensregelingen	-36.479	-39.008	-38.655	-39.019	-38.875	-38.875
6.4	Begeleide participatie	-4.868	-5.100	-5.023	-4.913	-4.913	-4.913
6.5	Arbeidsparticipatie	-4.451	-5.391	-6.270	-6.289	-5.710	-5.705
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-2.035	-2.307	-2.221	-2.218	-2.218	-2.218
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	-8.152	-9.091	-9.852	-9.452	-5.984	-5.914
6.712	Begeleiding (Wmo)	-4.554	-4.546	-4.729	-5.008	-5.284	-5.542

6.713	Dagbesteding (Wmo)	-3.236	-3.504	-3.253	-3.253	-3.253	-3.253
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	-543	-543	-243	-243
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-119	-74	-40	-40	-40	-40
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-3.397	-2.940	-2.945	-2.945	-2.945	-2.945
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-15.356	-15.173	-15.429	-14.816	-14.816	-14.816
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-6.951	-7.471	-7.514	-7.472	-7.474	-7.474
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-248	-993	-979	-979	-979	-979
6.791	PGB Wmo	-944	-862	-958	-958	-958	-958
6.792	PGB Jeugd	-683	-1.040	-763	-763	-763	-763
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	-7	-229	-214	-214	-214	-214
6.812	Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	-83	-329	-245	-245	-245	-245
6.821	Jeugdbescherming	-1.441	-1.293	-1.549	-1.549	-1.549	-1.549
6.822	Jeugdreclassering	-221	-281	-292	-292	-292	-292
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	-4.660	-4.116	-3.811	-3.811	-3.811	-3.811
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-2.454	-2.932	-598	-598	-598	-598
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-365	-300	-300	-300	-300	-300
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-3.207	-2.000	-2.000	-900	-900	-900
2.2	**Lasten Ondersteuning Velsenaren**	-103.909	-108.979	-108.183	-106.579	-102.365	-102.549
4.1	Openbaar basisonderwijs	-218	-245	-325	-325	-325	-325
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.235	-4.337	-2.432	-3.181	-3.437	-3.438
5.2	Sportaccommodaties	-6.631	-6.691	-7.186	-7.186	-7.186	-7.186
2.3	**Lasten Sport en welzijn Velsenaren**	-9.084	-11.273	-9.943	-10.692	-10.948	-10.949
		-141.720	**-153.932**	**-146.544**	**-144.079**	**-139.477**	**-139.660**

Baten exclusief onttrekking aan reserves							
5.1	Sportbeleid en activering	360	513	133	106	0	0
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	2.842	2.564	2.335	2.335	2.335	2.335
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	10.155	9.364	2.240	1.627	1.602	1.602
7.1	Volksgezondheid	803	793	221	0	0	0
2.1	**Baten Ontwikkeling Velsenaren**	14.161	13.234	4.930	4.068	3.937	3.937
6.3	Inkomensregelingen	30.908	32.599	30.977	30.977	30.977	30.977
6.5	Arbeidsparticipatie	27	0	0	0	0	0
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	6	0	0	0	0	0
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	438	395	320	729	729	729
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	41	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	2	0	0	0	0	0
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	2	0	0	872	877	877
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	211	207	214	214	214	214

6.821	Jeugdbescherming	7	0	0	0	0	0
6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	1.160	1.738	0	0	0	0
2.2	**Baten Ondersteuning Velsenaren**	32.800	34.938	31.511	32.792	32.797	32.797
4.2	Onderwijshuisvesting	48	50	50	50	50	50
5.2	Sportaccommodaties	0	93	93	93	0	0
2.3	**Baten Sport en welzijn Velsenaren**	48	143	143	143	50	50
		47.009	**48.315**	**36.584**	**37.003**	**36.784**	**36.784**
Mutatie reserves							
0.10	Toevoeging aan reserves	-1.413	-1.534	-1.214	-1.068	-1.068	-1.068
0.10	Onttrekking aan reserves	477	970	1.260	1.222	295	295
0.10	**Saldo reserves**	**-936**	**-563**	**45**	**153**	**-774**	**-774**
	Totaal Vitaal en sociaal Velsen	**-95.647**	**-106.180**	**-109.915**	**-106.923**	**-103.467**	**-103.650**

Toelichting

Hieronder lichten wij de meest significante budgetmutaties toe die zich over de jaren heen voordoen:

Deelprogramma 2.1 Ontwikkeling Velsenaren
De mutaties in het budget tussen 2026 en 2027 worden onder andere verklaard door de volgende onderwerpen:

• Taakveld 4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken
De lasten dalen met €155 duizend in 2027. De baten dalen met € 230 duizend.
In 2026 is incidenteel budget op onderwijsbeleid en leerlingzaken ter beschikking gesteld voor de zomerschool (€ 150 duizend) en voor de toegenomen vergoeding voor peuterspeelzalen (€ 103 duizend).
De lasten en de baten voor onderwijsachterstanden zijn in 2026 ca € 230 duizend hoger opgenomen op basis van de concept beschikking 2026. Het budget voor onderwijsachterstanden wordt in de voorjaarsnota 2027 bijgesteld op basis van de concept beschikking 2027.
Het budget voor leerlingenvervoer is in de voorjaarsnota 2026 incidenteel verlaagd met € 100 duizend waardoor het budget in 2027 € 100 hoger is. Ook zijn de lasten voor personeel en overheadkosten voor € 180 duizend gestegen door een wijziging in de toerekening van deze kosten aan dit taakveld.

• Taakveld 5.1 Sportbeleid en activering
De lasten dalen met € 295 duizend in 2027. De baten dalen met € 380 duizend in 2027
De SPUK GALA loopt af in 2026, als gevolg dalen zowel de baten als de lasten in 2027 met € 380 duizend. De lasten stijgen met € 118 duizend als gevolg van een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld.

Per 2027 komt er ter vervanging van de SPUK GALA een nieuwe SPUK Sport en Bewegen, BRC en opvolging sportakkoord II. Bij de VJN van 2027 zullen we de toegekende budgetten opvoeren in de begroting.

• Taakveld 6.1 Samenkracht en burgerparticipatie
De lasten dalen in 2027 met € 4,6 miljoen. De baten dalen met € 7,1 miljoen.

Dit komt met name doordat zowel de baten (€ 5,2 miljoen) als de lasten (€ 3,7 miljoen) voor de opvang van Oekraïense vluchtelingen niet in de begroting van 2027 zijn verwerkt. De RTB (Richtlijn tijdelijke

bescherming) loopt af op 5 maart 2027. Het is nog onduidelijk hoe de nieuwe Doelgroepflexibele regeling of eventuele overgangsregeling eruit komt te zien.

Een onderdeel van de SPUK GALA valt ook onder dit taakveld waardoor zowel de baten als de lasten dalen met € 513 duizend. Voor dit deel van de GALA middelen verwachten we vanaf 2027 vervangende AZWA middelen (Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord).

De middelen voor inburgering, de SPUK WI2021 dalen met € 222 duizend voor zowel de baten als de lasten na het verwerken van de laatste voorlopige SPUK beschikking

De HAR+-subsidie (Hotel- en Accommodatieregeling) is een financiële regeling van de overheid waarmee gemeenten een tegemoetkoming ontvangen om de uitstroom van vergunninghouders (statushouders) uit asielzoekerscentra te versnellen en hen onderdak en begeleiding te bieden. Er zijn diverse accommodaties in Velsen waarvoor deze subsidie wordt ingezet voor het bieden van onderdak en begeleiding. In 2026 is hiervoor een bedrag van € 300k aan lasten en baten begroot. Voor 2027 is er een vervangende regeling DUTO (decentralisatie uitkering tijdelijk onderdak)
We verwerken deze middelen zodra er meer bekend wordt gemaakt in komende circulaires.

In 2026 zijn de lasten opgenomen die de gemeente Velsen maakt uit hoofde van de kassiersfunctie voor de gezinsadvocaten. Deze lasten worden in 2026 voor ca € 0.9 miljoen doorbelast aan de regiogemeenten. In de najaarsnota zijn daarom de lasten en de baten incidenteel verhoogd met € 0,9 miljoen. Deze lasten en baten zijn niet verwerkt in de begroting 2027.

In 2026 zijn er € 51 duizend aan lasten begroot en in 2027 zijn er € 316 duizend aan lasten begroot ten behoeve van de uitvoering van de actieplannen Velsen Noord en Zee- en Duinwijk. Per saldo is er in 2027 een bedrag van € 261 duizend meer aan lasten begroot dan in 2026 en deze bedragen zijn onttrokken uit de bestemmingsreserve COA-middelen. Voor beide wijken is een actieplan opgesteld, in nauwe samenwerking met de twee aanwezige woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, diverse initiatiefnemers en ontwikkelaars en de sociale netwerken in de wijk zelf. In deze actieplannen zijn korte en middellange termijn acties benoemd om de sociale en fysieke opgaven in Velsen Noord en Zee- en Duinwijk aan te pakken.

De lasten op dit taakveld stijgen met € 784 duizend in 2027,door een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld.

• Taakveld 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Veilig Thuis
De lasten stijgen met € 44 duizend in 2027. In de voorjaarsnota is budget aangevraagd omdat de huidige formatie van Veilig Thuis onvoldoende is om de wettelijke taken goed uit te voeren, door een stijging in adviezen en meldingen over de periode 2023-2025. Dit leidt tot een verhoging van het budget in 2027 van € 150 duizend. Het blijft daarbij onzeker of deze stijging de komende jaren verder doorzet of juist stabiliseert.
Vanuit de decembercirculaire 2025 is in 2026 incidenteel € 106 duizend ter beschikking gesteld voor aanpak voorkomen van escalatie. Dit bedrag is niet opgenomen in de begroting van 2027

• Taakveld 6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO
De lasten dalen met € 151 duizend in 2027, deze daling komt voort uit een stijging van € 52 duizend door reguliere indexatie en een daling van € 203 duizend door een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld.

• Taakveld 6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen jeugd
De lasten stijgen met € 220 duizend in 2027, deze stijging komt voort uit een reguliere indexatie en een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld. Deze toerekening van personeel en overhead was niet meegenomen in het budget van 2026.

• Taakveld 7.1 Volksgezondheid
De Lasten dalen met € 526 duizend in 2027 en de Baten dalen met € 572 duizend.

Deze daling komt voort uit het aflopen van de GALA middelen in 2026 voor € 272 duizend en de IZA (Integraal Zorgakkoord) middelen voor € 306 duizend.
Beide regelingen krijgen een vervolg in de nieuwe AZWA (Aanvullend Zorg en Welzijnsakkoord) en zullen we verwerken bij de VJN 2027

De lasten op dit taakveld stijgen met € 90 duizend in 2027,door een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld.

Deelprogramma 2.2 Ondersteuning Velsenaren
De mutaties in het budget tussen 2026 en 2027 worden onder andere verklaard
door de volgende onderwerpen:

• Taakveld 6.3 Inkomensregelingen
De lasten dalen met € 353 duizend en de baten dalen met € 1,6 miljoen.
.
De middelen voor de SPUK brede ondersteuning gedupeerden toeslagenaffaire dalen voor zowel de baten als de lasten met € 583 duizend. de regeling wordt voortgezet in 2027 maar krijgt een andere inrichting. Bij de VJN 2027 zullen we de budgetneutrale mutatie verwerken.

De lasten op dit taakveld stijgen met € 325 duizend in 2027,door een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld.

Lasten stijgen door reguliere indexaties op o.a. het bijzondere bijstandsbudget en lasten verlagen door het wegvallen van de resterende energietoeslaggelden van € 130 duizend energietoeslag en wordt ingezet voor energiecoaches.

Bijstandsuitkering (BUIG)
De hogere baat van 2026 zit in het BUIG budget door een nadere bijstelling van € 1 miljoen. Deze verhoging hebben we niet structureel doorgevoerd
Gemeenten ontvangen van het Rijk een gebundelde uitkering (BUIG) voor het bekostigen van de uitkeringen in het kader van de participatiewet, IOAW, IOAZ, BBZ en loonkostensubsidie. Gedurende het jaar wordt het macrobudget bijgesteld door het Rijk. Het definitieve budget wordt in oktober vastgesteld. Voor het jaar 2026 zijn de voorlopige baten hoger vastgesteld op € 31,5 miljoen.Nog steeds verwachten wij minder lasten uit te geven en daarmee blijft er ook een voordeel in 2026 en 2027.

• Taakveld 6.5 Arbeidsparticipatie
De lasten stijgen met € 879 duizend in 2027.
Voor het transitieplan herontwerp re-integratiedienstverlening stellen we budget beschikbaar uit de participatiereserve. In 2027 en 2028 houden we rekening met frictiekosten van € 500.000 per jaar op basis van een inschatting door bureau Berenschot.

De lasten stijgen met € 466 duizend als gevolg van een wijziging in de toerekening van personeel en overheadkosten aan dit taakveld

We hebben middelen ontvangen voor de implementatie van de Participatiewet in balans, in 2027 is dat € 40 duizend minder dan in 2026.

- **Taakveld 6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)**

De lasten stijgen met € 761 duizend.
Een stijging van de lasten in 2027 komt voort uit de jaarlijkse OVA indexatie van de budgetten.
In 2027 ontvangen we nogmaals een (incidentele) bijdrage voor uitstel van de invoering inkomensafhankelijke eigen bijdrage. De compensatie is € 400 duizend

• Taakveld 6.712 Begeleiding (WMO)
De lasten stijgen met € 183 duizend.
Een stijging van de lasten in 2027 komt voort uit de jaarlijkse OVA indexatie van de budgetten.
Voor indexering voor demografie (vergrijzing) ontvangen we vanaf 2025 extra gelden oplopend tot 2029. Deze gelden staan op taakveld 6.712 maar zijn bestemd voor alle WMO taakvelden. Bij de VJN 2027 maken we een structurele herverdeling van budgetten.

• Taakveld 6.713 Dagbesteding (WMO)
De lasten dalen met € 251 duizend.
Een daling van de lasten van € 366 duizend komt voort uit een herverdeling van het budget WMO in de NJN van 2026. Een stijging van de lasten van € 113 duizend komt voort uit de jaarlijkse OVA indexatie van de budgetten.

Op de onderdelen huishoudelijke hulp, begeleiding en dagbesteding lopen de lasten op door groei van het aantal meldingen en een toename van complexe ondersteuningsvragen.

• **Taakvelden 6.751 tot en met 6.763 jeugdhulp, taakvelden 6.792 PGB Jeugd en taakvelden 6.821 jeugdbescherming en taakveld 6.821 Jeugdreclassering**
De lasten stijgen met € 281 duizend in 2027. Deze stijging komt door enerzijds ontwikkelingen in de zorg die van invloed zijn op het benodigde budget, waaronder de volumegroei van het lumpsumbudget, de OvA indexatie en de regionale aanpak van de excessieve casuïstiek.

• Taakvelden 6.92 coördinatie en beleid jeugd
De lasten dalen met € 2,3 miljoen in 2027. De baten dalen met € 1,7 miljoen in 2027.
In 2026 zijn in de lasten van coördinatie en beleid jeugd zijn de lasten opgenomen die de gemeente Velsen maakt uit hoofde van de kassiersfunctie voor de regionale jeugdzorg en het regionaal expertise team. Deze lasten worden voor ca € 1,0 miljoen doorbelast aan de regiogemeenten. Deze lasten en baten zijn niet verwerkt in de begroting 2027.

In 2026 zijn de baten en lasten van incidentele SPUK regelingen inzake jeugd verwerkt voor een bedrag van € 0,7 mio.

Door een wijziging in de toerekening van de personeel en overheadskosten zijn deze kosten € 520 duizend lager in 2027 dan in 2026.

• Taakveld 6.91 Coördinatie en beleid WMO
De lasten dalen met € 305 duizend.
In 2026 stond een incidenteel budget van € 280 duizend voor de aanpak van achterstanden binnen de WMO. Een externe partij gaat de volledige werkvoorraad van WMO meldingen voor ons afhandelen.

Deelprogramma 2.3 Ondersteuning Velsenaren
De mutaties in het budget tussen 2026 en 2027 worden onder andere verklaard door de volgende onderwerpen:

• Taakveld 4.2 Onderwijshuisvesting
De lasten dalen met € 1.3 miljoen in 2027.

In 2026 is incidenteel budget opgenomen voor de noodhuisvesting van de Brederode Dalton School in Santpoort Zuid. Het budget is hierdoor € 811 duizend hoger dan in 2027. De noodlokalen zijn in 2026 geplaatst en blijven staan tot medio 2027. Voor het gedeelte van het budget dat benodigd is voor lasten van de noodhuisvesting in 2027 zal een budgetoverheveling worden aangevraagd.
Als gevolg van de verbouwingen van de Brederode Daltonschool en de Beekvliet zal een deel van het huidige schoolgebouw worden afgebroken. Dit heeft gevolgen voor de waardering van de huidige schoolgebouwen. In 2026 is incidenteel budget opgenomen van € 850 duizend voor de afwaardering van de boekwaarde van deze schoolgebouwen.
Het budget voor SRO Velsen B.V. is in 2026 incidenteel verlaagt met € 341 duizend als gevolg van niet gemaakte kosten in 2025 en 2026. De exploitatiebijdrage aan de SRO Velsen B.V. 2027 is nog niet definitief, eventuele wijzigingen worden in de voorjaarsnota meegenomen.

Mutaties reserves

(Bedragen x1000)		2027	2028	2029	2030	2031
	resultaat actualisatie kapitaallasten 2026-2029	715	1.172	1.172	1.172	1.172
	Originele begroting	408	341	341	341	341
	Reserve KapLasten actualiseren	-9	-10	-11	-11	-11
	Reserve statushouders	-169	-169	-169	-169	-169
	Herverdeling reserve schuldenfonds	120	137	133	133	-50
res: 03	Herontwerp dienstverlening participatiewet	500	500	0	0	0
res: 09	Investeren in veerkracht van inwoners van Velsen	409	422	0	0	0
res: 16	Kapitaallasten Onderwijshuisvesting	-1.930	-2.240	-2.240	-2.240	-2.240
Totaal		**45**	**153**	**-774**	**-774**	**-957**

Toelichting mutaties reserves

	Originele begroting

	resultaat actualisatie kapitaallasten 2026-2029

	Reserve KapLasten actualiseren

Reserve KapLasten actualiseren

	Reserve statushouders

Uitbreiding van formatie werd tijdelijk uit de reserve gedekt. Dit was een tijdelijke oplossing.

	Herverdeling reserve schuldenfonds

Herverdeling reserve schuldenfonds, alle geplande onttrekkingen terugdraaien en nieuwe Herverdeling reserve schuldenfonds 2026-2029 opvoeren

res: 03	**Herontwerp dienstverlening participatiewet**

De gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen werken aan een nieuwe aanpak voor de dienstverlening vanuit de Participatiewet. De lasten voor het transitieplan bedragen in 2025 € 30 duizend en in 2026 € 70 duizend.
De colleges hebben een voorkeur uitgesproken voor scenario 2: Individuele aanpak en situationele samenwerking. In deze voorkeursvariant worden € 1 miljoen frictiekosten voor Velsen verwacht.. Bij een ingangsdatum van 1 januari 2027 betekent dit incidentele lasten van € 500.000 in 2027 en € 500.000 in 2028.
Dekking vindt plaats door middel van een onttrekking aan de reserve participatiewet..

res: 09	Investeren in veerkracht van inwoners van Velsen

Als invulling van amendement 12 en amendement 15 wordt € 1,3 miljoen ingezet voor de groep financieel kwetsbare inwoners.

res: 16	Kapitaallasten Onderwijshuisvesting

Er is een geactualiseerd onderwijshuisvestingsplan vastgesteld waarin in de periode tot 2033 het investeringsvolume is toegenomen van € 60 miljoen naar € 123 miljoen. Dit heeft effect op de afschrijvingslasten. De eerste jaren geeft dat nog geen financieel effect omdat er nog ruimte in de huidige afschrijvingslasten zit. Vanaf 2030 moet er voor de afschrijvingslasten geld bij in de begroting, beginnend op € 700.000 en oplopend naar € 2 miljoen.
De afschrijvingslasten voor de al bestaande schoolgebouwen opgenomen in de activastaat kunnen verlengd worden naar 60 jaar. Dit gaat een voordeel opleveren van € 755.000 euro per jaar. Er wordt voorgesteld het voordeel op de kapitaallasten in de reserve kapitaallasten te storten om daarmee voor de toekomstige investeringen alvast een reserve opgebouwd te hebben en de stijging over de jaren heen meer geleidelijk te laten zijn.

Toelichting

Reserve Dekking kapitaallasten
Dit betreft de dekking van de kapitaallasten voor onderwijsgebouwen en voorzieningen die in deze gebouwen zijn gehuisvest.

Reserve Participatiewet
Voor het Herontwerp re-integratiedienstverlening onttrekken we € 70 duizend om de kosten van het transitieplan te kunnen dekken.

Reserve Schuldenfonds
Met deze reserve zetten we extra in op projecten zoals het versimpelen van de minimaregelingen, het versterken van de vroegsignalering, New Future (schuldenproblematiek bij jongeren) en energiearmoede. In 2026 onttrekken we € 493 duizend.

Reserve veerkracht inwoners
De resterende middelen energietoeslag 2023 bedraagt € 1,3 miljoen en is in de reserve veerkracht inwoners gestort. Naar aanleiding van amendement 12 en amendement 15 van 2024 zetten we dit in voor maatregelen die de veerkracht van inwoners verbeteren. We willen dit besteden aan een mix van voorzieningen die zowel de mentale als financiële veerkracht van inwoners ondersteunen. Met de inzet van deze middelen kunnen we deze voorzieningen 3 jaar beschikbaar stellen voor onze inwoners. Het gaat om de volgende voorzieningen:
Energiecoaches, maatwerkbudget, kinderwerk (24 uur),POH Jeugd, maatjesproject, Zomerpret en weerbare wijken. In 2026 doen we een onttrekking van € 395 duizend.

Wonen en leven in Velsen

Doelstelling

Een aantrekkelijke gemeente voor alle Velsenaren, instellingen en ondernemers om te wonen en te leven, nu en in de toekomst.

Uitgangspunten voor dit programma

Veelkleurig, veelzijdig

Velsen is een gemeente met 7 kernen die elk een uitgesproken eigen karakter hebben. Met de Visie op Velsen 2050 en de Omgevingsvisie zetten we in op het behoud van dit karakter bij de ontwikkelrichting die we voor de kernen voor ogen hebben op het gebied van wonen, werken en leven. Belangrijk hierbij zijn ook de groene bufferzones tussen de kernen en de kwaliteit hiervan als uitloop- en recreatiegebied voor de inwoners van Velsen. Ook kent de gemeente een verleden (deels zichtbaar, deels onzichtbaar) waar cultuurhistorische waarde aan toe te kennen is. De veelheid aan woon-, werk-, recreatieve en natuurfuncties en historische waarden in de gemeente staan soms op gespannen voet met elkaar, maar kunnen ook zorgen voor een hoogwaardig woon- en leefklimaat. De voorzieningen zijn altijd in de buurt!

Slim bouwen om passend en prettig te wonen

We hebben werk te doen om onze ambities te bereiken en het liefst snel. We willen een aantrekkelijke woongemeente zijn met woningen die passen bij je levensfase, inkomen en woonwensen. Voldoende woningen, betaalbare woningen en duurzame woningen in een aantrekkelijke omgeving. Bijvoorbeeld in Pont tot Park.

Velsen bereikbaar

Een goede bereikbaarheid is een randvoorwaarde voor de aantrekkelijkheid en economische ontwikkeling van Velsen. Met gerichte doorstromingsmaatregelen voor de bus en fiets geven we de bereikbaarheid een belangrijke impuls. Velsen blijft goed verbonden met de regio. Straten en wijken zijn veilig en aantrekkelijk door ruim baan te geven aan fietser en voetganger.

Versterken van het landschap

Het Groenstructuurplan geeft uitvoering aan de versterking van het Velsense landschap en de groenblauwe dooradering van de kernen en wijken. Dit is in sterke mate bepalend voor de leefkwaliteit in Velsen en is daarom opgenomen in de Omgevingsvisie Velsen. De ambities uit deze plannen namen we ook op in de Nationale Omgevingsvisie Extra Metropoolregio Amsterdam (NOVEX MRA) en de NOVEX Noordzeekanaalgebied. De uitwerking van de ambities doen we in samenwerking met provincie en regiopartners, zoals het Nationaal Park Zuid-Kennemerland, het Recreatieschap Spaarnwoude, het Hoogheemraadschap Rijnland en buurgemeenten, onder andere in het kader van het Gebiedsproces Zuid-Kennemerland (provincie) en de Regiodeal MRA West.

Goede faciliteiten op het gebied van cultuur en ontspanning

Voor een boeiende en aantrekkelijke leefomgeving is het belangrijk dat er goede faciliteiten zijn op het gebied van cultuur en ontspanning. We investeren in cultuureducatie op de scholen en ondersteunen slimme verbindingen tussen cultuur en andere sectoren in de maatschappij. Kunst en cultuur leveren een bijdrage aan het realiseren van de doelen binnen het sociaal domein. Cultuur is noodzakelijk voor de vorming van onze identiteit, voor de ontplooiing van mensen en voor de ontwikkeling van creativiteit. Cultuur verbindt, biedt plezier en draagt bij aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Schoon, heel, veilig, duurzaam en aantrekkelijk
Velsen moet ook aantrekkelijk zijn om je in te bewegen en elkaar te ontmoeten in de buitenruimte. De gemeente heeft de wettelijke taak om de ruimte in te richten en te beheren. De manier waarop de gemeente dat doet en tot welk kwaliteitsniveau is eigen beleid. Inwoners en partners zoals woningcorporaties zijn mede verantwoordelijk voor een schone, hele, en veilige openbare ruimte. De gemeente treedt daarbij coördinerend en ondersteunend op. Waar het om fysieke inrichting gaat, voert de gemeente ook uit. We willen in de toekomst natuur-inclusief ontwikkelen en inspelen op de gevolgen van klimaatverandering.

Partner voor ontwikkelingen
De gemeente wil zich op weg naar het beoogde Velsen van 2050 opstellen als partner voor ontwikkelingen. Ze stuurt waar dat nodig is en geeft ruimte waar dat mogelijk is. Daarbij faciliteert de gemeente ontwikkelingen die de wensen van de Visie op Velsen en de Omgevingsvisie.

Context
Met de kaders van het raadsakkoord en het collegeprogramma zetten we in op een leefbaar, veilig en aantrekkelijk Velsen. Dit doen we in samenhang. Het verruimen van de ene functie betekent vaak het beperken van een andere functie. Doel is de schaarse ruimte zo in te delen dat er een evenwicht ontstaat tussen de verschillende functies: wonen, werken, natuur en recreëren. Zo kan Velsen zich ontwikkelen tot een stad in de geest van de Visie op Velsen 2050 en de Omgevingsvisie Velsen. Om onze ambities te realiseren, maken we vanaf 1 januari 2024 gebruik van de kerninstrumenten die de Omgevingswet ons biedt: de Omgevingsvisie, het Omgevingsplan, het (Omgevings)programma en de nieuwe Omgevingsvergunning. We werken ook zoveel mogelijk mee aan initiatieven die bijdragen aan het realiseren van onze doelstellingen. Onze werkprocessen hebben we daarvoor deels aangepast.

De openbare ruimte is belangrijk voor onze inwoners: zij gebruiken deze dagelijks en het biedt voorzieningen voor activiteiten. Voor de beleving van de woonomgeving speelt de openbare ruimte een grote rol. Hierbij is het de kunst om de openbare ruimte zo veelzijdig mogelijk in te zetten, denk aan het sport-inclusief (her-)inrichten van de openbare ruimte. Hiermee bedoelen we dat wij waar mogelijk rekening houden met ontmoeten, bewegen, sporten en spelen in die openbare ruimte. Maar ook rekening houden met klimaatverandering door bijvoorbeeld bij de herinrichting van de openbare ruimte voor meer groen te kiezen en (hemel-)water langer vast te houden. Waar mogelijk willen we het landschap de kernen in trekken.

Vanaf 2020 investeert de Rijksoverheid structureel € 80 miljoen in cultuur en maakt plek voor meer spelers en voor andere genres. Er wordt de komende jaren gewerkt aan de toegankelijkheid en diversiteit van het culturele aanbod, zodat het een betere afspiegeling wordt van de samenleving.

Deelprogramma: 3.1 Zorgen voor voldoende groen, optimale bereikbaarheid, een aanvaardbare parkeerdruk, schone openbare ruimte en kwalitatief technisch voldoende wegen.

Wat willen we bereiken?

Zorgen voor voldoende groen, optimale bereikbaarheid, een aanvaardbare parkeerdruk, schone

Wat gaan we ervoor doen?

<u>Visie op Groen, uitvoeren en inspelen op ontwikkelingen</u>
Het Groenstructuurplan Velsen (GSP) is voor de komende jaren nog steeds de basis als het gaat om beheer, ontwikkeling en uitbreiding van het groen in de gemeente. Daarbij houden we rekening met de

Europese Natuurverordening waarbij het stedelijk groen en boomkroonvolume niet mag afnemen tot 2030.

De komende periode gaan we inzetten op vergroenen van de leefomgeving en vooral ook natuurinclusiviteit. We maken onderscheid tussen maatregelen die door de gemeente worden genomen en maatregelen die op particulier terrein zorgen voor vergroening. Daarnaast zijn er regionale projecten en samenwerkingen waar de gemeentelijke ambities rondom groen en natuur op aansluiten. Het GSP levert op deze wijze van 2026 t/m 2028 cofinanciering voor de Regiodeal MRA West.

Het huidige jaarlijkse budget van het Groenstructuurplan loopt in verband met de Regiodeal nog door t/m 2028. Vanaf 2029 is er vooralsnog nagenoeg geen budget meer beschikbaar voor realisatie van de groene ambities van het Groenstructuurplan en de Omgevingsvisie. Naar aanleiding van motie 26 van 2025 zullen we in de Voorjaarsnota 2027 de mogelijkheden voor verdere financiering van deze ambities nader bekijken.

Uitvoering groene maatregelen in de openbare ruimte
We brengen per wijk in beeld waar vergroening wordt gerealiseerd en voeren deze maatregelen de komende jaren uit. Daarbij ligt de focus op Velsen-Noord, Zee- en Duinwijk en het gebied Van Pont tot Park, mede ondersteund door de Regiodeal MRA West en de regeling Netten op Zee.

We versterken laanstructuren en breiden het bomenareaal uit op basis van het Groenstructuurplan (GSP), het Bomenbeleidsplan en het Lokaal Klimaat Akkoord. Voor woningbouwlocaties formuleren we ambities om gebouwen en leefomgeving zo groen en natuurinclusief mogelijk te ontwikkelen. We zetten de ontwikkeling van een regionale zadenbank voort, met mengsels voor droge gronden, polders en wadi’s. De effecten hiervan worden gemonitord, onder meer via onderzoek naar de nectarindex en de geschiktheid voor bijen en vlinders.

De rijksmonumentale buitenplaatsen worden op basis van beheer- en ontwikkelplannen onderhouden en gerenoveerd, deels gefinancierd via de SIM-subsidie.

In 2027 vervolgen we de pilot Basiskwaliteit Natuur, gericht op het versterken van leefgebieden in stedelijke gebieden en het opdoen van praktijkervaring met partners. Daarnaast actualiseren we de regels van het GSP voor groennormen en groencompensatie en zorgen we voor juridische borging binnen de Omgevingswet.

Vergroening particulier terrein
We stimuleren bewoners om hun terrein te vergroenen via projecten zoals duintuinen, de inzet van tuinrangers en het verminderen van verharding. Ook zetten we in op het vergroenen van schoolpleinen, met ondersteuning vanuit de Regiodeal en de regeling Netten op Zee.

Landschapspark De-Groene-Verbinding
Gemeente Velsen is vertegenwoordigd in het overlegorgaan van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland (NPZK). In 2027 werkt het NPZK verder om uit te groeien tot een Nationaal Park nieuwe stijl, met meer aandacht voor bezoekersmanagement en een sterkere relatie met de omgeving.

In 2027 werken we als gemeente samen met Landschapsarchitectenbureau Strootman en de regiopartners - het NPZK, PWN, recreatieschap Spaarnwoude, Natuurmonumenten, Hoogheemraadschap Rijnland en de Provincie NH - de gebiedspartijen en bewoners verder aan de gebiedsvisie, de deeluitwerkingen, het toetsingskader en het uitvoeringsprogramma voor concrete projecten voor het Landschapspark De-Groene-Verbinding; van Duin tot Spaarnwoude. Deze nieuwe

naam vervangt de eerdere naam: de Groene verbindingszone Nationaal Park Zuid-Kennemerland - Spaarnwoude. Het project maakt deel uit van de Regio Deal MRA-West.

De gemeente Velsen fungeert daarbij als trekker. In 2027 worden eveneens eerste deelprojecten in uitvoering genomen en worden aanvullende middelen gezocht voor de realisatie van deelprojecten voor de periode vanaf 2028.

Regio Deal
Met de Regio Deal geeft de gemeente een positieve impuls aan onze meest kwetsbare wijken Velsen-Noord en Zee- en Duinwijk. Dit doen we samen met partners zoals Nationaal Park Zuid-Kennemerland, PWN, Hoogheemraadschap Rijnland, Recreatieschap Spaarnwoude, de Groene Stelling en andere gemeenten in de Regiodeal. Het Landschapspark De-Groene-Verbinding is een derde belangrijke drager voor de Regio Deal.

Uitvoering geven aan de mobiliteitsagenda
Mobiliteit is een belangrijke randvoorwaarde bij de ambities die we als gemeente hebben, zoals leefbaarheid, gezondheid en een aantrekkelijke woonomgeving. Om snel woningen te kunnen bouwen, CO2-uitstoot te verminderen en economisch aantrekkelijk te blijven, moeten we anders omgaan met mobiliteit en scherpe keuzes maken over hoe we omgaan met de ruimteverdeling op straat. In de geactualiseerde Mobiliteitsagenda Velsen 2025 zijn deze keuzes vastgelegd in de vorm van leidende principes. In 2027 vertalen we dit door naar onder andere nieuw parkeerbeleid.

In 2027 is verkeersveiligheid wederom een prioriteit. Een belangrijk onderdeel hiervan is het realiseren van meer 30 km/u-wegen, de zogenaamde ‘GOW 30-wegen’. Daarnaast vinden verbetering in de verkeersveiligheid plaats tijdens onderhoud en herinrichtingen van wegen en kruispunten. Andere prioriteiten blijven de doorfietsroutes en goed openbaar vervoer. Ook realiseren we in 2027 maatregelen om sluipverkeer in Velsen-Noord tegen te gaan. Verder spelen we in op nieuwe vervoersmiddelen, deelmobiliteit en elektrisch rijden.

Tenslotte werken we mobiliteitsmaatregelen uit als onderdeel van de planvorming bij gebiedsontwikkelingen (o.a. Pont tot Park en Grote Buitendijk), zoals maatregelen voor verkeerscirculatie en parkeren.

Regionale samenwerking mobiliteit
De ligging van de regio IJmond aan de kust, in het Noordzeekanaalgebied en nabij Amsterdam en Schiphol maakt dat ons mobiliteitssysteem sterk beïnvloed wordt door bovenlokale invloeden, zoals grote stromen woon- en werkverkeer en intensief economisch verkeer. Landelijke en regionale samenwerking zijn daarom onmisbaar voor een goede bereikbaarheid van Velsen. Bovendien zijn aanpassingen aan infrastructuur kostbaar. Het is daarom essentieel dergelijke aanpassingen gezamenlijk met de regio en het Rijk te financieren.

We opereren dus op veel regionale en landelijke tafels en werken nauw samen met onze regionale partners. Met hen zetten we in op een beter hoofdwegennet en robuuste oeververbindingen in de IJmond. Zo zetten we in op een vervolguitwerking van de Velserverbinding binnen het gebiedsgerichte bereikbaarheidsprogramma van de Metropoolregio Amsterdam.

In het programma IJmond Bereikbaar werken we samen met gemeenten Beverwijk en Heemskerk. In 2016 is het Mobiliteitsfonds IJmond ingesteld. In 2020 is echter besloten tot een spaarstop en in 2024 is besloten om IJmond Bereikbaar voort te zetten met een focus op de werkgeversaanpak en gezamenlijke lobby voor regionale bereikbaarheid. In 2027 wordt een nieuwe samenwerkingsovereenkomst IJmond Bereikbaar opgesteld en ter besluitvorming voorgelegd aan de raden van de IJmondgemeenten.

De ideale buitendienst gaat verder
De ideale buitendienst (gestart in 2020) staat voor een optimale samenwerking tussen de gemeentelijke buitendienst, aannemers en inwoners. Hierbij staat nabijheid tot de samenleving centraal, door aan te sluiten op wat inwoners en gebruikers belangrijk vinden. De inrichting sluit aan bij de besturingsfilosofie van de organisatie, met nadruk op samenhang, eigenaarschap, snelle besluitvorming en professionele samenwerking.

In 2025 is een nieuw meldsysteem ingevoerd voor inwoners en behandelaars. Dit verbetert de communicatie, vereenvoudigt de afhandeling van meldingen en maakt directe uitwisseling met HVC mogelijk.

Kanaaldijk
In mei 2026 heeft het college het ontwerp voor de herinrichting van de Kanaaldijk tussen het Witte Theater en Pontplein vastgesteld. Het kruispunt bij het Witte Theater wordt een rotonde. De weg wordt verbreed. Hiermee maken we de weg verkeersveiliger. Het ontwerp is in 2026 verder uitgewerkt en aanbesteed. De uitvoering van de werkzaamheden staat gepland in april en mei 2027.

Reguliere activiteiten

Regulier beheer en onderhoud openbare ruimte
Het dagelijks beheer en onderhoud van de openbare ruimte zorgt ervoor dat Velsen schoon, heel, veilig en aantrekkelijk blijft. Daarbij gaat het om voorzieningen zoals wegen, riolering, groen, openbare verlichting en speelplekken. De uitvoering gebeurt planmatig op basis van inspecties en meerjarenplanningen, waarbij continu wordt afgewogen hoe beschikbare middelen en capaciteit het best worden ingezet.

Wegen
Het wegennet wordt onderhouden zodat het veilig en goed bruikbaar blijft. Onderhoud varieert van dagelijks herstel tot grootschalige vervanging en wordt uitgevoerd op basis van inspecties. Door eerder uitgesteld onderhoud staat de kwaliteit op sommige locaties onder druk. Met de geplande werkzaamheden wordt dit de komende jaren aangepakt. De uitvoering vraagt afstemming met andere projecten en een zorgvuldige planning binnen de beschikbare capaciteit.

Groen
Het openbaar groen vormt een belangrijk onderdeel van de leefkwaliteit in Velsen. Het beheer is afgestemd op het gebruik van de ruimte en wordt uitgevoerd volgens vastgestelde kwaliteitsniveaus. Via het programma Van Grijs naar Groen wordt waar mogelijk verharding vervangen door groen, bijvoorbeeld door grotere plantvakken en de aanleg van wadi’s. Ook wordt ingezet op biodiversiteit met gebiedseigen beplanting en aangepast maaibeheer. Door uitbreiding van het areaal en de groeiende aandacht voor klimaatadaptatie neemt de beheeropgave verder toe.

Openbare verlichting
De openbare verlichting draagt bij aan veiligheid en leefbaarheid. Door regulier onderhoud en gerichte vervanging blijft de kwaliteit op peil. De overgang naar energiezuinige LED-verlichting wordt voortgezet en waar mogelijk gecombineerd met andere werkzaamheden. Dit zorgt voor een efficiëntere uitvoering en draagt bij aan de verduurzaming van de openbare ruimte.

Speel- en beweegplan
De gemeente beheert openbare speelruimte en sportvelden. Het beleidsplan uit 2021 biedt het kader voor beheer en inrichting. In 2027 wordt de uitvoering hiervan voortgezet.

Speelvoorzieningen

Speelplekken worden onderhouden zodat ze veilig, toegankelijk en aantrekkelijk blijven. Op basis van inspecties worden locaties waar nodig vervangen of aangepast, passend bij gebruik en behoeften in de wijk. De opgave neemt toe door veroudering en veranderende eisen, zoals inclusiviteit.

Naar een risicogestuurd rioolbeheer

Het rioolstelsel van Velsen is essentieel voor de afvoer van afvalwater naar de rioolwaterzuivering van het Hoogheemraadschap van Rijnland, het voorkomen van wateroverlast en de bescherming van de volksgezondheid. Ons beleid is gebaseerd op het Programma Water en Riolering (PWR) 2024-2028, dat invulling geeft aan de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater.

In 2027 ligt de focus op het wegwerken van data-achterstanden, als basis voor de verdere invoering van het risicogestuurd rioolbeheer, binnen het PWR aangeduid als “Bewust Beheer”. Samen met “Slim Sturen” zorgt dit ervoor dat bestaande infrastructuur optimaal wordt benut en vervanging alleen plaatsvindt waar nodig. Dit beperkt overlast, bespaart grondstoffen en verlaagt de CO_2-uitstoot. Daarnaast wordt gewerkt aan een optimalisatie van de financiering van het PWR.

Om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen, investeert Velsen in vergroening, wadi’s en infiltratievoorzieningen. De Hemelwaterverordening verplicht inwoners opvang en verwerking van regenwater op eigen terrein. Daarnaast nemen we klimaatadaptatiemaatregelen, zoals bijvoorbeeld het vergroten van de effectieve waterbergingscapaciteit in de Keetberglaan, gericht op het reduceren van overstromingsschade door extreme regenval. Ook slimme monitoring van pompen en gemalen draagt bij aan een efficiënter water- en rioleringssysteem. Subsidies, zoals de “Impulsregeling klimaatadaptatie”, en landelijke en regionale kaders, waaronder de “Beleidsbrief Water en Bodem Sturend” van de Rijksoverheid en de Waterschapsverordeningen, ondersteunen deze waterrobuuste aanpak. Daarnaast is samenwerking met onze waterketenpartners essentieel voor een succesvolle uitvoering.

Grondwater op peil

Velsen monitort de grondwaterstanden actief en continu met een netwerk van peilbuizen, vanwege de invloed op de leefomgeving, natuur en landbouw. Zo kunnen ontwikkelingen tijdig worden gevolgd en maatregelen worden genomen bij structurele knelpunten. Waar nodig wordt drainage aangelegd, terwijl op andere locaties juist wordt ingezet op het langer vasthouden van regenwater in de bodem om langdurige droogteperiodes te kunnen overbruggen. Door klimaatverandering, met nattere winters en drogere zomers, is deze balans steeds belangrijker.

Door de extreem natte winter van 2023-2024 met een recordhoeveelheid neerslag, steeg de grondwaterstand tot een uitzonderlijk hoog niveau. Daarom worden grondwaterregulerende maatregelen voorbereid bij onder meer de IJmuiderslag, Duinvlietstraat en begraafplaats Duinhof. Perceeleigenaren blijven zelf verantwoordelijk voor grondwater op eigen terrein, aldus de Omgevingswet. Velsen treft maatregelen in de openbare ruimte, zoals drainage en infiltratie, en onderhoudt bestaande voorzieningen. Gebiedsgericht onderzoek helpt bij het oplossen van knelpunten. Inwoners kunnen via ons Waterloket informatie raadplegen. Bij nieuwbouw zorgen we voor een goede bodemgesteldheid en voldoende waterafvoer. Meldingen van grondwateroverlast behandelen we zorgvuldig, waarbij we per situatie bepalen welke partij verantwoordelijk is en welke maatregelen doelmatig zijn.

Deelprogramma: 3.2 Het ontwikkelen en behouden van een woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief voorzien in de behoefte van de bevolking, rekening houdend met instroom van buitenaf.

Wat willen we bereiken?

Het ontwikkelen en behouden van een woningvoorraad die kwalitatief en kwantitatief voorzien in de behoefte van de bevolking, rekening houdend met instroom van buitenaf.

Wat gaan we ervoor doen?

Programma Wonen en Woningbouw
We werken verder aan het programma Wonen en Woningbouw. Het programma moet ervoor zorgen dat we in betere samenhang aan het thema wonen en woningbouw werken en dat we onze woonambities sneller én beter uitvoeren. De doelstelling van het programma is dan ook: Het programma Wonen en Woningbouw beoogt de kwantitatieve en kwalitatieve woningbouwopgave te benutten als kans om Velsen vitaal, toegankelijk, aantrekkelijk en leefbaar te houden.

Nu bouwen!
We werken in 2027 verder aan ruim 40 woningbouwprojecten, met in totaal bruto ongeveer 2.400 geprognosticeerde woningen in de periode t/m 2032.

Pont tot Park
Het grootste programma is Pont tot Park (zie ook 3.3 onder Pont tot Park). Het ontwikkelperspectief zoals vastgesteld in de raad geeft richting aan de vernieuwing van het centrumgebied van IJmuiden op verschillende thema's: wonen, winkelen, voorzieningen, verkeer en ruimtelijke kwaliteit (waaronder groen). We werken aan deze stadsvernieuwing in samenwerking met woningcorporaties, marktpartijen en de samenleving. De programma-organisatie is versterkt en werkt voortvarend aan de realisatie van verschillende projecten zoals Waal & Dolfijn & De Noostraat/Entreegebied.

Hofgeest
Hofgeest West (242 woningen) is afgerond en de bewoners wonen inmiddels in hun nieuwe woning. In Hofgeest Oost (138 woningen) leggen we het nieuwe sportcomplex van VSV aan. We hopen in 2027 te starten met de bouw van de woningen op het terrein dat VSV achterlaat. Voor Broeklanden (40 tot 50 woningen) zijn wij onder andere bezig met de wijziging van het Omgevingsplan en het verkopen van de grond middels een tenderprocedure. Startbouw staat gepland in 2028.

Telstarstadion en omgeving
Momenteel is de verkenningsfase afgerond naar onder andere de ruimtelijke, programmatische en financiële aspecten van de gebiedsontwikkeling. De startnotitie met bijbehorende verkenning en kansenkaart is opgesteld als basis voor de overgang naar de volgende ontwerpfase. In het tweede kwartaal van 2026 is de startnotitie ter besluitvorming aan de gemeenteraad aangeboden, met als doel om voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen voor het doorlopen van de ontwerpfase in de tweede helft van 2026 en 2027. De komende periode wordt dan van grof naar fijn, per deelgebied en in nauwe samenspraak met alle belanghebbenden gewerkt aan een ontwikkelkader in combinatie met een gebiedsexploitatie. Nadat hierover in 2027 door de gemeenteraad een besluit is genomen, kunnen passende vervolgstappen worden gezet.

Oud-IJmuiden
In 2026 heeft BPD na de bouwvak een aanvang gemaakt met de eerste opleveringen van DOK 1 (93 appartementen, circa 400 m² commerciële ruimte, een parkeergarage en een openbare daktuin). Begin 2027 wordt DOK 1 volledig opgeleverd en is het project afgerond.

Daarnaast is in 2026 gezamenlijk met BPD een start gemaakt met de planvorming voor DOK 5 (85–97 woningen, een parkeergarage en een openbare daktuin). Voor de ontwikkeling van DOK 5 hebben in 2026 onderhandelingen plaatsgevonden tussen de gemeente en BPD over het sluiten van een addendum. De start van de bouw wordt medio 2027 voorzien.

Zuidoostrand Driehuis
We werken samen met Amvest en Heijmans verder aan een plan voor circa 100 woningen in de Zuidoostrand, voor diverse doelgroepen. Inmiddels is hiervoor de anterieure overeenkomst getekend en de BOPA-vergunning verleend. De bouw start in begin 2027 onder voorbehoud van het afwikkelen van de verschillende bezwaren die binnen zijn gekomen.

Velserbroek Buiten (Grote Buitendijk)
De gebiedsontwikkeling maakt het mogelijk om 800 tot 1.200 woningen te bouwen en het realiseren van een gezonde, duurzame leefomgeving. In het 2e kwartaal van 2026 is de Nota van Uitgangspunten (NvU) aangeboden aan de gemeenteraad ter besluitvorming. In navolging van de besluitvorming over de NvU wordt het Ontwikkelkader, inclusief selectie- en beoordelingscriteria voor het selecteren van een ontwikkelaar, in 2027 aan de gemeenteraad voorgelegd ter besluitvorming.

Velserbroek BUITEN voldoet op meerdere punten aan de criteria voor een ‘groot project’ uit de leidraad grote projecten. Het project heeft grote maatschappelijke impact, kent (financiële) onzekerheden en risico’s, en heeft een lange, gefaseerde doorlooptijd met als doel start bouw in 2030. Daarom wordt het project aangewezen als groot project.

Vlietweg
Dit project omvat circa 225 woningen voor de voor de doelgroep 18-28 jarigen. Door de realisatiestimulans (subsidie) ten goede te laten komen aan dit project en het woningaantal iets te verhogen (van 200 naar 225), is de onrendabele top afgedekt. De BOPA-procedure voor het ophogen van het woningaantal is in 2026 doorlopen. De bouw gaat van start in begin 2027.

Greep uit de verwachte voortgang bij overige woningbouwprojecten
In 2027 verwachten we te starten met de bouw van de locaties Grote Visscherij (12 woningen), Blekersduin (44 woningen), Platbodem (72), Zuiderkruisstraat (55), Venusstraat (80 woningen) en Wouwenkoplaan (48 seniorenwoningen). Voor enkele andere projecten wordt verwacht dat in 2027 kan worden gestart met de bouw, maar hierbij zijn nog onzekerheden aanwezig. Het stikstofdossier vormt hierbij een beperkende factor.

Verkenning uitbreiding standplaatsen Oude Pontweg
Uit een door de gemeente uitgevoerd behoefteonderzoek blijkt dat sprake is van een tekort aan standplaatsen. Om hier in de toekomst aan te kunnen voldoen, wordt onderzocht of op de locatie Oude Pontweg extra standplaatsen kunnen worden gerealiseerd, onder meer door het aanpassen van het bestaande talud. Deze verkenning vraagt om nadere onderzoeken naar onder andere geur, geluid en externe veiligheid. In een volgende fase wordt inzicht verkregen in de kosten voor het saneren van mogelijk vervuilde grond. Voor het uitvoeren van deze onderzoeken is in de komende jaren budget benodigd.

Prioriteren: Slim bouwen
Ook in 2027 voorzien we dat er onvoldoende ambtelijke capaciteit beschikbaar is om alle ruimtelijke initiatieven in ontwikkeling te nemen. Daarom is het belangrijk om (nieuwe) ontwikkellocaties te prioriteren (wat doen we nu en wat doen we later). Dit doen we volgens het door de raad vastgestelde scenario 'Slim bouwen', aangevuld met het Raadsbesluit Versnellen Woningbouw. Hiermee geven we prioriteit aan woningbouwlocaties waar relatief veel woningen gerealiseerd worden, woningtypen worden gerealiseerd waar veel vraag naar is (bijvoorbeeld voor starters, ouderen en spoedzoekers), afspraken met corporaties uit 2024 en woningen waarvan wij verwachten dat deze relatief snel kunnen worden opgeleverd. Door werkprocessen daarnaast efficiënter in te richten proberen we de beschikbare capaciteit optimaal te benutten.

Fijn wonen in Velsen
Wonen gaat over meer dan de muren en het dak van een huis. Het gaat over de complete leefomgeving waarin mensen zich thuis voelen: veilige en prettige wijken, goed onderhouden straten en pleinen, en een gemeenschap waar buren elkaar kennen en ondersteunen. Het gaat ook over het verbeteren van leefbaarheid in buurten, het opknappen en herstructureren van verouderde of verslechterde gebieden, en het stimuleren van stedelijke vernieuwing met oog voor duurzaamheid.

Daarnaast hebben we bijzondere aandacht voor het huisvesten van lagere inkomensgroepen en diverse doelgroepen, zoals starters, ouderen en mensen met een zorgbehoefte. Goede welzijnsvoorzieningen, toegankelijke zorg en maatschappelijke ontmoetingsplekken vormen samen de ruggengraat van een leefbare stad. Voorbeelden waarin al deze thema’s samenkomen, zijn de twee actieplannen die de gemeente uitvoering: Actieplan Velsen-Noord en Actieplan Zee- en Duinwijk. In 2027 werken we verder aan de realisatie van die actieplannen. Dat doen we als gemeente niet alleen, maar samen met bijvoorbeeld woningcorporaties, zorg- en welzijnsorganisaties én inwoners.

We blijven daarmee investeren in sterke, toekomstbestendige wijken waar iedereen zich welkom voelt, kansen krijgt en met trots kan wonen.

Volkshuisvestingsprogramma
Naar verwachting treedt op 1 juli 2027 de Wet Versterking regie op de volkshuisvesting in werking. Onderdeel van deze wet is dat we als gemeente een Volkshuisvestingsprogramma (Vhp) opstellen. Hiervoor hebben we tot 1 januari 2027 de tijd (deadlines zijn nog onder voorbehoud).

Het Vhp vervangt de huidige Woonvisie Velsen 2040. Naar verwachting wordt het Volkshuisvestingsprogramma in het vierde kwartaal van 2026 aan de gemeenteraad aangeboden ter besluitvorming. Vanaf 1 januari 2027 starten we met de uitvoering, dat onder andere toeziet op voldoende betaalbare woningen in Velsen, voldoende woningen voor verschillende doelgroepen en wonen in gezonde, leefbare wijken. Het Vhp bevat ook een uitwerking van de Woonzorgvisie.

Verbinding tussen wonen en zorg
Onderdeel van het Volkshuisvestingsprogramma is de uitwerking van de Woonzorgvisie. We gaan in 2027 verder met de uitvoering van de Woonzorgvisie, die dan integraal onderdeel is van het Volkshuisvestingsprogramma.

De Woonzorgvisie beschrijft hoe we zorgen voor passende woningen voor verschillende aandachtsgroepen, zoals mensen met een zorgvraag, mensen die uitstromen uit een zorginstelling, mantelzorg-ontvangers en -verleners en jongvolwassenen die uit een jeugdinstelling stromen. Ook statushouders maken onderdeel uit van deze aandachtsgroepen. Voor de huisvesting van (een deel van) deze doelgroep ontvangt de gemeente middelen vanuit het COA, die worden ingezet voor huisvesting en begeleiding. De inzet van deze middelen wordt de komende jaren voortgezet om de huisvesting van statushouders te blijven ondersteunen. In 2027 starten we de uitvoering conform het uitvoeringsprogramma van de Woonzorgvisie, als onderdeel van het Vhp.

Reguliere activiteiten

Tweejaarlijkse afspraken met corporaties en huurders
Elke twee jaar maken we prestatieafspraken met woningcorporaties en huurdersorganisaties in Velsen. In deze afspraken leggen we vast wat de partijen doen om ervoor te zorgen dat in Velsen fijn en passend gewoond kan worden. Eind 2026 starten we de gesprekken voor nieuwe tweejarige afspraken voor de periode 2027-2028.

We maken afspraken over onder meer de beschikbaarheid van sociale huurwoningen, de verdeling hiervan over de woningzoekenden, de verduurzaming van deze woningen en over hoe we gezamenlijk werk maken van het verbeteren van de leefbaarheid in buurten met veel huurwoningen. Hierin benadrukken we ook ieders rol in de samenwerking en wat we van elkaar verwachten bij gebiedsontwikkelingen, zoals Pont tot Park in IJmuiden. Conform de Woonzorgvisie betrekken we bij deze nieuwe cyclus ook zorg- en welzijnspartijen.

Woningmarkt, versnelling en netwerk externe partijen
De gemeente werkt nauw samen met ontwikkelaars, corporaties, investeerders, huurdersorganisaties en lokale makelaars om in te kunnen spelen op actuele ontwikkelingen in de woningmarkt. Samen zorgen we ervoor dat ons woonbeleid werkt en we de ambities uit de Omgevingsvisie Velsen waar kunnen maken. We organiseren hiervoor onder andere gezamenlijke overlegtafels (volgens het format van de landelijke Versnellingstafels). Onderwerpen die we hier met deze partijen bespreken, zijn bijvoorbeeld het versnellen van de woningbouw en het betaalbaar houden van de nieuwbouw.

Samenwerken in de regio
De regio Zuid-Kennemerland/IJmond werkt samen aan de uitvoering van het regionaal Volkshuisvestingsprogramma. Hierin staan de gezamenlijke doelen en acties voor wonen geformuleerd. Denk hierbij aan het toevoegen van voldoende betaalbare woningen, de spreiding van betaalbare woningen over de regio, duurzaam wonen, wonen en zorg, betaalbaarheid van de bestaande voorraad, de woningmarkt en onderzoek naar bijvoorbeeld de woningbehoefte op de langere termijn.

Instrumenten op orde
In 2027 en verder hanteren we de Huisvestingsverordening Velsen 2026 om de schaarse woningen in Velsen passend te verdelen onder de doelgroep. Waar nodig implementeren we (tijdelijke) regelingen om urgente doelgroepen te helpen op de woningmarkt. Hierin trekken we nauw op met woningcorporaties in Velsen.

Deelprogramma: 3.3 Het (her)ontwikkelen en behouden van de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke omgeving.

Wat willen we bereiken?

Het (her)ontwikkelen en behouden van de ruimtelijke kwaliteit van de fysieke omgeving.

Wat gaan we ervoor doen?

Werken in de geest van de Omgevingswet
De Omgevingswet is op 1 januari 2024 ingegaan. De wet heeft invloed op de manier waarop we met partijen en inwoners samenwerken in het fysieke domein. De belangrijkste doelstellingen daarbij zijn een transparante afweging van belangen, goede begeleiding van initiatieven en een snelle vergunningverlening. De aankomende jaren werken we verder aan het bewerkstelligen van deze doelstellingen.

Uitvoering Omgevingsvisie Velsen
Om uitvoering te geven aan de Omgevingsvisie Velsen, die door de raad is vastgesteld in januari 2026, stellen we een Uitvoeringsagenda op. Die uitvoeringsagenda geeft aan wat we in de jaren 2027-2030 gaan doen om aan de opgaven uit de omgevingsvisie te werken. Daarnaast wordt een doorkijk gegeven voor de jaren daarna. Met die uitvoeringsagenda mobiliseren we beschikbare middelen en capaciteit - ook bij externe partijen - om de doelstellingen uit de omgevingsvisie te behalen.

Voorbereiding Omgevingsplan
Sinds 1 januari 2024 gelden de ruimtelijke regels en milieuregels in het Omgevingsplan als het juridisch kader voor ruimtelijke initiatieven. We toetsen initiatieven aan deze regels. Het Omgevingsplan bestaat vanaf de invoering van de Omgevingswet (1 januari 2024) voornamelijk uit de oude bestemmingsplannen, de bruidsschat (700 gedecentraliseerde rijksregels), en nog andere onderdelen, zoals de hemelwaterverordening en de geluidsaandachtsgebieden. Sinds 2024 passen we de regels inhoudelijk aan op de spelregels van de Omgevingswet. We hebben een aantal jaren nodig om alle regels tegen het licht te houden en in het Omgevingsplan in te voeren.

Momenteel wordt gewerkt aan de eerste wijziging van het omgevingsplan. Deze wijziging richt zich op het vormgeven van de structuur en het opnemen van regels uit enkele bestaande ruimtelijke plannen binnen een specifiek gebied. Vooral de definitieve vorm van de structuur heeft veel aandacht gevraagd, omdat een ‘nieuw’ deel omgevingsplan nog steeds juridisch correct en volwaardig moet gelden voor de gehele gemeente. Zodra het concept van deze eerste wijziging gereed is, wordt de verdere uitwerking van de opzet en aanpak gedeeld en besproken met alle betrokken partijen.

Na de eerste wijziging van het Omgevingsplan kunnen vervolgwijzigingen naar verwachting in een sneller tempo worden doorgevoerd. Dit komt doordat veel van de benodigde regels al zijn opgesteld en het in deze fase voornamelijk gaat om het toevoegen van locaties uit andere gebieden. 2027 zal dan ook in het teken staan van de eerste wijziging en verdere transitie van het Omgevingsplan. Deze gefaseerde aanpak draagt bij aan een efficiënte en zorgvuldige implementatie van de Omgevingswet binnen de gemeente.

Versterking landschap en natuur in de regio
De ambities van het Groenstructuurplan en het Ontwikkelperspectief Binnenduinrand zijn door ons ingebracht in de Verstedelijkingsstrategie van de Metropoolregio Amsterdam en later in de Nationale Omgevingsvisies Extra (NOVEX’en) voor de metropoolregio en voor het Noordzeekanaalgebied. Hiermee dragen we bij aan regionale processen zoals:

- Het programma Nationale Parken nieuwe stijl van het Nationaal Park Zuid-Kennemerland;
- De landschapsopgaven van de Metropoolregio Amsterdam (NOVEX MRA);
- De gebiedsuitwerking Noordzeekanaalgebied van de Nationale Omgevingsvisie (NOVEX Noordzeekanaalgebied);
- De Regionale Energiestrategie;
- De Gebiedsgerichte aanpak realisatie Natuurnetwerk Nederland en het verlagen van stikstofneerslag in de provincie.

Wat betreft het landschap ligt de focus op het versterken van landschappelijke verbindingen in noord-zuid en oost-west richting. Dit betreft onder andere het versterken van de binnenduinrand als ecologische en recreatieve buffer, het verbinden van de duinen met buitenplaatsen en het polderlandschap aan de oostzijde van de gemeente. Deze verbindingen dragen bij aan recreatie, klimaatadaptatie en biodiversiteit, en verlichten de druk op het Nationaal Park Zuid-Kennemerland. Dit wordt opgepakt binnen het project Landschapspark De-Groene-Verbinding.

Pont tot Park
Pont tot Park is een meerjarig, veelomvattend en doorlopend programma dat raakt aan thema's als wonen, mobiliteit, economie, groen, duurzaamheid en maatschappelijke voorzieningen. De uitvoering heeft grote impact op IJmuiden. Daarom speelt participatie een belangrijke rol en wordt intensief samengewerkt met woningcorporaties, maatschappelijke instellingen en marktpartijen.

In januari 2025 stelde de gemeenteraad het ontwikkelperspectief van Pont tot Park vast. Dit perspectief is in 2025 uitgewerkt tot een uitvoeringsplan dat in 2027 wordt voorgelegd aan de Raad. Daarnaast wordt gewerkt aan een stedenbouwkundig programma van eisen voor het Entreegebied (tussen Pontplein, de Noostraat, Plein 1945 en Lorentzstraat) dat als onderdeel van een ontwikkelkader in 2027 voorgelegd aan de Raad. Ook is de uitwerking van een nieuw deelgebied, Stadhuiskwartier gestart. Tegelijkertijd zijn er verschillende locaties binnen Pont tot Park waarvoor plannen worden voorbereid en ontwerpen worden gemaakt, zoals voor de Kalverstraat, Petrakerk, Waal- en Dolfijnstraat, Vecht- en Scheldestraat en het grasveld naast het Beursgebouw.

Voor Pont tot Park is vanuit de subsidieregeling Netten op Zee 5 miljoen euro beschikbaar gesteld. Een deel hiervan wordt ingezet voor het RingPark (een groene zone rondom Pont tot Park, die al deels zichtbaar is maar verder wordt doorontwikkeld), klimaatstraten, sociale ontmoetingsplekken en het vergroenen van Plein 1945. Daarbij gaat het vooral om het verbeteren van de fysieke leefomgeving en het behoud en versterken van de natuur.

Pontplein
In de planperiode wordt de herinrichting van de Parkweg en het Pontplein en de aansluitende wegen gefaseerd uitgevoerd. Hierbij wordt groot onderhoud gecombineerd met verbeteringen voor verkeersveiligheid, doorstroming en ruimtelijke kwaliteit.

Reguliere activiteiten

Begeleiden van initiatieven
Waar mogelijk werkt gemeente Velsen mee aan ruimtelijke initiatieven uit de samenleving. Zijn er initiatieven die bijdragen aan de ambities van de gemeente maar die (nog) niet passen binnen de regels van het Omgevingsplan? Dan wordt gezocht, indien dit past binnen de beschikbare capaciteit, naar mogelijkheden om het initiatief te realiseren. Voor complexe projecten waarbij meerdere disciplines betrokken zijn, wordt gewerkt met de Omgevingstafel. Dit overleg brengt de initiatiefnemer samen met gemeentelijke adviseurs, experts en belanghebbenden om gezamenlijk te komen tot een goed voorbereide, integrale aanvraag voor een omgevingsvergunning en realisatie van het initiatief.

Verlening Omgevingsvergunning
Je hebt een omgevingsvergunning nodig wanneer je gaat bouwen of slopen en de werkzaamheden niet vergunningsvrij zijn. De gemeente toetst de vergunningaanvraag aan de doelen uit de Omgevingsvisie en de juridische regels die gelden op de plek waar iemand iets wil (Omgevingsplan). Sinds 1 januari 2024 kijkt de gemeente daarbij vaak alleen nog naar de ruimtelijke en milieuregels die er gelden.

Toezicht op de bouw en de kwaliteitsborging

De gemeente toetst tijdens de bouw of een plan volgens de verleende vergunning wordt uitgevoerd. Dat doen we bij het grootste deel van alle initiatieven.

Sinds 1 januari 2024 toetsen we ook of de kwaliteitsborger de juiste instrumenten heeft gebruikt om de technische kwaliteit van het plan te borgen. Op die manier voorkomen we samen met de kwaliteitsborger dat er geen bouwwerken worden neergezet die een gevaar kunnen opleveren voor de gebruikers ervan.

Deelprogramma: 3.4 Het bevorderen van deelname aan kunst en cultuur en het verbinden van kunst en cultuur met het Sociaal domein

Wat willen we bereiken?

Het bevorderen van deelname aan kunst en cultuur en het verbinden van kunst en cultuur met het Sociaal domein.

Wat gaan we ervoor doen?

De reguliere activiteiten worden uitgevoerd.

Reguliere activiteiten

Kunst en cultuur voor iedereen
In de cultuurvisie 2025-2033 ligt de nadruk op de toegankelijkheid van kunst en cultuur voor iedereen in Velsen. Het ideaalbeeld is een Velsen waarbinnen kunst en cultuur een vanzelfsprekend onderdeel is van de identiteit van haar inwoners. Om die ambitie waar te maken werken we aan een breed, toegankelijk en aansprekend aanbod voor iedereen en het vergroten van de aantrekkingskracht van Velsen. Ook stimuleren we een goede samenwerking tussen culturele organisaties en verschillende domeinen van de gemeente. Bijvoorbeeld over inclusie, kunst in de openbare ruimte en gratis toegankelijke festivals.

Bibliotheek Velsen: Lezen is leuk!
Bibliotheek Velsen biedt verschillende activiteiten voor kinderen zoals 'Bibliotheek op school' en 'Boekstart'. Deze projecten maken lezen leuker voor kinderen en helpen taalachterstanden te voorkomen. Daarnaast zet de bibliotheek zich in voor inwoners met lage basisvaardigheden, bijvoorbeeld omdat zij moeite hebben met lezen en schrijven, rekenen en digitale vaardigheden. De activiteiten gaan door en breiden we uit naar meer locaties.

Bibliotheek (zorgplicht)
Sinds 1 januari 2027 is de nieuwe bibliotheekwet van kracht. Daarmee krijgt iedere inwoner recht op een bibliotheek dichtbij huis. Gemeente Velsen en Bibliotheek Velsen werken samen aan een gemeentelijke bibliotheeknota om onze bibliotheken te versterken en toekomstgericht te maken. Dit plan moet rekening houden van de lokale omstandigheden zoals geografie, bevolkingssamenstelling en kwetsbare groepen. De hoofdfuncties van de bibliotheek blijven hetzelfde: ter beschikking stellen van kennis en informatie, bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie, bevorderen van lezen, het organiseren van ontmoeting en debat en laten kennismaken met kunst en cultuur.

Stadsschouwburg Velsen
De Stadsschouwburg Velsen biedt een gevarieerd programma aan theatervoorstellingen, concerten en films. Daarnaast biedt het een podium aan Velsense inwoners en (culturele) organisaties, zoals amateurkunstverenigingen. De komende jaren verandert de Stadsschouwburg in een nieuwe culturele ontmoetingsplek; een centrum voor theater, popmuziek, film en dans. De beoogde opening is in 2028. Tijdens de verbouwing maakt Stadsschouwburg Velsen tijdelijk gebruik van het Haventheater.

Cultuureducatie op school
Een vroege kennismaking met kunst en cultuur beïnvloedt de interesse hierin en stimuleert creatieve en kunstzinnige vaardigheden op latere leeftijd. We geven subsidie aan KunstForm voor cultuureducatie in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs. KunstForm organiseert en stimuleert activiteiten op het gebied van cultuureducatie via cultuurcoaches en het programma Cultuur met Kwaliteit 2025-2028. Daarnaast biedt KunstForm activiteiten aan op het gebied van talentontwikkeling voor de jeugd in Velsen tot 18 jaar, zoals theater en toneel, beeldende vorming en dans.

Culturele evenementen
Jaarlijks subsidieert Velsen diverse grote en kleine evenementen, zoals het Havenfestival, de Kunstroute en Summerpark Sessions in Velserbeek. Grote festivals en kleine evenementen versterken de identiteit van Velsen. Daarnaast maken ze het cultuurhistorisch erfgoed van Velsen zichtbaar en dragen ze bij aan de levendigheid van de gemeente.

Muziekeducatie in de vrije tijd
In Velsen kunnen alle inwoners hun muzikale talent op het gebied van kunst en cultuur ontdekken en op basisniveau ontwikkelen. Dit doen we door subsidie te verlenen aan organisaties die muzieklessen in vrije tijd aanbieden, zodat de prijs voor een muziekles laag blijft. Daarnaast stimuleren we de samenwerking tussen de partijen die muziekeducatie in de vrije tijd aanbieden.

Beeldende kunst
Kunst op straat verrijkt Velsen. Het biedt de mogelijkheid kunst toegankelijk te maken voor inwoners uit Velsen. De kunstcommissie adviseert de gemeente gevraagd en ongevraagd over kunstbeleid. De commissie bestaat uit 3 leden die werken in de kunstsector. Ook in 2027 geven de leden advies over bijvoorbeeld kunstopdrachten, aangeboden schenkingen en subsidieverzoeken, en over kunst in de openbare ruimte bij gebiedsontwikkeling.
Vanwege achterstallig onderhoud aan beeldende kunst in de openbare ruimte, maken we in 2027 aan een onderhoudsplan.

Amateurkunst
Velsen biedt een rijk verenigingsleven op het gebied van amateurkunst. We vinden het belangrijk dat onze inwoners elkaar kunnen ontmoeten en zich creatief en kunstzinnig ontwikkelen, bijvoorbeeld binnen amateurorganisaties.

Proef cultuuraanbod jongeren
Kunstform en Welzijn Velsen startten een proef in Zee- en Duinwijk en IJmuiden-West om cultuurdeelname van jongeren tot en met 27 jaar te vergroten en het sociale netwerk van jongeren te versterken. Hiervoor stelde Kunstform een wijkcultuurcoach aan. Deze wijkcultuurcoach onderzoekt samen met de jongeren aan welke creatieve activiteiten zij behoefte hebben. Onderdeel van de proef is te kijken of cultuureducatie buiten school een vaste plek kan krijgen in Zee- en Duinwijk en IJmuiden-West, en of het mogelijk is cultuureducatie voor jongeren uit te breiden naar andere wijken in Velsen. We evalueren het project in de eerste helft van 2027.

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Het Noord-Hollands Archief

Het Noord-Hollands Archief voert de Archiefwet uit en helpt organisaties om hun informatie langdurig, toegankelijk en betrouwbaar te archiveren. Ook helpt het mensen om meer te weten te komen over hun geschiedenis. Het Noord-Hollands archief richt zich op het digitaliseren van archieven en beeldcollecties. Veelgevraagd en kwetsbaar materiaal wordt voor een breed publiek beschikbaar gemaakt. Het programma van het Noord-Hollands Archief voor de periode 2025-2028 staat in het meerjarenbeleidsplan. In dit beleidsplan richten de doelstellingen zich vooral op digitale ontwikkelingen die elkaar snel opvolgen. De Archiefwet is in 2026 vastgesteld. Dat betekent dat het rijk per 1 januari 2027 uit alle Regionale Historische Centra (RHC's) treedt. Om die reden zoekt het Noord-Hollands Archief naar nieuwe partners om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling. In 2026 trad gemeente Haarlemmermeer toe als partner. Verder bestaat de organisatie uit de gemeenten Haarlem en Velsen.

Beleid/Kader dat van kracht is

- Raadsprogramma
- Collegeprogramma
- Visie op Velsen 2050 Duurzaam verbonden
- Omgevingswet
- Wet Kwaliteitsborging bouwwerken
- Omgevingsplan gemeente Velsen
- Verordening Fysieke Leefomgeving 2023
- Omgevingsvisie Velsen
- Algemene plaatselijke verordening Velsen 2024
- Kadernota Integraal Toezicht en Handhaving
- Woningwet
- Huisvestingswet
- Regionaal Woonakkoord Zuid-Kennemerland/IJmond
- Woonvisie Velsen 2040
- Prestatieafspraken
- Huisvestingsverordening Velsen 2026
- Beleidsregel gebruik onzelfstandige woonruimte Velsen 2020
- Actieplan Zee- en Duinwijk
- Actieplan Velsen-Noord
- Mobiliteitsagenda
- Parkeernormenbeleid
- Fietsbeleidsplan
- Beleidsregels oplaadkabels elektrische voertuigen Velsen 2019
- Ontwikkelperspectief Binnenduinrand
- Visie Spaarnwoude Park 2040
- Erfgoedverordening Velsen 2016
- Welstandsnota Velsen
- Groenstructuurplan 2019 - 2030
- Bomenbeleidsplan 2022 - 2037
- Speel- en beweegplan 2021 - 2030
- Bestuursakkoord water
- Algemene verordening Recreatieschap Spaarnwoude
- Beleidskaart archeologie Velsen BAV
- Baggerplan 2003
- Beleidsvisie Openbare Verlichting 2009
- Notitie Wegbeheer 2013-2018
- Programma Water en Riolering 2023 (PWR)
- Meerjarig planmatig onderhoudsplan (MJOP) 2014-2023
- Gedragscode Flora- en Faunawet
- Beheerplan landgoederen/buitenplaatsen
- Nota Grondbeleid, bestaande uit de deelnota’s Ontwikkeling, Vastgoedbeheer en Grondprijzen
- De sportvisie Samen voor een vitaal Velsen 2026 – 2031
- Integraal Onderwijs Huisvestingsplan 2021-2036
- Integraal Onderwijs Huisvestingsplan 2025-2040
- Verordening Voorzieningen Huisvesting Onderwijs Velsen 2023
- Wet hygiëne en veiligheid badinrichtingen en zwemgelegenheden (WHVBZ)
- NOC*NSF (ISA) Handboek sportaccommodaties
- Nationaal pakket Duurzaam Bouwen Utiliteitsbouw

- Energie prestatienormering (Nen 2916) en eisen/richtlijnen Nutsbedrijven
- Algemene Subsidieverordening Velsen 2023
- Archiefwet
- Wet op het specifiek Cultuurbeleid 1994
- Cultuurvisie 2025 – 2033
- Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) 2015 en WSOB 2026 (in voorbereiding)
- Notitie Wijkgerichte dienstverlening in Velsen
- Wet op de persoonsregistratie

Indicatoren

			Meetwaarden							Streefwaarden	
Nr	Indicatoren Wonen en Leven in Velsen	Bron indicator	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2030
3.01	Nieuwbouw woningen (aantal per 1.000 woningen) *	BAG - ABF	6,8	5,6	4,1	3,6	6,9	1,6	-	-	-
3.02	Inwoners die het afgelopen jaar een culturele activiteit of evenement in Velsen bezochten (o.a. film, museum, muziek, dans) (%)	Inwonerspeiling **	-	-	-	-	61%	-	62%	-	-
3.03	Inwoners die het afgelopen jaar naar een creatieve bijeenkomst gingen (o.a. hobbyvereniging, muziekband) (%)	Inwonerspeiling **	-	-	-	-	29%	-	34%	-	-
3.04	Inwoners die (zeer) tevreden zijn over aanbod culturele voorzieningen (o.a. schouwburg, theater, bibliotheek) (%)	Inwonerspeiling **	-	-	-	-	69%	-	68%	-	-
3.05	Inwoners die vinden dat het groen goed is onderhouden (%)	Veiligheidsmonitor **	-	68%	-	64%	-	66%	-	70%	73%
3.06	Inwoners die vaak overlast ervaren door rommel op straat (%)	Veiligheidsmonitor **	-	11%	-	13%	-	12%	-	10%	9%
3.07	Inwoners die vaak overlast ervaren door parkeerproblemen (%)	Veiligheidsmonitor **	-	25%	-	21%	-	26%	-	23%	22%
3.08	Inwoners die vaak overlast ervaren vanwege te hard rijden (%)	Veiligheidsmonitor **	-	22%	-	24%	-	22%	-	20%	18%
3.09	Inwoners die vinden dat wegen, straten en pleinen goed zijn onderhouden (%)	Veiligheidsmonitor **	-	63%	-	58%	-	58%	-	65%	68%

* Deze indicator is wettelijk verplicht. Om de meest actuele meetwaarde te vinden en te vergelijken met andere gemeentes bezoekt u waarstaatjegemeente.nl - Besluit Begroting en Verantwoording.

** De boomkroonbedekking wordt eens in de vijf jaar gemeten.

Nr	Deze indicator geeft onder andere inzicht in	Externe factoren die onder andere invloed hebben
3.01	Woningbouwproductie en ontwikkeling van de woningmarkt.	Bouwkosten, rente, regelgeving, beschikbaarheid bouwlocaties.
3.02	Culturele participatie en toegankelijkheid van cultuur.	Cultuuraanbod, inkomen, ticketprijzen, bereikbaarheid, culturele interesse.
3.03	Cultuurparticipatie en sociale binding	Aanbod, vrije tijd, inkomen, traditie
3.04	Passend cultuuraanbod en tevredenheid cultuurinfrastructuur	Kwaliteit aanbod, bereikbaarheid, traditie, subsidies
3.05	Tevredenheid over openbare ruimte en groenbeheer.	Gemeentelijk beleid, weersomstandigheden, onderhoudsbudget.
3.06	Leefbaarheid en schoonbeleving in de wijk.	Gedrag, bevolkingsdichtheid, handhaving.
3.07	Druk op openbare ruimte en mobiliteitsvraagstukken.	Autobezit, ruimtelijke inrichting, woningdichtheid,beschikbaarheid alternatieve vervoersmiddelen.
3.08	Verkeersveiligheid en ervaren overlast.	Verkeersdrukte, bewustwording/gedrag, handhaving, infrastructuur.
3.09	Kwaliteit van infrastructuur en openbare ruimte.	Onderhoudsbudget, weersinvloeden, planning en uitvoeringscapaciteit.

Financieel overzicht

Meerjarenperspectief

(Bedragen x € 1.000)

Wonen en leven in Velsen		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
	Lasten exclusief toevoegingen aan reserves						
2.1	Verkeer en vervoer	-14.929	-24.268	-13.737	-12.195	-13.246	-13.546
2.2	Parkeren	-146	-82	-114	-114	-113	-113
4.2	Onderwijshuisvesting	-13	-56	-71	-71	-71	-71
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-6.421	-6.816	-6.821	-6.885	-6.352	-6.361
7.2	Riolering	-4.284	-5.297	-5.422	-5.442	-5.601	-5.584
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-645	-734	-840	-828	-828	-828
7.4	Milieubeheer	-248	-200	-71	0	0	0
3.1	**Lasten Infrastructuur en groen Velsen**	-26.686	-37.454	-27.076	-25.535	-26.212	-26.504
8.3	Wonen en bouwen	-2.335	-3.540	-3.582	-3.572	-3.538	-3.681
8.1	Ruimtelijke ordening	-918	-596	-179	-372	-83	-83
3.2	**Lasten Woningvoorraad Velsen**	-3.253	-4.135	-3.761	-3.944	-3.621	-3.764
8.1	Ruimtelijke ordening	-703	-678	-640	-680	-679	-662
3.3	**Lasten (Her)ontwikkeling fysieke omgeving**	-703	-678	-640	-680	-679	-662
5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.010	-2.717	-3.406	-3.406	-3.406	-3.406
5.4	Musea	-1.021	-476	-589	-575	-544	-544
5.5	Cultureel erfgoed	-624	-531	-600	-600	-600	-600
5.6	Media	-2.799	-2.806	-2.654	-2.694	-2.694	-2.694
3.4	**Lasten Bevorderen kunst en cultuur**	-7.454	-6.530	-7.249	-7.275	-7.244	-7.244
		-38.096	**-48.797**	**-38.727**	**-37.434**	**-37.757**	**-38.174**
	Baten exclusief onttrekking aan reserves						
2.1	Verkeer en vervoer	4.431	4.152	2.714	1.571	1.571	1.571
2.2	Parkeren	4	0	0	0	0	0

5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	759	527	471	420	0	0
7.2	Riolering	6.559	7.029	6.919	6.919	6.919	6.919
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	606	547	561	561	561	561
7.4	Milieubeheer	112	0	0	0	0	0
3.1	**Baten Infrastructuur en groen Velsen**	12.471	12.255	10.665	9.472	9.051	9.051
8.3	Wonen en bouwen	579	562	186	186	186	186
8.1	Ruimtelijke ordening	760	1.345	555	555	555	555
3.2	**Baten Woningvoorraad Velsen**	1.339	1.908	741	741	741	741
5.4	Musea	300	23	23	16	0	0
5.5	Cultureel erfgoed	24	19	19	19	19	19
5.6	Media	127	19	0	0	0	0
3.4	**Baten Bevorderen kunst en cultuur**	451	61	42	35	19	19
		14.261	**14.223**	**11.448**	**10.248**	**9.812**	**9.812**
Mutatie reserves							
0.10	Toevoeging aan reserves	-3.496	-117	0	0	0	0
0.10	Onttrekking aan reserves	2.341	5.001	672	842	554	532
0.10	**Saldo reserves**	**-1.155**	**4.884**	**672**	**842**	**554**	**532**
	Totaal Wonen en leven in Velsen	**-24.990**	**-29.691**	**-26.607**	**-26.345**	**-27.390**	**-27.830**

Toelichting

Deelprogramma 3.1 Infrastructuur en groen Velsen

Taakveld 2.1 Verkeer en vervoer

Lasten
In 2027 worden er € 10,531miljoen minder kosten toegerekend aan Verkeer en vervoer.
Dit heeft onder andere te maken met € 5,124 miljoen minder doorbelastingen salariskosten en overige goederen en diensten en € 4,042 lagere onderhoudskosten die met name toe te schijven zijn aan de asfaltprojecten die in 2026 tot uitvoering zijn gekomen. De incidentele hogere lasten voor de asfaltprojecten in 2026 komen ten laste van de bestemmingsreserve onderhoud openbare ruimte.
In 2026 is er een incidentele teruggave geweest van Liander, waardoor lasten voor gas en elektriciteit in 2026 € 453 duizend lager zijn geraamd.

In 2026 is een bedrag van € 4 miljoen begroot ten behoeve van een aanbetaling voor de aanschaf van de tweede Noordzeekanaal Pont. In 2027 bedraag het begrote bedrag voor de aanschaf en exploitatie van de tweede pont € 2,1 miljoen.De verwachting is dat de nieuwe Noordzeekanaal pont begin 2027 ingezet kan worden.

Baten
De aanbetaling van de tweede Noordzeekanaal pont wordt gefinancierd door meerdere subsidies en toekomstige bijdrages Rijkswaterstaat. In 2026 wordt een bedrag van € 3,5 miljoen ontvangen aan subsidies en ingezet voor de aanschaf van de tweede pont. In 2027 wordt een bedrag van € 2,1 miljoen aan subsidies ingezet voor de aanschaf en exploitatie van de tweede pont

Taakveld 7.2 Riolering

Lasten
In 2027 zijn er minder overheadkosten ca. toegerekend aan de riolering wat tot gevolg heeft dat er ten opzichte van 2026 een hogere storting van € 125 duizend in de voorziening riolering is gestort om 100% kostendekkendheid te zijn.

Baten
Voor 2027 is er € 110 duizend minder baten geraamd. Vanwege meevallende uitgaven zijn de tarieven voor het rioolrecht voor 2027 niet verhoogd.

Taakveld 7.4 Milieubeheer
Voor het soorten management plan is er in 2026 een last en bate opgenomen van € 200 duizend en in 2027 een bedrag van € 70 duizend. Dit project wordt gesubsidieerd door het Rijk en wordt verstrekt voor ecologisch onderzoek naar beschermde diersoorten die in en rond woningen verblijven. Voor het bouwen, verbouwen of verduurzamen in de gebouwde omgeving dient er worden vastgesteld dat deze dieren niet aanwezig zijn en anders dient er een omgevingsvergunning te worden aangevraagd.

Taakveld 7.5 begraafplaatsen en crematoria
De lasten voor 2027 zijn € 106 duizend hoger ten opzichte van voorgaand jaar. Deze hogere lasten zijn toe te schrijven aan hogere doorbelastingen van € 91 duizend en de reguliere indexaties.

Deelprogramma 3.2 Woningvoorraad Velsen

taakveld 8.1 Ruimtelijke ordening
Lasten
In 2026 is de overeenkomst Wouwenkoplaan in de exploitatie verwerkt. Van de ontvangen inkomsten wordt € 366 duizend gestort in de voorziening om de noodzakelijke civiele kosten uit te kunnen bekostigen.
Baten
In 2026 is er een incidentele grondopbrengst geraamd voor de overeenkomst Wouwenkoplaan van € 790 duizend.Op de baten worden inkomsten verantwoord van medewerkers die toegerekend kunnen worden naar projecten, investeringen ca. In 2026 is deze raming € 84 duizend hoger.
In 2025 is er een budget van € 207 duizend uit 2024 overgeheveld voor de uitvoering van het programma Invoering Omgevingswet.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen
In 2026 is er een last en bate opgenomen van € 380 duizend voor het project stedelijke vernieuwing IJmond. Dit project is een samenwerking met de gemeente Beverwijk en Heemskerk en wordt volledig gefinancierd vanuit de subsidie Netten op Zee.

Deelprogramma 3.4 Bevorderen kunst en cultuur

Taakveld 5.3 Cultuur algemeen
De lasten stijgen in 2027 met € 711 duizend. Deze stijging is grotendeels het gevolg van de incidentele verlaging van het budget voor de Stadsschouwburg in 2026.
In 2025 heeft de Stadsschouwburg voor haar tijdelijke activiteiten in het Haventheater aanvullende subsidie aangevraagd en verkregen voor een bedrag van € 445 duizend. Deze subsidie is in mindering gebracht op het budget van de Stadsschouwburg in 2026. Door de vertraging van de bouw is de subsidie aan de Stadsschouwburg voor de tijdelijke activiteiten in het Haventheater in 2026

€ 234 duizend lager vastgesteld dan was begroot, De vertraging in de bouw is ook van invloed op de subsidieverlening 2027. Het effect hiervan verwerken wij in de Voorjaarsnota 2027. Voor 2028 zal de subsidie opnieuw beoordeeld worden.

Taakveld 5.6 Media
De lasten dalen in 2027 met € 152 duizend. Het budget 2027 voor de Bibliotheek Velsen is in de voorjaarsnota 2026 verhoogd voor de huurverhogingen van IJmuiden en Velserbroek met € 30 duizend in 2027 en € 70 duizend vanaf 2028.
In 2025 en 2026 heeft het rijk voor het versterken van het bibliotheekstelsel, middelen ter beschikking gesteld, in de vorm van een decentralisatie uitkering van € 204 duizend, Deze middelen zijn beschikbaar gesteld aan de Bibliotheek Velsen. De nieuwe Wet stelsel openbare bibliotheekvoorzieningen (Wsob) is nog niet aangenomen en de middelen voor 2027 zijn nog niet ter beschikking gesteld. Hierdoor is het budget in 2027 € 204 duizend lager is dan in 2026.

Mutaties reserves

(Bedragen x1000)		2027	2028	2029	2030	2031
	Autonome ontwikkelingen riolering	110	110	110	110	110
	Effecten kostendekkendheid riolering	0	0	-110	-110	-220
	Notitie Lokale Heffingen	-110	-110	-110	-110	-110
	Wijziging Lokale heffingen	0	0	110	110	0
	Originele begroting	738	716	716	716	322
	Reserve KapLasten actualiseren	-63	-63	-64	-64	-64
Aut: 42	Gebiedsontwikkeling Platbodem	96	289	0	0	0
Aut: 51	Correctie concernstelpost	-110	-110	-130	-130	0
Res 14	Vervangen voertuigen	0	0	0	-22	0
res: 14	Vervangen voertuigen	11	11	33	33	11
Totaal		**672**	**842**	**554**	**532**	**49**

Toelichting mutaties reserves

	Originele begroting

	Notitie Lokale Heffingen

Corrigeren Diverse Baten Lokale Heffingen

	Wijziging Lokale heffingen

Naar aanleiding van de bespreking met de wethouder financiën worden de opbrengsten van omgevingsvergunningen en toeristenbelasting niet aangepast.

	Autonome ontwikkelingen riolering

Mutaties riolering op basis van verwachte inkomsten en besluitvorming PWR over reserve riolering.

	Effecten kostendekkendheid riolering

Effecten kostendekkendheid riolering

	Reserve KapLasten actualiseren

Reserve KapLasten actualiseren

Aut: 42	**Gebiedsontwikkeling Platbodem**

De gemeente heeft met Velison Wonen afgesproken om de kosten voor het slopen van bebouwing, bouwrijp maken en woonrijp maken 50%-50% te verdelen. Eerder werd verwacht dat de sloop en bouwrijp maken in 2025 zou plaatsvinden. De ontwikkeling van het project heeft wat vertraging opgelopen waardoor de gemeentelijke gronden met panden eind 2025 zijn overgedragen aan Velson. Nu is de verwachting dat de sloop en bouwrijp maken in 2026 plaatst vindt en het woonrijp maken in 2027-2028. De kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve Ontwikkelplan Hofgeest.

Aut: 51	**Correctie concernstelpost**

Voor de jaren 2026 tot en met 2030 is een Concern stelpost opgenomen vanuit de reserve Visie op Velsen. De stelpost en onttrekking uit de reserve wordt met deze mutatie gecorrigeerd.

Res 14	**Vervangen voertuigen**

Deze onttrekking en daarmee gepaarde uitgaven gelden niet voor het jaar 2030 en verder

res: 14	**Vervangen voertuigen**

Door de actualisatie van vervanging voertuigen blijkt dat de voertuigen duurder zijn geworden en moeten worden geactiveerd. Voertuigen vanaf € 35.000 worden geactiveerd. HIerdoor is de reserve voertuigen op termijn niet meer nodig.

Toelichting

Bestemmingsreserve Onderhoud openbare ruimte
In 2026 zijn er verschillende asfaltprojecten gepland die gedeeltelijk uit de bestemmingsreserve Onderhoud openbare ruimte worden betaald. Hiervoor wordt in 2026 een bedrag onttrokken van € 4 miljoen. In 2026 is € 96 duizend uit deze reserve onttrokken voor herstelwerkzaamheden als gevolg van uitgevoerde werkzaamheden door nutsbedrijven. De gemeente heeft voor deze herstelwerkzaamheden ook een vergoeding ontvangen. Deze vergoeding is in deze reserve gestort.

Bestemmingsreserve rioleringstarieven
In deze bestemmingsreserve is met name geld gestort vanuit het Hoogheemraadschap van Rijnland. Conform het Programma Water en Riolering Velsen 2024-2028 is hier in 2026
€ 110 duizend aan onttrokken.

Reserve ontwikkelplan Hofgeest
Afhankelijk van de geplande werkzaamheden worden er uitgaven onttrokken uit deze reserve.
In 2026 is een onttrekking geraamd van € 147 en in 2027 is een onttrekking geraamd van € 96.

Reserve stedelijke vernieuwing
Het jaar 2026 is een belangrijk jaar voor Pont tot Park. De voorbereidende activiteiten van visie tot uitvoering vergen veel inzet, meer dan in voorgaande jaren. Er was jaarlijks een bedrag van € 422 duizend begroot voor de periode 2026 tot en met 2030 en bij de voorjaarsnota 2026 is een extra bedrag onttrokken van € 300 duizend uit de reserve stedelijke vernieuwing.

Burger en bestuur

Doelstelling

Een goed functionerend bestuur, dat efficiënt en klantgericht omgaat met vragen of problemen van inwoners, bedrijven of bezoekers van de gemeente.

Uitgangspunten voor dit programma

Een goed openbaar bestuur bestaat uit een samenspel tussen gemeente, inwoners en ondernemers. Het bestuur weet wat er leeft in Velsen, zoekt actief het gesprek met de samenleving op en faciliteert ontwikkelingen en initiatieven waar mogelijk. Het bestuur neemt heldere besluiten die in overeenstemming zijn met wet- en regelgeving en is daar open en transparant over.

Velsen heeft een doeltreffende en uitnodigende dienstverlening. We voelen ons verantwoordelijk voor ons handelen en zijn transparant in wat we doen. Inwoners kunnen hun zaken digitaal, aan de balie en via andere kanalen regelen, waarbij we sturen op het juiste kanaal op het juiste moment. We werken continu aan verbetering, zodat vragen en aanvragen snel, zorgvuldig en in één keer goed worden afgehandeld.

Veiligheid is een kerntaak van de overheid. De burgemeester, het college en de raad voeren de regie en zoeken de samenwerking met inwoners en partners om te zorgen dat inwoners en bezoekers zich veilig en prettig voelen in hun eigen woon- en leefomgeving.

Context

De gemeente is er voor inwoners, organisaties en bedrijven. De dienstverlening door de gemeente Velsen wordt al jaren positief beoordeeld. Dat is echter geen reden om stil te zitten. Dienstverlening maakt een constante ontwikkeling door en kan altijd sneller, simpeler en beter.

Samenwerking

Het programma Burger en bestuur gaat over het samenspel tussen inwoners, bedrijfsleven, maatschappelijke organisaties en de gemeente. De gemeente Velsen zorgt voor goede basisvoorzieningen, zoals dienstverlening en het waarborgen van de leefbaarheid en veiligheid in de gemeente. Dit doen we zo snel en efficiënt mogelijk en het kan betrekking hebben op elk onderwerp dat voor de buurt van belang is.

Om de maatschappelijke vraagstukken zo effectief en efficiënt mogelijk te beantwoorden, werken we intensief samen met inwoners, bedrijfsleven, maatschappelijk organisaties en partners in Velsen en daarbuiten.

De gemeente is met de lokale veiligheidspartners zoals de Nationale Politie, het Openbaar Ministerie, de veiligheidsregio, bedrijven en inwoners gezamenlijk verantwoordelijk voor de veiligheid.

Het takenpakket van de gemeente op het gebied van veiligheid wordt steeds groter. Voorbeelden zijn de aanpak van ondermijning en de regierol van de gemeente bij de aanpak van discriminatie, polarisatie, radicalisering, mensenhandel en cybercrime. Ook binnen de gemeente zoeken domeinen meer de samenwerking op. Een voorbeeld daarvan is dat het Sociaal domein en het veiligheidsdomein steeds meer samenwerken, bijvoorbeeld bij de aanpak van jeugdoverlast en de aanpak van mensen met verward gedrag.

Deelprogramma: 4.1 Een goed functionerend bestuur.

Wat willen we bereiken?

Een goed functionerend bestuur

Wat gaan we ervoor doen?

We kunnen onze doelen alleen bereiken als we samenwerken. Met inwoners, ondernemers, maatschappelijke organisaties en bedrijven in Velsen, maar ook met partners uit de regio, zoals de IJmondgemeenten, andere gemeenten, de provincie en de Metropoolregio Amsterdam (MRA). Samen kunnen we maatschappelijke problemen oplossen. Als het gaat om zaken die belangrijk zijn voor Velsen maken we meer ruimte voor gesprekken, inspraak en zeggenschap. We vinden het heel belangrijk dat we open en toegankelijk besturen en dat we constant in contact zijn met onze inwoners en ondernemers. Om dat te bereiken zetten we meer in op samenspel tussen de gemeente, inwoners en ondernemers en op het versterken van de vertrouwensband inwoners-overheid.

Reguliere activiteiten

Het bestuur van de gemeente Velsen voert het beleid uit binnen de kaders die de gemeenteraad heeft vastgesteld. Het bestuur legt hierover verantwoording af aan de gemeenteraad. Dit gebeurt zo transparant mogelijk en in nauwe samenwerking met inwoners, bedrijven, maatschappelijke instellingen en medeoverheden.

Deelprogramma: 4.2 Samenspel: Een sterke samenwerking met inwoners en ondernemers

Wat willen we bereiken?

We willen dat inwoners, ondernemers en organisaties zich gehoord voelen en kunnen meedoen. We versterken de relatie tussen inwoners en de gemeente. Samen werken we aan oplossingen die passen bij wat er speelt in wijken en dorpen.

Wat gaan we ervoor doen?

We werken vanuit het principe dat we het samen doen. Inwonersbetrokkenheid is daarbij het uitgangspunt. We zoeken inwoners actief op en maken ruimte voor gesprek, ideeën en invloed, juist bij plannen die gevolgen hebben voor de buurt of leefomgeving. Daarbij zijn er ook wettelijke kaders en verantwoordelijkheden waar we ons aan moeten houden. Dat betekent dat inwoners niet altijd overal over mee kunnen denken of beslissen. Wel zorgen we dat verschillende perspectieven zorgvuldig in beeld komen, van inwoners en andere betrokkenen. Op basis daarvan kan de politiek afgewogen keuzes maken.

We maken inwonersbetrokkenheid een vaste manier van werken. Wijkverbinders zijn zichtbaar in de wijk en zijn het eerste aanspreekpunt voor inwoners. Zij halen signalen op, gaan in gesprek en zorgen dat vragen en ideeën op de juiste plek in de organisatie terechtkomen. Zij zorgen er ook voor dat inwoners terugkrijgen wat er met hun inbreng is gedaan.
We organiseren regelmatig momenten waarop inwoners kunnen meedenken en meepraten, zoals gesprekken in de wijk, bijeenkomsten en korte peilingen. We sluiten aan bij bestaande initiatieven en netwerken en helpen om goede ideeën verder te brengen.
We geven vooraf duidelijk aan hoeveel ruimte er is voor invloed. We zijn helder over wat wel en niet kan en leggen uit hoe keuzes worden gemaakt.

Reguliere activiteiten

De gemeente Velsen betrekt inwoners bij plannen en uitvoering, op een manier die past bij het onderwerp en de situatie.
Wijkverbinders onderhouden het contact in de wijken, halen signalen op en zorgen voor verbinding tussen inwoners en de organisatie.
De gemeente ondersteunt en faciliteert inwonersinitiatieven met advies en begeleiding. Met de Samen Velsen Waardebonnen helpen we inwoners om hun idee uit te voeren en een bijdrage te leveren aan hun buurt.
De gemeente zorgt voor heldere en begrijpelijke communicatie over plannen, besluiten en mogelijkheden om mee te doen, zodat zoveel mogelijk inwoners kunnen aansluiten.
In 2027 zetten we de doorontwikkeling door van onze aanpak voor inwonersbetrokkenheid voor aan de gemeenteraad. Deze doorontwikkeling moet beter aansluiten bij wat er speelt in wijken en binnen de organisatie. Het ambitieniveau en de impact op effect en capaciteit worden duidelijk bij de verdere uitwerking en besluitvorming.

Doel: 4.3 Velsen biedt een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening.

Wat willen we bereiken?

Velsen biedt een efficiënte en klantvriendelijke dienstverlening en ontwikkelt deze continu, zodat inwoners en ondernemers weten waar zij aan toe zijn. Inwoner en ondernemers ervaren onze dienstverlening daarom als voorspelbaar, begrijpelijk en mensgericht. Dit past bij een betrouwbare overheid.

Wat gaan we ervoor doen?

Verkiezingen
Elke 4 jaar vinden in Nederland de Provinciale- en Waterschapsverkiezingen plaats. De laatste verkiezingen waren op 15 maart 2023. De volgende Provinciale- en Waterschapsverkiezingen staan gepland op woensdag 17 maart 2027.
In het derde kwartaal van 2026 starten we met de voorbereidingen van deze verkiezingen. Bij de aankomende Provinciale- en Waterschapsverkiezingen zullen we te maken krijgen met 2 Waterschapsverkiezingen.

Reguliere activiteiten

Producten Burgerzaken
Inwoners en niet inwoners vragen persoonsdocumenten- en andere documenten aan en vragen om informatie. Burgerzaken handelt deze aanvragen efficiënt af via de balie, telefonisch, post en het digitale loket. Mede door de piek in het aanvragen van reisdocumenten blijft het aantal klantcontacten de komende 3 jaren nog hoog.

Kwaliteit Basisregistratie Personen (BRP)
Toetsing van de kwaliteit van de lokale BRP vindt jaarlijks plaats in de vorm van een rapportage aan het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties. Het gaat dan zowel over persoonsgegevens als over reisdocumenten. Ook vinden zowel dagelijks als maandelijks interne kwaliteitscontroles plaats bij de afdeling Burgerzaken.

Tegengaan identiteitsfraude
Iemand die zich voordoet als iemand anders pleegt identiteitsfraude. Het zou kunnen gaan om een onschuldige actie, maar het kan ook om bewuste identiteitsfraude gaan. Uitkeringsfraude, oplichting en verduistering zijn mogelijk een gevolg van identiteitsfraude. Het lenen, uitlenen of vervalsen van documenten kan grote gevolgen hebben voor de betreffende personen, maar ook voor overheid en bedrijfsleven. Identiteitsfraude maakt (Nederlandse) identiteitsbewijzen minder betrouwbaar. Om dit tegen te gaan, zijn er bij de balies van Burgerzaken in 2025 camera's en documentscanners geplaatst en maken we gebruik van gezichtsherkenning en biometrie. Gezichtsvergelijking ondersteunt de gemeente. Met biometrie vergelijken we of de pasfoto op het identiteitsbewijs plus de gegevens op de chip overeenkomen met de inwoner aan de balie. Hiermee heeft de gemeente zekerheid of de inwoner de rechtmatige houder is van het identiteitsbewijs. Er wordt rekening gehouden met de proportionaliteit en het middel wordt alleen ingezet als andere opties niet mogelijk zijn.

Verantwoording
Velsen legt elk jaar verantwoording af over hoe zij de afgifte van reisdocumenten en rijbewijzen heeft geregeld. De beveiligingsfunctionaris rapporteert hierover aan de burgemeester.

Verloren en gevonden voorwerpen
De gemeente wil meldingen van verloren en gevonden voorwerpen zo slim en snel mogelijk afhandelen. En graag zo veel mogelijk mensen hun eigendom teruggeven. De gemeente publiceert de meldingen van gevonden voorwerpen via de website gevonden en verloren. Inwoners kunnen daar zelf kijken of hun voorwerp gevonden is. Ook kunnen zij daar zelf de door hen gevonden of verloren voorwerpen melden.

Uitwijkoefening
Met een uitwijkoefening controleert Burgerzaken of alle risico's rondom de basisregistratie personen en de burgerlijke stand in beeld zijn. En of de genomen maatregelen voldoende zijn. Deze oefening leert een automatisme aan waarmee Burgerzaken kan uitwijken naar de wijkpost Santpoort-Zuid als het gemeentehuis niet beschikbaar is. De dienstverlening kan dan gewoon doorgaan.

Nederlander worden
Elke 6 weken organiseert de gemeente een naturalisatieceremonie, waarbij inwoners de Nederlandse nationaliteit krijgen. Per 'nieuwe Nederlander' vindt er een individuele ceremonie plaats. Dit gebeurt aan de balie bij Burgerzaken. Het voordeel hiervan is dat er dan meteen een reisdocument aangevraagd kan worden. Eenmaal per jaar vindt er een landelijke naturalisatieceremonie plaats waarbij de burgemeester de verklaring van verbondenheid afneemt.

Aanpak adreskwaliteit en adresonderzoeken
De gemeente Velsen doet aan aanpak adreskwaliteit en adresonderzoeken. Het gaat om de controle van adresgegevens. De toezichthouders basisregistratie personen bezoeken adressen waarbij twijfels zijn over de bewoning. Het is belangrijk dat alle inwoners ingeschreven staan op het juiste adres. Met een verkeerd woonadres in de BRP is fraude mogelijk met bijvoorbeeld toeslagen of uitkeringen. Ook om mensen te bereiken die zorg of (schuld)hulp nodig hebben, is een juist adres belangrijk. De gemeente houdt persoonsgegevens bij in de Basisregistratie Personen (BRP). Deze gegevens worden ook gebruikt door bijvoorbeeld de politie, brandweer, sociale dienst, belastingdienst, zorginstellingen en het onderwijs. Als zij twijfelen of de bewoner ingeschreven staat op het juiste adres, geven zij dit door aan de gemeente.

Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen Velsen
De huidige Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen Velsen 2022 wordt in 2026 opnieuw beoordeeld, herschreven en geactualiseerd voor 2027.

Actualiseren informatiebeveiligingsplan Burgerzaken
Velsen leeft het Informatiebeveiligingsplan Burgerzaken na, voert het uit en maakt een risicoanalyse. Hierdoor kan Burgerzaken eventueel maatregelen nemen die de risico's op het ontstaan van veel schade verminderen. Het informatiebeveiligingsplan wordt jaarlijks bijgewerkt en de risicoanalyse wordt uitgevoerd.

Deelprogramma: 4.4 Het versterken van de leefbaarheid en veiligheid voor inwoners, bedrijven en bezoekers.

Wat willen we bereiken?

Leefbaarheid en veiligheid
Het versterken van de leefbaarheid en veiligheid voor inwoners, bedrijven en bezoekers staat centraal. Openbare orde en veiligheid zijn onlosmakelijk verbonden met de aantrekkelijkheid van onze gemeente; veiligheid is daarbij een basisvoorwaarde.
De gemeente werkt hierin nauw samen met partners zoals de politie, het Openbaar Ministerie, de Koninklijke Marechaussee, de Veiligheidsregio, bedrijven en inwoners. Samen dragen wij de verantwoordelijkheid voor een veilige leefomgeving.
Tegelijkertijd verschuiven steeds meer veiligheidstaken richting gemeenten, mede door beperkte politiecapaciteit. Naast het strafrecht wordt daarom vaker gebruikgemaakt van bestuurlijke bevoegdheden van de burgemeester om de openbare orde te waarborgen.
De gemeente vervult bovendien een belangrijke rol in het versterken van de weerbaarheid van inwoners, onder andere in het licht van geopolitieke dreigingen. Op veel veiligheidsthema's, zoals cybercrime en jeugd, ligt de nadruk op preventie.
Het bestuurlijke instrumentarium biedt daarnaast steeds meer mogelijkheden om op te treden, bijvoorbeeld via lasten onder dwangsom, gedragsaanwijzingen, cameratoezicht en het aanwijzen van veiligheidsrisicogebieden. Binnen de gemeente wordt ook steeds
meer domeinoverstijgend samengewerkt, bijvoorbeeld tussen het sociaal- en veiligheidsdomein bij de aanpak van jeugdoverlast en personen met verward gedrag.
Het team Openbare Orde en Veiligheid speelt daarbij continu in op actuele ontwikkelingen en maatschappelijke vraagstukken. Door flexibel en adaptief te werken, kunnen we snel inspelen op nieuwe risico's en veranderende veiligheidsopgaven.

Wat gaan we ervoor doen?

Prioriteit: Aanpak ondermijning
De aanpak van ondermijnende criminaliteit heeft zowel landelijk als lokaal hoge prioriteit. Deze vorm van criminaliteit kenmerkt zich door de verwevenheid van de onderwereld met de bovenwereld, waarbij criminelen gebruikmaken van legale structuren voor illegale activiteiten.
Waar voorheen vooral sprake was van misstanden in de horeca, zoals witwassen en het inzetten van stromannen, zien we een verschuiving naar grootschalige zorg- en vastgoedfraude. Ondermijning heeft een ontwrichtend effect op het openbaar bestuur en op economische en sociale structuren.
De gemeente Velsen zet daarom in op het vergroten van de weerbaarheid van zowel de samenleving als de eigen organisatie. Onder regie van de gemeente en in samenwerking met veiligheidspartners en ondernemers wordt ondermijnende criminaliteit actief aangepakt. Deze samenwerking zorgt voor meer zicht op signalen van ondermijning en maakt het mogelijk om hier effectief tegen op te treden.
Binnen deze prioriteit zetten we specifiek in op:

- Een veilig havengebied;
- De aanpak van mensenhandel;
- De toepassing van de Wet Bibob;
- Casusaanpak ondermijning;

- Drugsaanpak;
- Het vergroten van weerbaarheid

Een veilig havengebied
In 2027 zetten we ons onverminderd in om ondermijnende criminaliteit in het Noordzeekanaalgebied tegen te gaan. Het havengebied van de gemeente Velsen vormt daarbij een kwetsbare locatie, waar criminelen kansen zien om misbruik te maken van logistieke processen en internationale goederenstromen. Binnen het programma Sterk Noordzeekanaalgebied ligt de focus op grootschalige internationale drugssmokkel. De aanpak richt zich op vier pijlers: barrières, weerbaarheid, informatie en TCOH (toezicht, controle, opsporing en handhaving).
Het haventeam speelt een centrale rol binnen de gemeentelijke aanpak van ondermijning in dit gebied. Dit team voert op basis van een jaarplanning integrale (controle)acties uit in het havengebied. Het bestaat uit de politie (landelijke eenheid), Koninklijke Marechaussee, Douane, Belastingdienst, Omgevingsdienst IJmond, de Nederlandse Voedsel- en Warenautoriteit (NVWA) en de gemeente Velsen. De intensieve samenwerking binnen het haventeam zorgt ervoor dat ketenpartners elkaar ook buiten de geplande controles weten te vinden. Daarnaast werkt het team nauw samen met de Bedrijven Investeringszone (BIZ) havengebied IJmuiden.
In 2026 is het havenplan 2027–2030 vastgesteld, opgesteld in nauwe samenwerking met de betrokken overheidspartners en private partijen. In 2027 starten we met de uitvoering van dit plan. Daarbij blijft de focus liggen op het tegengaan van drugshandel en het onaantrekkelijk maken van het havengebied voor criminele activiteiten, zodat het Noordzeekanaalgebied een veilig en weerbaar gebied blijft.

Mensenhandel
De burgemeester van Velsen is bestuurlijk ambassadeur op dit thema binnen het regionale samenwerkingsverband NH Veilig. Op basis van het beleid aanpak mensenhandel is voor 2026 een uitvoeringsplan vastgesteld. Dit uitvoeringsplan sluit grotendeels aan op het regionale actieplan van het project Uitbuiting van NH Veilig.
Het beleid en het uitvoeringsplan richten zich op het voorkomen van slachtofferschap, het signaleren en aanpakken van mensenhandel, en het bieden van zorg en opvang aan slachtoffers. Jaarlijks bepalen de coördinatoren welke fenomenen extra aandacht verdienen. Deze werkwijze biedt ruimte om in te spelen op actuele ontwikkelingen en problematiek, zoals de positie van arbeidsmigranten of (jonge) sekswerkers.

Wet Bibob
De Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) voorkomt dat de overheid criminele activiteiten faciliteert. De reikwijdte van de wet voor gemeenten wordt steeds groter, waardoor het essentieel is om de kwaliteit en continuïteit van de uitvoering van het Bibob-beleid te waarborgen.
Daarom investeren we in het vergroten van kennis over de toepassing van de Wet Bibob binnen de organisatie. We gaan in gesprek met alle teams om hun rol en verantwoordelijkheden te verduidelijken.
In 2027 zetten we de risicogestuurde toetsing voort, met extra aandacht voor ontwikkelingen rond zorgfraude en vastgoedfraude en een intensievere regionale samenwerking.
Daarnaast werken we aan een effectievere en efficiëntere uitvoering, onder meer door inzet van onderzoekssoftware en een focus op de grootste risico’s. Om de wet optimaal toe te passen en een hogere drempel op te werpen tegen ondermijnende criminaliteit, is naar verwachting extra capaciteit nodig.

Casusaanpak ondermijning
Inwoners en professionals melden vermoedens van ondermijning bij de gemeente en politie via verschillende kanalen, zoals telefonisch, schriftelijk of via Meld Misdaad Anoniem. Naast het opvolgen

van deze meldingen neemt de gemeente ook een proactieve rol in het signaleren van ondermijnende activiteiten.
De gemeente voert de regie op de casusaanpak en werkt daarbij nauw samen met interne afdelingen en ketenpartners. Tegelijkertijd ontwikkelen we een steeds meer informatiegestuurde werkwijze. Door informatie uit verschillende bronnen te combineren, kunnen we signalen gerichter oppakken en waar nodig effectief interventies inzetten.

Drugsaanpak
Het project Integrale Drugsaanpak is in 2025 afgerond. De werkwijze is inmiddels geborgd binnen de gemeentelijke organisatie en bij de ketenpartners. De regie op de integrale drugsaanpak ligt bij de afdelingen Openbare Orde en Veiligheid en Samenleving.
De gemeente beschikt verder over verschillende instrumenten om drugscriminaliteit te verstoren en tegen te gaan. Zo kunnen we een waarschuwing geven, een last onder dwangsom of bestuursdwang opleggen, of in het uiterste geval een pand sluiten waar drugs worden geproduceerd of verhandeld. Het doel van deze maatregelen is het herstellen van de openbare orde. Het sluiten van een pand doorbreekt de aanloop van gebruikers en neemt de bekendheid als verkooppunt weg. Daarnaast kunnen bestuurlijke boetes worden opgelegd wanneer bij een aanhouding drugs bij een persoon worden aangetroffen.
Per situatie bepalen we samen met ketenpartners, zoals de politie, welke bestuurlijke maatregel het meest passend en effectief is.

Weerbaarheid
Gemeente Velsen heeft zich verbonden aan de Noord-Hollandse weerbaarheidsnorm. Deze norm is een gezamenlijke aanpak van gemeenten, de provincie en de Regionale Informatie- en Expertisecentra (RIEC's) om ondermijning en criminele activiteiten effectief te bestrijden. Met deze aanpak vergroten we samen de weerbaarheid tegen kwaadwillenden.
In 2027 blijven we in Velsen onderzoeken hoe we de weerbaarheidsnorm nog efficiënter kunnen toepassen en verder kunnen versterken.

Prioriteit jeugd en veiligheid
Gemeente Velsen werkt aan een veilige omgeving waarin jongeren gezond en kansrijk kunnen opgroeien. Samen met scholen, jongerenwerk, zorgpartners en politie houden we problemen signaleren we problemen zo vroeg mogelijk en bieden we snel passende ondersteuning. We letten daarbij op onderwerpen zoals schooluitval, overlast, online risico's, middelengebruik en criminele beïnvloeding.
We investeren in preventie, weerbaarheid en veilige ontmoetingsplekken. Wanneer jongeren toch in de problemen komen, zetten we een persoonsgerichte aanpak in om herhaling te voorkomen en perspectief te bieden.
Met deze samenwerking en aanpak zorgen we ervoor dat jongeren in Velsen veilig kunnen opgroeien en meedoen in de samenleving. Binnen deze prioriteit zetten we specifiek in op:
- Persoonsgerichte aanpak jeugd;
- Aanpak hybride geweld onder jeugd;
- Inzet jeugdboa's bij aanpak jeugdoverlast;

Persoonsgerichte aanpak jeugd
In een persoonsgerichte aanpak (PGA) jeugd stellen we met samenwerkingspartners uit het zorg- en veiligheidsdomein een plan van aanpak op om te voorkomen dat jongeren (verder) afglijden in de criminaliteit. We werken hierin samen met de jongeren. In een PGA maken we jongeren weerbaar, door het ontwikkelen van zelfinzicht, toekomstperspectief en door ze te ondersteunen bij problemen

op verschillende leefgebieden. Voor de jaren 2026, 2027 en 2028 heeft het Ministerie van Justitie en Veiligheid ons geld toegekend voor de PGA jeugd.

Aanpak hybride geweld onder jeugd
Geweld en intimidatie onder jongeren vindt steeds vaker plaats in zowel de online als offline wereld. Dit zijn voor hen geen aparte werelden, maar vloeien continu in elkaar over. Daarom gebruiken we de term ‘hybride’. Vanuit de aanpak ‘jeugd & veiligheid’ hebben we samen met onze samenwerkingspartners zoals het jongerenwerk, straathoekwerk en de politie aandacht voor de trends en ontwikkelingen die er spelen in de online leefwereld van jongeren en de veiligheidsrisico’s die daarvan uitgaan. We maken afspraken met elkaar over het delen van online en offline signalen. In 2026 doen we op IJmondiaal niveau onderzoek naar de aanpak van hybride geweld onder jongeren en hoe wij de aanpak kunnen versterken. Naast dit onderzoek trekken we ook samen op met het ministerie van Justitie en Veiligheid, dat in 2026 een actieplan naar online geweld onder jongeren aan de Tweede Kamer wil presenteren. Op basis van de uitkomsten ontwikkelen we onze aanpak in 2027 verder door.
Met project ‘Cyberouder’ betrekken we ouders bij de online leefwereld en veiligheid van hun kinderen. We informeren hen, maken hen bewust van de veiligheidsrisico’s en geven handvatten mee.

Inzet jeugdboa’s bij aanpak jeugdoverlast
De jeugdboa's maken verbinding met de jongeren op straat. Vanuit die verbinding treden ze waar nodig handhavend op. Omdat er sprake is van actief contact met de jongeren kan vroegtijdig worden bijgestuurd waardoor escalatie vaker voorkomen kan worden. Op basis van informatie van de jeugdboa’s is het jeugdnetwerk (bestaande uit de gemeente, politie, jongerenwerk en straathoekwerk) in staat om tot een effectieve aanpak te komen, zowel op groepsniveau als op individueel niveau. Hiermee voorkomen we dat negatief gedrag van jongeren verergert.

Prioriteit Zorg en veiligheid
Gemeente Velsen werkt aan een veilige en zorgzame leefomgeving voor alle inwoners. In de aanpak Zorg en Veiligheid verbinden we ondersteuning en handhaving, zodat mensen met complexe problemen tijdig de juiste hulp krijgen en risico’s voor de omgeving worden beperkt.
We werken hierbij nauw samen met partners zoals zorgaanbieders, wijkteams, politie, woningcorporaties en het Veiligheidshuis. Door informatie te delen en gezamenlijk op te trekken, kunnen we sneller ingrijpen wanneer situaties dreigen te escaleren.
De focus ligt op het voorkomen en aanpakken van overlast, huiselijk geweld, verward gedrag, verslavingsproblematiek en situaties waarin zorg en veiligheid samenkomen. We zetten in op vroegsignalering, passende ondersteuning en, waar nodig, stevige maatregelen om de veiligheid te waarborgen.
Met deze integrale aanpak zorgt Gemeente Velsen ervoor dat inwoners de hulp krijgen die zij nodig hebben en dat de leefbaarheid en veiligheid in de wijken behouden blijven. We zetten bij deze prioriteit specifiek in op:

- Woonoverlast en implementatie Aanpak ter Voorkoming Escalatie (AVE)
- Nazorg ex-gedetineerden
- Huiselijk geweld
- Polarisatie, extremisme en contra-terrorisme
- Bestuurlijk toezicht prostitutie

Woonoverlast en implementatie Aanpak ter Voorkoming Escalatie (AVE)
Ook in Velsen komt woonoverlast voor, variërend van geluidsoverlast en vervuilde woningen tot overlast door huisdieren of drugshandel. Structurele overlast kan het woongenot en het gevoel van veiligheid van omwonenden ernstig aantasten. Vaak is er sprake van onderliggende, meervoudige problematiek bij personen of gezinnen.

De aanpak van woonoverlast is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de gemeente, woningcorporaties, politie, GGD en inwoners. Sinds begin 2026 werken deze partijen volgens een gezamenlijk vastgestelde werkwijze, gebaseerd op het escalatiemodel woonoverlast. Deze werkwijze biedt houvast voor een eenduidige en effectieve aanpak van overlastsituaties.
Voor situaties met complexe problematiek zetten we de Aanpak ter Voorkoming Escalatie (AVE) in. Dit instrument helpt om problemen vroegtijdig te signaleren en samen met partners integraal aan te pakken, zodat escalatie wordt voorkomen. In 2026 voeren we een pilot uit, die we eind dat jaar evalueren en vervolgens verder doorontwikkelen.

Nazorg ex-gedetineerden
De terugkeer van ex-gedetineerden die zwaardere delicten hebben gepleegd, kan impact hebben op de openbare orde. De regionale coördinatie van deze casuïstiek ligt bij het Zorg- en Veiligheidshuis Kennemerland. De burgemeester wordt geïnformeerd over ex-gedetineerden die terugkeren naar de gemeente.
De nazorg ligt grotendeels bij externe partners, zoals de reclassering. De gemeente monitort de terugkeer in samenwerking met het Zorg- en Veiligheidshuis Kennemerland en vervult een coördinerende rol wanneer de terugkeer van bijvoorbeeld zedendelinquenten of tbs-gestelden kan leiden tot maatschappelijke onrust.
In dergelijke gevallen ontwikkelen we samen met partners een plan van aanpak om risico's te beperken en de openbare orde te waarborgen.

Huiselijk geweld
De burgemeester kan bij huiselijk geweld een tijdelijk huisverbod opleggen. Dit instrument is bedoeld om verdere escalatie te voorkomen. Het creëert een afkoelingsperiode waarin de situatie kan stabiliseren en hulpverlening op gang kan komen.

Polarisatie, extremisme en contra-terrorisme
De gemeente draagt bij aan diverse regionale activiteiten op het gebied van polarisatie, extremisme en contraterrorisme (CTER). Daarnaast vervullen we de regierol bij lokale casussen van radicalisering en polarisatie. Hierbij zetten we een persoonsgerichte aanpak in, die we afstemmen met ketenpartners binnen het Zorg- en Veiligheidshuis.

Bestuurlijk toezicht prostitutie
Een regionaal prostitutiecontroleteam, waaraan de gemeente zowel financieel als operationeel bijdraagt, voert het bestuurlijk toezicht uit op vergunde en onvergunde prostitutie. Dit is een belangrijk instrument om misstanden in de branche tegen te gaan. Op basis van de controles kan de gemeente bestuurlijke maatregelen opleggen, zoals het sluiten van een pand of het opleggen van een last onder dwangsom. De nazorg en ondersteuning van slachtoffers van illegale prostitutie wordt gecoördineerd door HVO Querido.
Het kabinet zet daarnaast in op extra bescherming van kwetsbare personen in de prostitutie. Zo wordt de minimumleeftijd verhoogd van 18 naar 21 jaar en wordt onderzocht hoe een zogenoemd pooierverbod juridisch kan worden vormgegeven. Ook wordt op korte termijn het wetsvoorstel gemeentelijk toezicht seksbedrijven (Wgts) ingediend. Dit wetsvoorstel maakt het mogelijk dat gemeenten gegevens van sekswerkers verwerken voor het toezicht op en de handhaving van vergunningsvoorschriften.
Zodra deze landelijke maatregelen zijn vastgesteld en in werking treden, wordt het lokale prostitutiebeleid hierop aangepast.

Prioriteit Cybercrime
Gemeente Velsen werkt aan het vergroten van de digitale veiligheid van inwoners, ondernemers en organisaties. Cybercrime vormt een groeiende bedreiging, variërend van phishing en online oplichting tot hacks en datadiefstal. Daarom zetten wij in op preventie, bewustwording en samenwerking.
We geven voorlichting en trainingen aan inwoners. Hiermee vergroten we de digitale weerbaarheid en helpen we mensen veilig online gedrag toe te passen. Binnen de gemeentelijke organisatie versterken we continu onze eigen digitale beveiliging en processen.
Met deze integrale aanpak werkt Gemeente Velsen aan een veilige digitale omgeving, waarin inwoners en organisaties beter beschermd zijn tegen cybercriminaliteit.
We onderzoeken op dit moment met de andere IJmondgemeenten waar we samen kunnen werken en elkaar kunnen versterken. Dit werken we in 2027 verder uit.

Extra prioriteit: Telstar
Om de veiligheidsrisico's rond de thuiswedstrijden van het eerste elftal van Telstar te beperken en beheersbaar te houden, werken de gemeente, politie, het Openbaar Ministerie en Telstar nauw samen. Deze samenwerking vindt plaats binnen verschillende overlegstructuren, zoals de Voetbalvierhoek, het operationeel veiligheidsoverleg en de wedstrijdvooroverleggen en -evaluaties. Daarnaast is er afstemming op regionaal en landelijk niveau, onder meer via bestuurlijk overleg met Alkmaar, Edam-Volendam en Wormerland en via periodiek overleg tussen gemeenten met een Betaald Voetbal Organisatie (BVO).
Bij thuiswedstrijden die als risicovol zijn aangemerkt, is een adviseur openbare orde en veiligheid aanwezig om snel te kunnen handelen bij incidenten of ongeregeldheden.
Sinds 2023 loopt er een professionaliseringstraject gericht op het verbeteren van onder meer de veiligheidsorganisatie, de verkeerssituatie en de vergunningverlening. Door de play-offwedstrijden en de promotie naar de Eredivisie is dit traject in een stroomversnelling gekomen. Het komende seizoen in de Eredivisie biedt de mogelijkheid om deze verbeteringen verder af te ronden en te bestendigen.

Reguliere activiteiten

Een groot deel van het werk van de afdeling Openbare Orde en Veiligheid is ad hoc en moeilijk planbaar. Medewerkers handelen incidenten in de openbare ruimte af, begeleiden demonstraties, bereiden bestuurlijke maatregelen voor en organiseren bewonersbijeenkomsten. Daarnaast dragen we bij aan evenementen, opvangvraagstukken en wijkaanpakken op het gebied van veiligheid.

Intergemeentelijke organisatie bij rampen en crises
De intergemeentelijke crisisorganisatie is ondergebracht bij de Veiligheidsregio Kennemerland (VRK). Binnen de VRK werken gemeenten, politie, brandweer en geneeskundige diensten samen aan het versterken van de regionale veiligheid en de voorbereiding op rampen en crises.
Bij een grote ramp of crisis voert de bevolkingszorg de gemeentelijke taken uit, zoals het bieden van publieke zorg, het informeren van verwanten, crisiscommunicatie en omgevingszorg.

Lokale crisisorganisatie
Binnen de gemeente Velsen is een piketregeling van kracht voor de lokale crisisorganisatie. Medewerkers staan stand-by om bij incidenten direct inzetbaar te zijn. Door intervisiemomenten per team en gerichte trainingen blijven piketmedewerkers vakbekwaam en ontwikkelen zij continu hun kennis en vaardigheden.

Handhaving openbare orde
De burgemeester is verantwoordelijk voor het handhaven van de openbare orde. De politie staat hierbij onder gezag van de burgemeester. Bij (dreigende) verstoring van de openbare orde kan de burgemeester verschillende maatregelen treffen om de orde te herstellen.

Voorbeelden hiervan zijn het sluiten van een woning of bedrijfspand, het opleggen van een last onder dwangsom, een gebiedsverbod of meldplicht. Ook kan de burgemeester maatregelen nemen rond demonstraties, zoals het geven van aanwijzingen of in het uiterste geval het beëindigen van een demonstratie. Daarnaast kan de burgemeester cameratoezicht instellen of een veiligheidsrisicogebied aanwijzen.

Inzet handhavers openbare ruimte
De boa's dragen bij aan de leefbaarheid en veiligheid in de gemeente. Zij houden toezicht op uiteenlopende onderwerpen, zoals afval, verkeer, jeugdoverlast en ondermijnende activiteiten. Het team werkt wijkgericht en staat in nauw contact met inwoners, ondernemers en professionals. Daardoor signaleren zij snel wat er speelt en kunnen zij hier adequaat op inspelen.
Tegelijkertijd investeert het team continu in kwaliteit en professionaliteit. Boa's volgen jaarlijks trainingen en opleidingen om hun kennis en bevoegdheden op peil te houden en verder te ontwikkelen.

Havenveiligheid
De burgemeester van een havengemeente heeft specifieke wettelijke taken op het gebied van havenveiligheid. Dit betreft onder meer het toezicht op de naleving van wet- en regelgeving en op de certificering van bedrijven die internationale scheepvaart ontvangen.
De bevoegdheden en procedures zijn vastgelegd in de Havenverordening voor het Noordzeekanaalgebied.

IJmuider Reddingsbrigade
De IJmuider Reddingsbrigade (IJRB) speelt een belangrijke rol in de veiligheid van badgasten en watersporters op het strand. De gemeente verstrekt subsidie voor de uitvoering van deze taken.

Aanpak agressieve honden
De gemeente zet zich in voor de aanpak van agressieve honden. Bij ernstige en/ of herhaalde bijtincidenten kan de gemeente maatregelen opleggen aan hondeneigenaren, zoals een aanlijngebod of een muilkorfplicht.

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Stichting Halt
De gemeente heeft een dienstverleningsovereenkomst met Stichting Halt. Halt is verantwoordelijk voor de zogenoemde Halt-afdoeningen (alternatieve strafafdoening bij jeugdigen) conform de landelijke, door het Openbaar Ministerie, vastgestelde regels. Het doel van Halt is om vandalisme en andere vormen van jeugdcriminaliteit te voorkomen, te bestrijden en de oorzaken weg te nemen die tot dit gedrag onder de jeugd leiden.

Veiligheidsregio Kennemerland (VRK)
Gemeenten zijn verantwoordelijk voor de organisatie van hulp bij rampen en crises. Gemeenten in Kennemerland hebben deze taken bij de veiligheidsregio Kennemerland (VRK) ondergebracht. Uit de Wet Veiligheidsregio's volgt dat de gemeente Velsen hieraan moet meedoen en meebetalen, samen met de andere negen gemeenten.

Iedere veiligheidsregio heeft een crisisplan, regionaal risicoprofiel en een regionaal beleidsplan rondom risico- en crisisbeheersing en rampenbestrijding. Voor Velsen is met name van belang dat er voor Tata Steel en het Noordzee-kanaalgebied een eigen rampbestrijdingsplan bestaat. De burgemeester van Velsen is voorzitter van de Stuurgroep Tata Steel, waar onder andere het Tata Steel-rampenbestrijdingsplan behandeld wordt. Naast deze plannen wordt er ook gewerkt aan (het aanpassen van) de verschillende scenariokaarten.

Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland
De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen. De BSGR is namens de gemeente Velsen verantwoordelijk voor de uitvoering van:
- Vaststelling van de WOZ-waardes (jaarlijkse herwaardering).
- De heffing en invordering van de gemeentelijke belastingen overeenkomstig de gemeentelijke belastingverordeningen (de geïnde opbrengsten worden aan de gemeente afgedragen).
- De behandeling van bezwaar- en beroepschriften.
- De behandeling van kwijtscheldingsverzoeken.

Voordeel van de samenwerking is dat inwoners en bedrijven van onze gemeente zoveel mogelijk 1 gezamenlijke aanslag voor de gemeentelijke en waterschapsbelasting ontvangen. (NB Inwoners en bedrijven van Velsen-Noord ontvangen de gemeentelijke belastingaanslag van de BSGR en ontvangen de aanslag waterschapsbelasting van Noord-Hollands Noorderkwartier).
De samenwerking vergroot de continuïteit, kwaliteit en betrouwbaarheid van de belastingwerkzaamheden en verbetert de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Ook leidt dit tot lagere kosten voor de deelnemende gemeenten.

Beleid/Kader dat van kracht is

- Voorjaarsnota 2026
- Visie op Velsen 2050
- Integraal Meerjarenbeleidsplan Veiligheid (IMV) 2024-2027
- Draaiboek OOV piket
- Gemeentewet
- Beleidsregels Wet Bibob gemeente Velsen
- Damoclesbeleid Velsen 2025
- Beleidsregels woonoverlast Velsen 2019
- Algemene Plaatselijke Verordening Velsen 2024
- Wet openbare manifestaties
- Leidraad Dienstverlening gemeente Velsen
- Wet Basisregistratie Personen
- Verordening gegevensverstrekking basisregistratie personen Velsen 2022
- Reglement Burgerlijke stand Velsen 2019
- Paspoortwet
- Wegenverkeerswet 1994
- Wet op de lijkbezorging
- Kieswet

Indicatoren

			Meetwaarden							Streefwaarden	
Nr	Indicatoren Burger en Bestuur	Bron indicator	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2030
4.01	Rapportcijfer dienstverlening gemeente Velsen algemeen (1-10)	Inwonerspeiling **	-	-	-	-	6,9	-	7,0	7,1	7,1
4.02	Inwoners die vinden dat de gemeente de buurt betrekt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid (%)	Veiligheidsmonitor **	-	29%	-	28%	-	31%	-	30%	30%
4.03	Inwoners die vinden dat de gemeente de buurt informeert over aanpak leefbaarheid en veiligheid (% (helemaal) eens)	Veiligheidsmonitor **	-	36%	-	36%	-	37%	-	36%	36%
4.04	Inwoners die veel overlast ondervinden door rondhangende jongeren (%)	Veiligheidsmonitor **	-	7%	-	8%	-	9%	-	7%	6%
4.05	Rapportcijfer veiligheid buurt (1-10)	Veiligheidsmonitor **	-	7,3	-	7,3	-	7,3	-	7,4	7,5
4.06	Inwoners die slachtoffer zijn geweest van een delict (excl. cybercrime) (%)	Veiligheidsmonitor **	-	19%	-	21%	-	20%	-	20%	19%
4.07	Winkeldiefstal (per 1.000 inwoners) *	CBS	1,4	1,4	1,7	1,4	1,5	1,3	-	1,4	1,4
4.08	Geweldsmisdrijven (per 1.000 inwoners) *	CBS	3,7	3,7	3,7	3,6	3,7	3,8	-	3,6	3,5
4.09	Diefstal uit woning (per 1.000 inwoners) *	CBS	1,2	1,2	1	0,9	0,9	0,8	-	0,8	0,7
4.10	Vernieling en beschadiging (per 1.000 inwoners) *	CBS	8,4	7,6	7,2	6	6,5	6,6	-	6	6
4.11	Verwijzingen Halt (per 1.000 inwoners van 12-17 jaar) *	HALT	12	13	9	12	15	12	-	14	13
4.12	Jongeren met een delict voor de rechter (% 12 t/m 21 jarigen) *	CBS	1%	1%	1%	1%	-	-	-	1%	1%

* Deze indicator is wettelijk verplicht. Om de meest actuele meetwaarde te vinden en te vergelijken met andere gemeentes bezoekt u waarstaatjegemeente.nl - Besluit Begroting en Verantwoording.

** De boomkroonbedekking wordt eens in de vijf jaar gemeten.

Nr	Deze indicator geeft onder andere inzicht in	Externe factoren die onder andere invloed hebben
4.01	Algemene tevredenheid over gemeentelijke dienstverlening.	Digitalisering, personeelstekorten, verwachtingen inwoners.
4.02	Inwonersperceptie van participatie en betrokkenheid bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid	Participatiecultuur, communicatiekanalen, vertrouwen in overheid, buurt- en inwonerskenmerken, veiligheidsincidenten
4.03	Inwonersperceptie van gemeentelijke communicatie	Buurt- en inwonerskenmerken, vertrouwen in overheid, veiligheidsincidenten
4.04	Veiligheidsgevoel en sociale overlast.	Jeugdwerkloosheid, voorzieningen, toezicht, inzet van andere partners (o.a. politie, jongerenwerk)
4.05	Subjectieve veiligheid en leefbaarheid.	Incidenten, media, sociale cohesie, inrichting openbare ruimte, aanwezigheid en zichtbaarheid toezicht
4.06	Feitelijke veiligheid en criminaliteitsniveau.	Criminaliteitstrends, preventiebeleid, toezicht, inzet andere partners (politie)
4.07	Veiligheid in winkelgebieden.	Economie, toezicht, winkelbeveiliging, inzet andere partners (politie, winkeliersvereniging)
4.08	Sociale veiligheid en geweldsincidenten.	Sociaal-economische factoren, alcoholgebruik, spanningen.
4.09	Inbraakrisico en woningveiligheid.	Toezicht, preventie, seizoensinvloeden
4.10	Openbare orde en vandalisme.	Gedrag, toezicht, sociale controle.
4.11	Preventie en lichte jeugdcriminaliteit.	Groepsdruk, opvoeding, schoolomgeving.
4.12	Ernst en omvang van jeugdcriminaliteit.	Schooluitval, thuissituatie, jeugdzorg.

Financieel overzicht

Meerjarenperspectief

(Bedragen x € 1.000)

Burger en bestuur		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
	Lasten exclusief toevoegingen aan reserves						
0.1	Bestuur	-6.006	-6.194	-6.274	-6.235	-6.233	-6.069
4.1	**Lasten Goed functionerend bestuur**	-6.006	-6.194	-6.274	-6.235	-6.233	-6.069
0.2	Burgerzaken	-2.516	-3.079	-3.429	-3.379	-3.054	-3.054
8.3	Wonen en bouwen	-3.022	-1.893	-1.712	-1.712	-1.712	-1.712
4.2	**Lasten Efficiënte dienstverlening**	-5.537	-4.971	-5.141	-5.091	-4.766	-4.766
1.2	Openbare orde en veiligheid	-3.368	-5.735	-3.898	-3.637	-3.637	-3.637
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-8.536	-8.434	-8.666	-8.623	-8.524	-8.422
4.3	**Lasten Versterken van de leefbaarheid**	-11.904	-14.169	-12.564	-12.260	-12.161	-12.059
		-23.447	**-25.335**	**-23.979**	**-23.586**	**-23.159**	**-22.894**
	Baten exclusief onttrekking aan reserves						
0.1	Bestuur	315	0	0	0	0	0
4.1	**Baten Goed functionerend bestuur**	315	0	0	0	0	0
0.2	Burgerzaken	1.701	1.568	1.648	1.545	1.183	1.183
8.3	Wonen en bouwen	1.794	1.755	1.842	1.842	2.092	2.192
4.2	**Baten Efficiënte dienstverlening**	3.495	3.323	3.490	3.387	3.274	3.374
1.2	Openbare orde en veiligheid	24	93	0	0	0	0
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	37	102	0	0	0	0
4.3	**Baten Versterken van de leefbaarheid**	61	195	0	0	0	0
		3.871	**3.518**	**3.490**	**3.387**	**3.274**	**3.374**
	Mutatie reserves						
0.10	Toevoeging aan reserves	-750	-480	-460	-460	-460	-460
0.10	Onttrekking aan reserves	1.053	1.506	851	352	246	144
0.10	**Saldo reserves**	**303**	**1.026**	**391**	**-108**	**-214**	**-316**
	Totaal Burger en bestuur	**-19.274**	**-20.791**	**-20.098**	**-20.307**	**-20.099**	**-19.835**

Toelichting

Deelprogramma 4.1 Goed functionerend bestuur

Deelprogramma 4.2 Efficiënte dienstverlening

Taakveld 0.2 Burgerzaken

Het verschil tussen de begroting 2026 en 2027 wordt op dit taakveld (€ 370.000 meer lasten in 2027) wordt grotendeels veroorzaakt door indexering incl. CAO aanpassing van de personeelslasten.

Taakveld 8.3 Wonen en bouwen

Het verschil tussen de begroting 2026 en 2027 wordt op dit taakveld (€ 180.000 meer lasten in 2027) wordt grotendeels veroorzaakt door indexering incl. CAO aanpassing van de personeelslasten.

Deelprogramma 4.3 Versterken van de leefbaarheid

Taakveld 1.1 Crisisbeheersing en brandweer
De begroting voor deelname aan de Veiligheidsregio Kennemerland is bijgesteld op basis van hun meerjarenbegroting. Voor 2027 is per saldo € 200.000 meer lasten geraamd dan in 2026. Deze stijging wordt voornamelijk veroorzaakt door enerzijds loon-prijs indexaties en anderzijds door uitbreiding formatie Veilig Thuis en stijgende exploitatiekosten Regionaal Programma Natuurbrand

Daarnaast aan de baten kant worden voor een drietal trajecten (nazorg ex-gedetineerden, pilot noodsteunpunten en aanleg bluswatervoorziening) de kosten vergoed door de provincie en/of het rijk. Dit leidt tot een verschil in baten ad. € 102.000 ten opzichte van 2027

Taakveld 1.2 Openbare orde en veiligheid
Het verschil tussen de begroting 2026 en 2027 (€ 1,5 mln minder lasten in 2027) wordt op dit taakveld voornamelijk veroorzaakt door onderstaande posten :
- 1,1 mln is vanaf 2027 verantwoord op het Deelprogramma 5.2 (Efficiënt ondersteunen van de gemeentelijke taken). De personeelslasten horen niet aan het programma 4 toegerekend te worden.
- Ruim € 300.000 is er (na verdere invulling en actualisatie van de werkplannen) in 2027 minder toegerekend vanuit andere teams aan dit taakveld.

Daarnaast zijn er twee decentralisatie uitkeringen voor Jeugd en Veiligheid begroot in 2026 (€ 280.000 verschil).

Mutaties reserves

(Bedragen x1000)		2027	2028	2029	2030	2031
	Originele begroting	-73	-73	-73	-73	0
	Actieplan Velsen-Noord bestedingen, ontrekking reserve (COA middelen)	125	0	0	0	0
Aut: 27	Veiligheidsregio Kennemerland	23	-35	-141	-243	0
Res: 03	Reserve COA-middelen tbv Actieplannen	316	0	0	0	0
Totaal		**391**	**-108**	**-214**	**-316**	**0**

Toelichting mutaties reserves

	Originele begroting

	Actieplan Velsen-Noord bestedingen, ontrekking reserve (COA middelen)

Actieplan Velsen Noord. Ontrekking reserve COA Middelen

Aut: 27	**Veiligheidsregio Kennemerland**

De meerjarige begroting bijdrage aan de Veiligheidsregio Kennemerland wordt aangepast op basis van de actuele begrotingscijfers van de gemeenschappelijke regeling. Voor de periode 2027-2030 wordt een stijging voorzien van de gemeentelijke bijdrage welke samenhangt met enerzijds loon-prijs indexaties en anderzijds door uitbreiding formatie Veilig Thuis en stijgende exploitatiekosten Regionaal Programma Natuurbrand

Res: 03	Reserve COA-middelen tbv Actieplannen

Bestedingen 2026 en 2027 actieplannen Velsen Noord n Zee- en Duinwijk. Hiervoor wordt een onttrekking gedaan uit de bestemmingsreserve Actieplan Velsen-Noord (Reserve COA middelen). Voor beide wijken is een actieplan opgesteld, in nauwe samenwerking met de twee aanwezige woningcorporaties, zorg- en welzijnspartijen, diverse initiatiefnemers en ontwikkelaars en de sociale netwerken in de wijk zelf. In deze actieplannen zijn korte en middellange termijn acties benoemd om de sociale en fysieke opgaven in Velsen Noord en Zee- en Duinwijk aan te pakken.

Toelichting

Reserve FLO (functioneel leeftijdsontslag)
Om toekomstige kosten te kunnen dekken is het nodig om in 2027 € 460.000 toe te voegen aan de reserve. Ter dekking van de verwachte uitgaven in 2027 wordt € 410.000 aan de reserve onttrokken.

Reserve COA middelen
Voor actieplan Velsen-Noord wordt ter dekking van de verwachte uitgaven in 2027 € 410.000 aan de reserve onttrokken

De onttrekkingen komen voort uit het raadsprogramma 'Weerbare wijken'.

Organisatie en financien

Doelstelling

De gemeente Velsen is financieel gezond en beschikt over een solide organisatie die in staat is om het gemeentelijk beleid effectief te ondersteunen.

Uitgangspunten voor dit programma

Voor het realiseren van de beleidsdoelstellingen is een goed functionerende ondersteunende organisatie essentieel. Dit programma omvat zowel de algemene ondersteuningstaken als de algemene inkomsten. Onder de algemene inkomsten vallen de uitkering uit het gemeentefonds en de opbrengsten van lokale heffingen. Deze middelen worden ingezet om de gemeentelijke ambities waar te maken.
Daarnaast vallen ook de grondexploitaties en het vastgoedbeheer onder dit programma. Deze taken dragen bij aan het realiseren van beleidsdoelen en worden uitgevoerd binnen de kaders die de gemeenteraad vaststelt, conform het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV).

De overige ondersteunende taken die hier worden verantwoord, zijn de zogenoemde overheadkosten. Volgens de BBV-regelgeving worden deze kosten zoveel mogelijk toegerekend aan de taakvelden binnen de programma's. Wanneer werkzaamheden echter de hele organisatie ondersteunen of betrekking hebben op meer dan drie taakvelden, worden ze als overhead aangemerkt.

Context en ontwikkelingen

Binnen dit programma spelen enkele belangrijke externe ontwikkelingen een rol. Denk aan onzekerheden op de arbeidsmarkt (zoals cao-ontwikkelingen), hervormingen in het gemeentefonds, veranderende financiële verhoudingen met het Rijk en mogelijke verruiming van het lokaal belastinggebied. Deze factoren kunnen op termijn invloed hebben op de financiële ruimte en de organisatie-inrichting van de gemeente

Raadsakkoord

De financiële positie van de gemeente is toekomstbestendig, weerbaar en solide. De uitgaven en inkomsten van de gemeente zijn transparant.

Deelprogramma: 5.1 Goede financiële positie en beheersing van de risico's.

Wat willen we bereiken?

Een goede financiële positie en beheersing van de risico's

Wat gaan we ervoor doen?

Stelpost jeugd
Het Rijk heeft aangekondigd dat gemeenten vanaf 2028 te maken krijgen met een structurele korting op de Rijksvergoeding voor de uitvoering van de jeugdzorg. Voor Velsen betekent dit een financieel nadeel van € 3,6 miljoen. Deze maatregel hangt samen met de uitvoering van de Hervormingsagenda Jeugd.

Begin 2025 oordeelde de onafhankelijke deskundigencommissie echter dat de beoogde besparingen

niet haalbaar zijn. In het rapport Groeipijn adviseerde de commissie daarom dringend om de hervormingsagenda voorlopig op PM te zetten en gemeenten te compenseren voor de stijgende kosten van de jeugdzorg. Het Rijk heeft dit advies slechts gedeeltelijk overgenomen: gemeenten zijn voor 50% gecompenseerd voor de tekorten over 2023 en 2024, maar er is geen structurele financiële ondersteuning toegezegd.

Wel is afgesproken dat de deskundigencommissie in 2027 opnieuw een uitgebreide analyse uitvoert van zowel de hervormingsagenda als de landelijke uitgaven voor jeugdzorg. Begin 2027 wordt een nieuw zwaarwegend advies verwacht. Ondertussen werkt het Rijk aan een aanpassing van de Wet op de jeugdzorg, met als doel duidelijker vast te leggen wanneer jongeren wél of geen recht hebben op jeugdhulp. De huidige wetgeving laat hiervoor te veel ruimte.

In deze begroting hebben we de stelpost gecompenseerd met het voordeel op de BUIG en een voordeel op de excessieve casussen.

Reguliere activiteiten

Het voeren van een goede financiële administratie.

Deelprogramma: 5.2 Efficiënt ondersteunen van de gemeentelijke taken.

Wat willen we bereiken?

Efficiënt ondersteunen van de gemeentelijke taken.

Wat gaan we ervoor doen?

Project Maatschappelijk Vastgoed
In 2017 startte de gemeente met het project Maatschappelijk Vastgoed. Hierin kijken we hoe we beter gebruik kunnen maken van de beschikbare ruimte van maatschappelijke en culturele gebouwen. Hiervoor is het soms nodig om bestaande gebouwen aan te passen of om nieuw te bouwen.

We werken o.a. aan de herontwikkeling van buurthuis De Dwarsligger in IJmuiden en aan de verbouwing van de Stadsschouwburg in IJmuiden. Voor meer informatie zie programma *Vitaal en sociaal Velsen* en programma *Wonen en leven in Velsen*.

Verduurzamen gemeentelijke gebouwen
In mei 2025 besloot de gemeenteraad dat in 2050 de gemeentelijke gebouwen energieneutraal moeten zijn. Bij sommige gebouwen lukt dat niet helemaal. Deze gebouwen maken we zo energieneutraal mogelijk.
We beginnen met de gebouwen die de meeste CO2 uitstoten:
Zwembad De Heerenduinen verduurzamen we met zonnepanelen, warmtepompen en isolatie van het dak.
Polderhuis Velserbroek verduurzamen we door het aanpassen van de verwarming en ventilatie, LED-verlichting, het isoleren van de schil van het pand én eventueel door het plaatsen van zonnepanelen.
Gemeentehuis (gebouwdeel A) verduurzamen we door uitbreiden van de bestaande WKO-installatie (Warmte Koude Opslag). Dit is een duurzaam systeem dat grondwater gebruikt om gebouwen in de zomer te koelen en in de winter te verwarmen. Ook passen we de elektrotechnische installaties aan en plaatsen we zonnepanelen.

Voor bovenstaande projecten verleent het Rijk een DUMAVA-subsidie die gemeente heeft aangevraagd. DUMAVA (Duurzaam Maatschappelijk Vastgoed).

Verder gebruiken we de momenten van het regulier onderhoud om ons vastgoed te verduurzamen. Wanneer we bijvoorbeeld de dakbedekking vervangen, brengen we ook gelijk dakisolatie aan.

Reguliere activiteiten

Onderhoud gemeentelijke gebouwen
Gemeente Velsen heeft een gebouwenportefeuille met gebouwen voor eigen gebruik, voor culturele en maatschappelijke organisaties, sportgebouwen enzovoort.
Het onderhoud van deze gebouwen gebeurt op basis van een meerjaren onderhoudsplan (MJOP) dat elke 5 jaar wordt herzien. Hierdoor hebben wij inzicht in de onderhoudsstaat van de gebouwen en in de werkzaamheden die we de komende jaren gaan doen en wat dit kost.
We proberen zoveel mogelijk het reguliere onderhoud te combineren met de verduurzamingsopgave en voeren dit uit in overleg met onze huurders.

Een deel van de vastgoedportefeuille (woningen en winkels) wordt door een externe partij beheerd. Deze partij zorgt namens de gemeente onder andere voor het onderhoud en stelt ook een MJOP op.

Uitgifte van gemeentelijk vastgoed
Het uitgeven van gemeentelijke gebouwen en gronden kan o.a. door verkoop, erfpacht, verhuur, beheer of bruikleen. We maken hiervoor overeenkomsten met daarin de voorwaarden waaronder de uitgifte plaatsvindt. De gemeente verkoopt gebouwen en gronden die zij niet meer nodig heeft.

Deelprogramma: 5.3 Ontwikkelen van woon- en bedrijventerreinen.

Wat willen we bereiken?

Ontwikkelen van woon- en bedrijventerreinen.

Wat gaan we ervoor doen?

Er zijn voornamelijk reguliere activiteiten.

Reguliere activiteiten

Om de doelstelling te bereiken doen we strategische aankopen en stimuleren we de ontwikkelingen van woning- en bedrijventerreinen. Voor nadere invulling van de activiteiten verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid

Activiteiten uitgevoerd door verbonden partij

Winkelstichting Plein '45
Door het beschikbaar stellen van zowel woningen als bedrijfsruimten zonder winstoogmerk draagt de Winkelstichting bij aan de aantrekkelijkheid van wonen en werken in de gemeente Velsen.

Bank Nederlandse Gemeenten (BNG)
De bank ondersteunt overheidsbeleid en draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.

Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR)
De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook stelt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten vast.

Voor meer informatie van deze 3 verbonden partijen wordt verwezen naar de paragraaf de verbonden partijen.

Beleid/Kader dat van kracht is

- Collegeprogramma 2018-2022
- Perspectiefnota 2022
- Visie op Velsen 2025
- Strategische Agenda 2022
- Financiële verordening
- Kadernota Vastgoed 2021
- Kadernota Grondprijzen 2021 van het grondbeleid
- Kadernota Ontwikkeling 2021 van het grondbeleid
- Meerjarenonderhoudsplan MJOP 2020-2028

Indicatoren

			Meetwaarden							Streefwaarden	
Nr	Indicatoren Burger en Bestuur	Bron indicator	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2030
5.01	Formatie (fte per 1.000 inwoners) *	Eigen berekening	7,2	7	6,8	7	7,3	7,3	7,6	7,6	7,8
5.02	Bezetting (fte per 1.000 inwoners) *	Eigen berekening	6,5	6,5	6,6	6,8	7	7	7,2	7,3	7,4
5.03	Apparaatskosten (kosten per inwoner) *	Eigen berekening	-	-	697	864	930	-	-	923	923
5.04	Overhead (%) *	Eigen berekening	-	-	11%	11%	13%	-	-	9%	9%
5.05	Woonlasten éénpersoonshuishoudens *	COELO	773	817	885	930	923	969	1.040	-	-
5.06	Woonlasten meerpersoonshuishoudens *	COELO	805	849	917	963	959	992	1.073	-	-
5.07	Gemiddelde WOZ-waarde (€ 1.000) woningen *	CBS	289	304	343	389	393	408	463	-	-
5.08	Inhuur *	Eigen berekening	-	22%	22%	22%	22%	-	-	19%	19%

* Deze indicator is wettelijk verplicht. Om de meest actuele meetwaarde te vinden en te vergelijken met andere gemeentes bezoekt u waarstaatjegemeente.nl - Besluit Begroting en Verantwoording.

** De boomkroonbedekking wordt eens in de vijf jaar gemeten.

Nr	Deze indicator geeft onder andere inzicht in	Externe factoren die onder andere invloed hebben
5.01	Personele capaciteit van de gemeentelijke organisatie.	Takenpakket, beleidsambitie, financiën, digitalisering, organisatie-inrichting
5.02	Feitelijke inzet van personeel	Krapte op de arbeidsmarkt, werkdruk en -sfeer, aantrekkelijkheid Velsen als werkgever, beleid externe inhuur.
5.03	Efficiëntie en kostenstructuur van de gemeentelijke organisatie.	Inflatie, cao-afspraken, digitalisering.
5.04	Verhouding tussen ondersteunende en uitvoerende functies.	Organisatiestructuur, schaalgrootte, automatisering.
5.05	Druk op huishoudbudgetten van alleenstaanden.	Energieprijzen, WOZ waarde
5.06	Druk op huishoudbudgetten van gezinnen.	Energieprijzen, WOZ waarde, gezinsgrootte
5.07	Vastgoedwaarde en belastinggrondslag.	Marktontwikkelingen, rente, locatie.
5.08	Afhankelijkheid van externe capaciteit.	Arbeidsmarktkrapte, specialisatiebehoefte, (behoefte aan) flexibiliteit.

Financieel overzicht

Meerjarenperspectief

(Bedragen x € 1.000)

Organisatie en financiën		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028	Begroting 2029	Begroting 2030
	Lasten exclusief toevoegingen aan reserves						
0.5	Treasury	149	834	493	194	807	558
0.61	OZB woningen	-1.034	-12	-955	-955	-955	-955
0.62	OZB niet-woningen	0	0	-138	-138	-138	-138
0.64	Belastingen overig	-11	-8	-65	-65	-65	-65
0.8	Overige baten en lasten	385	-345	-525	-525	-302	-302
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	17	-62	-64	-64	-64	-64
5.1	**Lasten Goede financiële positie**	-494	407	-1.254	-1.552	-717	-966
0.4	Overhead	-32.628	-26.230	-28.897	-28.939	-28.690	-28.743
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.297	-1.403	-2.178	-2.941	-4.213	-4.206
0.63	Parkeerbelasting	-1.415	-1.615	-62	-62	-62	-62
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-411	-527	-537	-558	-558	-557
1.2	Openbare orde en veiligheid	-598	-746	-1.814	-1.814	-1.814	-1.814
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-32	0	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	-1.458	-1.144	-1.218	-1.326	-1.301	-1.312
8.1	Ruimtelijke ordening	-421	-68	-1.221	-1.221	-1.221	-1.221
5.2	**Lasten Ondersteuning gemeentelijke taken**	-39.260	-31.732	-35.927	-36.861	-37.859	-37.915
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-710	-965	0	0	0	0
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-773	-891	-891	-891	-891	-891
5.3	**Lasten Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners**	-1.483	-1.857	-891	-891	-891	-891
		-41.237	**-33.182**	**-38.072**	**-39.305**	**-39.467**	**-39.772**

Baten exclusief onttrekking aan reserves

0.5	Treasury	1.143	1.260	1.155	1.482	914	1.308
0.61	OZB woningen	10.542	11.640	11.732	11.732	11.732	11.732
0.62	OZB niet-woningen	11.281	12.286	12.394	12.394	12.394	12.394
0.64	Belastingen overig	474	582	601	601	601	601
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	155.267	156.788	162.526	157.082	154.916	157.311
0.8	Overige baten en lasten	1.550	0	0	0	0	0
5.1	**Baten Goede financiële positie**	180.258	182.556	188.408	183.291	180.557	183.346
0.4	Overhead	2.155	2.025	1.179	1.404	1.756	1.756
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	5.727	3.078	3.143	4.169	4.169	4.169
0.63	Parkeerbelasting	310	320	480	480	480	480
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	654	620	634	634	634	634
1.2	Openbare orde en veiligheid	132	160	163	163	163	163
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	14	0	0	0	0	0
5.2	Sportaccommodaties	2.336	2.457	2.582	2.582	2.582	2.582
8.1	Ruimtelijke ordening	3	0	0	0	0	0
5.2	**Baten Ondersteuning gemeentelijke taken**	11.331	8.660	8.180	9.430	9.782	9.782
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	719	797	0	0	0	0
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	173	802	802	802	802	802
5.3	**Baten Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners**	892	1.600	802	802	802	802
		192.481	**192.816**	**197.390**	**193.524**	**191.142**	**193.931**
Mutatie reserves							
0.10	Toevoeging aan reserves	-1.446	-286	-110	-102	-93	-93
0.10	Onttrekking aan reserves	5.873	5.012	618	511	320	320
0.10	**Saldo reserves**	**4.427**	**4.726**	**508**	**410**	**227**	**227**
	Totaal Organisatie en financiën	**155.672**	**164.360**	**159.826**	**154.629**	**151.901**	**154.386**

Toelichting

Deelprogramma 5.1 Goede financiële positie
Lasten:

0.5 Treasury
De lasten van treasury zijn het saldo van werkelijke rentelasten en de doorbelaste rente, die aan de programma's wordt toegerekend via de omslagrente. De hoogte van de rente, de investeringen en de boekwaarde beinvloeden daarmee de jaarlijkse treasurylasten.
De baten treasury bevatten de ontvangen rente en de verwachte winstuitkeringen en provisie van deelnemingen van onder andere de HVC, BNG en Zeehaven IJmuiden.

0.61 OZB woningen
Doorbelasting van loonkosten ontbreekt met ingang van 2026

0.8 Overige baten en lasten
Het budget 'overhead door wijziging formatie' is verlaagd. vanwege de bezuiningen met ca. € 200K.

Deelprogramma 5.2 Ondersteuning gemeentelijke taken

Lasten:

0.4 Overhead
Het budget voor loonkosten is conform vastgestelde CAO verhoogd en er worden meer personeelslaten doorbelast. Verschil van € 1.1 miljoen.
Er worden meer lasten doorbelast aan andere (deel) programma's. Verschil van € 2.3 miljoen.
Het budget voor inhuur is in 2027 € 846 duizend lager dan in 2026. Dit verschil wordt mede veroorzaakt door de incidentele verhoging van het inhuurbudget in 2026 met € 500 duizend vanwege openstaande vacatures en ziekteverzuim. De kapitaallasten zijn geactualiseerd en gestegen met € 117 duizend

Op basis van een MJOP is er een lager bedrag voor de voorziening opgenomen van € 169 duizend.

0.63 Parkeerbelasting
In 2026 stond de deelnemersbijdrage nog volledig begroot op dit taakveld De kosten werden in 2026 extra comptabel toegerekend aan de belastingen op basis van een verdeelsleutel. Met ingang van 2027 zijn de kosten direct op het van toepassing zijnde taakveld begroot. Een verschil van ruim € 1,5 miljoen is hierdoor zichtbaar aan de lastenkant op dit taakveld.

1.2 Openbare orde en veiligheid
Het verschil tussen de begroting 2026 en 2027 (€ 1,1 mln meer lasten in 2027) wordt op dit taakveld veroorzaakt doordat er vanaf 2027 1,1 mln meer verantwoord wordt in de overhead i.p.v. op het product. Dit betreft een verschuiving binnen hetzelfde taakveld

Deelprogramma 5.3 Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners
Lasten:

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
In 2026 zijn de lasten en baten voor de grondexploitatie Grote Hout hier verantwoord. In de begroting wordt er vanuit gegaan dat deze grondexploitatie in 2026 wordt afgesloten, waardoor er geen lasten en baten voor 2027 meer zijn opgenomen.

Deelprogramma 5.1 Goede financiële positie
Baten:

0.61 OZB woningen
Het verhogen van de OZB is een mogelijkheid om de opbrengsten te verhogen. Bij deze optie is gekozen voor een verhoging van 3,5% voor zowel gebruikers als eigenaren, woningen en niet-woningen. Dit komt voort uit de bezuinigingsopgaaf voor het ravijnjaar. Inclusief indexatie levert dit een voordeel van € 1,1 miljoen.

0.62 OZB niet-woningen
Het verhogen van de OZB is een mogelijkheid om de opbrengsten te verhogen. Bij deze optie is gekozen voor een verhoging van 3,5% voor zowel gebruikers als eigenaren, woningen en niet-woningen. Dit komt voort uit de bezuinigingsopgaaf voor het ravijnjaar. Inclusief indexatie levert dit een voordeel van € 1,3 miljoen.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds
De ontwikkeling van de baten worden bepaald door de gemeentefondsuitkering. Bijstelling vanuit de meicirculaire geeft een effect van € 1,5 miljoen op de baten.

Deelprogramma 5.2 Ondersteuning gemeentelijke taken

Baten:

0.4 Overhead
Op basis van een voorlopig MJOP is er onttrekking op de voorziening opgenomen.

Deelprogramma 5.3 Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners
Baten:

Taakveld 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur
In 2026 zijn de lasten en baten voor de grondexploitatie Grote Hout hier verantwoord. In de begroting wordt er vanuit gegaan dat deze grondexploitatie in 2026 wordt afgesloten, waardoor er geen lasten en baten voor 2027 meer zijn opgenomen.

Mutaties reserves

(Bedragen x1000)		2027	2028	2029	2030	2031
	Jaarrekening 2025 (budgetoverheveling)	100	0	0	0	0
	Originele begroting	204	204	204	204	212
	Reserve KapLasten actualiseren	42	43	-139	-139	-148
WL24	Stopzetten sparen bijdrage verbinding A8-A9	162	162	162	162	162
Totaal		**508**	**410**	**227**	**227**	**227**

Toelichting mutaties reserves

	Originele begroting

	Jaarrekening 2025 (budgetoverheveling)

Met het vaststellen van de jaarstukken besluit de raad ook over de resultaatbestemming. Een onderdeel van deze bestemming is een budgetoverheveling van toegekende budgetten uit 2025 naar Begrotingsjaar 2026 (of verder)

	Reserve KapLasten actualiseren

Reserve KapLasten actualiseren

WL24	**Stopzetten sparen bijdrage verbinding A8-A9**

In 2013 besloot het college om, met de provincie, de Stadsregio Amsterdam, de gemeente Zaanstad en de andere IJmondgemeenten, een Samenwerkingsovereenkomst Verbinding A8-A9 aan te gaan. In de overeenkomst is voor de gemeente Velsen de inspanningsverplichting opgenomen om in 2014 een besluit te nemen over het leveren van een financiële bijdrage. Hiervoor was in 2015 een aparte reserve van € 2,1 miljoen gemaakt. Bij de begroting 2021 is besloten om die reserve vrij te laten vallen naar de algemene reserve vanwege het beperkte weerstandsvermogen. In plaats daarvan wordt hiervoor vanaf 2022 jaarlijks een bedrag van € 162.000 gespaard (voor 13 jaar).

Toelichting

Bestemmingsreserve Oud IJmuiden
In 2026 is de reserve Oud IJmuiden opgeheven, dit betekent voor 2026 een voordeel van € 251 duizend.

Algemene reserve Grondbeleid
Bij de NJN 2026 is de grondexploitatie De Grote Hout geactualiseerd. De financiële bijstelling heeft geleid tot hogere lasten voor De Grote Hout van € 138 duizend. Dit is hoofdzakelijk toe te schrijven aan hogere rentekosten. Exploitatiegevolgen van grondexploitaties worden verrekend met de Algemene reserve Grondbedrijf. Teneinde de Algemene reserve Grondbeleid op de minimale norm van € 1 miljoen te houden is de Algemene reserve Grondbedrijf ook weer aangevuld met € 138 duizend. In 2027 zijn er geen lopende grondexploitaties meer.

Paragrafen

Lokale heffingen

Algemeen

De lokale heffingen zijn een belangrijk onderdeel van de gemeentelijke inkomsten, maar gemeenten zijn wel beperkt in de soorten belastingen die ze mogen heffen. In de gemeentewet is vastgelegd waarvoor een gemeentebelastingen en of heffingen mag innen. Verder is er onderscheid tussen een gebonden en een ongebonden belasting/heffing, gebonden betekent dat de opbrengst ook voor het specifieke doel besteed moet worden, ongebonden betekent dat de opbrengst vrij besteedbaar is.

De Gemeente Velsen kent de volgende belastingen en Heffingen:

Ongebonden
- Onroerendezaakbelasting (OZB)
- Roerendezaakbelasting (RZB)
- Hondenbelasting
- Precariobelasting
- Toeristenbelasting (incl. vermakelijkhedenbelasting)
- Parkeerbelasting

Gebonden
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Leges voor Algemene Dienstverlening (Hoofdstuk 1)
- Leges voor Omgevingsvergunningen (Hoofdstuk 2)
- Leges voor Overige Dienstverlening (Hoofdstuk 3)
- Bedrijven investeringszones (BIZ)
- Grafrechten
- Marktgelden
- Naheffing parkeergelden

In aanloop naar de begroting 2027-2030 is er onderzoek gedaan naar de realisatie van de belastingen en heffingen en de kostendekkendheid van de gebonden belastingen en heffingen. Kostendekkendheid is het percentage waarvan de opbrengsten de lasten dekt, dit mag maximaal 100% zijn voor gebonden belastingen en heffingen. Het beleid van Velsen is om waar mogelijk 100% kostendekkend te zijn, als dit voor een heffing of belasting een hoge tariefstijging veroorzaakt, wordt er gekozen voor een in groeipad richting de 100%.

Dit onderzoek heeft ertoe geleid dat er wijzigingen zijn in de toerekening van kosten, deze zijn verwerkt in de begroting 2027-2030 en werken structureel door.

Nota lokale heffingen
Op 6 mei 2026 heeft de gemeenteraad de 'nota lokale heffingen' vastgesteld. De nota lokale heffingen is een meerjarig beleidsdocument dat richting geeft aan de wijze waarop Velsen gebruikmaakt van de mogelijkheden om 'belastingen en heffingen' te heffen. In de nota is weergegeven welke belastingen, bestemmingsheffingen en rechten op dat moment worden geheven door Velsen en de beleidslijnen en ontwikkelingen die daarbij horen worden beschreven. Deze paragraaf is opgesteld met inachtneming van deze Nota.

Lastendruk
De ontwikkeling van de lastendruk 2027 ten opzichte van 2026 is hieronder weergegeven voor zowel eigenaren als huurders.

Heffing (Eigenaar)	Lastendruk 2025	Lastendruk 2026	Lastendruk 2027	Stijging
OZB*	€ 324	€ 338	€ 341	1,0%
Rioolheffing	€ 190	€ 198	€ 198	0,0%
Afvalstoffenheffing (Vast)	€ 355	€ 368	€ 381	3,5%
Afvalstoffenheffing (Variabel)	€ 66	€ 57	€ 59	3,5%
Totaal	**€ 935**	**€ 961**	**€ 979**	**€ 18**

* De OZB is afhankelijk van de WOZ-waarde van de woning, hiervoor wordt van de gemiddelde woningwaarde van Velsen uitgegaan. Voor Velsen is er voor belastingjaar 2027 van een waardestijging van 6,5 % uitgegaan voor woningen.

De lastendruk (voor eigenaren van een woning met een gemiddelde WOZ waarde) stijgt met € 18, dit wordt bijna volledig veroorzaakt door de stijging van de afvalstoffenheffing. De stijging van de OZB is relatief laag voor een woning met een gemiddelde woonwaarde. Dit wordt veroorzaakt doordat de WOZ waarde met gemiddeld 6,5% stijgt terwijl de gemeentelijke opbrengst uit OZB met 3,5% is geïndexeerd. De rioolheffing blijft voor 2027 gelijk aan 2026.

Heffing (Huurder)	Lastendruk 2025	Lastendruk 2026	Lastendruk 2027
Rioolheffing	€ 80	€ 83	€ 83
Afvalstoffenheffing (Vast)	€ 355	€ 368	€ 381
Afvalstoffenheffing (Variabel)	€ 66	€ 57	€ 59
Totaal	**€ 501**	**€ 508**	**€ 523**
Verschil t.o.v. voorgaande jaar in euro		€ 7	€ 15
Verschil t.o.v. Voorgaande jaar in %		1,4%	2,9%

De stijging van de lastendruk (voor huurders) stijgt met € 15, dit wordt veroorzaakt door de stijging van de afvalstoffenheffing. De stijging van het vaste tarief voor afvalstoffenheffing komt overeen met de in de voorjaarsnota vastgestelde stijging van 3,5% van de gemeentelijke opbrengsten. Het berekende variabele deel afvalstoffenheffing is gebaseerd op het aantal keer dat restafval wordt aangeboden in 2027. Het tarief per keer aanbod restafval wijzigt niet in 2027 t.o.v. 2026.

Analyse gemeentelijke lasten 2026

Het Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden (Coelo) houdt jaarlijks de lokale lasten bij van alle (deel)gemeenten in Nederland. Hieronder is inzichtelijk gebracht hoe gemeente Velsen staat tegenover vergelijkbare gemeente.

Gemeente (Eigenaar)	Woonlasten 2025 meer persoonshh	Rangnummer Coelo 2025	Woonlasten 2026 meer persoonshh	Rangnummer Coelo 2026
Alphen aan de Rijn	€ 1.032	173	€ 1.225	274
Heemskerk	€ 1.075	218	€ 1.175	248
Haarlem	€ 1.137	263	€ 1.162	241
Purmerend	€ 996	128	€ 1.089	183
Almelo	€ 1.069	209	€ 1.080	174
Velsen*	€ 992	124	€ 1.073	168
Hoorn	€ 1.009	150	€ 1.044	133
Beverwijk	€ 904	44	€ 952	50
Venlo	€ 882	30	€ 866	12

Gemeente (Huurder)	Woonlasten 2025 meer persoonshh	Rangnummer Coelo 2025	Woonlasten 2026 meer persoonshh	Rangnummer Coelo 2026
Haarlem	€ 500	191	€ 710	276
Heemskerk	€ 657	307	€ 695	265
Alphen a/d Rijn	€ 632	295	€ 673	248
Purmerend	€ 383	76	€ 659	233
Almelo	€ 503	193	€ 649	226
Beverwijk	€ 573	250	€ 615	183
Hoorn	€ 449	140	€ 595	156
Velsen*	€ 480	169	€ 516	68
Venlo	€ 430	123	€ 430	9

Velsen staat in 2026 op plaats 168 van de 342 in de rangorde van de goedkoopste gemeenten (hoe lager het rangnummer, hoe goedkoper de gemeente) voor de woonlasten voor een eigenaar van een meerpersoonshuishouden, dit was in 2025 plaats 124. Voor de woonlasten van een huurder staat Velsen in 2026 op plaats 68 van de 342 in de rangorde van goedkoopste gemeenten, dit was in 2025 plaats 169.

Ten opzichte van andere gemeenten is Velsen in 2026 harder gestegen in de woonlasten voor Eigenaren. Reden hiervoor is dat is besloten de OZB in 2026 extra te verhogen met 3,5% als onderdeel van de bezuinigingen.
Voor wat betreft de woonlasten voor Huurders is Velsen gedaald. De lasten voor huurders zijn relatief minder hard gestegen dan de overige gemeenten.

Kwijtscheldingsbeleid

De gemeente Velsen hanteert een Kwijtscheldingsbeleid voor diverse Belastingen en Heffingen. Voor het kwijtscheldingsbeleid willen we u graag verwijzen naar de verordening kwijtschelding gemeentelijke belastingen Velsen 2023.

Opbrengsten Lokale Heffingen

Bedragen x 1000 Omschrijving	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Verschil
Onroerendezaakbelasting (OZB)	21.720	23.926	24.126	200
Roerendezaakbelasting (RZB)	32	33	35	1
Hondenbelasting	436	455	471	16
Precariobelasting	12	93	95	2
Toeristenbelasting (incl. vermakelijkhedenbelasting)	836	1.143	1.443	300
Parkeerbelasting	310	221	379	158
Ongebonden lokale heffingen	**23.347**	**25.871**	**26.549**	**677**
Afvalstoffenhefffing	12.604	12.970	13.740	770
Rioolheffing	6.544	6.707	6.919	212
Leges voor Algemene Dienstverlening (Hoofdstuk 1)	1.701	1.568	1.648	81
Leges voor Omgevingsvergunningen (Hoofstuk 2)	1.794	1.755	1.842	86
Leges voor Overige Dienstverlening	132	160	163	3
Bedrijven investeringszones (BIZ)	264	267	276	9
Grafrechten	606	547	561	14
Marktgelden	47	48	50	2
Totaal gebonden heffingen	**23.691**	**24.022**	**25.200**	**1.178**
Totaal inkomsten	**47.039**	**49.992**	**51.850**	**1.857**

Ongebonden Belastingen en Heffingen

Onroerendezaakbelasting (OZB)

De OZB is voor de gemeente Velsen een middel om algemene lasten van de gemeenten in zekere maten te kunnen dekken. In principe doen we elk jaar alleen een indexering van het tarief. Echter kan er gekozen worden, net zoals dit jaar, om een extra verhoging te doen om een grotere stijging van de lasten te kunnen dekken.

Totstandkoming OZB-tarief	Verwachte WOZ-waarde (*1 miljard)	Opbrengst OZB 2027	OZB tarief
Eigenaren woningen	**16,140**	11.731.600	0,0727%
Eigenaren niet-woningen	**2,10**	7.063.714	0,3362%
Gebruikers niet -woningen	**1,97**	5.330.771	0,2701%

De opbrengst uit OZB wordt geïndexeerd met 3,5 % zoals is besloten bij de Voorjaarsnota 2026-2030. Verder is de verwachting dat de WOZ-waarden van woningen die voor het belastingjaar 2027 leidend is gemiddeld 6,5 % hoger zal zijn als waar in de begroting 2026 rekening mee is gehouden.

Om tot het tarief voor 2027 te komen wordt de verwachte WOZ-waarde afgezet tegen de verwachte Opbrengst uit OZB in 2027.

Roerende zaakbelasting (RZB)
De roerende zaakbelasting tarieven worden gelijk gehouden aan de onroerendezaakbelasting tarieven, en stijgen om die reden ook met 3,5%.

Hondenbelasting
De hondenbelasting is voor de gemeenten Velsen een middel om algemene lasten van de gemeenten te kunnen dekken, de tarieven worden dit jaar geïndexeerd met 3,5 %.

Precariobelasting
De precariobelasting is voor de gemeenten Velsen een middel om algemene lasten van de gemeenten te kunnen dekken, de tarieven worden dit jaar geïndexeerd met 3,5 %.

Toeristenbelasting (inclusief vermakelijkhedenbelasting)
De toeristenbelasting is voor de gemeenten Velsen een middel om algemene lasten van de gemeenten te kunnen dekken. De tarieven voor hotels en vakantiehuisjes worden geïndexeerd met 3,5%.

Parkeerbelasting
De parkeerbelasting is voor de gemeenten Velsen een middel om algemene lasten van de gemeenten te kunnen dekken, de tarieven worden dit jaar geïndexeerd met 3,5 %.

Gebonden Belastingen en Heffingen

Afvalstoffenheffing

Kostendekking Afvalstoffenheffing (bedragen x € 1.000)	2026	2027	Verschil
Taakveld 0.4 Overhead	179	234	56
BTW	2.110	2.180	70
Taakveld 0.64 Belastingen overig	209	187	-22
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen kwijtschelding	670	723	53
Taakveld 2.1 Reiniging	316	351	36
Taakveld 7.3 Afval investeringslasten	60	60	-1
Taakveld 7.3 Afval Beheerskosten	10.787	11.378	591
Taakveld 7.3 Afval Vrijstelling, leegstand en oninbaar	-	-	-
Totaal Kosten	**14.331**	**15.113**	**782**
Taakveld 7.3 Afval VANG opbrengsten	1.321	1.100	-222
Taakveld 7.3 Opbrengst Afvalstoffenheffing	12.970	13.690	719
Taakveld 2.1 Opbrengsten Reiniging	39	46	7
Totaal Opbrengsten	**14.331**	**14.835**	**505**
Kostendekkendheid voor inzet reserve	**100,0%**	**98,2%**	**-1,8%**
Inzet Reserve	-	277	277
Inkomsten + inzet Reserve & Voorziening	**14.331**	**15.113**	**782**

Ook in 2027 streven wij een 100% kostendekkend zoals afgesproken met de gemeenteraad. De verwachte kosten voor inzameling en verwerking van huishoudelijk afval en reiniging zijn geïndexeerd een aangepast aan het toekomstige areaal/ aantal huishoudens. Dat geeft bijgaande kosten en baten overzicht, wat leidt tot de te realiseren opbrengsten vanuit de afvalstoffenheffing in 2027. In de voorjaarsnota 2026 is aangegeven dat opbrengst met de indexatie stijgt. Dit is gehanteerd voor de begroting vandaar dat voor 2027 de kostendekkendheid minder dan 100% is.

Naast de indexering en areaalvergroting zijn er een aantal extra kosten voor 2027 ten opzichte van 2026:

Onze ‘afvalbeheerkosten’ zijn meer gestegen als gevolg van CO2 heffing en rijksverbrandingbelasting, samen €165.000,- Dat zijn stimuleringsmaatregelen om verbranden van restafval te ontmoedigen. Velsen heeft afgelopen jaren haar te verbanden restafval flink gereduceerd door middel van recycle-tarief en was hier dus op voorbereid. Het betekent echter wel dat we ons restafval nog maar moeilijk verder kunnen reduceren en dit dus een onvermijdelijke kostenstijging betekent komende jaren.

Onze ‘reinigingskosten’ stijgen ook meer dan de indexering en areaaluitbreiding. Dat is gevolg van meer gewicht aan straat/ zwerfvuil dat door HVC verwerkt wordt. Die meerkosten zijn €50.000,-

Naast deze kostenstijging zijn onze ‘afval VANG opbrengsten’ €100.000,- gedaald. Dat is gevolg van een lagere marktprijs voor oud papier (€50.000,-). Daarnaast geldt een 10% lagere vergoeding voor PBD (plastic, blik en drankpakken) (€50.000,-). Dat is conform de nieuwe samenwerkingsovereenkomst met Verpact vanaf 2026.

Rioolheffing

Kostendekking Rioolheffing (bedragen x € 1.000)	2026	2027	Verschil
Taakveld 0.4 Overhead	387	322	-64
BTW	731	702	-29
Taakveld 0.64 Belastingen overig	213	190	-22
Taakveld 6.3 Inkomensregelingen - kwijtschelding	134	143	10
Taakveld 2.1 Reiniging	311	330	19
Taakveld 7.2 Riolering Kapitaallasten	2.526	2.623	97
Taakveld 7.2 Riolering Beheerskosten	2.618	2.608	-10
Totaal Kosten	**6.919**	**6.919**	**0**
Taakveld 7.2 Opbrengst rioolheffing	6.919	6.919	0
Totaal Opbrengsten	**6.919**	**6.919**	**0**
Kostendekkendheid	**100,0%**	**100,0%**	**0,0%**
Opbrengsten + inzet Reserve & Voorziening	**6.919**	**6.919**	**-0**

Ook voor het jaar 2027 hanteren wij als uitgangspunt 100% kostendekkendheid. Er is kritisch gekeken naar de toerekening van kosten waardoor er wijzigingen plaatsvinden in de toerekenbare kosten.

Hieronder worden de grootste afwijking verklaard:

De uitvoeringskosten voor het opleggen van de heffingen is lager dan waar voorheen mee rekening werd gehouden. Dit zijn de kosten van de BSGR waarvan een deel toerekenbaar is aan Riool.

Onze ‘reinigingskosten’ stijgen ook meer dan de indexering en areaaluitbreiding. Dat is gevolg van meer gewicht aan straat/ zwerfvuil dat door HVC verwerkt wordt. Die meerkosten zijn €20.000,-

Er zijn meer kapitaallasten voor riool begroot. Er is kritisch gekeken naar de planning van investeringskredieten, waaronder ook die van riool. Op basis hiervan zijn de kapitaallasten aangepast.

Er zijn dit jaar minder beheerskosten geraamd. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er minder personeel wordt doorberekend.

Vrijstelling, leegstand en oninbaar werden voorheen als lasten gepresenteerd, in werkelijkheid zin dit niet realiseerbare opbrengsten, hiermee wordt rekening gehouden bij de vaststelling van de tarieven.

Leges voor Algemene Dienstverlening (Hoofdstuk 1)

Kostendekking Leges Hoofdstuk 1 (bedragen x € 1.000)	Directe kosten	BTW kosten	Loon kosten	Overhead Kosten	Totaal Kosten	Opbrengsten	Dekking
Paragraaf 1.1 - Burgerlijke stand	€ 92	€ 19	€ 466	€ 218	€ 795	€ 310	38,9%
Paragraaf 1.2 - Reisdocumenten en Nederlandse indentiteitskaart	€ 723	€ -	€ 237	€ 111	€ 1.070	€ 1.009	94,3%
Paragraaf 1.3 - Rijbewijzen	€ 51	€ 11	€ 237	€ 111	€ 410	€ 275	67,2%
Paragraaf 1.4 - Verstrekkingen in het kader van de basisregistratie persoonsgegevens	€ 6	€ 1	€ 14	€ 6	€ 28	€ 12	41,9%
Paragraaf 1.5 - Bestuursstukken	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 1.6 - Vastgoedinformatie	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 1.7 - Overige publiekszaken	€ 8	€ 2	€ 14	€ 6	€ 29	€ 12	39,7%
Paragraaf 1.8 - Gemeentearchief [gereserveerd]	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 1.9 - Bijzondere wetten	€ 26	€ 5	€ 14	€ 6	€ 51	€ 31	60,0%
Paragraaf 1.10 - Diversen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Totaal	**€ 905**	**€ 38**	**€ 981**	**€ 459**	**€ 2.383**	**€ 1.648**	**69,2%**

Omdat de leges voor algemene dienstverlening gebonden zijn aan door het rijk vastgestelde tarieven zijn de tarieven voor veel gemeenten niet kostendekkend, zo ook niet voor Velsen.

Leges voor Omgevingsvergunningen (Hoofdstuk 2)

Opbouw Kostendekking Omgevingsvergunningen (bedragen x € 1.000)	2026	2027	Verschil
Taakveld 0.4 Overhead	557	526	-31
BTW	97	86	-11
Taakveld 0.64 Belasting overig	3	3	-0
Taakveld 1.1 Crisisbeheeersing en Brandweer	125	130	5
Taakveld 7.4 Milieubeheer	130	116	-14
Taakveld 8.3 Wonen en bouwen Beheerskosten	1.515	1.288	-227
Taakveld 8.3 Wonen en Bouwen onninbaar	-	-	-
Totaal Kosten	**2.426**	**2.148**	**-278**
Taakveld 8.3 Inkomsten leges omgevingsvergunningen	2.411	1.842	-569
Totaal Bruto Inkomsten	**2.411**	**1.842**	**-569**
Dekkingspercentage	**99,4%**	**85,8%**	**-13,6%**

De beheerkosten zijn lager dan in 2026 voornamelijk doordat er minder mensen worden toegerekend aan omgevingsvergunningen.
In het verleden is daarnaast op basis van de destijds beschikbare inzichten en marktomstandigheden de opbrengst van de bouwleges voor de periode 2025-2030 geraamd op gemiddeld € 2,4 miljoen per jaar. Uit een recente actualisatie van de prognoses blijkt dat deze raming niet langer realistisch is. Op basis van de huidige inzichten vallen zowel het aantal als de omvang van vergunningsplichtige bouwprojecten lager uit dan eerder werd verwacht. Als gevolg hiervan blijft de totale bouwsom waarover leges worden geheven achter bij de uitgangspunten die aan de oorspronkelijke raming ten grondslag lagen. Hierdoor worden naar verwachting minder legesopbrengsten gerealiseerd.

De opbrengst uit bouwleges voor 2027 is neerwaarts bijgesteld naar € 1,84 miljoen.

Leges voor Overige Dienstverlening (Hoofdstuk 3)

Kostendekking Leges Hoofdstuk 3 (bedragen x € 1.000)	Directe kosten	BTW kosten	Loon kosten	Overheads Kosten	Totaal Kosten	Opbrengsten	Dekking
Paragraaf 3.1 - Horeca	€ -	€ -	€ 139	€ 65	€ 203	€ 82	40,1%
Paragraaf 3.2 - Seksbedrijven	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 3.3 - Winkeltijdenwet	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 3.4 - Organiseren evenement of markt	€ 283	€ 2	€ 139	€ 65	€ 489	€ 82	16,7%
Paragraaf 3.5 - Standplaatsen	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 3.6 - Huisvestingswet 2014 [artikel 3.11 t/m 3.18 gereserveerd]	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Paragraaf 3.7 - In dit hoofdstuk niet benoemd besluit	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	€ -	N.v.t.
Totaal	**€ 283**	**€ 2**	**€ 277**	**€ 130**	**€ 692**	**€ 163**	**23,6%**

De tarieven niet kostendekkend zoals in de meeste gemeenten.

Bedrijven investeringszones (BIZ)

Kostendekking Bedrijven Investerings Zones (bedragen x € 1.000)	2026	2027	Verschil
Taakveld 0.64 Belastingen overig	10	9	-1
Taakbeld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen Subsidies	170	201	30
Totaal Kosten	**181**	**210**	**29**
Taakveld 3.3 Bedrijven Investerings Zones	177	183	6
Totaal Opbrengsten	**177**	**183**	**6**
Kostendekkendheid	**97,8%**	**87,2%**	**-10,6%**

Het havengebied van IJmuiden en de winkelgebieden Santpoort-Noord, IJmuiden Centrum en Kennemerlaan hebben een BIZ. De BIZ-subsidie wordt gebaseerd op de opbrengstprognose zoals wij deze van de BSGR ontvangen. Bij de BIZ Havengebied IJmuiden wordt op voorhand 90% van het subsidiebedrag toegekend, waarna het restant wordt uitbetaald bij vaststelling van het werkelijk opgehaalde bedrag aan BIZ-bijdragen. Bij de winkelgebieden wordt van de opbrengstprognose 2,5% aan perceptiekosten ingehouden ten behoeve van administratie en verwerking van de BIZ-bijdragen en -subsidie. In ruil hiervoor draagt de gemeente het financieel risico wanneer zich minderopbrengsten voordoen als gevolg van oninbare posten door bijvoorbeeld bezwaarprocedures. Hoewel het de insteek is dat de opbrengsten en kosten gelijk zijn, kan het zich voordoen dat er oninbare posten zijn bij het innen van de BIZ-aanslagen door de BSGR.

Grafrechten

Kostendekking Grafrechten (bedragen x € 1.000)	2026	2027	Verschil
Taakveld 0.4 Overhead	154	215	61
BTW	56	54	-2
Taakveld 0.64 Belastingen overig	6	6	-0
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria - Algemeen	744	840	96
Totaal Kosten	**960**	**1.115**	**155**
Taakveld 7.5 Begraafplaatsen en crematoria - Opbrengst	547	561	14
Totaal Opbrengsten	**547**	**561**	**127**
Kostendekkendheid	**56,9%**	**50,3%**	**-6,6%**

Onder de grafrechten worden ook dierenbegraafplaatsen meegeteld.
Op basis van de nota zijn de reële kosten doorberekend. De tarieven zijn niet kostendekkend.

Marktgelden

Kostendekking Marktgeleden (bedragen x € 1.000)	2026	2027	Verschil
Taakveld 0.4 Overhead	10	3	-7
BTW	39	37	-2
Taakveld 0.64 Belastingen overig	1	2	1
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	207	182	-25

Totaal Kosten	**256**	**223**	**-33**
Taakveld 3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen - Marktgelden	48	50	2
Totaal Opbrengsten	**48**	**50**	**2**
Kostendekkendheid	**18,8%**	**22,4%**	**3,6%**

De opbrengsten van de marktgelden zijn niet kostendekkend. Dit is een bewuste beleidskeuze. De weekmarkt levert een bijdrage aan de economische vitaliteit, de sociale ontmoetingsfunctie en de aantrekkelijkheid van het centrum. Gelet op deze bredere maatschappelijke meerwaarde acht de gemeente het niet wenselijk om alle kosten rechtstreeks door te berekenen aan de marktkooplieden. De marktgelden worden wel jaarlijks geïndexeerd bij het vaststellen van de verordening op de inning van marktgelden. Het verschil tussen de gerealiseerde kosten en de opbrengsten uit marktgelden wordt gedekt uit de algemene middelen.

Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Inleiding

De paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing gaat in op de vraag hoe Velsen haar financiële risico's opvangt zonder dat het beleid aangepast moet worden. Hiervoor is inzicht nodig in de omvang van de aanwezige risico's, de mogelijkheden om de risico's af te dekken (weerstandscapaciteit) en de relatie tussen deze 2: de weerstandsratio.

De aanwezige risico's worden per programma in deze paragraaf gepresenteerd. Het risico kan kwantificeerbaar of niet kwantificeerbaar zijn (in een getal worden uitgedrukt) en daarnaast incidenteel of structureel van aard zijn.

I. Beoordeling weerstandsvermogen
II. Aanwezige risico's
III. Aanwezige weerstandscapaciteit
IV. Financiële kengetallen

I. Beoordeling weerstandsvermogen

Doordat de risico's die gemeenten lopen verschillen, is het niet mogelijk een algemene norm te stellen voor een goede relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's (het benodigd weerstandsvermogen). Het is aan de gemeenten zelf een beleidslijn te formuleren over de weerstandscapaciteit die de organisatie noodzakelijk acht in relatie tot de risico's (circulaire BBV). In 2024 is het beleid geactualiseerd en vastgelegd in de nota risicomanagement en weerstandsvermogen gemeente Velsen 2024.

Weerstandsvermogen

Het benodigde weerstandsvermogen dat uit de risico-inventarisatie voortvloeit, wordt afgezet tegen de beschikbare weerstandscapaciteit en uitgedrukt in een ratio.

Weerstandsratio = beschikbare weerstandscapaciteit/gekwantificeerde risico's.

De ratio wordt beoordeeld door gebruik te maken van onderstaande waarderingstabel. Deze waardering is tot stand gekomen in samenwerking tussen het Nederlands Adviesbureau voor Risicomanagement (NAR) en de Universiteit Twente.

Tabel: Waarderingstabel

Waarderingscijfer	Ratio	Betekenis
A	>2	Uitstekend
B	1,4 - 2	Ruim voldoende
C	1 - 1,4	Voldoende
D	0,8 - 1	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	<0,6	Ruim onvoldoende

In de begroting 2027 komt de berekende weerstandsratio uit op 3,9. Ten opzichte van de begroting 2026 daalt de ratio van 4,1 naar 3,9. Dit wordt veroorzaakt door afname van de beschikbare weerstandscapaciteit. Ondanks deze daling blijft de ratio ruim boven de grens van 2.0 en wordt het weerstandsvermogen volgens de gehanteerde waarderingstabel als 'uitstekend' beoordeeld.

Tabel: Weerstandsvermogen

Weerstandsvermogen	Jaarstukken 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Totaal weersstandscapaciteit	35,8	36,6	34,8
Totaal risico's	8,3	9,0	9,0
Weerstandsratio	**4,32**	**4,08**	**3,89**

II. Aanwezige risico's

Tabel: Aanwezige risico's

De ingeschatte risico's zijn ten opzichte van de begroting 2026 geactualiseerd.

Risico's per programma	Risico	I / S	Jaarstukken 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
1. Ondernemend en duurzaam Velsen	Garanties en borgstellingen	I	1,6	1,6	1,6
	Versterking omgevingsdienst IJmond	S		0,2	0,0
2. Vitaal en sociaal Velsen	Open einde regelingen	S	0,0	0,0	0,0
	Complexe casuïstiek Jeugdhulp	S	1,8	1,8	1,8
	Garanties en borgstellingen	I	0,0	0,0	0,0
	Hogere bouwkosten Schouwburg m.b.t. raming	I	0,9	1,1	1,1
	Hogere bouwkosten Schouwburg m.b.t.bouw	I	0,4	0,9	0,9
	Hogere rente financiering Schouwburg	I	0,3	0,2	0,2
	Oprichting GR Jeugdregio ZKIJ	S	-	-	PM
3. Wonen en leven in Velsen	Dienstbetoon pontveren Noordzeekanaal	S	0,0	0,0	0,0
	Wintergladheidsbestrijding	S	0,1	0,1	0,1
	Onkruidbestrijding	S	0,1	0,2	0,2
	Garanties en borgstellingen	I	1,5	1,4	1,4
4. Burger en Bestuur	Veiligheidsregio Kennemerland	S	-	-	0,2
5. Organisatie en financiën	Stijgende marktrente	S	0,3	0,0	0,0
	Grondexploitaties	S	0,4	0,4	0,4
	Garanties en borgstellingen	I	0,1	0,1	0,1
	Cybercriminaliteit	I	1,0	1,0	1,0
Totaal gekwantificeerde risico's			**8,3**	**9,0**	**9,0**

Programma Ondernemend en duurzaam Velsen

Garanties/Borgstellingen/Achtervang borgstellingen

Zeehaven NV
De gemeente staat borg voor een bedrag van € 4 miljoen (ultimo 2023) voor Zeehaven N.V.

HVC
Velsen staat met 44 gemeenten en 6 waterschappen garant voor de leningen en verliezen van HVC. Deze garantie vloeit voort uit het aandeelhouderschap van de betreffende gemeenten in HVC. In eerste instantie staan de aandeelhouders gezamenlijk garant. Aangezien gemeenten niet failliet kunnen gaan en altijd aan hun verplichtingen zullen voldoen, zal hoofdelijke aansprakelijkheid niet aan de orde zijn.

Omdat voor de garantstelling een provisie geldt van 1%, is besloten in dit specifieke geval bij het risicobedrag voor het weerstandsvermogen eveneens uit te gaan van 1% van de waarde van de volledige garantstelling, dit wijkt af van de standaard van 10%. Het restantbedrag van de geldlening bedraagt € 141 miljoen.

Raamovereenkomst Verpakkingsafval

De gemeente Velsen ontvangt een vergoeding van Verpact voor het inzamelen van PBD (plastic, blik en drankpakken) en (verpakkings)glas. De voorwaarden van die vergoeding staat in de ketenovereenkomst verpakkingen tussen VNG en Verpact die liep tot 1-1-2025
De vergoeding voor 2025 is geborgd door een eenjarige verlenging (incl. +4% indexatie).

Inmiddels is op 18-06-2025 door de VNG-ALV ingestemd met een hoofdlijnen akkoord tussen VNG en Verpact met nieuwe afspraken en vergoedingen. Daarmee hebben we een basis voor een nieuwe overeenkomst met Verpact per 1-1-2026. In de begroting 2026 is daar rekening mee gehouden waardoor het financiële risico dat we geen vergoeding meer krijgen is vervallen.

Versterking Omgevingsdienst IJmond

De OD IJmond werkt voor 14 gemeenten en provincie op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven die milieubelastende activiteiten uitvoeren. Om de opgaven het hoofd te kunnen bieden, is volgens de Omgevingsdienst IJmond de komende jaren structureel extra geld nodig. In de begroting 2026 wordt aanvullend op de totale structurele bijdrage, een incidentele bijdrage van €750.000 opgevraagd bij de deelnemers. Het gaat om middelen die de deelnemende gemeenten niet op hun begroting hebben gereserveerd. De investeringen worden bovendien gevraagd op een moment dat alle gemeenten in Nederland financieel zware tijden tegemoet gaan en keuzes moeten maken. In 2025 wordt er onderzoek uitgevoerd om zorgvuldige keuzes te maken voor de toekomst van de Omgevingsdienst in 2026. Het bestuur van ODIJmond kiest voor een aanpak met een duidelijk onderscheid voor de korte- en lange termijn. Op de korte termijn (tot 1 januari 2027) richt de aandacht zich specifiek op het inlopen van de achterstanden (inclusief het actualiseren van het bedrijvenbestand), het verbeteren van de planning & control cyclus, het actualiseren van de DVO & financieringsstructuur en de aanpassing van de GR. De begroting 2026 is op deze korte termijn aanpak gebaseerd.

Het beeld op de langere termijn is dat ook structureel rekening moet worden gehouden met een substantiële stijging van de bijdrage binnen de GR. Momenteel is deze nog niet te kwantificeren. Een onderzoek door een extern bureau en het ontwikkelen van scenario’s voor de toekomst en het ontwikkelen van een nieuwe verdeelsleutel zullen daar eind 2025 meer inzicht in geven.

De gemeente heeft een aantal knoppen waar in dit verband aan kan worden gedraaid.
Een belangrijke knop waaraan gedraaid kan worden om opgaven en middelen weer in balans te brengen, zijn de ambities die we hebben op het gebied van milieu en duurzaamheid. Gemeenten zijn verplicht wettelijke taken uit te voeren, maar kunnen keuzes maken bij de invulling ervan. Daarnaast kan de gemeente de bijdrage voor de projecten die nu door de OD IJmond gecoördineerd of uitgevoerd worden heroverwegen ten aanzien van inzet van middelen.

Programma Vitaal en sociaal Velsen

Open einde regelingen algemeen

De gemeente is op basis van diverse wet- en regelgeving verplicht om hulp of assistentie te verlenen aan haar inwoners. Dit worden ook wel de open einderegelingen genoemd. De middelen die voor deze regelingen beschikbaar zijn in de begroting kunnen niet toereikend zijn om de werkelijke kosten te dekken, indien de vraag onverwacht sterk stijgt. Dit is bijvoorbeeld het geval bij Wmo maatwerkvoorzieningen (zoals hulp bij het huishouden en begeleiding) en de uitvoering van de Jeugdwet.

Verwacht wordt dat de kosten voor het Jeugdwet en Wmo verder zullen toenemen. Oorzaken hiervoor zijn onder andere prijsstijgingen en ontwikkelingen op het gebied van de zorgvraag. Daarnaast zien we ook toenemende prestatiedruk, problemen in het onderwijs, (vecht)scheidingen, invloed van social media, bestaanszekerheid en onzekerheid over de toekomst hebben invloed op het welzijn en de (mentale) gezondheid van jeugdigen en gezinnen.

Omdat de stijgende kosten tot nu toe binnen de reguliere begroting zijn opgevangen is hier thans geen bedrag aan gekoppeld.

Open einde regeling: Jeugdzorg ontwikkeling zorgvraag

Er is landelijk al jaren een stijging zichtbaar van de zorgvraag op gebied van de Jeugdwet. Ook in Velsen zien we het aantal aanvragen voor jeugdhulp. stijgen, Met de huidige budgetten kan deze toegenomen vraag niet opgevangen worden, maar komen jeugdigen op wachtlijsten van de zorgaanbieders. Dit uitstel van zorg draagt ook bij aan de steeds toenemende complexiteit van de zorgvraag.

Open einde regeling: Abonnementstarief

Een specifiek risico van de open einde regelingen is de eigen bijdrage voor Wmo; het abonnementstarief. Sinds 1 januari 2020 is het abonnementstarief definitief van kracht. Het abonnementstarief is een vast bedrag als eigen bijdrage voor Wmo-voorzieningen. Dit bedrag is maximaal € 21 per maand vanaf 2025. De inkomsten aan eigen bijdrage zijn door het abonnementstarief gedaald. Daarnaast leidt de aanzuigende werking van het abonnementstarief tot een stijging in het aantal voorzieningen. Ook andere ontwikkelingen zoals langer zelfstandig wonen hebben invloed op de stijging.

In de Voorjaarsnota 2023 van het rijk stond dat het abonnementstarief komt te vervallen per 2026. De eigen bijdrage berekenen we dan weer op basis van inkomen. Eind 2024 maakte de staatssecretaris bekend dat de invoering van de inkomensafhankelijke eigen bijdrage Wmo opschuift naar 1 januari 2027. De financiële consequenties van het verschuiven van de beoogde implementatiedatum naar 1 januari 2027 worden door het kabinet besproken bij de voorjaarsbesluitvorming 2025. Wat de VNG betreft moet dit als gevolg hebben dat de uitname uit het gemeentefonds voor het jaar 2026 wordt teruggedraaid. De financiële uitkomst hiervan is dus nog onzeker. Wel betekent het dat de doorwerking van het abonnementstarief een jaar langer in stand blijft dan verwacht.

In de Voorjaarsnota 2024 heeft het rijk opgenomen dat het open einde-deel van de financiering van de Wmo beëindigd wordt en een deel van de financiering niet langer via de algemene uitkering van het

Gemeentefonds zal gaan. Er komt een aparte financiering voor dit deel. Het is nog onbekend om welk deel het gaat. Het streven is om per 2026 afspraken te hebben.

Continuïteit zorg

De financiële weerbaarheid van een aantal jeugdhulp organisaties in de regio blijft continu een aandachtspunt. Door een verminderde financiële weerbaarheid kan de continuïteit van zorg aan kinderen en jongeren in de regio mogelijk in gevaar komen. Vanuit de verantwoordelijkheid die de gemeenten hierin hebben, monitoren zij in de jeugdhulpregio gezamenlijk, in nauw overleg met desbetreffende aanbieders, de financiële positie van de organisaties. Dit overigens in samenwerking met de jeugdhulpregio en de Jeugdautoriteit.

De positie van Stichting Kenter is verstevigd door vaststelling van de bijdrage door de raad 19 december 2024 van de gemeente Velsen. In de raadsvergadering is besloten over de bijdrage aan Stichting Kenter ter grootte van € 0,6 miljoen. Dit bedrag is het aandeel van de gemeente Velsen in het reddingsplan en wordt deels in 2024 en deels 2025 uitgekeerd. Daarmee vormt dit geen risico meer Voor de overige systeemaanbieders jeugdhulp (Ihub, Levvel en Parlan) lijkt de situatie op dit moment beheersbaar. Er zijn thans geen signalen dat andere instellingen in zwaar weer verkeren. Dit risico wordt afgesloten.

Complexe casuïstiek Jeugdhulp

De ambitie tot het afschaffen van de gesloten jeugdzorg vraagt veel van de zorgaanbieders/consortia. Het Regionaal ExpertTeam ZKIJ constateert dat er geen passend aanbod is voor zwaar ontregelde kinderen. In de lumpsumbekostiging van de consortia (voor de uitvoering van de jeugdzorg) is geen rekening gehouden met deze extreme kosten die kunnen oplopen tot € 100 duizend per kind/per maand omdat zij bijvoorbeeld 24/7 zorg nodig hebben en/of waarbij 2 hulpverleners (jeugdhulp/medisch, et cetera) zijn betrokken. Op dit moment zijn er 5 kinderen in Velsen voor wie deze vorm van hulp is ingezet. Deze kosten kunnen op dit moment niet alleen door de zorgaanbieders (vanuit de lumpsumbijdrage) worden gedragen. Vanuit de jeugdwet hebben wij een zorgplicht voor deze kinderen en zijn we dus verplicht om onze (financiële) bijdrage te leveren aan de zorg voor dit soort complexe problematiek. Voor 2025 en verder lopen de gesprekken met de consortia en de regiogemeenten over hoe we met dit soort extreme casussen op een structurele en financieel dekkende manier om kunnen gaan. Tot die tijd is het een risico voor de begroting op Jeugd.

Omdat de doorlooptijd en de hoogte van de casussen niet bekend is, is er onzekerheid over de te begroten lasten. Derhalve worden de lasten van de complexe casuïstiek in de paragraaf weerstandsvermogen opgenomen. Bij een later moment in de P&C cyclus, de Najaarsnota, worden de lasten begroot. Er is dan meer bekend over de te verwachten lasten.

Oprichting gemeenschappelijke regeling jeugdregio ZKIJ
De samenwerkende gemeenten van de jeugdhulpregio ZKIJ zijn voornemens een gemeenschappelijke regeling (GR) op te richten per 1 januari 2027 om te voldoen aan de uitgangspunten van de Wet verbetering beschikbaarheid jeugdzorg. Binnen de GR wordt de samenwerking tussen de gemeenten onderling geïntensiveerd en de sturing op het jeugddomein verbeterd.
De uitvoeringskosten die gemoeid zijn met de uitvoering van de bij de GR belegde taken zullen aan de deelnemende gemeenten worden doorberekend. De definitieve begroting 2027 van de GR zal begin 2027 door het algemeen bestuur van de GR worden vastgesteld. Dit geeft een onzekerheid over de hoogte van de bijdrage uitvoeringskosten in de begroting 2027-2030.

Hogere bouwkosten Schouwburg m.b.t. raming

Het komt regelmatig voor dat geraamde investeringen worden overschreden door het overschrijden van de planningen. De kostenkengetallen zijn bij het opstelling van de businesscase die tot besluitvorming over de investering heeft geleid. geïndexeerd naar toekomstige prijzen. De kans op substantiële stijging door kostenkengetallen bedraagt 5%. Het bedrag van de investering is circa € 25,1 miljoen.Ook is een subsidie toegekend van € 2,3 miljoen. De netto investering is € 22,8 miljoen. Dit betekent dat de impact van dit risico € 1,14 miljoen (5% van € 22,8 miljoen) bedraagt.

Hogere bouwkosten Schouwburg m.b.t. bouw
Het door de raad beschikbaar gestelde investeringskrediet wordt ten behoeve van de beheersing verdeeld in een aantal deelkredieten. Een van de deelkredieten betreft de bouwkosten. Wij maximeren dit krediet op € 17,2 miljoen euro. De bouwopdracht wordt aanbesteed met een vooraf vastgesteld plafondbedrag. Dat sluit de kans op het in rekening brengen van meerkosten door prijsstijging niet helemaal uit overigens, wanneer er bij de bouw omstandigheden spelen waarbij bij de aanbesteding geen rekening was gehouden. De bouwkosten bedragen circa € 17,2 miljoen. De kans dat dit risico zich voor zal doen is 5% Dit betekent dat de impact van dit risico € 850 duizend (5% van € 17,2 miljoen) is.

Hogere rente financiering Schouwburg
Er is gerekend met de voor 2022 begrote omslagrente van de gemeente Velsen. Deze bedraagt 1,5%. Het risico dat er met een hogere rente rekening moet worden gehouden schatten wij in als laag. 1% De investering bedraagt € 22,8 miljoen. De kans van optreden van dit risico is 1%. Dit betekent dat de impact van dit risico € 228 duizend is.

Deskundigencommissie Van Ark 2027
In de Voorjaarsnota heeft het rijk een eerste tussenstap gezet in de opvolging van het zwaarwegende advies van de deskundigencommissie Van Ark met betrekking tot de kosten die gemeenten maken voor jeugdhulp. Aansluitend zijn afspraken gemaakt over de opvolging van een resterend deel van het advies, waarbij gemeenten met terugwerkende kracht worden gecompenseerd voor 50% van de extra gemaakte kosten voor 2023 en 2024 én een nieuwe deskundigencommissie welke begin 2027 terugkijkt op de jaren 2025 en 2026 en inschatting maakt van de jaren van 2027 en verder. Vooruitlopend en in lijn met de richtlijnen van de toezichthouder voor deze vervolgafspraken is in deze begroting rekening gehouden met de verwerking van de taakmutatie op basis van de mei-circulaire 2025 binnen het domein jeugd. We erop vertrouwen dat het rijk zich aan de gemaakte afspraken houdt maar onderkennen dat tot er zekerheid is over de toekenning van deze middelen vanaf 2028 sprake is van een risico. Omdat het risico echter pas vanaf 2028 kan leiden tot een financieel effect is hier voor 2026 nog geen risicobedrag aan gekoppeld.

Garanties/Borgstellingen/Achtervang borgstellingen
Dit is het risico dat een partij waarvoor Velsen borg staat niet meer aan zijn/haar verplichtingen kan voldoen. De gemeente Velsen staat borg voor leningen van diverse sportverenigingen tot een bedrag van € 204 duizend (ultimo 2024). Deze tellen voor 10% mee in het risico.

Programma Wonen en leven in Velsen

Dienstbetoon Pontveren Noordzeekanaal
In de overeenkomst Dienstbetoon pontveren Noordzeekanaal staan afspraken met de gemeenten Velsen, Haarlemmerliede en Zaanstad over het voorzieningenniveau van het veervervoer zoals dat door Amsterdam wordt aangeboden. Eind 2007 zijn de 3 Noordzeekanaalveren overgedragen van Rijkswaterstaat aan de gemeente Amsterdam. Als onverhoopt blijkt dat de afkoopsom die Amsterdam voor de dienstbetoon pontveren heeft gekregen niet voldoende is, bestaat het risico dat de hoofdstad aan Velsen verzoekt om bij te dragen in de exploitatie. Velsen kan daarbij een voorbehoud maken dat terugvalt op de overeenkomst uit 1856, waarin het rijk zich verplicht de veerverbinding in stand te houden.

Deze afspraken betreffen de reguliere pont. De 2e pont valt buiten deze afspraken. Er zijn informele toezeggingen vanuit subsidieregeling Netten op Zee voor de aanschaf en groot onderhoud voor de 2e pont. Vanuit de komst van de asielboot zijn tevens gelden voor de 2e pont beschikbaar gesteld. Ook de Provincie heeft subsidie beschikbaar gesteld. Met het Rijk worden gesprekken gevoerd.
Wij zijn in gesprek met gemeente Amsterdam, provincie en rijk om de 2e pont in de vaart te houden en om definitieve financiering rond te krijgen. Zowel wat betreft de aanschaf van een extra pont als de exploitatie hiervan.
Gezien het belang voor de regio mag verwacht worden dat ook Velsen/de IJmond bijdraagt aan de definitieve financiering. Dit betreft met name een bijdrage in de exploitatie. De bijdrage kan via een afdracht aan het nieuwe mobiliteitsfonds worden vorm gegeven.

Wintergladheidsbestrijding
In de huidige Dienstverleningsovereenkomst met HVC wordt de dienstverlening afgerekend op basis van werkelijk gemaakte kosten door HVC. Dat betekent dat de gladheidsbestrijding een onderdeel vaste kosten kent (apparaatskosten) en variabele kosten (per uitruk). In de begroting zijn de kosten opgenomen van een gemiddelde winter, gebaseerd op het gemiddeld aantal uitrukken (20 stuks) van de afgelopen jaren. In de praktijk zal een winter ‘nooit’ gemiddeld zijn en kunnen de variabele kosten afwijken. Het hieraan gekoppelde risico wordt ingeschat op € 0,1 miljoen per jaar.

Onkruidbestrijding
Momenteel wordt de onkruidbestrijding op verharding uitgevoerd door onze partner HVC. De gemeente heeft hiervoor een meerjarig contract met HVC afgesloten wat in 2026 afloopt. Als de gemeente verder geen actie onderneemt en een nieuw contract op hetzelfde kwaliteitsniveau aangaan, verwacht het college vanaf 2027 een fikse, structurele kostenstijging voor de onkruidbestrijding op verharding. Wij onderzoeken op welke manier wij deze kostenstijging kunnen beperken. Het structureel risico wordt ingeschat op afgerond € 0,2 miljoen per jaar.

Garanties/Borgstellingen/Achtervang borgstellingen
Woningcorporaties
Indien een woningcorporatie niet zelfstandig aan haar rente- en aflossingsverplichtingen van leningen kan voldoen, worden de tekorten in eerste instantie gedragen door de buffers van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en de overige corporaties. Mochten deze reserves niet toereikend zijn dan staan alle gemeenten en het Rijk garant voor deze tekorten door renteloze leningen te verstrekken aan het Waarborgfonds. Het Rijk staat garant voor 50% en de gemeenten ook. De gemeenten waar de corporaties zijn gevestigd die schade lijden, worden voor 25% van dit deel aangesproken, de overige gemeenten voor het restant (25%).

De gemeente staat voor niet meer garant dan het WSW aan leningen toestaat aan de woningcorporaties. Jaarlijks stelt het WSW per woningcorporatie het borgingsplafond vast. Voor 2024 is het voor de corporaties waarvoor Velsen in de achtervang staat bepaald op € 1,367 miljoen. Dit

geldt voor de corporaties als geheel en is niet uitgesplitst naar de gemeente waarin de corporatie bezit heeft. Omdat het onduidelijk is in welke mate de woningbouwcorporaties in Velsen en in de rest van Nederland gebruik zullen maken van het borgingsplafond wordt voor de berekening van het risico uitgegaan van 50% van de boekwaarde van de lopende leningen van de woningbouwcorporaties in Velsen; € 153 miljoen ultimo 31 december 2024.

Met ingang van 1 augustus 2021 is er een nieuwe verdeelsleutel waardoor het risico voor de gemeente kleiner wordt. Voor reeds bestaande geborgde geldleningen blijft de bestaande individuele gemeentelijke achtervang van kracht. Zodra een geborgde geldlening onder het oude systeem afloopt wordt deze, wanneer er nog steeds een (her)financieringsbehoefte bij de deelnemer bestaat, onder de nieuwe gemeentelijke achtervangovereenkomst afgesloten. Zo wordt gestaag de transitie naar een volledig nieuw (verdeel)systeem doorlopen.

In de Begroting 2022 is vastgesteld het risico van het niet voldoen van de verplichtingen vanaf 2023 langzaam af te bouwen. In de Begroting 2023 is vastgesteld het risico te verlagen van 1% naar 0,9%.

Waarborgfonds Eigen Woningen
De gemeente fungeert als achtervanger voor de Stichting Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Als achtervanger is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan het waarborgfonds als deze in liquiditeitsproblemen komt door een te laag fondsvermogen. Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop.

De achtervang functie van de gemeente geldt alleen voor hypotheken die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten. Hierdoor neemt het risico jaarlijks verder af. De gemeente staat garant voor € 3 miljoen (ultimo 31 december 2020). De Stichting WEW heeft aangegeven te verwachten dat er tot en met 2025 geen aanspraken op de achtervang functie zullen worden gedaan. Om die reden wordt het risico op € 0 gezet.

Programma Burger en bestuur

Veiligheidsregio Kennemerland
De veiligheidsregio heeft een lagere weerstandspositie ingenomen dan regulier wenselijk is. Dit met het oogmerk dat de deelnemende gemeenten ook een aandeel hebben als risicodrager. De weerstandspositie ratio bedraagt thans 0,7 (onvoldoende) terwijl dit minimaal 1 (voldoende) zou moeten zijn. De gekwantificeerde risico’s bedragen € 6,4 mln. Het verschil (0,3) betekent voor Velsen een potentieel risico van 0,3 x 6.400.000 x 12,5%(aandeel) = € 249.600

Programma Organisatie en financiën

Stijgende marktrente
Een belangrijk financieel risico betreft de ontwikkeling van de marktrente. In de begroting 2026 is op basis van de doorrekening van de financieringsbehoefte een voordeel verwerkt op de rentelasten. Dit voordeel is echter afhankelijk van de marktomstandigheden en kan wijzigen wanneer de financieringsbehoefte periodiek tegen het licht wordt gehouden. Een stijging van de marktrente kan daarbij nadelige gevolgen hebben voor de toekomstige rentelasten. Voor de begroting 2026 is dit risico op 0 gezet. In de jaarrekening 2025 en de begroting 2027 zal dit risico opnieuw worden beoordeeld en waar nodig bijgesteld.

Grondexploitaties
Het risico voor de grondexploitaties wordt jaarlijks berekend in de Meerjaren Prognose Grondexploitaties (MPG) ten tijde van het opstellen van de jaarstukken. Het risico is opgebouwd uit diverse projectrisico's. De risico's inzake de grondexploitatie zijn in totaal te kwantificeren op € 0,4 miljoen, zoals toegelicht in de paragraaf Grondbeleid. Dit bedrag is afgedekt door de Algemene reserve grondbedrijf. Zie paragraaf grondbeleid.

Garanties/Borgstellingen/Achtervang borgstellingen
De gemeente staat voor € 90 duizend borg voor hypothecaire leningen uit het verleden.

Cybercrimaliteit
Door criminelen worden er dagelijks tienduizenden pogingen ondernomen om in bedrijfsnetwerken binnen te dringen. Een succesvolle aanval vanuit Cyberspace heeft vergaande gevolgen voor de gemeente Velsen. Een veelvoorkomende vorm is de zogenaamde ransomware-aanval. Daarbij wordt, na het binnendringen van het netwerk, door middel van kwaadaardige software de hele informatievoorziening onbruikbaar, omdat alle gegevens onleesbaar zijn gemaakt (door versleuteling). Vervolgens wordt er losgeld geëist. Dit is al diverse bedrijven, onderwijsinstellingen en overheidsorganisaties overkomen. Heel dichtbij was de gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt! in 2020 slachtoffer en het aantal aanvallen neemt nog steeds toe. Ook als er geen losgeld wordt betaald kost dit de gemeente geld. De informatievoorziening moet dan worden hersteld. Dit kost veel tijd en betekent dus een groot verlies aan productiecapaciteit. Ook is het dan verstandig om forensisch onderzoek te laten doen door een gespecialiseerde instantie. Bij dit soort aanvallen worden vaak ook gegevens gestolen en openbaarmaking wordt als extra drukmiddel ingezet. Dat kan tot schadeclaims van gedupeerden leiden.

III. Aanwezige weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit van de gemeente Velsen is opgebouwd uit de volgende elementen met bij genoemde bedragen:

Tabel: Weerstandsvermogen aanwezige weerstandscapaciteit

Weerstandscapaciteit	Jaarstukken 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Algemene reserve	10,3	22,6	26,5
Algemene reserve grondbedrijf	1,0	1,0	1,0
* Resultaatbestemming jaarrekening (voor bestemmingen)	14,7	3,9	0,7
* Budget overhevelingen	-2,2	0,0	0,0
* onttrekkingen Visie op Velsen	-0,3	-2,9	-0,1
Onbenutte belastingcapaciteit	12,1	11,9	6,6
Post onvoorzien	0,1	0,1	0,1
Stille reserve	0,0	0,0	0,0
Beschikbare weerstandscapaciteit	**35,8**	**36,6**	**34,8**
Weerstandsratio	**4,30**	**4,08**	**3,89**

De algemene reserve bepaalt voor een belangrijk deel de omvang van de weerstandscapaciteit. Dit is de financiële buffer om onze risico's op te kunnen vangen.

IV. Financiële kengetallen

Het opnemen van kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie en vergelijkbaarheid. Hiermee wordt beoogd de raad in staat te stellen meer inzicht te krijgen in de financiële positie van de gemeente. De kengetallen vormen een verbinding tussen de verschillende aspecten die de raad bij de beoordeling van de financiële positie kan betrekken. De kengetallen leveren daarmee ook een bijdrage aan hun kaderstellende en controlerende rol. Het is voorgeschreven dat de begroting de volgende kengetallen bevat:

- Netto schuldquote.
- Solvabiliteitsratio.
- Grondexploitatie.
- Structurele exploitatieruimte.
- Belastingcapaciteit; woonlasten meerpersoonshuishoudens.

Deze kengetallen maken inzichtelijk(er) over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Ze geven zodoende inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid.

De kengetallen geven samen met de beoordeling van het weerstandsvermogen aan in hoeverre financiële tegenvallers kunnen worden opgevangen.

Tabel: Verloop kengetallen

	Omschrijving	Rekening	Begroting				
		2025	2026	2027	2028	2029	2030
1A	Netto schuldquote	40,46	40,89	53,90	55,18	55,53	52,68
1B	Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	40,13	40,54	53,56	54,85	55,28	52,40
2.	Solvabiliteitsratio	28,14	27,86	23,60	22,90	22,79	23,54
3.	Kengetal grondexploitatie	0,13	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
4.	Structurele exploitatieruimte	3,12	-0,81	0,19	-0,69	-0,85	-0,03
5.	Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden t.o.v. landelijk gemiddelde 2023	0,87	0,91	0,89			

Waardering van de kengetallen

Het gebruik van kengetallen heeft geen functie als normeringsinstrument in het kader van het financieel toezicht door de provincies of het rijk. Wel heeft de Provincie Noord-Holland de kengetallen in 3 categorieën ingedeeld, waarbij categorie A het minst risicovol is en categorie C het meest risicovol. Onderstaand is aangegeven in welke categorie van de Provincie Noord-Holland de kengetallen van Velsen zich bevinden. Overigens zegt 1 afzonderlijk kengetal niet alles. De kengetallen moeten altijd in relatie tot elkaar worden bezien en ook over meerdere jaren.

Kengetal		Categorie A	Categorie B	Categorie C
1. Netto schuldquote	A. zonder correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
	B. met correctie doorgeleende gelden	< 90%	90-130%	> 130%
2. Solvabiliteitsratio		> 50%	20-50%	< 20%
3. Grondexploitatie		< 20%	20-35%	> 35%
4. Structurele exploitatieruimte		> 0%	0	< 0%
5. Belastingcapaciteit		< 95%	95-105%	> 105%

1A Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de eigen middelen. De netto schuld geeft een indicatie van de druk van de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie.

Tabel: Netto schuldquote

		Rekening	Begroting				
	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A	Vaste schulden	116.786	115.000	143.391	140.874	139.276	134.830
B	Netto vlottende schulden	14.810	20.869	23.168	22.443	21.654	21.285
C	Overlopende passiva	27.906	13.566	20.501	23.172	22.897	23.218
E	Uitzettingen < 1 jaar	30.755	21.599	28.098	26.817	25.505	26.807
F	Liquide middelen	1.616	1.137	1.186	1.313	1.212	1.237
G	Overlopende activa	15.136	12.393	13.178	13.569	13.047	13.047
H	Totale baten, exclusief mutaties reserves	276.810	279.513	268.250	262.415	259.421	262.404
Netto schuldquote (A+B+C-E-F-G)/H x 100%		**40,46**	**40,89**	**53,90**	**55,18**	**55,53**	**52,68**

Vanaf 2027 loopt de netto schuldquote op, voornamelijk als gevolg van de stijging van de vaste schulden. In 2029 wordt met circa 56% het hoogste niveau bereikt, waarna de netto schuldquote in 2030 weer licht afneemt.

Ondanks deze stijging blijft de netto schuldquote van de gemeente Velsen in categorie A, wat betekent dat de financiële positie als relatief laag-risicovol wordt beschouwd.

1B Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt ook de netto schuldquote ook weergegeven, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen weergegeven. Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Tabel: Netto schuldquote gecorrigeerd

		Rekening	Begroting				
	Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
A	Vaste schulden	116.786	115.000	143.391	140.874	139.276	134.830
B	Netto vlottende schulden	14.810	20.869	23.168	22.443	21.654	21.285
C	Overlopende passiva	27.906	13.566	20.501	23.172	22.897	23.218
D	Financiële activa,cf art 36 BBV lid b, c, d, e en f	917	986	923	859	796	733
E	Uitzettingen < 1 jaar	30.755	21.599	28.098	26.817	25.505	26.807
F	Liquide middelen	1.616	1.137	1.186	1.313	1.212	1.237
G	Overlopende activa	15.136	12.393	13.178	13.569	13.047	13.047
H	Totale baten, exclusief mutaties reserves	276.810	279.513	268.250	262.415	259.171	262.404
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%		**40,13**	**40,54**	**53,56**	**54,85**	**55,28**	**52,40**

Na correctie voor de verstrekte leningen komt de netto schuldquote in 2027 uit op circa 53,6%. Dit is iets lager dan de reguliere netto schuldquote, omdat de verstrekte leningen in mindering worden gebracht op de netto schuld. In de jaren 2028 en 2029 loopt de gecorrigeerde quote verder op, waarna deze in 2030 afneemt tot circa 52,9%

Ondanks deze stijging blijft de quote van de gemeente Velsen in categorie A, wat betekent dat de financiële positie als relatief laag-risicovol wordt beschouwd.

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen bestaat uit reserves en het resultaat van baten en lasten. Indien er sprake is van een forse schuld én veel eigen vermogen (het totaal van de Algemene en de bestemmingsreserves), hoeft een hoge schuld geen probleem te zijn voor de financiële positie. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, des te groter de weerbaarheid van de gemeente.

Tabel: Solvabiliteitsratio

		Rekening	Begroting				
	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A	Eigen vermogen	67.916	62.849	61.647	59.042	57.923	59.063
B	Balanstotaal	241.392	225.557	261.255	257.832	254.156	250.907
Solvabiliteit A/B x 100%		**28,14**	**27,86**	**23,60**	**22,90**	**22,79**	**23,54**

De solvabiliteitsratio daalt van 28,14% in 2025 naar 27,86% in 2026 en 23,60% in 2027. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door een afname van het eigen vermogen in combinatie met een hoger balanstotaal. In de jaren daarna blijft de solvabiliteitsratio relatief stabiel rond de 23%.

De gemeente beschikt daarmee over een lagere financiële buffer ten opzichte van het balanstotaal dan in 2025. Volgens de gehanteerde signaleringswaarden valt de solvabiliteitsratio gedurende de begrotingsperiode in categorie B.

3. Grondexploitatie

Grondexploitaties kunnen een forse impact kan hebben op de financiële positie van een gemeente. De boekwaarde van grond is van belang, omdat deze terugverdiend moet worden bij de verkoop.

Tabel: Grondexploitatie

		Rekening	Begroting				
	Omschrijving	2025	2026	2027	2028	2029	2030
A	Bouwgronden in exploitatie	361	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
B	Totale baten, exclusief mutaties reserves	276.810					
Grondexploitatie A/B x 100%		**0,13**					

In het meerjarenperspectief is de boekwaarde van de grondexploitaties omdat in 2025 / 2026 de laatste grex wordt afgesloten. Het risico van de grondexploitatie is klein. Het kengetal blijft daarmee ruim in categorie A.

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van de financiële positie is het van belang te kijken naar het structurele evenwicht en de robuustheid van de begroting. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is beter in staat om in de toekomst tegenvallers op te vangen.

Structurele baten zijn bijvoorbeeld de Algemene uitkering uit het gemeentefonds en de eigen belastinginkomsten. Structurele lasten zijn bijvoorbeeld personeelslasten, kapitaallasten en bijdragen aan gemeenschappelijke regelingen. Reserve mutaties zijn vrijwel allemaal incidenteel, met uitzondering van de onttrekking aan de reserve Kapitaallasten.

Tabel: Exploitatieruimte

		Rekening	Begroting				
	Omschrijving	**2025**	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
A	Totale structurele lasten	243.407	254.244	262.031	262.054	259.692	260.438
B	Totale structurele baten	252.843	253.057	263.179	260.755	258.171	261.054
C	Totale structurele toevoegingen aan reserves	1.529	1.652	1.324	1.170	1.162	1.162
D	Totale structurele onttrekkingen aan reserves	728	685	681	651	480	480
E	Totale baten, exclusief mutaties reserves	276.810	267.385	268.250	262.415	259.171	262.054
Structurele exploitatieruimte ((B-A)+(D-C))/(E) x 100%		**3,12**	**-0,81**	**0,19**	**-0,69**	**-0,85**	**-0,03**

In 2027 wordt is er een positief structurele exploitatieruimte van 0,19%. De structurele baten zijn hoger dan de structurele lasten.
De structurele exploitatieruimte is in de periode 2028 tot en met 2030 negatief en laat daarmee eenzelfde ontwikkeling zien als de meerjarige begrotingssaldi in deze jaren. Dit betekent dat de structurele baten in deze periode onvoldoende zijn om de structurele lasten volledig te dekken. Deze situatie houdt voornamelijk verband met de daling van de algemene uitkering (ravijnjaren), waardoor het financieel beeld onder druk blijft staan.

5. Belastingcapaciteit: woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht in welke mate het voordoen van een financiële tegenvaller kan opgevangen door de belastingen te verhogen. Dit betreft de mate waarin de tarieven niet kostendekkend zijn en/of de maximale ruimte waarmee de OZB kan worden verhoogd. Om deze ruimte weer te kunnen geven is een ijkpunt nodig, door de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven. Het Coelo publiceert deze lasten jaarlijks.

De lokale woonlasten van een gezin bestaan uit: de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing.

Tabel: Woonlasten meerpersoonshuishouden

Omschrijving		Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
A	OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	324	348	341
B	Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde	190	198	198
C	Afvalstoffenheffing voor een gezin	404	408	440
D	Eventuele heffingskorting	-	-	-
E	**Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)**	**918**	**954**	**979**
F*	Woonlasten landelijke gemiddelde voor een gezin	1.053	1.053	1.095
Woonlasten t.o.v. landelijke gemiddelde E/F x 100%		**87%**	**91%**	**89%**

De woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in Velsen bedragen in 2027 €979 en liggen daarmee onder het landelijke gemiddelde van €1.095. Het kengetal belastingcapaciteit komt uit op 89%. Hiermee bevindt de gemeente Velsen zich in categorie A, wat betekent dat de belastingcapaciteit als relatief laag-risicovol wordt beoordeeld.

Onderhoud kapitaalgoederen

Kerngegevens

Inleiding
Kapitaalgoederen zijn de voorzieningen in de openbare ruimte en accommodaties waarin de gemeente langdurig investeert. Het gaat onder meer om wegen, riolering en water, openbare verlichting, groen en bomen, speelvoorzieningen en gemeentelijke accommodaties.

Het beheer van deze kapitaalgoederen is gericht op duurzame instandhouding tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten. Daarbij wordt gewerkt volgens een vaste cyclus van inspecteren, analyseren, programmeren, uitvoeren en evalueren. Op deze wijze wordt gestuurd op veiligheid, functionaliteit, leefbaarheid en duurzaamheid.

Beheer

De basis voor de systematische aanpak en planning van het beheer is gelegen in de meerjarige beheer- en onderhoudsplannen en beheersystemen. Hierin zijn areaalgegevens, inspectieresultaten en onderhoudshistorie vastgelegd. Door middel van periodieke inspecties wordt de actuele onderhoudstoestand vastgesteld, getoetst aan geldende normen en verwerkt in de beheerprogramma's. Op basis daarvan worden onderhouds-, vervangings- en investeringsmaatregelen geprogrammeerd.

De gemeente beheert haar kapitaalgoederen op basis van bestuurlijk vastgestelde kwaliteitsniveaus voor onder andere groen, wegen, openbare verlichting, speelvoorzieningen en riolering. Daarbij wordt gestuurd op doelmatig beheer, het voorkomen van kapitaalvernietiging en het waarborgen van veiligheid, leefbaarheid en duurzaamheid.

Het beheer van de kapitaalgoederen draagt bij aan een schone, hele, veilige, duurzame en aantrekkelijke leefomgeving. Daarbij wordt rekening gehouden met opgaven op het gebied van klimaatadaptatie, biodiversiteit en veranderingen in areaal en inrichting als gevolg van ruimtelijke ontwikkelingen.

Het onderhoud omvat:
- dagelijks onderhoud of calamiteitenonderhoud;
- regulier groot onderhoud;
- het uitvoeren van grootschalige reparaties aan asfaltverhardingen;
- renovatie en vervanging aan het einde van de technische levensduur.

Ruimtelijke ontwikkelingen leiden tot veranderingen in de omvang en samenstelling van de openbare ruimte. Ontwikkelingen zoals Hofgeest en Oud-IJmuiden brengen aanvullende beheer- en onderhoudslasten met zich mee voor wegen, groen, water, riolering, openbare verlichting en speelvoorzieningen.

Tabel: Kerncijfers

Discipline	Objecten	Cijfers 2022	Cijfers 2023	Cijfers 2024	Cijfers 2025	Cijfers 2026
Wegen	Wegen, straten en (voet)paden	338,6 ha	329,8 ha	330,7 ha	331,1 ha	331,1 ha
Riolering	Riolen	325,4 km	327,3 km	327,3 km	339,0 km	343,0 km
	Persleiding	39,9 km	39,9 km	39,9 km	40,8 km	39,9 km
	Bergbezinkbassins	4 st	4 st	4 st	4 st	4 st
	(Mini) Gemalen/Drukpompunits	113 st	113 st	113 st	113 st	113 st
	Drainage	64,9 km	64,9 km	64,9 km	65,6 km	65,6 km
	IBA's	25 st	25 st	25 st	25 st	25 st
Groen	Bomen	20.756 st.	20.815 st	20.214 st	20.558 st	20.726 st
	Bosplantsoenen	28,4 ha	28,5 ha	28,5 ha	28,5 ha	28,3 ha
	Gazon	130,8 ha	129,6 ha	124,4 ha	127,6 ha	127,4 ha
	Hagen	2,8 ha	2,8 ha	2,8 ha	2,9 ha	3,1 ha
	Ruw gras	80,8 ha	77,2 ha	78,2 ha	75,4 ha	75,4 ha
	Speeltoestellen	521 st	497 st	479 st	477 st	496 st
Water	Watergangen, vijvers	10,4 ha	10,3 ha	10,3 ha	10,3 ha	10,3 ha
Openbare verlichting	Lichtmasten	12.895 st	13.003 st	12.993 st	13.336 st	13.381 st
Accommodaties/ gebouwen*	Eigen huisvesting (incl. begraafplaatsen en parken)				10 st	10 st
	Welzijn & Zorg				12 st	12 st
	Kunst & Cultuur				8 st	8 st
	Kinderopvang/ peutercentrum				12 st	12 st
	Sport (binnensport)				18 st	16 st
	Onderwijs (in eigendom)				2 st	2 st
	Wonen (incl. woningen opvang vluchtelingen)				40 st	40 st

Openbare ruimte

Bestemmingsreserve Openbare ruimte

Grote onderhoudsprojecten kunnen grote schommelingen teweegbrengen in het benodigde budget voor het onderhoud aan kapitaalgoederen. Om deze schommelingen op te vangen werkt de gemeente met een bestemmingsreserve Onderhoud Openbare Ruimte.

In de reserve zit een bedrag aan doorgeschoven onderhoudswerken die in volgende jaren nog uitgevoerd worden. Hiermee voorkomt de gemeente dat het exploitatiebudget voor onderhoud aan wegen per jaar grote schommelingen vertoont ten opzichte van het reguliere onderhoudsbudget. Deze

systematiek wordt eveneens toegepast voor andere onderhoudswerkzaamheden in de openbare ruimte, zoals groenonderhoud en openbare verlichting.

Voor meer informatie over het verloop van deze reserve verwijzen wij u naar de financiële begroting

Wegen

Kader
- Wegenwet;
- Wegenverkeerswet;
- Beheerplan wegen;
- Omgevingswet.

Uitgangspunt
De gemeente beheert haar wegen op basis van periodieke inspecties en de uitgangspunten van het beheerplan wegen. De kwaliteit van de verhardingen wordt systematisch gemonitord. Op basis van inspectieresultaten worden onderhoudsmaatregelen geprogrammeerd, variërend van klein onderhoud tot reconstructies en vervanging van verhardingsconstructies.

Door eerder uitgesteld onderhoud, de veroudering van delen van de infrastructuur en veranderingen in het gebruik van de openbare ruimte blijft sprake van een omvangrijke onderhouds- en vervangingsopgave. Met de geplande werkzaamheden wordt deze opgave de komende jaren stapsgewijs aangepakt.
De uitvoering van onderhoudswerkzaamheden vraagt afstemming met andere projecten in de openbare ruimte. Door werkzaamheden waar mogelijk integraal uit te voeren, wordt efficiënter gewerkt en blijft overlast voor inwoners beperkt.

De resultaten van de laatste inspectie geven het meerjarige kwaliteitsbeeld van het wegennet weer.

Tabel: Wegeninspectie

Totale wegennet	2014	2016	2018	2020	2024	adviesnorm
Voldoende	90%	91%	90%	**89%**	**79%**	77-88%
Matig	3%	2%	2%	**3%**	**1%**	9-14%
Onvoldoende	7%	7%	8%	**8%**	**20%**	4-9%

Asfalt	2014	2016	2018	2020	2024	adviesnorm
Voldoende	79%	87%	85%	**86%**	**90%**	77-78%
Matig	8%	4%	2%	**2%**	**3%**	9-14%
Onvoldoende	13%	9%	13%	**12%**	**7%**	4-9%

Elementen	2014	2016	2018	2020	2024	adviesnorm
Voldoende	94%	92%	91%	**91%**	**75%**	77-87%
Matig	1%	2%	2%	**3%**	**0%**	9-14%

Onvoldoende	5%	6%	7%	**6%**	**25%**	4-9%

Tabel: Onderhoudsbudget Wegen

Bedragen x € 1.000

Onderhoudsbudget	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Wegen	1.944	6.181	2.161

Riolering en water

Kader

- Programma Water en Riolering 2024-2028;
- Omgevingswet.

Uitgangspunt

Het rioolstelsel van Velsen is essentieel voor de afvoer van afvalwater, het voorkomen van wateroverlast en de bescherming van de volksgezondheid. Het beleid is gebaseerd op het Programma Water en Riolering 2024-2028, waarin de gemeentelijke zorgplichten voor afvalwater, hemelwater en grondwater zijn uitgewerkt.

De gemeente inspecteert regelmatig de onderhoudsstaat van de riolering. Op basis hiervan wordt vastgesteld of de riolering kan blijven liggen, plaatselijke reparatie nodig is, de riolering gerenoveerd of volledig vervangen moet worden. Deze cyclus van inspecteren, analyseren, uitvoeren en controleren is een doorlopende activiteit.

De gemeente werkt toe naar een risicogestuurd rioolbeheer. Binnen het Programma Water en Riolering wordt dit aangeduid als ‘Bewust Beheer’. In combinatie met ‘Slim Sturen’ wordt de bestaande infrastructuur optimaal benut en vindt vervanging alleen plaats waar dat vanuit risico's, functioneren of doelmatigheid noodzakelijk is. Hiermee worden grondstoffen bespaard, de CO_2-uitstoot verminderd en wordt overlast voor de omgeving beperkt.

Om de gevolgen van klimaatverandering op te vangen investeert Velsen in vergroening, wadi's, infiltratievoorzieningen en andere klimaatadaptieve maatregelen. Ook slimme monitoring van pompen en gemalen draagt bij aan een efficiënter water- en rioleringssysteem.

Grondwater en drainage

Velsen monitort de grondwaterstanden actief met een netwerk van peilbuizen. Waar sprake is van structureel hoge grondwaterstanden wordt drainage aangelegd. Op andere locaties wordt juist ingezet op het langer vasthouden van regenwater om de gevolgen van droogte te beperken.

De gemeente onderhoudt bestaande drainagevoorzieningen en legt waar nodig bij rioolvervangingen direct nieuwe drainage aan. Hierdoor neemt het areaal aan gemeentelijke drainagevoorzieningen geleidelijk toe.

Tabel: Onderhoudsbudget Riolering en water

Bedragen x € 1.000

Onderhoudsbudget	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Riolering en water	1.321	1.443	1.267

Speelvoorzieningen

Kader

- Speel- en beweegplan.

Uitgangspunt

Jaarlijks wordt een renovatieprogramma voor speel- en beweegvoorzieningen opgesteld. Aan de hand van inspecties, veiligheidscontroles en logboeken wordt bepaald welke speelvoorzieningen in aanmerking komen voor onderhoud, vervanging, herinrichting of verwijdering.

De gemeente zet in op veilige, toegankelijke en aantrekkelijke speel- en beweegplekken die aansluiten bij het gebruik en de behoeften van inwoners. Daarbij wordt aandacht besteed aan inclusiviteit, ontmoeting, vergroening en klimaatadaptatie.

Tabel: Onderhoudsbudget Speelvoorzieningen

Bedragen x € 1.000

Onderhoudsbudget	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Speelvoorzieningen	74	187	191

Groen

Kader

- Groenstructuurplan Velsen 2019 - 2030;
- Gedragscode Soortenbescherming Gemeenten 2025;
- Omgevingswet;
- Bomenbeleidsplan 2022 - 2037.

Het Groenstructuurplan geeft richting aan het behoud, beheer en de ontwikkeling van het openbaar groen. De ambitie is gericht op het behouden van bestaande kwaliteit en het versterken van de groenstructuren binnen de gemeente.

Het Bomenbeleidsplan richt zich specifiek op het behoud van waardevolle en monumentale bomen en boomstructuren. Inspectie, onderhoud en vervanging worden hierop afgestemd.
De Omgevingswet en de Gedragscode Soortenbescherming Gemeenten 2025 vormen het kader voor het beschermen en versterken van biodiversiteit bij beheer- en onderhoudswerkzaamheden.
Daarnaast zet de gemeente in op vergroening, biodiversiteit en klimaatadaptatie. Bij herinrichtingsprojecten wordt waar mogelijk verharding vervangen door groen en wordt rekening gehouden met waterberging, hittestress en ecologische verbindingen.

Door ruimtelijke ontwikkelingen verandert de samenstelling van het openbaar groen voortdurend. Extensief beheerde groenvoorzieningen maken daarbij regelmatig plaats voor nieuwe ontwikkelingen, terwijl op andere locaties juist wordt ingezet op vergroening. Nieuw aangelegd groen kent vaak een hogere kwaliteits- en beheerintensiteit, onder meer door eisen op het gebied van biodiversiteit, klimaatadaptatie en gebruikswaarde. Per saldo leidt dit tot een toename van de beheer- en onderhoudslasten.

De gemeente neemt deel aan de pilot Basiskwaliteit Natuur. Binnen deze pilot wordt onderzocht hoe in stedelijk gebied een minimumniveau aan biodiversiteit kan worden bereikt door te zorgen voor geschikte leefomstandigheden voor algemene planten- en diersoorten. De resultaten worden waar mogelijk betrokken bij het beheer en de ontwikkeling van de openbare ruimte.

Uitgangspunt
Het onderhoud van het openbaar groen kan op verschillende niveaus worden uitgevoerd. Doel van het onderhoud is dat de gebruiks-, natuur- en belevingswaarde van het groen duurzaam in stand blijven. Velsen onderscheidt drie kwaliteitszones voor groenbeheer. Voor deze kwaliteitszones worden binnen de RAW-systematiek de kwaliteitsniveaus A, B en C gehanteerd. Ieder niveau omvat een bepaalde beeldkwaliteit. De beeldkwaliteit wordt periodiek gemeten en vastgelegd. De resultaten worden gebruikt voor de verdere sturing van het beheer en onderhoud.

Naast beeldkwaliteit wordt steeds meer gestuurd op biodiversiteit, klimaatbestendigheid en duurzaam beheer van de openbare ruimte.

Tabel: Kwaliteitszone

Kwaliteitszone	Kwaliteitsniveau
Representatief groen (druk bezochte plaatsen)	A (hoog)
Stedelijk groen (woonwijken)	B (basis)
Natuurlijk groen (aan de randen van de woonkernen en daar waar kan in de woonkernen)	C (laag)

Groenbeheer data gestuurd
Velsen heeft een digitaal groenbeheersysteem waarin gegevens over beheer buitenruimte zijn opgenomen. Het wordt steeds meer geoptimaliseerd door meer gegevens op te slaan. Op die manier worden de financiële gevolgen van aanpassingen in beheer en/of areaaluitbreiding steeds beter en sneller inzichtelijk.

Onkruidbestrijding
Velsen maakt voor onkruidbestrijding (zowel op verharding als in beplanting) gebruik van de RAW-kwaliteitsniveaus zoals ook benoemd bij onderhoud van het groen. De verschillende kwaliteitszones zijn ook hierbij van toepassing. De kwaliteit van onkruidbestrijding draagt in sterke mate bij aan de netheid en functionaliteit van de openbare ruimte en heeft invloed op de afschrijving van de bestrating en beplanting.

Tabel: Onderhoudsbudget Groen

Bedragen x € 1.000

Onderhoudsbudget	Rekening 2025	Begroting incl. Voorjaarsnota 2026	Begroting 2027
Groen	1.887	2.034	2.061

Openbare verlichting

Kader
- Beleidsplan Openbare Verlichting;
- Omgevingswet.

Uitgangspunt
Openbare verlichting draagt bij aan de verkeersveiligheid, sociale veiligheid en leefbaarheid van de openbare ruimte.

In 2025 is krediet beschikbaar gesteld voor het integraal verduurzamen van de openbare verlichting. Deze werkzaamheden worden de komende jaren uitgevoerd. Oude armaturen worden zowel bij planmatige vervanging als bij incidentele defecten vervangen door energiezuinige LED-verlichting.

Door de voortgaande vervanging naar LED-verlichting nemen het energieverbruik, de CO_2-uitstoot en de onderhoudsbehoefte af. Waar mogelijk wordt vervanging gecombineerd met andere werkzaamheden in de openbare ruimte. Het uitgangspunt blijft een veilige, betrouwbare en duurzame verlichtingsinstallatie.

Bedragen x € 1.000

Onderhoudsbudget	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Openbare verlichting	339	508	385

Accommodaties

Gemeente Velsen heeft een gebouwenportefeuille voor culturele en maatschappelijke organisaties, sportgebouwen en gemeentekantoor.
Het planmatig onderhoud aan deze gebouwen gebeurt op basis van een 10-jarig meerjaren onderhoudsplan (MJOP) dat we elke 5 jaar herzien en eind 2025 geactualiseerd is vastgesteld.
In de onderstaande tabel wordt aangegeven wat het budget voor onderhoud is op basis van het MJOP.

Bedragen x € 1.000

Onderhoudsbudget	Rekening 2025	Begroting 2026	Begroting 2027
Accommodaties	977	835	1.229

Gebouwen, objecten en kunstwerken

Gemeente Velsen heeft een gebouwenportefeuille met gebouwen voor eigen gebruik, voor culturele en maatschappelijke organisaties, sportgebouwen enzovoort.
Het planmatig onderhoud aan deze gebouwen gebeurt op basis van een 10-jarig meerjaren onderhoudsplan (MJOP) dat we elke 5 jaar herzien.
In de kadernota Vastgoed staan de uitgangspunten die we gebruiken bij het opstellen van het MJOP Gemeentelijk Vastgoed.

In dit plan is ook het onderhoud van diverse objecten meegenomen die zich veelal in de parken bevinden, zoals onder andere hekwerken, muren, vijvers, opstallen in parken.

Het gebruikersonderhoud van de sportgebouwen staat in het MJOP voor de Gemeentelijke Sportaccommodaties. SRO Velsen (Sportloket Velsen) voert sinds 2023 dit onderhoud uit.

Kader

- Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) Gemeentelijk Vastgoed 2025-2034;
- Kadernota Vastgoed 2021;
- Sportvisie Velsen 2026–2031 ‘Samen bewegen voor een vitaal Velsen’;
- Vigerende wet- en regelgeving, zoals
  - WHVBZ/BHVBZ (veiligheid zwembaden),
  - Bouwbesluiten,
  - NOC-NSF,
  - Attractiebesluit speeltoestellen,
  - NEN,
  - Waterleidingwet (legionella, en dergelijke),
  - Activiteitenbesluit/AMvB (milieu, licht, geluid),
  - wetgeving horeca,
  - Sportbesluit (fiscaal), enzovoorts.

Uitgangspunt
We kwalificeren het onderhoud van de gebouwen op basis van een NEN-normering, NEN-2767.
De NEN-2767 heeft 6 onderhoudsniveaus van uitstekend tot zeer slecht.

1. Uitstekend, geen gebreken.
2. Goed. Incidenteel beginnende veroudering
3. Redelijk. Plaatselijk zichtbare veroudering, functie niet in gevaar.
4. Matig. Kans dat functie in gevaar is.
5. Slecht. Veroudering onomkeerbaar.
6. Zeer slecht. Technisch rijp voor sloop.

We onderhouden onze gebouwen op onderhoudsniveau 3.

Wanneer er plannen voor renovatie of nieuwbouw zijn, onderhouden we het gebouw op basis van instandhouding. In ieder geval zorgen we ervoor dat de gebouwen veilig en functioneel zijn.

In 2027 onderhoudt de gemeente de gebouwen op basis van het in 2025 vastgestelde MJOP Gemeentelijk Vastgoed (2025-2034).

Een deel van de vastgoedportefeuille (woningen en winkels) wordt door een externe partij beheerd. Deze partij zorgt namens de gemeente onder andere voor het onderhoud en heeft ook een MJOP opgesteld. De kosten voor het onderhoud worden uit de huuropbrengsten betaald. Ieder kwartaal legt deze partij via een afrekening verantwoording af over de geïnde huuropbrengsten en gemaakte kosten.

Categorie	aantal objecten	2027	2028	2029	2030
Eigen gebruik/opstallen objecten in parken en op begraafplaatsen	10	635	582	945	791
Welzijn en zorg	12	55	108	252	191
Kunst en Cultuur	8	76	51	92	171
Kinderopvang peutercentrum	12	25	62	151	189
Sport	16	120	416	676	606
Onderwijs (gebouw in eigendom)	2	20	38	9	66
Woningen	28	87	71	112	117
Winkels Lange Nieuwstraat met bovenwoningen	11+12	79	90	60	77
Overig	4	21	12	63	104
Totaal		**1.118**	**1.429**	**2.358**	**2.312**

Sportaccommodaties

Gemeente Velsen heeft naast sportgebouwen (gymzalen, sporthallen, zwembad) ook buitensport-accommodaties zoals sportparken in eigendom. Het onderhoud van de sportparken (velden, hekwerken, enzovoort) valt onder het MJOP voor de Gemeentelijke Sportaccommodaties. Sinds 2023 beheert en exploiteert SRO Velsen deze sportaccommodaties en zijn verantwoordelijk voor het onderhoud.
De opstallen zoals kantines, kleedruimten en tribunes zijn in eigendom van de sportverenigingen die zelf het onderhoud hiervan doen.

Kader

- Meerjaren onderhoudsplan (MJOP) Gemeentelijk Vastgoed 2025-2034;

Uitgangspunt
Het reguliere onderhoud van de sportvelden en bijbehorende voorzieningen wordt uitgevoerd door medewerkers van SRO Velsen. Specialistische werkzaamheden en grootschalige vervanging van bijvoorbeeld hekwerken en bestratingen besteden zij meestal uit. Veel dagelijks klein onderhoud, zoals speelschade wegwerken, zwerfvuil opruimen en belijnen doen vrijwilligers van betrokken sportverenigingen en sportstichtingen (zelfwerkzaamheid).
Ook voor de buitensportaccommodaties is er oog voor duurzaamheid. Op steeds meer sportparken maaien we het gras met elektrische robotmaaiers. Ook vervangen we bosmaaiers en bladblazers op fossiele brandstoffen door elektrische exemplaren.

Onderwijsgebouwen

Gemeenten moeten zorgen voor voldoende onderwijsgebouwen. Zij dragen in de meeste gevallen het eigendom van de scholen en pleinen over aan de schoolbesturen. De schoolbesturen zijn verantwoordelijk voor het onderhoud hiervan.

De gemeente is verantwoordelijk voor het renoveren of het vervangen (nieuwbouw) van een schoolgebouw. Het uitbreiden van een school gebeurt op basis van leerlingprognose.

Kader

- Diverse onderwijswetten
- Verordening voorzieningen onderwijshuisvesting Velsen

- IOHP (Integraal Onderwijs Huisvestingsplan) 2021-2036 en de actualisatie van het plan 2026-2042.
- MJOP Gemeentelijk Vastgoed 2025-2034 (voor 2 scholen in eigendom van gemeente Velsen)

Uitgangspunt
Gemeente verkiest het renoveren van de schoolgebouwen boven nieuwbouw. Renoveren is het (gedeeltelijk) vernieuwen van een bestaand schoolgebouw. Hiermee voldoet het gebouw weer aan alle geldende normen waardoor de functionaliteit verbetert. Door renovatie verlengen we de levensduur van de school met tenminste 40 jaar. Renovatie is een goed alternatief voor vervangende nieuwbouw van een schoolgebouw en bovendien duurzamer.

Financiering

Inleiding

In deze paragraaf legt de gemeente Velsen de verwachtingen en het beleid vast voor de gemeentelijke financiering voor de jaren 2027-2030. Onder financiering wordt verstaan de wijze waarop de gemeente in haar kapitaalbehoefte voorziet om haar activiteiten uit te voeren.

Het financieringsbeleid van de gemeente Velsen is gericht op:
- Het voorzien in de optimale financieringsbehoefte van de gemeente op korte en lange termijn (Treasuryfunctie).
- Het beperken van risico's die met deze transacties verbonden zijn.
- Het optimaal beheersen van de interne financieringsstromen.
- Het gebruikmaken van de ruimte in de renterisiconorm.

Treasuryfunctie

De Treasuryfunctie wordt in de gemeente Velsen in belangrijke mate bepaald door het door de Raad vastgestelde Treasurystatuut. De bepalingen in de wet Financiering Decentrale Overheden (Fido) en de wet Houdbare Overheidsfinanciën (HOF) zijn daarbij leidend. De Treasuryfunctie dient uitsluitend uitgevoerd te worden voor de publieke taak en dient een prudent beleid te kennen.

Het treasury statuut is op 30 juni 2026 door het college vastgesteld.

De Treasuryfunctie kent de volgende algemene doelstellingen:
- Het continue voldoen aan de wettelijke eisen.
- Het beschermen van de gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's zoals rente-, valuta- en liquiditeitsrisico's.
- Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen.
- Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de wet Fido en richtlijnen van het Treasury-statuut.

Mandaat aan te trekken financiële middelen

Bij een structureel liquiditeitstekort moet de gemeente geld lenen en sluit daarvoor een langlopende geldlening af. De raad heeft het college (via het Treasurystatuut) gemachtigd jaarlijks voor maximaal € 35 miljoen aan te trekken op de kapitaalmarkt. Indien dit mandaat niet toereikend is om de benodigde financiering aan te trekken, wordt de gemeenteraad om een besluit gevraagd. Voor de komende jaren is de verwachting dat dit niet nodig is.

In onderstaand overzicht staan de opgenomen langlopende geldleningen. Hierbij is rekening gehouden met de verwachte financieringsbehoefte voor 2027-2030. De gemiddelde rente van deze leningen per 1 januari 2027 is 1,275%.

Tabel: Leningenportefeuille

Bedragen x € 1.000

Leningenportefeuille	2026	2027	2028	2029	2030
Boekwaarde 1 januari	115.000	115.000	140.000	140.000	140.000
Aflossing	10.000	10.000	10.000	10.000	10.000
Nieuwe leningen	10.000	35.000	10.000	10.000	10.000

Met de exploitatielasten van de nieuwe leningen is in begroting rekening gehouden.

Schatkistbankieren

Vanaf december 2013, als gevolg van de invoering van de wet HOF, is de gemeente Velsen verplicht om overtollige liquiditeiten uit te zetten bij het rijk (Schatkistbankieren). Indien de gemeente Velsen in totaal meer liquide middelen bezit dan de norm van € 5,39 miljoen (dit is 2% van het begrotingstotaal 2027 van € 269 miljoen ex reservemutaties) dient de gemeente dit bij de schatkist aan te houden. Hiervoor wordt een rente vergoed die gelijk is aan de rente die de Nederlandse staat betaalt op leningen die ze op de markt aangaat. Het drempelbedrag is gedefinieerd als een gemiddeld bedrag per kwartaal, waarbij alleen de positieve saldi meetellen.

Risicobeheer van de financieringsportefeuille

Rente speelt, gezien de omvang van de bedragen, een belangrijke rol in de begroting. Om de risico's van de financieringsportefeuille te beperken is in de wet Fido een 2-tal instrumenten opgenomen, te weten de kasgeldlimiet en de renterisiconorm.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is het bedrag dat de gemeente Velsen maximaal rood mag staan. Van belang is de netto schuld op korte termijn. De hoogte van de kasgeldlimiet wordt bepaald door een vastgesteld percentage (8,5%) van het begrotingstotaal. Dit percentage is vastgesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet Fido, artikel 2, punt 1b).
Het begrotingstotaal per 1 januari 2027 is € 269 miljoen. Dit betekent dat het kasgeldlimiet in 2026 een hoogte heeft van € 22,9 miljoen. De gemiddelde netto vlottende schuld minus de gemiddelde netto vlottende middelen in een kwartaal mag de kasgeldlimiet, in principe, niet overschrijden. Indien de kasgeldlimiet in 3 opeenvolgende kwartalen wordt overschreden dient de toezichthouder (provincie) geïnformeerd te worden. Tot op heden is dit in de gemeente Velsen nog niet voorgekomen en de verwachting is dat dit ook in 2027 niet zal gebeuren.

Renterisiconorm

De renterisiconorm is bedoeld om renterisico's die kunnen ontstaan door grote pieken van de aflossingen binnen de leningenportefeuille van een gemeente in te perken. In de wet Fido staat aangegeven dat de jaarlijkse aflossingen en renteherzieningen binnen de leningenportefeuille niet meer dan 20% van het begrotingstotaal mogen zijn. Bij herfinanciering van een groot deel van de portefeuille binnen 1 jaar wordt immers renterisico gelopen. Daarom is een evenwichtig opgebouwde leningenportefeuille van groot belang. Binnen de leningenportefeuille zijn er geen leningen die voor renteherziening in aanmerking komen.
De opbouw van de leningenportefeuille is in Velsen zodanig evenwichtig dat er in 2027 geen overschrijding van de renterisiconorm zal plaatsvinden.

Tabel: Renterisiconorm

(Bedragen x € 1.000)

Renterisiconorm	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Aflossing langlopende leningen	12.000	12.015	10.015	10.015	10.015	10.015
Door verstrekte leningen, geen renterisico	-651	-128	-124	-122	-120	-118
Renterisico	**11.349**	**11.887**	**9.891**	**9.893**	**9.895**	**9.897**
Begrotingstotaal	270.173	273.957	269.452	265.020	260.740	261.486
Renterisiconorm, 20% begrotingstotaal	54.035	54.791	53.890	53.004	52.148	52.297
Ruimte onder Renterisiconorm	42.686	42.904	43.999	43.111	42.253	42.400
Overschrijding Renterisiconorm	0	0	0	0	0	0

Bij het aantrekken van noodzakelijke financiering wordt nadrukkelijk rekening gehouden met de noodzakelijke spreiding van de leningenportefeuille. Om het renterisico zoveel mogelijk te beperken worden, vanwege de historisch lage rente, leningen aangetrokken met een looptijd van 15 jaar of langer.

Complexe financiële producten

De gemeente Velsen maakt geen gebruik van complexe financiële producten zoals derivaten.

Rente

Renteontwikkeling

De ontwikkelingen op de kapitaalmarkt verdienen blijvende aandacht vanwege de financiële risico's die zij voor onze organisatie met zich mee kunnen brengen. Om die reden monitoren wij de renteontwikkelingen nauwgezet. Aanhoudende mondiale geopolitieke spanningen en conflicten oefenen opwaartse druk uit op de rente. Voor 2027 wordt verwacht dat het renteniveau verder zal stijgen ten opzichte van 2026. Op basis van de huidige marktinzichten lijkt deze opgaande trend zich ook in de jaren daarna voort te zetten. Wij blijven de ontwikkelingen daarom actief volgen en betrekken deze in onze financiële afwegingen en risicobeheersing. In onderstaande tabel is de ontwikkeling van de verwachte rente op lang en kort geld weergegeven.

Tabel: Rente kapitaalmarkt

Omschrijving	2027	2028	2029	2030
Rente Kapitaalmarkt gemiddeld	3,14%	3,24%	3,34%	3,44%
Rente kort lopende financiering gemiddeld	2,22%	2,32%	2,42%	2,52%

Financiering

De financiering van de gemeentelijke investeringen vindt plaats met interne lange financieringsmiddelen, de reserves en voorzieningen, en met extern aangetrokken geldleningen. Als uitgangspunt geldt dat de financieringswijze geen rol mag spelen bij de kostprijsberekening van

gemeentelijke taken. Daarom berekent de gemeente ook rente over de reserves en voorzieningen. Dit gebeurt op basis van het gemiddelde gewogen rentepercentage van de leningenportefeuille.
Aan de grondexploitaties mag alleen nog werkelijk betaalde rente toegerekend worden.

Verstrekte leningen

De gemeente heeft een aantal leningen verstrekt in het kader van het publiek belang. Het grootste deel van het saldo van deze leningen zijn leningen die verstrekt zijn in het kader van de Woningbouw. De gemeente Velsen heeft ook 1 achtergestelde lening. Voor deze lening is een volledige voorziening getroffen.

Toerekening rente

Het Besluit begroting en verantwoording (BBV) schrijft voor dat rente via de taakvelden wordt toegerekend aan de programma's. Door gebruik te maken van een renteomslag wordt de manier van verantwoorden van de rente in de begroting geharmoniseerd.
Op advies van de commissie BBV wordt voor het berekenen van de renteomslag onderstaand model gebruikt. Hiermee geven we inzicht in de rentelasten voor externe financiering, het renteresultaat en de wijze van rentetoerekening.

Tabel: Resultaat taakveld Treasury

(Bedragen x € 1.000)

Rente resultaat taakveld Treasury	Resultaat	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Rentelasten voor korte en lange financiering	**1.550**	**1.389**	**2.322**	**3.091**	**3.291**	**3.599**
-/- Rentebaten voor korte en lange financiering	390	128	124	122	120	118
Totaal door te belasten externe rente	**1.159**	**1.261**	**2.199**	**2.969**	**3.171**	**3.481**
-/- Door berekende rente grondexploitaties	129	132	0	0	0	0
Saldo door te rekenen externe rente	**1.030**	**1.129**	**2.199**	**2.969**	**3.171**	**3.481**
Rente over eigen vermogen	434	671	775	791	822	951
Rente over voorzieningen (gewaardeerd op contante waarde)	0	168	0	0	0	0
Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente	**1.464**	**1.968**	**2.974**	**3.760**	**3.993**	**4.432**
-/- De werkelijk aan taakvelden (programma's inclusief overzicht Overhead) toegerekende rente (renteomslag)	1.570	2.224	2.816	3.285	4.098	4.158
Rente resultaat taakveld treasury	**106**	**256**	**-158**	**-475**	**105**	**-274**

In de Begroting 2027 wordt net als in 2026 voor de toerekening van de rente aan de taakvelden het renteomslagpercentage van 1,5% gehanteerd.

Het BBV schrijft voor dat de gehanteerde omslagrente niet meer dan 0,5% (positief of negatief) mag afwijken van de berekende omslagrente. Conform onderstaande berekening komen we voor 2027 uit op een berekend renteomslag percentage van 1,39%.

Het verschil tussen het reële renteomslag percentage en de voor de begroting 2027 gehanteerde renteomslagpercentage 1,5% is 0,11%. Deze afwijking past binnen de door de BBV gestelde bandbreedtegrens van plus of min 0,5%.

Tabel: Omslagrente

Omschrijving	2026	2027	2028	2029	2030
Berekende rente omslagpecentage	1,06%	1,39%	1,78%	1,91%	2,16%
Rente omslagpecentage begroting	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%	2,00%
Verschil	0,44%	0,11%	0,28%	0,41%	0,16%
Marge	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%	0,50%
Ruimte binnen de marge	0,06%	0,39%	0,22%	0,09%	0,34%

Het renteresultaat 2027 in de treasury ontstaat deels door het verschil in de percentages en deels door de bespaarde rente over het eigen vermogen (geld dat niet geleend hoeft te worden).
We zien meerjarig de omslagrente stijgen. Op basis van de huidige uitgangspunten lijkt in 2030 het omslagrentepercentage om te slaan naar 2%. Dit wordt grotendeels veroorzaakt door de noodzakelijke geldleningen die aangetrokken moeten worden tegen een stijgend rentepercentage zoals eerder gepresenteerd. Het aantrekken van geldleningen is grotendeels afhankelijk van de grotere kapitaalbehoeftige projecten. Voor nu geen alarmerend gegeven maar wel een signaal waar we rekening mee dienen te houden.

Garantstelling

In het verleden zijn regelmatig garantstellingen geweest voor leningen aan derden. Met het oog op de financiële risico's die de gemeente hierbij loopt, wordt terughoudend omgegaan met het honoreren van deze aanvragen. Alleen als het maatschappelijk belang ermee gediend is en er voldoende zekerheden gesteld worden, wordt een garantie verleend. Het risico dat de gemeente loopt bij deze garantstellingen is meegenomen in de berekening van ons weerstandsvermogen.

Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)

De gemeente staat via de WSW garant voor de geldleningen van een aantal woningbouwverenigingen. De laatste jaren is de WSW de nadruk gaan leggen op het controleren van het risico. In de jaarrekening van de WSW is dit als volgt aangeven: wat we doen, doen we goed. Tevens werkt de WSW aan de verdere optimalisering van het primaire proces van het vaststellen van de risicoscore en het borgingsplafond. Met ingang van 1 augustus 2021 is er een nieuwe verdeelsleutel waardoor het risico voor de gemeente op termijn kleiner wordt.
Als achtervanger is de gemeente verplicht om renteloze leningen te verstrekken aan het waarborgfonds als die in liquiditeitsproblemen komt door een te laag fondsvermogen.

Waarborgfonds Eigen Woningbouw (WEW)

De gemeente fungeert als achtervang bij Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW). Het WEW biedt via de Nationale Hypotheek Garantie (NHG) aan de geldgevers zekerheid voor het geval de hypotheekgever niet aan zijn financiële verplichtingen voldoet. Geldgevers kunnen het WEW aanspreken voor de restschuld bij gedwongen verkoop. De achtervangfunctie van de gemeente geldt alleen voor hypotheken die tot 1 januari 2011 zijn afgesloten, daarna is sprake van 100% achtervang van het rijk. Hierdoor neemt de achtervangpositie jaarlijks verder af.

Hypotheken

De hypotheken zijn ontstaan ten tijde van de gemeentegaranties. Jaarlijks krijgt de gemeente Velsen van de hypotheekverstrekkers een overzicht van de nog openstaande hypotheken. Deze hebben een aflopend karakter.

Gewaarborgde leningen

Deze borgstellingen houden een risico in. De grootste borgstelling is de borgstelling van Zeehaven IJmuiden. Deze borg loopt van 31 maart 2018 tot 31 december 2023. In 2018 is de borgstelling verlaagd van € 15 miljoen naar € 9 miljoen. Zeehaven IJmuiden heeft verzocht de borgstelling te verlengen tot 31 december 2028 voor € 5 miljoen, waardoor het risico kleiner wordt.

Bedrijfsvoering

Inleiding

In deze paragraaf laten we zien hoe we onze bedrijfsvoering vormgeven. Bedrijfsvoering gaat over hoe we ons werk organiseren – van mensen en middelen tot processen en systemen – en vormt de basis voor het realiseren van de plannen in deze begroting.

We werken dit uit langs de thema's goed werkgeverschap, de basis op orde, informatie gestuurd werken, onze werkwijze en overige ontwikkelingen. Tot slot geven we inzicht in de ontwikkeling van de formatie en inhuur van derden.

Daarmee geeft deze paragraaf invulling aan het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV), dat voorschrijft dat we inzicht geven in hoe we de organisatie sturen en beheersen en hoe we doelmatig, doeltreffend en rechtmatig werken. Tegelijkertijd voldoen we aan de financiële verordening, waarin de gemeenteraad van Velsen specifiek vraagt om inzicht in de omvang van de formatie, de loonkosten en de inhuur van derden.

Goed werkgeverschap

Goed werkgeverschap betekent méér dan goede arbeidsvoorwaarden: het gaat om het creëren van een werkomgeving waarin mensen zich welkom en gewaardeerd voelen.
Geconstateerd is dat de extra inzet op recruitment ook op de lange termijn noodzakelijk blijft. Voor de noodzakelijke begeleiding van stagiaires en trainees is extra geld gereserveerd. Ook het trainen van medewerkers op het gebied van AI krijgt meer aandacht. Met deze geven we invulling aan onze kernwaarden: Uitnodigend, Transparant, Doeltreffend en Verantwoordelijk.
Zo bouwen we aan een organisatie waar mensen graag werken en het verschil maken.

Organisatieontwikkeling

Dat gaat over inrichting, leiderschap, leren, cultuur/samenwerking, structuur en hoe we werken.
Bij 'Team Velsen' werken we samen als één team. We maken duidelijk wie we willen zijn en hoe we willen samenwerken. We blijven werken aan leiderschap. Leidinggevenden, teams en medewerkers krijgen de kans om te leren, te groeien en zich te ontwikkelen.
We zorgen dat alles goed op elkaar aansluit vanuit HR, communicatie, samenspel en dienstverlening. Ook verbeteren we onze processen en sturen we op duidelijke verantwoordelijkheden en het gebruik van data.
We gebruiken middelen die horen bij goed werkgeverschap. We bieden inspiratie, trainingen en ontwikkelmogelijkheden.

Modernisering huisvesting

De gemeente Velsen werkt sinds 2023 aan een moderner gemeentehuis. We willen een plek maken waar inwoners, bedrijven en organisaties zich welkom voelen. Een plek waar je makkelijk binnenloopt en waar gesprekken plaatsvinden op basis van vertrouwen en openheid.
Daarom passen we het gebouw stap voor stap aan. De 2de verdieping A-vleugel is al aangepast en veel werkplekken zijn omgevormd naar zit/sta werkplekken. Zo zorgen we ervoor dat de medewerkers beter kunnen samenwerken en de inwoners sneller en persoonlijker kunnen helpen.

In 2025 is begonnen met het aanbrengen van akoestische prints en het schilderen van wanden in werkruimten, zodat men een prettigere werkruimte heeft. Hiermee zijn we in 2026 doorgegaan en dit wordt in 2027 ook doorgezet.

De komende tijd wordt nagedacht over hoe het gemeentehuis nog meer kan aansluiten op de behoefte van de inwoners, zodat we onze dienstverlening nog meer kunnen verbeteren, waarbij onze kernwaarden nog meer tot uiting kunnen worden gebracht.
Daarnaast werken we aan verduurzaming van het gemeentehuis.

Basis op orde

Voor financiën, HR, informatievoorziening, juridische zaken en facilitaire ondersteuning werken we transparant en volgens heldere kaders. In 2027 gaan we hiermee verder door oudere kader stellende nota's te actualiseren. Ook wordt er gewerkt om de data beter te ontsluiten voor managers en medewerkers om zodoende meer grip te krijgen op de sturing en eerder in de processen een signaalfunctie in te bouwen. Voor 2027 is de uitdaging dat we dit integraal doen vanuit bedrijfsvoering en in samenwerking met de vakinhoudelijke teams.

Informatiebeveiliging

De digitale weerbaarheid van gemeente Velsen blijft in 2027 een belangrijke voorwaarde voor betrouwbare dienstverlening aan inwoners, ondernemers en maatschappelijke partners. De afhankelijkheid van digitale systemen, gegevensuitwisseling en ketensamenwerking neemt verder toe. Daarmee groeit ook de impact van cyberincidenten, datalekken of uitval van systemen op de continuïteit van de gemeentelijke dienstverlening.

In 2027 staat de verdere implementatie en borging van de Cyberbeveiligingswet centraal. Deze wet is de Nederlandse uitwerking van de Europese NIS2-richtlijn en stelt hogere eisen aan organisaties in kritieke sectoren, waaronder eisen op het gebied van risicobeheersing, incidentmelding, registratie en bestuurlijke verantwoordelijkheid. Het Nationaal Cyber Security Centrum geeft aan dat de Cbw naar verwachting rond 1 juli 2026 in werking treedt en dat organisaties vanaf de inwerkingtreding aan de verplichtingen moeten voldoen.

Voor gemeente Velsen betekent dit dat informatiebeveiliging steeds nadrukkelijker onderdeel wordt van de reguliere bedrijfsvoering, sturing en verantwoording. In 2027 ligt de nadruk op het aantoonbaar beheersen van risico’s, het verder versterken van detectie- en responsprocessen, het oefenen met incidenten en crisisbeheersing, en het vergroten van bewustzijn en eigenaarschap bij medewerkers, management en bestuur.

Daarbij sluit Velsen aan bij landelijke ontwikkelingen en ondersteuning vanuit het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Informatiebeveiligingsdienst. De IBD benadrukt dat een zorgvuldige en tijdige voorbereiding op de Cyberbeveiligingswet en het BIO2-normenkader gerichte aandacht vraagt van gemeenten. Ook de rijksoverheid roept organisaties op zich voor te bereiden op de inwerkingtreding van de wet en onderliggende regelgeving.

Daarnaast werkt gemeente Velsen verder toe naar toepassing van de BIO2 als nieuw normenkader voor informatiebeveiliging binnen de overheid. Hiermee wordt de risicogerichte aanpak versterkt en

ontstaat meer samenhang tussen beleid, uitvoering, monitoring en verantwoording. Door informatiebeveiliging structureel te borgen in processen, projecten, leveranciersmanagement en besluitvorming blijft Velsen in staat om haar publieke taken veilig, betrouwbaar en toekomstbestendig uit te voeren.

Privacy wetgeving

Sinds 2018 geldt de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Voor de gemeente Velsen is sinds 2019 ook de Wet Politiegegevens (WPG) van toepassing. De gemeente werkt sindsdien aan het verbeteren van de bescherming van persoonsgegevens. In de komende jaren blijft privacy een belangrijk onderwerp binnen de organisatie. Het is belangrijk dat iedereen in de gemeente zich bewust is van het veilig omgaan met informatie. Daarom gaat de interne campagne over privacy en informatiebeveiliging ook dit jaar door. Het voldoen aan privacyregels is een proces dat steeds doorgaat. Er wordt blijvend gewerkt aan een duurzaam proces voor de actualisering van het register van gegevensverwerkingen. Dit register helpt om te zien welke gegevensverwerkingen risico's met zich meebrengen en of deze volgens de regels gebeuren. Voor verwerkingen met een hoog risico worden extra controles gedaan. Dit heet een Data Protection Impact Assessment (DPIA). Hiermee kijkt de gemeente goed naar de risico's en bedenkt passende maatregelen. Ook in 2027 blijft de gemeente aandacht geven aan privacy by design. Dit betekent dat producten en diensten standaard privacy-vriendelijk moeten zijn. Bijvoorbeeld bij het inkopen van software of het starten van nieuwe samenwerkingen. Tot slot blijft de gemeente werken aan het opnemen van privacy in alle (werk)processen. Zo wordt de privacy van de inwoners zo goed mogelijk beschermd. Dit doen we onder andere met privacy management en de PDCA cyclus (Plan, Do, Check, Act).

Circulair inkopen

Het Rijk streeft naar een volledig circulaire economie in 2050. Velsen en de andere gemeenten in de Metropoolregio Amsterdam (MRA) hebben als doel om in 2025 50% circulair in te kopen en dit geleidelijk uit te breiden tot 100% in 2030. Op dit moment is er nog onvoldoende inzicht om aan te kunnen geven of de gestelde 50% circulariteit is behaald, hier wordt aan gewerkt.
In toenemende mate worden er in de aanbestedingstrajecten van gemeente Velsen eisen gesteld m.b.t. circulariteit . Daarnaast is er in 2024 onderzoek gedaan naar de emissies van aannemers en leveranciers van gemeente Velsen, dit zijn de zogenaamde scope 3 emissies. Op basis hiervan zijn er kansen gesignaleerd om het materiaalgebruik, en daarbij behorende emissies, te reduceren door o.a. circulair in te kopen. Deze kansen worden verzilverd wanneer kansrijke aanbestedingen zich voordoen. Duurzaamheid en circulariteit zijn aandachtspunten voor alle medewerkers in de organisatie die zich bezighouden met inkoop. Circulair inkopen is daarom opgenomen in het nieuwe inkoopbeleid en is daarnaast een prominent onderdeel van het Actieplan Maatschappelijk Verantwoord Opdrachtgeven en Inkopen (MVOI) 2022-2025. Dit Manifest MVOI zou oorspronkelijk aflopen per 31 december 2025. Uit een recente evaluatie van het Nationaal Plan MVI 2021-2025 blijkt dat het Manifest een waardevol instrument is om bij te dragen aan onze maatschappelijke opgaven. Bovendien is vanuit veel manifestpartijen gepleit voor een verlenging. Dit vanwege de duur van het proces dat nodig is voor het betrekken van de organisatie, het opstellen van het actieplan MVOI, het verkrijgen van bestuurlijk akkoord en vervolgens de implementatie van het actieplan. Dit is aanleiding geweest om de looptijd van het Manifest met 5 jaar te verlengen, tot 2030.

Vernieuwing ICT-omgeving

We beheren onze ICT-contracten en systemen steeds beter. Daardoor weten we eerder wanneer een contract afloopt en wanneer we een nieuwe aanbesteding moeten doen. Zo kunnen we op tijd een

goed plan maken voor het vervangen van applicaties, waar het contract de komende jaren voor afloopt.
In de komende maanden starten we ook het project voor de nieuwe aanbesteding van onze IT-Outsourcing partner OGD. Dit contract loopt af in januari 2028.
De stijgende licentiekosten blijven aandacht vragen en hier moeten we goed op sturen. Overbodig geworden software bouwen we beheerst af, of migreren we naar modernere oplossingen. We investeren in een modern en innovatief landschap, maar blijven ook de slimme volger, zoals neergelegd in onze Informatievisie.
Door vernieuwing beter te plannen, en onze kosten scherp in de gaten te houden, voorkomen we overschrijdingen en blijven we steeds rechtmatig.

Informatiegestuurd werken

Velsen zet in op informatiegestuurd werken: het structureel benutten van informatie en inzichten in beleid, uitvoering en besluitvorming. Dit is nodig om goed te sturen en keuzes te onderbouwen, juist nu vraagstukken complexer worden en technologische mogelijkheden toenemen.
Onze ambitie is om informatiegestuurd werken uit te laten groeien tot een vaste werkwijze in de organisatie. Dit doen we door jaarlijks twee pilots te draaien.
Via deze pilots investeren we in zowel de informatievoorziening (zoals data en dashboards voor sturing) als in randvoorwaarden zoals vaardigheden van medewerkers, duidelijke rollen en eigenaarschap. De lessen die we hierbij opdoen gebruiken we om onze aanpak verder te ontwikkelen en op te schalen.
Begin 2027 bepalen we welke twee pilots dat jaar worden uitgevoerd. Ook starten we in 2027 met het inrichten van een externe data-ethische commissie voor zorgvuldig en verantwoord informatiegebruik.

Artificial Intelligence

De vraag is niet langer of Artificial Intelligence een plek krijgt in het werk, maar welke publieke waarde ermee wordt nagestreefd, bij welk toepassingen dat past, welke risico’s acceptabel zijn en welke keuzes en prioriteiten daarbij horen. De AI verordening (AI Act) vraagt om een risicogestuurde aanpak en aantoonbare borging.
Velsen heeft inmiddels de Gemeentelijke uitgangspunten voor gebruik van AI vastgesteld.
Daarin beschrijft de gemeente hoe AI op een verantwoorde, mensgerichte en toekomstbestendige manier kan worden toegepast. Het biedt richting voor het gebruik van AI binnen de organisatie en vormt een stevig fundament om veilig te experimenteren en stap voor stap ervaring op te bouwen.
Deze aanpak sluit aan op de koers uit Visie op Velsen 2050: betere dienstverlening en sturing met oog voor de menselijke maat.

Werkwijze

Projectmatig werken
Projectmatig werken is binnen Velsen een belangrijke methode om maatschappelijke opgaven doelgericht en gestructureerd te realiseren. Sinds de gemeentebrede implementatie in 2025 wordt deze werkwijze breed toegepast in de organisatie. In 2027 ligt de focus op verdere verfijning en borging, met aandacht voor kwaliteit, eenduidigheid en samenhang, binnen de bestaande budgettaire kaders.

Bedrijfscontinuïteit

De gemeente is op grond van de net aangenomen Cyberbeveiligingswet en de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) verplicht om de beschikbaarheid, integriteit en vertrouwelijkheid

van informatie en dienstverlening te borgen. Onderdeel hiervan is het aantoonbaar ingericht hebben van bedrijfscontinuïteitsbeheer (BCM).
Op dit moment is BCM binnen de organisatie nog onvoldoende ingericht om aan deze wettelijke verplichting te voldoen. Hierdoor is onvoldoende geborgd dat kritieke processen bij verstoringen (zoals cyberincidenten, systeemuitval of calamiteiten) kunnen worden voortgezet. Het niet voldoen aan deze verplichting brengt directe risico's met zich mee op:
• uitval van gemeentelijke dienstverlening
• niet-naleving van wet- en regelgeving
• bestuurlijke en juridische aansprakelijkheid
Om aan de wettelijke zorgplicht te voldoen is het noodzakelijk om BCM structureel te implementeren en te borgen binnen de organisatie. In 2026 is gestart met het inrichten van BCM voor de meest kritieke processen, onder begeleiding van een extern gespecialiseerd bureau. Dit was noodzakelijk om op korte termijn te voldoen aan de minimale BIO-eisen. Na dit traject is structurele borging vereist in de vorm van een BCM-coördinator en organisatiebrede implementatie (waaronder het opstellen, testen en onderhouden van continuïteitsplannen en het opleiden van medewerkers). Hiermee wordt blijvend voldaan aan de wettelijke verplichting.

In de loop van 2027 gaan we evalueren hoeveel geld er structureel nodig is om deze wettelijke taak te blijven voortzetten.

Overig

De nieuwe Archiefwet

De Archiefwet 2021 is een nieuwe wet die de oude Archiefwet van 1995 vervangt. Deze nieuwe wet is specifiek gericht op de digitale realiteit. De nieuwe archiefwet is in mei 2026 aangenomen en gaat per 1 januari 2027 van kracht.
Een van de belangrijkste veranderingen in de nieuwe archiefwet ten opzichte van de oude wet uit 1995 is dat de termijn voor het overbrengen van permanent te bewaren informatie wordt verkort van 20 naar 10 jaar. Deze termijn geldt voor informatie die is ontstaan na de invoering van de nieuwe archiefwet en geldt niet met terugwerkende kracht.
Daarnaast moeten overheden digitale informatie direct vanaf het moment van ontstaan duurzaam en veilig opslaan. Archiveren wordt daarmee een integraal onderdeel van onze dagelijkse werkzaamheden en systemen.
Om aan de eisen van de (nieuwe) archiefwet te voldoen, moeten we ons continu blijven inspannen voor een goede digitale informatiehuishouding, onder meer door het vergroten van bewustwording over dit onderwerp binnen de organisatie.

Smart City
Smart City verwijst naar een cluster van ontwikkelingen, waaronder datagedreven werken, slimme technologieën, gebruik van sensoren, 3D-technologie, AI-toepassingen en slimme vormen van samenwerking met andere gemeenten en partijen. Het begrip staat daarmee voor de manier waarop gemeenten gezamenlijk vormgeven aan de voortdurende digitale transformatie van onze leefomgeving.

Smart City is geen doel op zichzelf, maar een verzamelnaam binnen de digitale transformatie die we samen doormaken en die we samen vormgeven. Nieuwe en slimme technologieën worden alleen ingezet als deze aantoonbaar bijdragen aan maatschappelijke opgaven en vooraf kan worden beoordeeld of de baten opwegen tegen de kosten, of er voldoende draagvlak aanwezig is, en de meerwaarde ervan kan worden onderbouwd.

Rechtmatigheid

Het college geeft bij de begroting inzicht in de opvolging van de rechtmatigheidsbeheersmaatregelen die aangegeven zijn bij de jaarrekening 2025.

Maatregel 1: Vanaf 2026 wordt door concerncontrol proactief gecontroleerd op hoge uitgaven waaraan geen toereikend contract ten grondslag aan ligt. Status: De controle wordt in het derde kwartaal van 2026 uitgevoerd.
Maatregel 2: Er wordt gewerkt aan een systeem waarmee contractbeheer nog beter kan worden uitgevoerd. Status: Contractbeheer wordt ondergebracht in het zaaksysteem Djuma.
Maatregel 3: We wijzigen de Subsidieverordening. Status: De gewijzigde Subsidieverordening is op 28 mei 2026 vastgesteld door de raad.
Maatregel 4: We roepen een nieuwe functie in het leven: een adviseur subsidies. Status: De functie adviseur subsidies is per 1 april 2026 ingevuld.
Maatregel 5: We werken aan een subsidieregister. Status: Het bestaande subsidieregister actualiseren we in het derde kwartaal van 2026, zodat deze voldoet aan de rechtmatigheidsvereisten.
Maatregel 6: We stroomlijnen het subsidieproces in ons zaaksysteem Djuma. Status: Hier wordt aan gewerkt, met het doel om dit in 2026 af te ronden.

Ontwikkelingen formatie

Beschikbare formatie
De formatie van de gemeente Velsen is de afgelopen jaren uitgebreid. De uitbreiding hangt onder andere samen met ontwikkelingen op het gebied van klimaat en duurzaamheid, het sociaal domein en beheer en onderhoud. daarnaast is in de Voorjaarsnota extra formatie opgenomen voor Bibob en het handhaven van het Digitaal Opkopers Register (DOR).
De toegestane formatie bedraagt in 2026 536 fte. Voor 2027 wordt uitgegaan van een gelijkblijvende formatie van 536 fte. Ondanks de groei van de formatie heeft gemeente Velsen, uitgedrukt in fte per 1.000 inwoners, nog steeds minder formatie dan gemeenten van vergelijkbare omvang en het landelijk gemiddelde.

Tabel: Formatie en loonkosten

Bedragen x € 1.000

	Toegestane formatie		Loonkosten	
	2026	2027	2026	2027
Formatie	536	536	52.762	54.978
Inhuur budget	n.v.t.	n.v.t.	931	970

Tabel: Vergelijking met referentiegemeenten

Fte per 1.000 inwoners	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Velsen	7	7,1	7,1	7,4	7,1	7,8	7,8
Gemeente 50.000-100.000 inwoners	7,9	8,2	8,5	9	9,1	9,2	9,3
Gemeente Nederland gemiddeld	8,9	9,1	9,7	10,2	10,4	10,5	10,6

Loonkosten 2026 is incl CAO stijging

Loonkosten

Stijging loonkosten

De huidige CAO-gemeenten loopt tot 1 april 2027. In de Voorjaarsnota is voor de loonontwikkeling 4,2% opgenomen. Dit percentage is gebaseerd op de loonvoet sector overheid zoals opgenomen in het Centraal Economisch Plan (CEP). Eind 2026 wordt gestart met de onderhandelingen voor een nieuwe CAO.

Pensioen

Per 1 januari 2027 gaat ook het ABP over naar het nieuwe pensioenstelsel.
Het ABP-bestuur kijkt naar de premie voor het pensioen op de lange termijn. De verwachte opbrengsten zullen geleidelijk stijgen. De dekkingsgraad van de pensioenen was in juni 2026 121% over de laatste 12 maanden. De verwachting is dat de premie voor het pensioen in 2027 niet zal stijgen. We weten nog niet wat de gevolgen van de nieuwe pensioenwetgeving zijn voor de premie. Het definitieve besluit over de premie voor 2027 wordt eind november door het ABP genomen.

Verbonden partijen

Inleiding

De gemeente kent verschillende samenwerkingsverbanden. Een aantal daarvan is te scharen onder het begrip “verbonden partijen”. Dit zijn partijen waarmee de gemeente een bestuurlijke relatie en een financieel belang heeft. Onder een financieel belang wordt verstaan dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld, waarover de gemeente risico draagt in geval van faillissement van de verbonden partij en / of financiële problemen bij de verbonden partij kunnen verhaald worden bij de gemeente. Onder een bestuurlijke relatie wordt in dit verband verstaan dat namens de gemeente een zetel in het bestuur van de betreffende partij wordt ingenomen of het hebben van stemrecht. Het eventueel aanwezige risico van een verbonden partij is opgenomen in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.
Partijen waarmee slechts een bestuurlijk belang gediend is en waarbij geen juridisch afdwingbare financiële verplichtingen aanwezig zijn, maken onderdeel uit van de beleidsuitvoering van een programma. Wat betreft de activiteiten van deze partijen verwijzen wij kortheidshalve jaar de jaarplannen die deze partijen de gemeente voorleggen.

Op grond van art. 15 Bbv bevat de paragraaf verbonden partijen tenminste:
A. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
B. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
1. Gemeenschappelijke regelingen.
2. Vennootschappen en coöperaties.
3. Stichtingen en verenigingen, en
4. Overige verbonden partijen.

In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen (verkorte versie):

- De wijze waarop de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang ermee gediend word; het belang aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar.
- Informatie over vermogen en resultaat.
- Eventuele risico’s waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.

Overzicht verbonden partijen

Gemeenschappelijke regelingen

Recreatieschap Spaarnwoude

04	Gemeenschappelijke regeling
Algemeen	
Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.spaarnwoude.nl;
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Provincie Noord-Holland, gemeente Amsterdam, gemeente Haarlem, gemeente Haarlemmermeer en gemeente Velsen

Bestuurlijk	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder N. Korf

Behartigd openbaar belang	Deze regeling heeft ten doel het binnen een vastgesteld gebied: 1. Bevorderen van een evenwichtige ontwikkeling van de openluchtrecreatie. 2. Het tot stand brengen en bewaren van een evenwichtig natuurlijk milieu. 3. Het tot stand brengen en onderhouden van een landschap, dat is afgestemd op het onder 1 en 2 geformuleerde.
Visie op de verbonden partij	Meewerken aan het bereiken van bovengenoemde doelstelling.
Beleidsvoornemens 2027-2030	• Schone, hele, veilige en bruikbare recreatieve gebieden die tevens aantrekkelijk zijn door de ligging in de natuur • Voorzien in de groeiende behoefte aan openluchtrecreatie en natuur en daarmee versterken van het woon- en werkklimaat in de groeiende omliggende steden • Een evenwichtige balans openluchtrecreatie en commerciële vormen van recreatie • Het ontwikkelen van een duurzaam stad - land netwerk met: - goed bereikbare, herkenbaar en vindbare ontvangstgebieden aan de stedelijke randen én in het gebied waar voorzien wordt in alle behoeften van de recreant - rustieker gebieden waar het landschap, de natuur en de cultuurhistorie prevaleren - die onderling (vooral voor langzaam verkeer) verbonden zijn
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Velsen heeft samen met de andere participerende gemeenten en de provincie op zich genomen om de doelstelling zoals hierboven genoemd binnen de Gemeenschappelijke Regeling te realiseren.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang	5,43%				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	14.084	NB	NB	NB	
Vreemd vermogen	4.911	NB	NB	NB	
Resultaat	-/- 397	0	0	0	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	372	394	417	441	

Toelichting financiële gegevens	De programmabegroting 2026 is een voorzichtige begroting, mede gezien de financiële positie van provincie en gemeenten in dit zogeheten ‘ravijnjaar’. Spaarnwoude bouwt voort aan het uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park 2040 met ambitieniveau basis. Dit houdt in dat het programma wordt gefinancierd uit eigen middelen, een toename van verwachte erfpachtbaten, subsidies en incidentele bijdragen zoals de Regiodeal. De belangrijkste punten voor de Programmabegroting 2026 zijn: 1. Toekenning Regiodeal MRA-West ‘Beter in Balans’. Hiervoor is in totaal € 20 miljoen toegekend aan de regiopartners, waarvan circa 3 miljoen aan Spaarnwoude Park. Met gelden van de Regiodeal worden investeringen gedaan in het ‘basis’ uitvoeringsprogramma Spaarnwoude Park. 2. Lagere geraamde inkomsten van evenementen. 3. Lagere geraamde inkomsten uit vastgoedontwikkelingen (o.a. hotels). 4. Lagere inkomsten uit rente door lagere rentestanden 5. Lagere erfpachtinkomsten in verband met lagere verwachte indexatie ten opzichte van kosten 6. Het samenvoegen van de deelbegrotingen SPW en SGP, waarbij de huidige verdeelsleutel (geconsolideerd) blijft gehandhaafd, om te komen tot een duidelijke en eenduidige begrotingsstructuur.
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Belangrijke risico's voor Spaarnwoude zijn: • Milieuvervuiling (vervuilde grond/ bodemsanering) • Verminderde inkomsten (faillissement, afgelasten evenement, tegenvallend bezoek) • Overmacht door Klimaatverandering (langdurige droogte, piekbuien, hogere temperaturen en verzilting) • Continuïteit dienstverlening: uitvoeringsorganisatie Indien risico's voor de bedrijfsvoering, de organisatie of het recreatieschap optreden, wordt daarover gerapporteerd. Indien het risico vermeldenswaardig is qua impact en gevolg wordt daarover via de gebruikelijke P&C-cyclus, via een bestuursvoorstel of mededeling, of direct via de betrokken verantwoordelijke gemeld. Het berekende weerstandsvermogen bedraagt op 31-12-2024 € 1.062.500. Van de reserves (het eigen vermogen) is € 1.050.000 aangemerkt als direct beschikbare incidentele weerstandscapaciteit.

Omgevingsdienst IJmond

06	Gemeenschappelijke regeling
Algemeen	
Vestigingsplaats	Beverwijk
Website	www.odijmond.nl
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Heemskerk, Uitgeest, Velsen, Bloemendaal, Haarlem, Beemster, Purmerend, Bloemendaal, Edam-Volendam, Heemstede, Landsmeer, Oostzaan, Waterland, Wormerland, Zandvoort en de provincie Noord-Holland.

Bestuurlijk	
Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder S. Smeets
Behartigd openbaar belang	Deze gemeenschappelijke regeling heeft tot doel het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit. Het gaat concreet om de zorg voor milieu, bodem, lucht, water(systemen), bouwwerken, infrastructuur, landschappen en natuur in ruime zin, In samenspel met andere beleidsterreinen van de deelnemers wordt vormgegeven aan duurzame ontwikkeling.
Visie op de verbonden partij	De Omgevingsdienst IJmond draagt bij aan het realiseren van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving. Velsen heeft de volgende taken bij de Omgevingsdienst belegd om een veilige en gezonde leefomgeving te realiseren: 1. Vergunningverlening, toezicht en handhaving milieu 2. (integrale) Beleidsadvisering op het gebied van een veilige en gezonde leefomgeving 3. Milieuadvisering bij ruimtelijke projecten 4. Coördinatie en uitvoering van specifieke programma's en projecten op het gebied van duurzaamheid, de energietransitie en schone lucht. In 2023 stelde het bestuur van Omgevingsdienst IJmond het Plan van Aanpak Toekomstbestendig ODIJmond op. Met dit Plan van Aanpak beschrijft het bestuur op welke wijze de organisatie toewerkt naar enerzijds een toekomstbestendige organisatie en anderzijds de landelijke robuustheidseisen waaraan omgevingsdiensten moeten voldoen op 1 april 2026. Onderdeel van dit plan is het actualiseren van de governance, waaronder het aanpassen van de Gemeenschappelijke Regeling en het herijken van de financieringsstructuur per 1 januari 2027. De raad en het college nemen daarover het besluit in 2026. In 2026 komt er ook duidelijkheid over de toekomst van de Omgevingsdienst in het licht van de kwaliteitseisen van het Interbestuurlijk Programma VTH milieu. Tegelijkertijd werkt de Omgevingsdienst samen met haar deelnemers verschillende toekomstscenario's verder uit.
Beleidsvoornemens 2027-2030	
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De gemeente is verplicht de uitvoering van het in de Omgevingswet benoemde basistakenpakket Omgevingsdiensten aan de Omgevingsdienst uit te besteden. Voor de overige taken is sprake van vrijwillige deelname aan de gemeenschappelijke regeling. Dat laatste betekent echter niet, dat aanpassen van het takenpakket van de ODIJmond (vrijwillige deelname) zonder gevolgen is. Dat vraagt te allen tijde om een zorgvuldig en gezamenlijk proces.

Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Op dit moment is geen sprake van concrete wensen over (gedeeltelijke) uittreding uit de gemeenschappelijke regeling. Naar aanleiding van onderzoek naar de toekomst van de Omgevingsdienst dat in december 2025 wordt afgerond, zal blijken hoe de samenwerking wordt voortgezet. De raad neemt daarover het besluit.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	De ODIJmond kent een eigen planning- en control cyclus die niet helemaal gelijkloopt met de begrotingscyclus van de gemeente. Via de uitvoering van de Wgr+ wordt in verbetering van de aansluiting voorzien. De vaststelling van het Uitvoeringsprogramma vindt nu plaats voorafgaand aan of in de eerste maanden van het jaar waarop het betrekking heeft. Voor specifieke uitvoeringsprogramma's geldt dat ook tussentijds verslag wordt gedaan. Aanvullende informatie over de Omgevingsdienst IJmond staat op de website van de Omgevingsdienst. In het kader van het programma ‘toekomstbestendig ODIJmond’ heeft de Omgevingsdienst recent haar planning en control informatievoorziening verbeterd en werkt zij eraan deze verder te verbeteren. Daarnaast houdt ze de raad doormiddel van sessies en collegeberichten op de hoogte van de voortgang van het programma en vraagt ze haar om input. We blijven ook in 2026 actief inzetten op verbetering van de toegankelijkheid van de informatie. Door bij de advisering duidelijk te maken wat het doel is, hoe het in de cyclus past, en wat de rol van de raad is en wat de gevolgen zijn specifiek voor Velsen.

Financieel

(Wijziging) belang	Dit is 35,14%.				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	612	NB	NB	NB	
Vreemd vermogen	8.426	NB	NB	NB	
Resultaat	0	0	0	0	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	2.450 (incl. incidentele bijdrage van 144)	2.364	2.423	2.484	
Toelichting financiële gegevens	Alle bedragen zijn gebaseerd op de Begroting 2026 van de Omgevingsdienst, alleen de cijfers 2024 komen voort uit de jaarrekening 2024. De ODIJmond heeft ervoor gekozen om via een begrotingswijziging 2025 en begroting 2026 incidenteel extra middelen voor op te vragen. In het proces dat is gestart wordt de Gemeenschappelijke Regeling en de financieringsstructuur geactualiseerd om de balans te kunnen herstellen tussen de opdracht en financiële middelen die daarvoor worden ontvangen. De incidentele middelen zijn daarmee ter overbrugging en noodzakelijk om de uitvoering de taken in 2026 op een gelijkwaardig niveau uit te voeren en tegelijkertijd een solide overgang naar structurele oplossingen vanaf 2027 mogelijk te maken.				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Naar aanleiding van de financiële uitdagingen is er aan de ODIJmond gevraagd diverse scenario's uit te werken waarbij rekening gehouden wordt met een lagere gemeentelijke bijdrage met ingang van het bergotingsjaar 2026. Dit verzoek is op hetzelfde moment gekomen dat de ODIJmond in een proces zit om de organisatie enerzijds operationeel en financieel in control te brengen en anderzijds stappen te zetten om de organisatie toekomstbestendig te maken, waarbij ook oog gehouden moet worden voor de landelijke criteria waaraan omgevingsdiensten per 1 april 2026 dienen te voldoen.				

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Op basis van de onderkende risico’s is het benodigde weerstandsvermogen gesteld op € 467.360. Eind 2021 is het weerstandsvermogen op het gewenste peil gebracht. Tegelijkertijd is de wereld van de Omgevingsdienst in beweging. In opdracht van het rijk wordt op dit moment gewerkt aan de verbetering van het VTH-stelsel milieu. Voldoen aan de landelijke criteria betekent dat een dienst in staat is de opgedragen taken zo uit te voeren dat ze bijdragen aan de kwaliteit van de leefomgeving (bescherming bewoners), het voorkomen van (vermijdbare) milieuschade en het aanpakken van de (milieu)problemen. In 2025 voldeden slechts 2 van de 28 omgevingsdiensten aan de criteria. In de huidige situatie voldoet ODIJmond als kleine dienst aan meerdere eisen niet. In het ODIJmond plan van aanpak dat het bestuur opstelde, spreekt zij de ambitie uit om te komen tot een toekomstbestendige organisatie en worden noodzakelijke stappen beschreven. Dat is een risico voor de gemeente, omdat de ODIJmond op dit moment het laagste basisuurtarief in Nederland heeft en er in de toekomst een hoger tarief gehanteerd zal gaan worden.

ReinUnie

08	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Heemskerk
Website	Geen
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Heemskerk en Velsen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder B. Koppes
Behartigd openbaar belang	De ReinUnie heeft tot doel de gemeenschappelijke belangen van de deelnemers te behartigen die verband houden met de (ver)koop en verhuur van opstallen voor de afvalinzameling met NV HVC.
Visie op de verbonden partij	Het beheren en naleven van de huur-, financieringsovereenkomsten zijn de activiteiten van de gemeenschappelijke regeling.
Beleidsvoornemens 2027-2030	De activiteiten en beleidsvoornemens van de Reinunie liggen in het verlengde van de doelstelling met betrekking tot afvalverwijdering van de gemeente Velsen. Er zijn senario's onderzocht voor het opheffen van de GR ReinUnie. Het bestuur heeft gekozen voor het verder onderzoeken van het scenario om het onroerend goed van locatie Velsen ver te dragen aan gemeente Velsen per streefdatum 1/1/2028.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	In de regeling is opgenomen dat gemeenten dit in onderlinge overeenstemming regelen. Dat zal gaan om de financiële gevolgen.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Door de gemeenteraad vooraf te informeren over de verschillende onderwerpen die spelen.

Financieel

(Wijziging) belang	47%

Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	2	2	2	NB	
Vreemd vermogen	1715	1417	1099	NB	
Resultaat	0	0	0	NB	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	9	9	9	NB	

Toelichting financiële gegevens	In de DB-vergaderingen van februari en september 2024 is de situatie omtrent de scenario's voor het opheffen van de GR ReinUnie besproken. De scenario's zijn onderzocht door een extern bureau (KokxDeVoogd). Het bestuur heeft gekozen voor het verder onderzoeken van het scenario om het onroerend goed van locatie Velsen over te dragen aan gemeente Velsen per streefdatum 1/1/2028. Gedurende 2024 zijn verschillende gesprekken geweest met betrokken partijen om dit scenario verder concreet te maken. In 2025 zal een definitief plan beschikbaar zijn en ter besluitvorming worden aangeboden aan de colleges.
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Per 1 Januari 2024 was de Algemene reserve € 2.486. Per 31 december bedraagt de Algemene reserve € 3.460. ReinUnie heeft dus een bescheiden Algemene reserve. Eventuele tegenvallers die niet door de Algemene reserve kunnen worden opgevangen, worden door de deelnemers opgevangen middels een grotere bijdrage in het volgende boekjaar. Op grond van de gemeenschappelijke regeling ReinUnie is er geen voorschrift over de minimale of maximale Algemene reserve.

Centraal Nautisch Beheer

10	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Amsterdam
Website	www.portofamsterdam.com
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Amsterdam, Beverwijk, Velsen en Zaanstad en voorts private havenbeheerders Zeehaven IJmuiden en Tata Steel IJmuiden

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Het bestuur van het CNB bestaat uit de havenwethouders van de vier betrokken gemeenten. Wethouder B. Koppes vertegenwoordigt de Gemeente Velsen in het bestuur. De voorzitter is de Wethouder Haven van de gemeente Amsterdam. Daarnaast beschikt het CNB over een adviesraad met vertegenwoordigers van Rijkswaterstaat, Zeehaven IJmuiden NV en Tata Steel.
Behartigd openbaar belang	Bevordering van een vlotte, veilige en milieuverantwoorde afwikkeling van het scheepvaartverkeer in Velsen en het Noordzeekanaalgebied. De uitvoering van deze taak heeft het CNB Noordzeekanaalgebied belegd bij Divisie Havenmeester (DHM) van Port of Amsterdam (PoA).
Visie op de verbonden partij	Intensieve samenwerking komt ten goede aan de veiligheid op het Noordzeekanaal en verminderd de administratieve lasten van de ondernemers.
Beleidsvoornemens 2027-2030	Divisie Haven Meester werkt vanuit de Visie Havenmeester 2030. Om tijdig in te spelen op toekomstige ontwikkelingen, zijn in deze visie ambities vastgesteld voor een veilig, vlot, duurzaam en digitaal scheepvaartproces. De ambities zijn vertaald in 4 programma's: 1. Bereikbare Haven: Het op orde houden van de toegang tot het Noordzeekanaalgebied, de vaarweg en de havenbekkens. Speerpunten zijn de verziltingsopgave, het groot onderhoud van het Noordzeekanaal, de tunneldekking van de beide Velsertunnels en het verwijderen van de restanten van de Velserspoortunnel. 2. Veilige Haven: DHM werkt met de Nautische veiligheidssystematiek, een data- en risicogestuurde werkwijze volgens een plan-do-check- act cyclus. 3. Schone Scheepvaart: het faciliteren en stimuleren van duurzame-scheepsbrandstoffen, het stimuleren van technologieën, zoals walstroom, die bijdragen aan verduurzaming van de haven, het optimaliseren van scheepsbezoeken door toelatingsbeleid en het verbeteren van processen en de (digitale) infrastructuur. Data-gedreven Havenmeester: DHM zet in op de doorontwikkeling van het Haven Management Informatie Systeem en de automatische beoordeling van scheepvaartmeldingen, zodat er steeds efficiënter en meer risico-gestuurd wordt gewerkt.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De gemeente neemt vanaf 1994 op verzoek van rijk en Amsterdam en met het oog op het gezamenlijke doel deel in de Gemeenschappelijke Regeling.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Eventuele uittreding is uit bestuurlijk oogpunt bedenkelijk, omdat CNB een gemeenschappelijk regionaal doel dient.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Dat kan eventueel door (naast begroting en jaarrekening) voorafgaande aan belangrijke of strategische besluitvorming, een informatieve sessie te organiseren.

Financieel

(Wijziging) belang	Geen financieel belang.				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	NB	NB	NB		
Vreemd vermogen	NB	NB	NB		
Resultaat	NB	NB	NB		
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting financiële gegevens	De uitvoering van de taken van het CNB vallen organisatorisch binnen de organisatie van Haven Amsterdam in een aparte divisie havenmeester (DHM). De opzet van de gemeenschappelijke regeling is zo dat het exploitatieresultaat gedragen wordt door het Havenbedrijf Amsterdam. Wij beschikken niet over de begroting van CNB.				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Niet van toepassing.

IJmond Werkt!

11	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Beverwijk
Website	www.ijmondwerkt.com
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeente Beverwijk, gemeente Heemskerk en gemeente Velsen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder S. Smeets en Wethouder G. Nijemanting
Behartigd openbaar belang	IJmond Werkt! is de gezamenlijke uitvoeringsorganisatie van de 3 IJmondgemeenten die uitvoering geeft aan de re-integratietaken in het kader van de participatie voor mensen, met of zonder arbeidsbeperking. Daarnaast is IJmond Werkt! verantwoordelijk voor de re-integratie taken van de Wsw doelgroep en de mensen met een indicatie Nieuw Beschut Werk.
Visie op de verbonden partij	De economische zelfstandigheid en maatschappelijke participatie bevorderen en voorkomen van sociaal isolement van inwoners die niet in de eigen bestaansmiddelen kunnen voorzien door ze te ondersteunen om aan het werk te gaan. Het betreft ondersteuning van zowel de inwoner als de werkgever.
Beleidsvoornemens 2027-2030	De gemeente is verantwoordelijk voor de uitvoering van de Participatiewet, gericht op een inclusieve arbeidsmarkt. De gemeenten hebben te maken met een groeiende groep inwoners met problematiek op meerdere levensgebieden die op de Participatiewet een beroep doen. Dit heeft ook impact op sociale ontwikkelbedrijven, zoals IJmond Werkt. De uitdaging voor gemeenten is het inrichten van de ondersteuningsstructuur voor de doelgroepen van de Participatiewet en het bepalen van de rol van sociale ontwikkelbedrijven. In juni 2025 hebben de drie gemeenteraden ingestemd met het uitwerken in een transitieplan van de dienstverlening gericht op een eigen aanpak per gemeente met samenwerking waar dat de meeste meerwaarde oplevert voor onze inwoners. Het transitieplan komt in het 2e kwartaal van 2026 terug in de raad. Daarnaast werken we aan de doorontwikkeling van het werkcentrum in onze arbeidsmarktregio. De krapte op de arbeidsmarkt duurt voort. Dit biedt kansen voor de inwoners die wij begeleiden. zij kunnen echter moeilijk aansluiten op openstaande vacatures en hebben meer dan voorheen ondersteuning nodig. Het gaat hierbij om intensieve en structurele begeleiding om duurzaam werk te vinden en te behouden. Dit geldt voor medewerkers in de Sociale Werkvoorziening en het Beschut Werk van IJmond Werkt!, maar ook voor andere inwoners die niet in staat zijn om zelfstandig het minimumloon te verdienen (inwoners met een doelgroepindicatie banenafspraak). Werkgevers worden gestimuleerd om deze medewerkers in dienst te nemen en kunnen daarbij gebruik maken van het instrument loonkostensubsidie.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Bij uittreding wordt een uittredingsplan opgesteld. Hierin worden ook afspraken gemaakt over de frictiekosten die de uittredende partij moet vergoeden. Uitgangspunt is dat de partijen die de gemeenschappelijke regeling voortzetten geen financieel nadeel moeten ondervinden van de uittreding.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	IJmond Werkt maakt jaarlijks een werkplan met meerjarenbegroting, 3 tussentijdse rapportages en een jaarrekening en inhoudelijk jaarverslag.

Financieel

(Wijziging) belang	Het belang van de gemeente wordt bepaald op basis van het aantal inwoners voor de Re-integratie activiteiten. De financiering van de WSW activiteiten wordt jaarlijks bepaald op basis van het WSW budget in de Septembercirculaire.

Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	718	963	634	529	500
Vreemd vermogen	2489	3232	2999	3138	3175

Resultaat	0	0	0	0	0
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	8329	8235	8326	8407	8497

Toelichting financiële gegevens	Bron: jaarrekening 2025/ Begroting 2027 en meerjarenraming 2028 tot en met 2030 van de gemeenschappelijke regeling IJmond Werkt! De bijdrage van de gemeente wordt gebaseerd op de begroting van IJmond werkt. De bijdrage bestaat uit twee delen. De Wsw op basis van de verhouding van de Wsw budgetten uit de jaarlijks beschikbaar gestelde septembercirculaire voor het betreffende begrotingsjaar en de Re-integratie op basis van het aantal inwoners van de gemeenten. Het eigen vermogen bestaat uit € 250 duizend Algemene reserve en overige bestemmingsreserves voor huisvesting Trompet en herinrichting IJW!
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	De gemeenteraad heeft een motie aangenomen die de gemeenschappelijke regelingen oproept om na te denken over bezuinigingen. Naar aanleiding van de verwachte financiële tekorten speelt er een bezuinigingsdiscussie. Daarbij wordt in de volle breedte van het gemeentelijk beleid en de organisatie gekeken naar mogelijkheden. Gemeenschappelijke regelingen voeren als verlengd bestuur gezamenlijk lokale taken uit. Het is in dat kader ook logisch en redelijk dat wordt gekeken welke bezuinigingsmogelijkheden er zijn bij de diverse gemeenschappelijke regelingen. Via de zienswijze is dit onderwerp formeel neergelegd bij de gemeenschappelijke regelingen. De gemeenteraad heeft bij het Algemeen Bestuur de volgende zienswijze ingediend: - dat GR IJmond Werkt! in haar kaderbrief voor 2027 aan de raden bezuinigingsvoorstellen doet; - dat GR IJmond Werkt bezuinigingsmaatregelen doorvoert voor 2026, voor zover deze nog realistisch en uitvoerbaar zijn. Gezien het herontwerptraject, waarbij een deel van de re-integratiedienstverlening terug gaat naar de gemeenten, is deze opdracht op dit moment voor IJmond Werkt lastig uitvoerbaar.

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	IJmond Werkt levert een divers aanbod aan voornamelijk dienstverlenende activiteiten. Hierdoor worden in de dagelijkse uitvoering operationele en financiële risico's gelopen. Voorbeelden hiervan zijn het verlies van detacheringsklanten en cao-verhogingen. IJmond Werkt! heeft in haar begroting de risico's beschreven. In deze begroting zijn ook maatregelen benoemd ter mitigatie van risico's.

Noord-Hollands Archief

14	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.noord-hollandsarchief.nl
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	De gemeente Haarlem, gemeente Haarlemmermeer en de gemeente Velsen.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder N. Korf
Behartigd openbaar belang	Het behartigen van de belangen van de minister en de gemeenten bij alle aangelegenheden betreffende de archiefbescheiden en de collecties die berusten in de rijksarchiefbewaarplaats in de Provincie Noord-Holland en in de archiefbewaarplaatsen van de gemeenten. Het Noord-Hollands Archief is ingesteld om archieven te bewaren voor het Rijksarchief in Noord-Holland en de gemeenten in de regio Kennemerland en deze voor het publiek toegankelijk te maken en houden. Het Noord-Hollands Archief zet hierbij ook in op het digitaliseren van archieven en beeldcollecties. Veelgevraagd en kwetsbaar materiaal wordt voor een breed publiek beschikbaar gemaakt.
Visie op de verbonden partij	Het Noord-Hollands Archief voert de wettelijke taak van beheer van archieven uit voor de gemeente. Het archief wordt ontsloten zodat zoveel mogelijk mensen kunnen kennismaken met de collectie en archieven: het Noord-Hollands Archief helpt organisaties om hun informatie langdurig, toegankelijk en betrouwbaar te archiveren. Ook helpt het mensen om meer te weten te komen over hun geschiedenis.

Beleidsvoornemens 2027-2030	In 2025 is een nieuw Meerjarenbeleidsplan vastgesteld. Dit speelt verder in op de veranderende (digitale) omgeving, en is gericht op vergroten van de toegankelijkheid van de archieven en collecties. In dit licht vervult het NHA steeds meer een frontoffice-functie voor overheden, aangepast op de vernieuwde eisen op bijvoorbeeld openbaarheid. Ook voor publiek wordt het NHA steeds meer een toegankelijk kenniscentrum. In 2026 is de nieuwe Archiefwet vastgesteld. Voortvloeiend uit de wijziging van de Archiefwet treedt het Rijk per 2027 uit alle Regionale Historische Centra (RHC's). Om deze reden is in 2026 de Gemeenschappelijke regeling gewijzigd. Tegelijkertijd zoekt het NHA naar nieuwe partners om toe te treden tot de gemeenschappelijke regeling. Op deze manier streven we naar een robuuste organisatie. Dat is wenselijk, nu de grootste partner is uitgetreden. Met ingang van 2026 is de Gemeente Haarlemmermeer toegetreden na instemming door de betrokken gemeenteraden. Indien meer partners willen toetreden, dient de GR daartoe opnieuw te worden aangepast.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	In artikel 36 en 36a van de GR-NHA zijn concrete voorwaarden en regels rondom uittreding opgenomen. Deze kunnen financiële gevolgen hebben voor Velsen. Mocht Velsen besluiten om uit de GR-NHA te treden, dan moet rekening worden gehouden met extra kosten gedurende een periode van vijf jaar (percentages zijn opgenomen in het uittreedplan (art 36a). Dit betreft een aanzienlijk deel van de jaarlijkse bijdrage.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Er is sprake van een actieve informatieplicht naar de raad. De raad wordt gevraagd zienswijze in te dienen inzake de begroting. Daarnaast worden de genoemde voorgenomen wijzigingen in de Gemeenschappelijke regeling aan de raad voorgelegd voor zienswijze en ter vaststelling.

Financieel

(Wijziging) belang	Jaarlijkse financiële bijdrage in de kapitaallasten en het archiefbeheer.				
Financiële gegevens	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Eigen vermogen	2834	2828	2843	2913	2977
Vreemd vermogen	1065	962	907	875	875
Resultaat	-	3	1	30	28
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	422	417	405	391	391
Toelichting financiële gegevens	De cijfers zijn ontleend uit de Herziene begroting 2026 , de meerjarenbegroting 2026-2029 en de meerjarenbegroting 2027-2030..				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Naar verwachting daalt de bijdrage voor het NHA met ongeveer 40.000. Er zijn nog veel onzekerheden met uittreding door het Rijk nav Archiefwet; de nieuwe financieringswijze via een SPUK, uitbreiding depot en doorberekening huisvesting. Hierover is het NHA in onderhandeling met het rijk. De bijdrage voor 2026 en 2027 is naar we nu weten lager dan was gebudgetteer, deze lagere bijdragen worden verwerkt in de najaarsnota 2026 en in de voorjaarsnota 2027. In de loop van 2026 - 2027 verwachten we meer duidelijkheid over de bijdrage van het rijk en de nieuwe financieringswijze alsook meer duidelijkheid over de uitbreiding van het depot en de doorberekening van de huisvestingskosten. Pas dan weten we of de vraagstukken leiden tot een bezuiniging.				

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Als GR-partner is de gemeente risicodrager. Huidige risico's hebben te maken met de transitie naar aanleiding van de gewijzigde Archiefwet, de uittreding door het rijk. De overige risico's betreffen mogelijke financiële gevolgen door uitbreiding van het depot en doorberekening van de huisvestingskosten. Aangezien het budget ruim toereikend is vanwege verlaagde bijdrage door Velsen, is dit risico niet groot.

Gemeenschappelijke regeling Schoolverzuim en Voortijdig schoolverlaten regio Zuid-Kennemerland en IJmond

13	**Gemeenschappelijke regeling**

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	https://www.leerplein-mzk.nl
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Beverwijk, Bloemendaal, Haarlem, Heemskerk, Heemstede, Velsen en Zandvoort

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder G. Nijemanting
Behartigd openbaar belang	Deze regeling behartigt het belang van een centrale registratie voor de uitvoering van de Leerplichtwet 1969 , de Wet regels inzake Doorstroompuntfunctie voortijdig schoolverlaten (voorheen RMC) en de Wet Van school naar duurzaam werk (per 1 januari 2026 van kracht). De gemeente Haarlem is aangewezen als centrumgemeente.
Visie op de verbonden partij	Ten behoeve van de wetsuitvoering is een uitvoeringsorganisatie ingesteld voor het verzorgen leerlingenadministratie en verzuimmeldingen via digitale verwerking. Scholen in regio melden op 1 gelijke wijze verzuim aan.
Beleidsvoornemens 2027-2030	Beleidsvoornemens zijn opgenomen in het regionaal programma 2026-2029 Van School Naar Duurzaam Werk Zuid-Kennemerland IJmond.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van een vrijwillige deelname aan deze regeling. Wel is er een verplichting uitvoering te geven aan de Leerplichtwet 1969 en de Wet regels inzake Doorstroompuntfunctie voortijdig schoolverlaten. Gemeente is de GR aangegaan voor de onderdelen leerplichtadministratie en de regionale DSP-functie. De uitvoering van de leerplicht doet Velsen lokaal.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Uit de gemeenschappelijke regeling volgt dat het gemeenschappelijk orgaan de financiële en overige gevolgen van uittreding regelt. Daarbij geldt als uitgangspunt dat de uittredende gemeente de kosten draagt die het rechtstreekse gevolg zijn van de uittreding en dat de overige gemeenten geen financieel nadeel van de uittreding ondervinden.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Het jaarverslag wordt aan de raad aangeboden.

Financieel

(Wijziging) belang					
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	0	0	0	0	0
Vreemd vermogen	658	658	658	658	659
Resultaat	0	0	0	0	0
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	142	142	142	142	142
Toelichting financiële gegevens	De cijfers 2026 zijn ontleend aan de meerjarenbegroting 2026 tot en met 2029 van de Gemeenschappelijke Regeling Schoolverzuim en Vroegtijdig Schoolverlaten (VSV) regio Zuid-Kennemerland en IJmond.				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	

Veiligheidsregio Kennemerland

15	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.vrk.nl
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Gemeenten Bloemendaal, Beverwijk, Haarlem, Haarlemmermeer, Heemskerk, Heemstede, Uitgeest, Velsen en Zandvoort

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Burgemeester F. Dales en wethouder S. Smeets.
Behartigd openbaar belang	Het college heeft de volgende taken aan het bestuur van de Veiligheidsregio overgedragen rond Brandweerzorg en Publieke Gezondheidszorg: a. Het inventariseren van risico's van branden, rampen en crises. b. Het adviseren van het bevoegd gezag over risico's van branden, rampen en crises in de bij of krachtens de wet aangewezen gevallen alsmede in de gevallen die in het beleidsplan zijn bepaald. c. Het adviseren van het college van burgemeester en wethouders over de brandweertaak. d. Het voorbereiden op de bestrijding van branden en het organiseren van de rampenbestrijding en de crisisbeheersing. e. Het instellen en in stand houden van een brandweer. f. Het instellen en in stand houden van een GHOR. g. Het voorzien in de regionale meldkamerfunctie NH. h. Het aanschaffen en beheren van gemeenschappelijk materieel. i. Het inrichten en in stand houden van de informatievoorziening binnen de diensten van de veiligheidsregio en tussen deze diensten en de andere diensten en organisaties die betrokken zijn bij de onder d, e, f, en g genoemde taken. j. Publieke gezondheidszorg en jeugdgezondheidszorg. k. Met ingang van 2020 uitvoering geven aan de taken van Veilig Thuis en aan een 7-tal taken op het gebied van de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg.
Visie op de verbonden partij	Het zorg dragen voor de bescherming van de burgers tegen onveilige situaties en het adequaat optreden op het moment dat zich een ramp voordoet.
Beleidsvoornemens 2027-2030	De Veiligheidsregio Kennemerland heeft 12 programma's met elk eigen beleidsvoornemens. Overkoepelend wordt gesteld dat er fundamentele bestuurlijke keuzes nodig zijn om de uitvoering van de (grotendeels wettelijke) taken van de VRK op een voldoende niveau te houden. Dit heeft direct gevolgen voor de beleidsvoornemens.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Deelname is een wettelijke verplichting (Wet veiligheidsregio's). Een overgang van de ene Veiligheidsregio naar de andere vraagt een Algemene Maatregel van Bestuur, daar de wettelijke bepaalde indeling dan aangepast moeten worden.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Deelname is een wettelijke verplichting. Eventuele overstap naar een andere veiligheidsregio kan alleen bij Algemene Maatregel van Bestuur. Frictiekosten niet bekend
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang	Het belang van de gemeente Velsen is onveranderd.				
Financiële gegevens	**2026**	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
Eigen vermogen	5.124	5.124	5.124	5.124	5124
Vreemd vermogen	70243	68111	67334	62769	58185
Resultaat	228	206	307	44	22
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	10.597	11.088	11.103	11.110	11.110
Toelichting financiële gegevens	De cijfers zijn gebaseerd op de jaarstukken 2025, de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2030. De meerjarenbegroting laat een licht positief beeld zien over de jaren 2027-2030 waarbij er wel sprake is van een neerwaartse ontwikkeling met slechts een zeer klein overschot van € 22.000 in 2030. Hiermee is de meerjarenbegroting nagenoeg zowel structureel als reëel in evenwicht. De totale bijdrage van de gemeenten voor 2026 is begroot op € 85.294.000. Op basis van de meerjarenbegroting stijgt dit in 2027 naar € 88.988.000. Deze stijging wordt enerzijds veroorzaakt door autonome ontwikkelingen ad. € 2.584.000 (loon-prijs indexatie) en anderzijds door nieuwe ontwikkelingen ad 1.110.000 (formatie-uitbreiding Veilig Thuis en extra uitgaven Regionaal programma natuurbrand).				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	De Veiligheidsregio heeft haar risicoprofiel geanalyseerd en gekwantificeerd voor een totaalbedrag van € 6,4 miljoen. Waar mogelijk is de financiële impact bepaald en de kans op optreden ingeschat. De VRK hanteert een weerstandsratio van 0,7, uitgaande van de situatie dat de deelnemende gemeenten een deel van het risicodragerschap voor hun rekening nemen. De benodigde weerstandscapaciteit bedraagt € 4,45 miljoen. Op basis hiervan is een reserve van € 4,4 miljoen aangehouden, aangevuld met een post onvoorzien van € 50.000. Hiermee wordt ervan uitgegaan dat de Veiligheidsregio voldoende weerbaar is tegen financiële tegenvallers.

Belastingsamenwerking Gouwe Rijnland (BSGR)

09	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Leiden
Website	www.bsgr.nl
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	De gemeenten Bodegraven-Reeuwijk, Gouda, Katwijk, Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest, Velsen, Voorschoten, Waddinxveen, Wassenaar, Zoeterwoude en het Hoogheemraadschap van Rijnland

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder G. Nijemanting
Behartigd openbaar belang	De Belastingsamenwerking Gouwe-Rijnland (BSGR) is een samenwerkingsverband op het gebied van belastingen. De BSGR voert namens de deelnemers de heffing en invordering van lokale belastingen uit. Ook stelt de BSGR de hoogte van de WOZ-waarde voor alle onroerende zaken in deze gemeenten vast. Voordeel van de samenwerking is dat inwoners en bedrijven van de deelnemende gemeenten zoveel mogelijk 1 gezamenlijke aanslag voor de gemeentelijke en waterschapsbelasting ontvangen. (NB: Inwoners en bedrijven van Velsen-Noord ontvangen de gemeentelijke belastingaanslag van de BSGR en ontvangen de aanslag waterschapsbelasting van Noord-Hollands Noorderkwartier).
Visie op de verbonden partij	De samenwerking vergroot de continuïteit, kwaliteit en betrouwbaarheid van de belastingwerkzaamheden en verbetert de dienstverlening aan inwoners en bedrijven. Ook leidt dit tot lagere kosten voor de deelnemende gemeenten.
Beleidsvoornemens 2027-2030	nvt
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De gemeenteraad heeft in 2020 besloten vanaf 1 januari 2021 alle gemeentelijke belastingwerkzaamheden onder te brengen bij de BSGR. De deelname is vrijwillig.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang	De conceptbegroting 2026-2029 van de BSGR geeft een aangepaste bijdrage voor gemeente Velsen. De bijdrage is gebaseerd op het deelnemerspercentage van 9,09%. Verder heeft de invoering van het recycletarief invloed op de bijdrage. Het recycletarief wordt sinds 2024 toegepast voor gemeente Velsen.

Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	930	815	815	815	815
Vreemd vermogen	14629	14609	14478	14354	14230
Resultaat	115	0	0	0	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	1566	1530	1553	1553	1553

Toelichting financiële gegevens	De financiële gegevens zijn overgenomen uit de jaarstukken van 2025, de begroting 2026 en de meerjarenbegroting 2027-2030 van de BSGR.
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	De weerstandscapaciteit van de BSGR bestaat uit de middelen en mogelijkheden waarover beschikt kan worden om niet voorziene uitgaven (tegenvallers) te dekken. Onderdelen van de weerstandscapaciteit kunnen zijn: het vrij besteedbare deel van de algemene reserve en stille reserves. De post “onvoorzien”, waarmee onvoorziene, niet uitstelbare en onvermijdbare uitgaven kunnen worden gedekt bedraagt € 109.000. Op 27 juni 2019 is door het algemeen bestuur bepaald dat er een algemene reserve wordt opgebouwd vanaf 2020 tot een maximum van 5% van de totale jaarlijks begrote lasten van de BSGR. Op 25 juni 2020 is daaraan toegevoegd dat de minimumhoogte 3% van de totale jaarlijks begrote lasten van de BSGR zal bedragen. De geprognotiseerde lasten voor 2027 bedragen € 16.928.000. Dit betekent dat de Algemene Reserve een gewenste hoogte dient te hebben tussen € 500.000 en € 850.000. De begroting voor 2027 laat zien dat de Algemene Reserve een omvang heeft van € 815.000.

Gemeenschappelijk Orgaan Beschermd Wonen (GO BW)

19	Gemeenschappelijke regeling

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.haarlem.nl
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Deelnemende partijen	Regio Zuid-Kennemerland, Haarlemmermeer en IJmond (Haarlem, Heemstede, Bloemendaal, Zandvoort, Haarlemmermeer, Heemskerk, Beverwijk en Velsen)

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder M.J. Hoekstra
Behartigd openbaar belang	Het gezamenlijk uitvoeren en organiseren van de wettelijk taak Wmo-taak Beschermd Wonen voor inwoners van de regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer, zodat kwetsbare inwoners passende ondersteuning en huisvesting ontvangen.
Visie op de verbonden partij	De regio Zuid-Kennemerland, IJmond en Haarlemmermeer werkt voor de uitvoering van de Wmo taak Beschermd wonen sinds 2024 samen in een Gemeenschappelijke Regeling. Vanuit een GO BW wordt gezamenlijk op de uitvoering gestuurd. De regio loopt met deze samenwerking vooruit op landelijke wetgeving (Wet Woonplaatsbeginsel) die de doordecentralisatie Beschermd wonen moet regelen. Gelijk met de invoering van het woonplaatsbeginsel zou een nieuw objectief verdeelmodel ingevoerd worden.
Beleidsvoornemens 2027-2030	In het regionale beleidskader Opvang, Wonen en Herstel 2027-2029 zijn twee centrale ambities geformuleerd: ‘cliënt of gezin centraal’ en ondersteuning ‘zo thuis mogelijk’. Vanuit deze ambities zijn beleidsuitgangspunten vastgesteld waarin alle gemeenten zich committeren om dakloosheid van onze inwoners te voorkomen en Inwoners met een psychische kwetsbaarheid zo veel mogelijk thuis te ondersteunen.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van een vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Uittreding is de eerste vijf jaar niet mogelijk. Bij uittreding uit de gemeenschappelijke regeling na die periode van vijf jaar zijn de kosten voor de uittreder.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Bron GO BW Jaarrekening 2025 en begroting 2027-2030

Financieel

(Wijziging) belang					
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	24,8	21,3	16,9	12,0	6,8
Vreemd vermogen					
Resultaat	0	0	0	0	0
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	0	0	0	0	0
Toelichting financiële gegevens	Bron: Ontwerp-begroting2027-2030 GO BW en Ontwerp-jaarrekening GO BW 2025				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Op regionaal niveau zijn de volgende risico's geidentificeerd: • Tariefstijging als gevolg van aanbesteding Beschermd Wonen (BW) en MO en toekomstige CAO stijgingen • Verlaging in integratie-uitkering BW vanwege een lagere vaststelling van het objectief verdeelmodel en/of een te hoge instroom in de wet langdurige zorg • Uitbreiding van specifieke voorzieningen voor specifieke doelgroepen met als gevolg een toename van clienten in zorg en hogere zorgkosten • Onverwachte toename in het aantal clienten BW • Beleidsmatig gewenste krimp van Beschermd Wonen naar begeiding thuis wordt niet gerealiseerd • De extra middelen uit circulaires zijn onvoldoende om tarief en volume stijgingen volledig te compenseren De huidige afspraak is om vanuit de reserve BW tekorten MO en VO te dekken tot en met het jaar 2030, mits er een regionale afspraak over de governance op MO en VO komt. De reservestand in het jaar 2030 is berekend op 6,78 miljoen. Omdat dit binnen de afgesproken bandbreddte is (minimim 5 miljoen en maximum 7 miljoen) vindt er bij deze reservestand geen verdeling van middelen plaats. Ook hoeft de reserve niet vanuit lokale middlen te worden aangevuld.

Coöperaties en vennootschappen

Kennemerstrand N.V.

01	Naamloze Vennootschap

Algemeen

Vestigingsplaats	IJmuiden
Website	www.kennemerstrand.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	Gemeente Velsen en Seaport IJmuiden Onroerend Goed B.V.

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder S. Smeets en wethouder G. Nijemanting
Behartigd openbaar belang	Het verkrijgen, houden, onderhouden, ontwikkelen terrein en exploiteren van (beperkte) rechten op een door de Staat der Nederlanden in erfpacht uit te geven terrein (aangeduid als duin-midden-gebied en centrumgebied), gelegen ten zuiden van de zuidpier te IJmuiden, alsmede het ontwikkelen van infrastructurele werken buiten dat. Het deelnemen in, het samenwerken met, het voeren van directie over en het verlenen van adviezen en andere diensten aan rechtspersonen met een gelijk of soortgelijk doel. Het verrichten van al wat met het vorenstaande verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn.
Visie op de verbonden partij	Het ontwikkelen, onderhouden en exploiteren van het in erfpacht uitgegeven terrein duin-midden-gebied en centrumgebied, alsmede het ontwikkelen van infrastructurele werken buiten het terrein.
Beleidsvoornemens 2027-2030	
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Niet van toepassing.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Niet van toepassing.

Financieel

(Wijziging) belang	Het belang van de gemeente Velsen is 102 aandelen A (€ 46.286) - 51%				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030

Eigen vermogen	NB	NB	NB	NB	
Vreemd vermogen	NB	NB	NB	NB	
Resultaat	NB	NB	NB	NB	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	

Toelichting financiële gegevens	Kennemerstrand N.V. heeft een 100% deelneming in Kennemermeer B.V. Er wordt geen begroting gedeeld door de vennootschap, vandaar Niet Beschikbaar, zij zijn dit ook niet verplicht.
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	N.v.t.

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	De (gemeentelijk) directeur heeft het signaal afgegeven dat de middelen van Kennemerstrand N.V./Kennemermeer B.V. onvoldoende zijn om aan alle verplichtingen in het kader van de ontwikkeling van Kustplaats IJmuiden aan zee te kunnen voldoen. Er wordt onderzocht in hoeverre de aandeelhouders hier een oplossing voor kunnen/moeten bieden.

Zeehaven IJmuiden N.V.

07	Naamloze Vennootschap

Algemeen

Vestigingsplaats	IJmuiden
Website	www.zeehaven.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	Bedrijven gevestigd in het havengebied, gemeente Velsen, Provincie Noord-Holland, gemeente Katwijk

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	De gemeente benoemt een van de 5 commissarissen.
Behartigd openbaar belang	Het beheren, ontwikkelen en exploiteren van het havengebied en de havenfaciliteiten en de weginfrastructuur ten dienste van de gevestigde ondernemingen, alsmede de visafslag ten dienste van de reders/aanvoerders en de groothandelaren.
Visie op de verbonden partij	Invloed aanwenden om in het havengebied de gewenste economische ontwikkeling tot stand te brengen en daartoe in het regionale en nationale zeehavennetwerk medewerking en steun verwerven en afstemming met omliggende woongebieden en het IJmuiderstrand. De directie van Zeehaven IJmuiden N.V. en de wethouders Economische zaken en Ruimtelijke ordening voeren hiertoe regelmatig overleg.
Beleidsvoornemens 2027-2030	In 2024 zet Zeehaven IJmuiden zich verder in op het versterken van de kernsectoren, voedsel (vis), energie (wind-offshore) en leisure (ferry en cruisevaart). De ondersteuning van onderhoud van de windparken voor de kust van IJmuiden zal in 2024 ook voor extra scheepvaartbewegingen van offshore supply schepen leiden en leiden tot verhuur van terreinen en nieuwe uitgiften van gronden in de IJmondhaven.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De raad besloot in 1989 bij de oprichting van de NV tot de participatie casu quo tot de aankoop van aandelen.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Het ontstaan van frictiekosten bij eventuele uittreding is afhankelijk van de wijze waarop de gemeente in staat is haar aandeel in de NV over te dragen.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Via het houden van aparte informatiesessies en bijvoorbeeld een bedrijfsbezoek aan het havengebied kan de informatievoorziening aan het college en de raad worden verbeterd.

Financieel

(Wijziging) belang	€ 816.804 aan aandelen, 16,8% van het geplaatst kapitaal.

Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	NB	NB	NB		
Vreemd vermogen	NB	NB	NB		

Resultaat	NB	NB	NB		
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting financiële gegevens					
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Niet van toepassing.				

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Gemeente is aandeelhouder voor 16,9% van het aandelenkapitaal. Daarnaast is er een borgstelling van de gemeente aan Zeehaven IJmuiden voor de IJmondhaven.

Bank voor Nederlandse Gemeenten N.V. (BNG)

17	Naamloze Vennootschap

Algemeen

Vestigingsplaats	Den Haag
Website	www.bngbank.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	De Staat is houder van 50% van de aandelen. De andere 50% is in handen van de gemeenten, 11 provincies en een Hoogheemraadschap. De Gemeente Velsen bezit 280.410 aandelen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Vertegenwoordiger Algemene vergadering van aandeelhouders: G. Nijemanting
Behartigd openbaar belang	BNG Bank is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger. Toelichting: het eigenaarschap van gemeenten, provincies en de Staat, alsmede het door de statuten beperkte werkterrein van de bank, bieden financiers het vertrouwen dat het risico van kredietverlening aan dit instituut zeer beperkt is. BNG Bank bundelt de uiteenlopende vraag van klanten tot een beroep op de financiële markten dat aansluit op de behoefte van beleggers wat betreft volume, liquiditeit en looptijd. Door de combinatie van beide elementen heeft de bank een uitstekende toegang tot financieringsmiddelen tegen zeer scherpe prijzen, die weer worden doorgegeven aan decentrale overheden en aan instellingen voor het maatschappelijk belang. Dat leidt voor de burger uiteindelijk tot lagere kosten voor tal van voorzieningen. De aandeelhouders hebben zeggenschap in BNG Bank via het stemrecht op de aandelen die zij bezitten (een stem per aandeel van € 2,50).
Visie op de verbonden partij	De lasten van burgers zo laag mogelijk houden door het aantrekken van leningen ofwel het aantrekken van financieringsmiddelen tegen een zo laag mogelijk rentepercentage. De BNG heeft Duurzaamheid hoog op de agenda.
Beleidsvoornemens 2027-2030	
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang	Op de gemeentelijke balans zijn aandelen in de BNG opgenomen voor een bedrag van € 636.222,55. Dat is tevens het risicobedrag.				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen					

Vreemd vermogen					
Resultaat					
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?					
Toelichting financiële gegevens					
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	

NV HVC

05	Naamloze Vennootschap

Algemeen

Vestigingsplaats	Alkmaar
Website	www.hvcgroep.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	52 gemeenten en 8 waterschappen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder B. Koppes
Behartigd openbaar belang	De gemeente Velsen is aandeelhouder. HVC verwerkt en verhandelt het huishoudelijk afval van haar aandeelhouders en is duurzame energieleverancier.
Visie op de verbonden partij	De deelname in HVC heeft als doel het tegen de acceptabele kosten verwerken van restafval en GFT afval.
Beleidsvoornemens 2027-2030	Velsen is aandeelhouder in HVC met als primaire doel het verwerken van huishoudelijk restafval en GFT afval. Als aandeelhouder is Velsen verplicht restafval en GFT bij HVC aan te verwerken en staat garant voor de financiële verplichtingen van HVC. De doelstelling is de hoeveelheid te verwerken restafval door preventie en afvalscheiding zo laag mogelijk te houden. Goed scheiden van huishoudelijk afval leidt tot meer te verwerken GFT afval. HVC adviseert haar aandeelhouders over duurzame ontwikkelingen van energie. HVC Velsen heeft naast het aandeelhouderschap een dienstverleningsovereenkomst (DVO) met HVC voor de inzameling van huishoudelijk afval en reiniging openbare ruimte. Op basis van de DVO verzorgt HVC ook de verwerking van ingezamelde afvalstromen
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Er is sprake van vrijwillige deelname.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Uittreden uit HVC is complex. Het meest complex is het overdragen van de verplichting huisvuil aan te leveren. Die verplichting kan alleen aan aandeelhouders overgedragen worden. Vergelijkbaar geldt overdracht van de lopende garantstelling voor leningen van HVC.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Huidige informatieniveau is op orde.

Financieel

(Wijziging) belang	Velsen heeft 132 aandelen van de totaal 3.682 die er zijn uitgegeven. Bij de uittreding (in 2018) van Zaanstad uit de GR AIJZ is overeengekomen dat Zaanstad 1 aandeel HVC onder voorwaarden in bezit kreeg. De voorwaarde is dat als de aandelen HVC door Zaanstad ooit vervreemd worden aan derden de opbrengsten van dit ene aandeel worden verdeeld onder de deelnemers in AIJZ van destijds. Zaanstad 50%, Velsen 25%, Heemskerk 12,5% en Beverwijk 12,5%. Deze situatie zou zich bijvoorbeeld in voor kunnen doen als HVC in de toekomst wordt verkocht aan een private marktpartij.

Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	NB	NB	NB		
Vreemd vermogen	NB	NB	NB		
Resultaat	NB	NB	NB		
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	Geen	Geen	Geen		
Toelichting financiële gegevens	Op basis van het aandeelhouderschap staat Velsen garant voor leningen van HVC. Daarvoor ontvangt Velsen een garantstellingsprovisie van 1% In 2023 ontving Velsen daarvoor € 222.736.				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	De garantstelling voor HVC is opgenomen in de risicoparagraaf van Velsen.

Regionale Ontwikkelingsmaatschappij (ROM)

03	Naamloze Vennootschap

Algemeen

Vestigingsplaats	Haarlem
Website	www.rominwest.nl
Rechtsvorm	Naamloze Vennootschap
Deelnemende partijen	De organisatie bestaat uit meerdere besloten vennootschappen. Gezamenlijk worden die aangeduid als 'ROM inWest Groep' of 'ROM inWest'. In 2025 waren de aandeelhouders het Rijk (Ministerie van EZK) met 49.9%, en InWest Regio met 50.1% belang. 'InWest Regio' bestaat uit Provincie Noord-Holland, MRA Gemeentes: Uithoorn, Amstelveen, Haarlem, Landsmeer, Beverwijk, Ouder- Amstel, Edam-Volendam, Heemskerk, Velsen, Amsterdam, Purmerend, Zandvoort, Waterland, Zaanstad, Haarlemmermeer en NHN Gemeentes (via STAK): Alkmaar, Den Helder, Hollands Kroon, Schagen, Hoorn, Dijk en Waard. Per 1 januari 2024 heeft InWest Regio B.V. haar aandelen in ROM InWest B.V. overgedragen aan de aandeelhouders van InWest Regio B.V. en daarmee is ROM InWest B.V. de facto geen deelneming meer per die datum. InWest Regio B.V. heeft 100% van de aandelen in InWest Transitiefonds B.V. en is meegeconsolideerd in de jaarrekening van InWest Regio B.V

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder B. Koppes vertegenwoordigt de gemeente bij de aandeelhoudersvergaderingen van de ROM InWest.
Behartigd openbaar belang	Stimuleren MKB, innovatie, energietransitie, circulaire economie en duurzaamheid.
Visie op de verbonden partij	Met een regionaal investeringsfonds wordt er een gat gedicht tussen subsidies en private investeringen. Omdat veel innovatieve en duurzame investeringen moeilijker voor financiering in aanmerking komen, wordt hiermee een gat gedicht. In Velsen moet er op het vlak van duurzaamheid een flinke slag worden geslagen nog. Hiermee bieden we een faciliteit voor de bedrijven om die omslag sneller te maken. Een belangrijke randvoorwaarde voor verdere innovaties en transities.
Beleidsvoornemens 2027-2030	Doel is het stimuleren van de economische ontwikkeling in de regio Noord-Holland en hiermee het versterken van de positie en de internationale concurrentiekracht van de regio Noord-Holland en Nederland.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillige deelname.

Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang	De overige aandeelhouders (voorheen InWest Regio B.V.) hebben toegezegd ten minste € 30.360.000 aan kapitaal beschikking te stellen aan ROM InWest B.V. Hiervan is tot en met 31 december 2024 €11.477.650 (2023: € 11.477.650) gestort. De stortingen door de overige aandeelhouders kunnen zowel op vaste momenten in tranches worden voldaan als worden voldaan op basis van capital calls.				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	NB	NB	NB		
Vreemd vermogen	NB	NB	NB		
Resultaat	NB	NB	NB		
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting financiële gegevens					
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Niet van toepassing.				

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	

Sport, Recreatie en Onderwijsvoorziening B.V. (SRO Velsen)

12	Besloten Vennootschap

Algemeen

Vestigingsplaats	Velsen
Website	www.sro.nl/velsen
Rechtsvorm	Besloten Vennootschap
Deelnemende partijen	SRO NV en Gemeente Velsen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Wethouder G. Nijemanting
Behartigd openbaar belang	N.V. SRO is een organisatie die in meerdere gemeenten in Nederland uitvoering geeft aan het gemeentelijke sport(accommodatie)beleid. SRO Velsen B.V. verzorgt het beheer, onderhoud en exploitatie van gemeentelijke binnensportaccommodaties (onder andere gymzalen en sporthallen) en buitensportaccommodaties en het gemeentelijk zwembad voor de gemeente Velsen. Tevens geven zij invulling aan diverse sportstimuleringsactiviteiten en -projecten.
Visie op de verbonden partij	N.V. SRO is een ervaren en professionele partner op gebied van beheer, onderhoud en exploitatie van sportvoorzieningen en het organiseren van sportstimuleringsactiviteiten.

Beleidsvoornemens 2027-2030	SRO Velsen beheert, onderhoudt en exploiteert gemeentelijke sportaccommodaties en creëert samen met partners een omgeving waarin inwoners worden gestimuleerd om een vitaal leven te leiden op basis van het model van positieve gezondheid. We bieden kennis, energie gevende gebouwen en voorzieningen, bevorderen ontmoetingen en begeleiden mensen naar sport en beweging, zowel binnen als buiten. Verder is SRO Velsen uitvoerend aanspreekpunt voor de sportstimulering in Velsen. Samen met partners uit het veld zet SRO Velsen zich in om zoveel mogelijk Velsenaren in beweging te krijgen/houden. Daarbij wordt gewerkt vanuit een jaarplan waar een aantal kerntaken beschreven staan; - Het aanbieden van verenigingsondersteuning voor alle sportverenigingen in Velsen. - De maatschappelijke waarde van sport gebruiken om thema's als inclusie en de integrale drugsaanpak verder uit te werken. - Sport en bewegen integreren in de ketenaanpakken van het Gezond en actief leven akkoord zoals de ketenaanpak valpreventie en de aanpak overgewicht en obesitas. - Laagdrempelig aanbod van sport en bewegen in de openbare ruimte voor kwetsbare inwoners. - Door middel van schoolsporttoernooien en aanbod in en rondom basisscholen kinderen kennis laten maken met tal van sportactiviteiten. - Sport, bewegen en een gezonde leefstijl promoten binnen de gemeente Velsen.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	De gemeente Velsen heeft samen N.V. SRO te Amersfoort deze joint venture opgericht om de doelstelling zoals hierboven genoemd te realiseren.
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang					
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	700	700	-	-	-
Vreemd vermogen	2000	2000	-	-	-
Resultaat	-180	100	-	-	-
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	6567	6908	-	-	-
Toelichting financiële gegevens	De jaarlijkse bijdrage komt voort uit de contractafspraken met SRO Velsen B.V. Het contract met SRO Velsen B.V. is ingegaan op 1 januari 2023 en heeft een looptijd van 10 jaar. De cijfers zijn ontleend uit de jaarrekening 2025 en de begroting 2026. De financiële bijdrage aan SRO Velsen B.V. voor 2026 is begroot op € 6.908 duizend. Dit bedrag is bijgesteld met € 341duizend in de najaarsnota 2026 als gevolg van niet uitgevoerde werkzaamheden. SRO Velsen B.V. heeft de begroting 2027 nog niet opgesteld, de jaarlijkse bijdrage van de Gemeente Velsen in 2027 is gebaseerd op de begroting 2026. De jaarlijkse bijdrage komt voort uit de contractafspraken met SRO Velsen B.V.				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?					

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	

Stichtingen en verenigingen

Winkelstichting Plein '45

18	Stichting
Algemeen	
Vestigingsplaats	IJmuiden
Website	www.winkelstichtingplein1945.nl

Rechtsvorm	Stichting
Deelnemende partijen	Gemeente Velsen

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Per 31 december 2025 bestond het bestuur van de Winkelstichting Plein 1945 uit: Dagelijks Bestuur • Arjen Verkaik – voorzitter • Hans de Lange – penningmeester • Bob van Zijll – bestuurslid, op voordracht van de gemeente Velsen Algemeen Bestuur • Arjen Verkaik – voorzitter • Hans de Lange – penningmeester • Bob van Zijll • Vera Matthijsse
Behartigd openbaar belang	Het in belang van de goederen- en dienstenvoorziening van de bevolking van de gemeente Velsen zonder winstoogmerken beschikbaar stellen van bedrijfsruimten aan de handeldrijvende of neringdoenden in de gemeente Velsen.
Visie op de verbonden partij	Het in belang van de goederen- en dienstenvoorziening van de bevolking van de gemeente Velsen zonder winstoogmerken beschikbaar stellen van bedrijfsruimten aan de handeldrijvende of neringdoenden in de gemeente Velsen.
Beleidsvoornemens 2027-2030	De beleidsvoornemens komen voort uit de in de stichtingsakte opgenomen doelstelling, namelijk het in belang van de goederen en dienstenvoorzieningen van de bevolking van de gemeente Velsen zonder winstoogmerken, beschikbaar stellen van bedrijfsruimten aan de handeldrijvende of neringdoende in de gemeente Velsen.
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillige deelname (zie artikel 5, lid 2a).
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	Nihil.
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	Het college ontvangt op grond van artikel 15, lid 7, de door het bestuur van de Winkelstichting vastgestelde jaarstukken. Deze kunnen ter informatie aan de raad worden aangeboden. Een vertegenwoordiger van het college heeft periodiek overleg met degene die door het college is voorgedragen als bestuurslid van de Winkelstichting. Dat overleg zou frequenter kunnen plaatsvinden.

Financieel

(Wijziging) belang	Het bestuur van de stichting besluit tot het al dan niet opheffen van de stichting. Bij opheffen zal het bestuur alle bezittingen, inclusief lusten en lasten, om niet aanbieden aan de gemeente.				
Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	NB	NB	NB		
Vreemd vermogen	NB	NB	NB		
Resultaat	NB	NB	NB		
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.		
Toelichting financiële gegevens	De jaarrekening 2023 is ons 24 juni j.l. aangeboden en is voorzien van een samenstellingsverklaring.				
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	Niet van toepassing.				

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	Niet van toepassing.

Stichting Rijk

02	Stichting

Algemeen

Vestigingsplaats	Heemstede
Website	www.stichtingrijk.nl

Rechtsvorm	Stichting
Deelnemende partijen	Gemeente Velsen en 17 andere gemeenten in Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht

Bestuurlijk

Bestuurlijke vertegenwoordiging	Directeur Frank Veltkamp
Behartigd openbaar belang	Het bevorderen van de doelmatigheid, rechtmatigheid en kwaliteit van de besteding van publieke gelden door het begeleiden en optimaliseren van inkoop- en contractmanagementprocessen.
Visie op de verbonden partij	
Beleidsvoornemens 2027-2030	nvt
Is er sprake van een verplichte of vrijwillige deelname?	Vrijwillige deelname
Welke frictiekosten/frictieproblemen zijn voorzienbaar bij een eventuele uittreding (financiële en/of bestuurlijke)?	
Hoe kan de informatievoorziening richting raad/college worden verbeterd?	

Financieel

(Wijziging) belang	Per 1 januari 2026 is het aantal uren dat Velsen per jaar afneemt bij Stichting RIJK naar beneden bijgesteld. Van 3396 uur naar 2846 uur. Dit is gedaan omdat in de afgelopen drie jaar structureel meer uren zijn begroot dan dat er zijn afgenomen voor inkooptaken. Voor 2027 wordt hetzelfde aantal uren afgenomen omdat de verwachting is dat dit realistisch is voor de ambities van Velsen. Indexering voor 2027 is +1,55%.

Financiële gegevens	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	-	-	-	-	
Vreemd vermogen	-	-	-	-	
Resultaat	0	-	-	-	
Welke financiële bijdrage levert de gemeente?	403	409	-	-	

Toelichting financiële gegevens	Cijfers zijn overgenomen uit de Jaarrekening 2025 en de begroting 2027 van Stichting RIJK. Financieel beleid: weerstandvermogen op peil houden binnen bandbreedte, eventueel teveel betaalde bijdrage wordt jaarlijks teruggestort. De stichting Rijk heeft anders dan gemeenten geen verplichting om een meerjarenbegroting te maken. Het Algemeen bestuur heeft daarom besloten dat ook niet te doen. De verwachting is dat er in de komende jaren niet veel zal veranderen. Stichting Rijk blijft een stichting die geen winst maakt. Het weerstandsvermogen zal zich conform het vastgestelde beleid rond de € 1 mln bewegen.
Hoe wordt invulling gegeven aan de opgelegde bezuiniging?	

Risico

Risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen?	De hoogte van het weerstandsvermogen is gebaseerd op de te voorziene risico's (o.a uittreding deelnemers, langdurig verzuim, krapte arbeidsmarkt). De ratio weerstandsvermogen is vastgesteld op een bandbreedte van 0,8 tot 1,2.Op basis van de jaarrekening 2024 bedraagt de omvang de beschikbare weerstandscapaciteit € 1.005.360. Rekening houdend met een benodigde weerstandscapaciteit van € 813.340 bedraagt ratio weerstandsvermogen 1,24. Hiermee is de ratio iets hoger dan de maximale bandbreedte, zoals opgenomen in de nota 'bandbreedte weerstandsvermogen'. Op basis van het resultaat in 2026 zal bij het opstellen van de jaarstukken 2026 overeenkomstig deze nota een eventueel overschot teruggestort worden aan de deelnemers.

Grondbeleid

Inleiding

In deze paragraaf behandelt de gemeente de onderwerpen zoals voorgeschreven in het besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Conform artikel 16 van de BBV bevat deze paragraaf Grondbeleid ten minste:

A. Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting.
B. Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert.
C. Een actuele prognose van de te verwachte resultaten van de totale grondexploitatie.
D. Een onderbouwing van de geraamde winstneming.
E. De beleidsuitgangspunten omtrent de reserve voor grondzaken in relatie tot de risico's van grondzaken.

De gemeente actualiseert de grondexploitaties conform het grondbeleid 1 keer per jaar per 1 januari en verwerkt de resultaten in de jaarrekening. De meest actuele cijfers bij het opstellen van deze begroting zijn van de jaarrekening 2025 en zijn in deze paragraaf verwerkt.

Gemeentelijk grondbeleid

A Een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting

Grondbeleid is geen doel op zich. Het is een hulpmiddel om de ambities, waaronder de ambities met betrekking tot kwaliteit en de verwezenlijking van maatschappelijke en economische functies, uit ruimtelijke plannen te vertalen in concrete projecten en ook daadwerkelijk te realiseren.

Een van de doelstellingen in de programmabegroting is het ontwikkelen van woon- en bedrijventerreinen (Programma Organisatie en financiën hoofddoelstelling 3). In een aantal grote projecten en gebiedsontwikkelingen is de gemeente (gedeeltelijk) grondeigenaar waardoor de gemeente (mede) initiatiefnemer is voor de ontwikkeling van een programma (bijvoorbeeld woningen of een maatschappelijke functie). Daarnaast is de gemeente betrokken bij een groot aantal ontwikkelingen waarbij derden de initiatiefnemers zijn, zoals woningcorporaties en commerciële ontwikkelaars.

De rol die de gemeente inneemt verschilt sterk per project en varieert van initiatiefnemer en regievoerder tot het alleen faciliterend optreden (procedureel en toetsend). Voor 2027 blijft de focus primair op projecten die voortvloeien uit en passen binnen de Visie op Velsen, Koersdocument Omgevingsvisie Velsen 2040, de Structuurvisie/Omgevingsvisie van Velsen, het Raadsprogramma 2026-2030 en het Collegeuitvoeringsprogramma 2026-2030.

De kaders van het Grondbeleid zijn opgenomen in deelnota's, namelijk de kadernota Ontwikkeling 2021 (vastgesteld op 23 december 2021), de kadernota Grondprijzen 2025 (vastgesteld op 18 december 2025) en de kadernota Vastgoed 2021 (vastgesteld op 23 juni 2021). In 2027 wordt de kadernota Ontwikkeling herzien. (In 2025 is gekozen om de houdbaarheid van de kadernota Ontwikkeling te verlengen)

B Een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert

De gemeente past maatwerk toe voor de keuze van het grondbeleid om kansen en initiatieven de ruimte te bieden. Per ontwikkeling wordt zorgvuldig en integraal afgewogen welke rol de gemeente inneemt passend binnen de mogelijkheden van de gemeente met inachtneming van de belangen van de spelers in het speelveld. Bij deze afweging spelen de opgestelde visies, financiën, capaciteit, kennis en risicoruimte een belangrijke rol. Hieruit volgt of de gemeente kiest voor actief grondbeleid, faciliterend grondbeleid of een mengvorm van actief en faciliterend grondbeleid.

De gemeente stimuleert en faciliteert waar mogelijk bouwinitiatieven van derden. De gemeente stimuleert ontwikkelaars om interactie te hebben met omwonenden en andere belanghebbenden bij concrete bouwinitiatieven. De gemeente vindt dat ontwikkelaars een eigen verantwoordelijkheid hebben in het samenspel met de omgeving.

Faciliterend grondbeleid
De gemeente voert voor vele projecten faciliterend grondbeleid. Hierbij beperkt de gemeente zich veelal tot het vaststellen van kaders waaraan de ontwikkeling moet voldoen. Het initiatief tot verwerven, bouwrijp maken en bebouwen van de onroerende zaak ligt bij de initiatiefnemer. Door het sluiten van een anterieure kostenverhaalovereenkomst of het opstellen van kostenverhaalregels in het omgevingsplan dan wel het kostenverhaal te regelen in de omgevingsvergunning, haalt de gemeente de door haar gemaakte kosten voor onder andere de ambtelijke inzet en aanpassing van de openbare ruimte terug. De Omgevingswet biedt hiervoor de basis. De producten die de gemeente normaliter verzorgt voor deze vorm van grondbeleid is een startdocument (waarin de kaders van de ontwikkeling worden beschreven), een anterieure kostenverhaalovereenkomst, een wijziging van het omgevingsplan met eventueel kostenverhaalregels en eventueel het inrichten van de openbare ruimte.

Actief grondbeleid
Een actief grondbeleid betekent dat de gemeente de stedelijke ontwikkeling bevordert, leidt en stuurt door de ontwikkeling van plannen (geheel of gedeeltelijk) in eigen hand te nemen. De gemeente probeert hierbij zo tijdig mogelijk het eigendom van onroerende zaken te verwerven, de percelen bouwrijp te maken en ze vervolgens weer uit te geven onder voorwaarden tegen een marktconforme prijs.
In de sub paragrafen C tot en met E rapporteert de gemeente alleen over het actief grondbeleid.
De volgende projecten vallen onder de categorie Bouwgrond in exploitatie (BIE) per 1 januari 2026 (actief grondbeleid):
1. De Grote Hout (planning is afsluiten in 2026)

Alleen de categorie Bouwgrond in exploitatie (BIE) valt binnen het ondernemerschap van het grondbedrijf. Overige gronden vallen onder de materiële vast activa (MVA).

Samenwerkingsvormen
Er kunnen situaties voorkomen waarbij de gemeente en private partij(en) risico’s willen delen. Dan ontstaat er een mengvorm van actief en faciliterend grondbeleid en kunnen we ervoor kiezen om een samenwerking aan te gaan met één of meerdere private partijen (publiek private samenwerking PPS). Er worden afspraken gemaakt over taak-, risicoverdeling en betalingen.
De gemeente heeft een samenwerkingsovereenkomst gesloten met Woningbedrijf Velsen en gebiedsontwikkelaar AM voor de herontwikkeling van het programma Pont tot Park om gezamenlijk de (financiële) haalbaarheid te onderzoeken.

Jaarbudgetten
Op basis van de kadernota Ontwikkeling van het Grondbeleid (raadsbesluit 23 december 2021) zijn drie jaarbudgetten beschikbaar gesteld.

- Jaarbudget plankosten faciliterend grondbeleid € 59 duizend.
- Jaarbudget plankosten actief grondbeleid € 111 duizend.
- Jaarbudget sloop opstallen € 663 duizend.

Strategische aankopen
In de Kadernota ontwikkeling van het Grondbeleid (raadsbesluit 23 december 2021) is het maximum voor strategische aankopen vastgesteld op € 10 miljoen. De gehanteerde huidige boekwaarden van de strategisch aangekochte locaties zijn opgenomen onder de materiële vaste activa en in mindering gebracht op het bedrag voor de strategische aankopen. Er staat voor € 0,119 miljoen aan strategische aankopen in de boeken. Op grond hiervan kan het restant bedrag voor aanwending van strategische aankopen in het kader van het grondbeleid per 1 januari 2026 bepaald worden op € 9,881 miljoen.

C Actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie

Tussentijds winstnemen bij de projecten met een verwacht positief resultaat is niet vrijblijvend, maar verplicht. De methode van tussentijds winstnemen is voorgeschreven (POC-methode) en volledig uitgewerkt in de notitie Grondbeleid van de commissie BBV. Resultaten worden op eindwaarde gerapporteerd. De verslaglegging voldoet aan de eisen van de notitie Grondbeleid van de commissie BBV.

Boekwaarden en verliesvoorzieningen BIE (bedragen in euro's)
De boekwaarde per 1 januari 2026 bedraagt -/- € 8,774 miljoen (de kosten overheersen).
De verliesvoorziening per 1 januari 2026 bedraagt € 8,418 miljoen.

De volgende jaarlijkse bedragen zijn berekend voor het ophogen van de verliesvoorzieningen:
2026: € 168 duizend
2027: € 0
2028: € 0
2029: € 0

Geprognosticeerd resultaat BIE
Prospecties zijn zo realistisch mogelijke toekomstvoorspellingen op basis van alle beschikbare informatie van dit moment.

De nog te realiseren kosten per 1 januari 2026 zijn geraamd op € 666 duizend en de opbrengsten per 1 januari 2026 op € 985 duizend (exclusief rente en exclusief tussentijdse winstnemingen). Het totaal geraamde eindresultaat van de grondcomplexen wordt bepaald op basis van de eindwaarde.

Het eindwaarderesultaat van de grondexploitatie met een positief resultaat is de optelling van de reeds gerealiseerde tussentijdse winstnemingen en toekomstig geraamde tussentijdse winstnemingen. Het eindwaarde resultaat van de grondexploitatie met een negatief resultaat is het verschil tussen de kosten en opbrengsten.

Het totaal geraamde eindwaarde resultaat (exclusief getroffen verliesvoorzieningen) van alle grondexploitaties samen is per 1 januari 2026 € 8,586 miljoen negatief.

Voor complexen met een verwacht negatief resultaat is een verliesvoorziening gevormd.

Wetgeving Vennootschapsbelasting
Met ingang van 1 januari 2016 is de Vennootschapsbelasting (Vpb) ook voor overheidsbedrijven van toepassing. Centraal staat de vraag bij welke activiteiten in fiscaal rechtelijke zin een onderneming wordt gedreven en de gemeente voor die activiteiten Vpb-plichtig is.
De Winstoogmerktoets grondbedrijf met behulp van de post Quickscan (= een specifieke voorgeschreven rekenmethode van de belastingdienst) geeft voor de huidige lopende grondexploitaties een negatieve uitkomst. Om die reden heeft de gemeente het standpunt ingenomen dat het grondbedrijf fiscaal gezien niet aangemerkt wordt als onderneming in verband met ontbreken van een structureel winstoogmerk.

D Een onderbouwing van de geraamde winstneming

Er zijn per 1-1-2026 geen BIE met een positief resultaat waardoor er ook geen tussentijdse winstnemingen zijn (geraamd).
Totaal opgeteld (cumulatief) is er voor de BIE per 1 januari 2026 € 0 aan tussentijds winst genomen. Er wordt verwacht vanaf 1 januari 2026 € 0 aan toekomstige tussentijdse winst te nemen. Dit is een optelling van alle toekomstig geraamde tussentijdse winstnemingen van projecten met een verwacht positief resultaat. De winstnemingen zijn berekend volgens de uitwerking in de notitie Grondbeleid van de commissie BBV en gebaseerd op het realisatiebeginsel middel de Percentage of Completion (POC-) methode.
De gerealiseerde tussentijdse winstnemingen per 1 januari 2026 plus de verwachte tussentijdse winstnemingen zijn het eindwaarde resultaat van de grondexploitaties met een positief resultaat.

E Reservepositie in relatie tot de risico’s van grondzaken

In de kadernota Ontwikkeling van het Grondbeleid van december 2021 is het risicomanagement beschreven. Het risicobedrag per project wordt bepaald op basis van de ingeschatte risico’s, de financiële omvang en de kans van optreden van de risico’s.

Het risicobedrag conform het risicomanagement is per 1 januari 2026 bepaald op € 0,3 miljoen.

De risico’s van gebiedsontwikkeling worden gedekt door de Algemene reserve grondbedrijf. De Algemene reserve grondbedrijf zit tussen de 100% en 150% van het berekende risicobedrag met een minimum van € 1,0 miljoen.
Indien de reserve onder de minimale omvang komt wordt deze aangevuld door de Algemene reserve van de gemeente. Bij een omvang boven de maximale omvang vloeit het meerdere van de reserve naar de Algemene reserve van de gemeente.

De bandbreedte voor de Algemene reserve grondbedrijf is op basis van de risico’s berekend tussen de € 300 duizend en € 450 duizend. Het minimum van de Algemene reserve is vanuit het grondbeleid bepaald op € 1 miljoen. Hierdoor zit de bandbreedte van de Algemene reserve onder het minimum van € 1 miljoen, waardoor het minimum van € 1 miljoen gehanteerd moet worden. De stand van de Algemene reserve grondbedrijf per 1 januari 2026 is € 1,0 miljoen.

Subsidies
Inleiding

Met ingang van deze begroting zijn in de subsidieparagraaf per programma alle subsidiebedragen opgenomen, ongeacht of er aanvullende dekking voor deze subsidiebedragen beschikbaar is.
Aan het overzicht is een kolom met dekking toegevoegd. Onder dekking wordt verstaan bijdragen van derden en middelen die via de reserves ter beschikking worden gesteld. Met de vergoeding van derden bedoelen we subsidies en bijdragen van het Rijk en andere overheden, behalve de algemene uitkering.
Het verschil tussen de totaal verstrekte subsidiebedragen en de dekking wordt zichtbaar gemaakt in de kolom saldo budget. Het doel van deze nieuwe opzet is om inzicht te geven in de totaal te verstrekken subsidies en in hoeverre deze subsidies ten laste komen van de exploitatie.

Totaal Velsen	Resultaat 2025	Bedrag begroting 2026	Dekking 2026	Saldo 2026	Bedrag begroting 2027	Dekking 2027	Saldo 2027
Totaal verstrekte Subsidies	**18.471**	**24.882**	**5.448**	**19.434**	**22.828**	**2.766**	**20.062**

Ondernemend en duurzaam Velsen

Bedragen x € 1.000

Ondernemend en duurzaam Velsen	Resultaat 2025	Bedrag begroting 2026	Dekking 2026	Saldo 2026	Bedrag begroting 2027	Dekking 2027	Saldo 2027
Economische en toeristische profilering	95	13	0	13	13		13
Bedrijven investeringszones		289	283	6	283	276	7
Duurzaamheidsfonds bedrijventerrein		116	116	0	0	0	0
Marketingactiviteiten	150	150	0	150	156		156
Offshore impuls subsidies (AYOP)	50	53	**0**	53	55		55
Subsidies 150 jaar Ijmuiden	70		0				0
Techport IJmuiden Impuls subsidies		420	420	0		0	0
Subtotaal deelprogramma 1.1	**365**	**1.041**	**819**	**222**	**507**	**276**	**231**
Totaal Programma Ondernemend en duurzaam Velsen	**365**	**1.041**	**819**	**222**	**507**	**276**	**231**

Klik hier om naar het programma te gaan

Vitaal en sociaal Velsen

Bedragen x € 1.000

Vitaal en sociaal Velsen	Resultaat 2025	Bedrag begroting 2026	Dekking 2026	Saldo 2026	Bedrag begroting 2027	Dekking 2027	Saldo 2027
Ontmoetingsactiviteiten volwassenen (buurthuizen+steunpunten)	1.595	1.767	92	1.675	1.733		1.733
Buurtbemiddeling	38	38	0	38	40		40
Stimulering Vrijwilligerswerk	118	121	0	121	125		125
Stimulering informele zorg	420	463	31	432	481	32	449
Hulpverlening, bemiddeling en advies	664	655	0	655	678		678
Haal- en brengdiensten	25	26	0	26	26		26
Preventie specifieke groepen	147	112	0	112	116		116
Preventieve voorzieningen/trainingen jeugd	462	1.542	1.016	526	681		681
Jeugd en jongerenwerk	461	459	0	459	475		475
Maatschappelijke ondersteuning jeugd en jongerenwerk	333	359	0	359	372		372
Straathoekwerk	202	204	0	204	212		212
Combinatiefuncties	226	335	133	202	301	133	168
Preventieve gezondheidszorg	85	125	0	125	127		127
Jeugdgezondheidszorg 0-4 jaar uniform	1.362	1.485	0	1.485	1.535		1.535
Sociale Wijkteams	1.148	1.185	0	1.185	1.223		1.223
Clientondersteuning met beperking	216	245	0	245	259		259
Inloopvoorzieningen GGZ	61	65	0	65	68		68
Toegang jeugdhulp	1.990	2.294	63	2.231	2.319		2.319
Peuterspeelzaalplaatsen	259	368	0	368	274		274
Onderwijsachterstanden (SPUK regeling)		2.454	2.454	0	2.302	2.302	0
Onderwijsbeleid algemeen		150	150	0			0
Subtotaal deelprogramma 2.1	**9.812**	**14.452**	**3.939**	**10.513**	**13.347**	**2.467**	**10.880**
Minimabeleid	308	284		284	285		285
Dagbesteding	2.103	2.590		2.590	2.137		2.137
Schuldhulpverlening	57	67		67	69		69
Kosten maatschappelijke opvang	54	40		40	46		46
Vastgoedtransitie residentiële jeugdhulp (SPUK regeling)		342	342	0			0
Bovenregionaal ondersteuningsteam (SPUK regeling)		307	307	0			0
Subtotaal deelprogramma 2.2	**2.522**	**3.630**	**649**	**2.981**	**2.537**	**0**	**2.537**
Totaal Programma Vitaal en sociaal Velsen	**12.334**	**18.082**	**4.588**	**13.494**	**15.884**	**2.467**	13.417

Klik hier om naar het programma te gaan

Wonen en leven in Velsen

Bedragen x € 1.000

Wonen en leven in Velsen	Resultaat 2025	Bedrag begroting 2026	Dekking 2026	Saldo 2026	Bedrag begroting 2027	Dekking 2027	Saldo 2027
Musea	235	300	22	278	292	23	269
Podiumkunst	1.655	1.363		1.363	2.115		2.115
Kunsteducatie	421	522		522	586		586
Amateurkunstinstellingen	288	157		157	164		164
Culturele en educatieve activiteiten	210	240		240	246		246
Media & Bibliotheek subsidie	2.676	2.806	19	2.787	2.654		2.654
Erfgoed	8	9		9	26		26
Subtotaal deelprogramma 3.4	**5.493**	**5.397**	**41**	**5.356**	**6.083**	**23**	**6.060**
Totaal Programma Wonen en leven in Velsen	**5.493**	**5.397**	**41**	**5.356**	**6.083**	**23**	**6.060**

Klik hier om naar het programma te gaan

Burger en bestuur

Bedragen x € 1.000

Burger en Bestuur	Resultaat 2025	Bedrag begroting 2026	Dekking 2026	Saldo 2026	Bedrag begroting 2027	Dekking 2027	Saldo 2027
Media	43	53		53	45		45
Algemene zaken	20	21		21	22		22
Anti-discriminatiebureau	53	54		54	56		56
Subtotaal deelprogramma 4.1	**116**	**128**	**0**	**128**	**123**	**0**	**123**
IJmuider Reddingsbrigade	163	234		234	231		231
Subtotaal deelprogramma 4.3	**163**	**234**	**0**	**234**	**231**	**0**	**231**
Totaal Programma Burger en bestuur	**279**	**362**	**0**	**362**	**354**	**0**	**354**

Klik hier om naar het programma te gaan

Investeringen

In deze paragraaf investeringen wordt inzicht gegeven in de verwachte investeringen voor de komende vier jaar. Aan uw raad liggen alleen de investeringen voor het jaar 2027 voor om goed te keuren. Wel hebben we alle investeringen die worden verwacht in de jaren 2028-2030 inzichtelijk gemaakt zodat kan worden gezien hoeveel er verwacht wordt dat er aan investeringen wordt toegevoegd in de komende jaren.

Dit alles is aanvullend op de investeringen die uw raad al goedgekeurd heeft, het overzicht hiervan is aan uw raad bij de najaarsnota 2026 voorgelegd en zal opnieuw aan uw raad worden voorgelegd bij de jaarrekening 2026.

Omdat uw raad de kredieten voor 2027 bij het besluit van de begroting goedkeurt, zullen deze kredieten ook worden opgenomen in de het overzicht van goedgekeurde kredieten bij de jaarrekening 2026.

Ambitie en uitvoerbaarheid in balans

Mede naar aanleiding van de aandacht van de gemeenteraad voor de investeringsplanning heeft het college de investeringsportefeuille nader geanalyseerd. Hieruit blijkt dat de aansluiting tussen ambities, planning en uitvoeringscapaciteit verder versterkt kan worden.

Het college benut de komende periode om de investeringsplanning verder te verbeteren en de sturing op investeringen door te ontwikkelen. Daarbij wordt gekeken naar een betere prioritering, programmering en fasering van investeringen, zodat ambities en uitvoerbaarheid nog beter met elkaar in evenwicht zijn.

Wij verwachten de eerste uitkomsten hiervan en eventuele voorstellen die daaruit voortvloeien via de Voorjaarsnota 2027 aan de gemeenteraad voor te leggen.

Meerjareninvesteringsplan

Nr	(bedragen x € 1.000)	Nut*	2027	2028	2029	2030
Totaal			37.044	6.915	9.522	6.949
1 Ondernemend en duurzaam Velsen			666	666	666	666
1.1	Investeringen in duurzaamheid 2027	E	666			
1.2	Investeringen in duurzaamheid 2028	E		666		
1.3	Investeringen in duurzaamheid 2029	E			666	
1.4	Investeringen in duurzaamheid 2030	E				666
2 Vitaal en sociaal Velsen			8.894	873	115	72
2.1	De Hoeksteen	E	4.626			
2.2	kosten algemene gedeelte locatie De Weid	E	1.322			
2.3	gymzaal De Weid	E	2.059			
2.4	peuterspeelzaal De Weid	E	711			
2.5	Vastgoed: Zwembad De Heerenduinen 2028	E		345		
2.6	Vastgoed: MFA De Ring 2027	E	104			

2.7	Vastgoed: MFA De Ring 2028	E		129		
2.8	Vastgoed: Sporthal Ijmuiden Oost 2027	E	72			
2.9	Vastgoed: Sporthal Ijmuiden Oost 2028	E		399		
2.10	Vastgoed: Sporthal Ijmuiden Oost 2029	E			60	
2.11	Vastgoed: Sporthal Ijmuiden Oost 2030	E				72
2.12	Vastgoed: Gymzaal Sluiswijkzaal	E			55	
Wonen en leven in Velsen			**23.122**	**4.715**	**8.111**	**4.986**
Investeringen riool			6.408	2.326	1.341	2.019
3.1	Pontplein	H	1.122			
3.2	Willem de Zwijgerlaan	H	153			
3.3	Velserbroek Deelplan A	H	388			
3.4	Keetberglaan (vergroten van de kuil)	H	143			
3.5	Maaiveldoplossing Wijkeroogpark	H	2.234			
3.6	Dokter de Grootlaan	H		342		
3.7	Eemsstraat	H		536		
3.8	Huis te Wissenlaan	H		326		
3.9	Jacob Catslaan	H			729	
3.10	Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	H		1.428		
3.11	subsidie Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	H		-1.428		
3.12	Lodewijk van Deyssellaan	H				326
3.13	Oosterduinplein- en weg	H	536			
3.14	Louise de Colignylaan	H	1.832			
3.15	Steenbokstraat PWR	H		306		
3.16	Doorfietsroute Velsen-Noord Duinvlietstraat	H		102		
3.17	Canopusplein en omgeving	H		714		
3.18	Maaiveldoplossing Johan Maurits van Nassaulaan	H			102	
3.19	Maaiveldoplossing Dinkgrevelaan	H			102	
3.20	Oud Ijmuiden Dok 5	H			204	
3.21	Zon Bastion-Vromaadweg	H			204	
3.22	Riool strand proef	H				204
3.23	Eenhoornstraat (Riothermie)	H				1.081
3.24	De Elta	H				408
Investeringen Wegen en verkeer			12.830	1.144	5.516	1.530
3.25	Zon Bastion-Vromaadweg	M			918	
3.26	Pontplein	M	6.339			
3.27	subsidie Pontplein	M	-400			
3.28	Parkweg	M	1.479			
3.29	Velserbroek Deelplan A	M	847			
3.30	Julianabrug	M			2.856	
3.31	Willem de Zwijgerlaan	M	1.020			

3.32	Dokweg	M	2.550			
3.33	Oosterduinplein- en weg	M	995			
3.34	Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	M		204		
3.35	subsidie Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	M		-204		
3.36	Doorfietsroute Velsen-Noord Duinvlietstraat	M		714		
3.37	subsidie Doorfietsroute Velsen-Noord Duinvlietstraat	M		-400		
3.38	Canopusplein en omgeving	M		306		
3.39	Doorfietsroute Velsen-Zuid	M		1.224		
3.40	subsidie Doorfietsroute Velsen-Zuid	M		-700		
3.41	Oud Ijmuiden Dok 5	M			255	
3.42	Kruispunt Willebrord	M			867	
3.43	subsidie Kruispunt Willebrord	M			-298	
3.44	Huis te Wissenlaan	M			612	
3.45	Doorfietsroute Santpoort-Zuid Jan Gijzenvaart	M			306	
3.46	Rijksweg tussen Groenelaantje en Spekkeweg	M				1.530
Investeringen Groen			1.397	306	51	0
3.47	Willem de Zwijgerlaan	M	255			
3.48	Pontplein	M	816			
3.49	Parkweg	M	255			
3.50	Velserbroek Deelplan A	M	71			
3.51	Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	M		204		
3.52	subsidie Klimaatstraten Rijn, Maas en Grote Beerstraat	M		-204		
3.53	Doorfietsroute Velsen-Noord Duinvlietstraat	M		102		
3.54	Canopusplein en omgeving	M		204		
3.55	Oud Ijmuiden Dok 5	M			51	
Overige investeringen Wonen en leven in Velsen			2.487	939	1.203	1.437
3.56	Renovatie plantsoenen 2027	M	259			
3.57	Renovatie plantsoenen 2028	M		264		
3.58	Renovatie plantsoenen 2029	M			264	
3.59	Renovatie plantsoenen 2030	M				264
3.60	Vervangen laanbomen 2027	M	464			
3.61	Vervangen laanbomen 2028	M		459		
3.62	Vervangen laanbomen 2029	M			459	
3.63	Vervangen laanbomen 2030	M				459
3.64	Renovatie speelplekken 2027	M	204			
3.65	Renovatie speelplekken 2028	M		92		
3.66	Renovatie speelplekken 2029	M			373	
3.67	Renovatie speelplekken 2030	M				285
3.68	Renovatie speelplekken co-financiering Regiodeal	M	273			
3.69	subsidie Renovatie speelplekken co-financiering Regiodeal	M	-136			

3.70	Speel- en Beweegplan	M	281			
3.71	Verledding openbare verlichting	E	1.020			
3.72	Vervangingsinvesteringen Voertuigen bedrijfsauto's 2026	E				
3.73	Vervangingsinvesteringen Voertuigen bedrijfsauto's 2027	E	43			
3.74	Vervangingsinvesteringen Voertuigen bedrijfsauto's 2029	E			107	
3.75	Vervangingsinvesteringen Voertuigen bedrijfsauto's 2030	E				306
3.76	Vervangingsinvesteringen Voertuigen personenauto's 2028	E		124		
3.77	Vervangingsinvesteringen Voertuigen personenauto's 2030	E				123
3.78	Vastgoed: SC Telstar 2027	E	79			
4 Burger en bestuur			**3.676**	**0**	**0**	**0**
4.1	Reddingsbrigade, nieuwbouw en/of uitbreiding	E	3.676			
Organisatie en financiën			**686**	**662**	**631**	**1.226**
5.1	Hardware/software: digitale werkplek middelen 2027	E	281			
5.2	Hardware/software: digitale werkplek middelen 2028	E		281		
5.3	Hardware/software: digitale werkplek middelen 2029	E			281	
5.4	Hardware/software: digitale werkplek middelen 2030	E				281
5.5	Meubilair, bureaus en stoelen Gemeentehuis 2027	E	172			
5.6	Meubilair, bureaus en stoelen Gemeentehuis 2028	E		87		
5.7	Meubilair, bureaus en stoelen Gemeentehuis 2029	E			87	
5.8	Meubilair, bureaus en stoelen Gemeentehuis 2030	E				87
5.9	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel A 2027	E	85			
5.10	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel A 2028	E		132		
5.11	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel A 2029	E			87	
5.12	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel A 2030	E				78
5.13	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel B 2027	E	149			
5.14	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel B 2028	E		162		
5.15	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel B 2029	E			176	
5.16	Vastgoed: Gemeentehuis Bouwdeel B 2030	E				780

*E = Economisch nut, H= Economisch nut met heffing & M = Maatschappelijk nut

Kapitaallasten Meerjareninvesteringsplan

In onderstaande tabel zijn de kapitaallasten aangegeven die horen bij de nieuwe investeringen die hierboven worden aangevraagd.

(bedragen x € 1.000)	2027	2028	2029	2030
Kapitaallasten MJIP	**560**	**1.331**	**3.071**	**3.683**
Afschrijvingslasten	411	910	2.158	2.614
Rentelasten	148	421	913	1.070

Wet open overheid

De Wet open overheid (Woo) streeft naar meer transparantie bij overheden en betere toegankelijkheid en archivering van overheidsinformatie. Bij informatie verzoeken moeten overheden snel en duidelijk reageren, waarbij zij aangeven welke informatie openbaar wordt gemaakt en waarom. De gemeente Velsen publiceert proactief informatie, zoals convenanten en beleidsstukken, om transparant te zijn.

1 november 2024 trad actieve openbaarmaking voor een deel van de door de Woo voorgeschreven categorieën in werking. Van de 11 categorieën heeft Velsen er 10 klaar voor publicatie: voor de categorie beschikkingen wordt een deel nog in kaart gebracht.

Gemeenten zijn zelf verantwoordelijk voor het inrichten van een platform voor publicatie. In juni 2024 begon een testfase met een nieuw publicatieplatform. Dit platform werkt naar tevredenheid en wordt ingezet om actief openbaar te maken.

In 2027 wordt verder gewerkt aan de duurzame uitvoering van de Wet open overheid (Woo). Na afronding van het implementatieproject Woo in 2026 wordt een voorstel voor een vervolgtraject (Woo 2.0) uitgewerkt en ter besluitvorming aan de projectboard voorgelegd. Dit vervolg richt zich op de structurele borging van de actieve openbaarmaking binnen de organisatie. Daarbij wordt invulling gegeven aan een duurzame inrichting van governance, eigenaarschap, kwaliteitsborging en capaciteit, zodat de uitvoering van de Woo blijvend wordt verankerd in de reguliere bedrijfsvoering.

Daarnaast ligt in 2027 de nadruk op het verder verbeteren van het proces voor de afhandeling van Woo-verzoeken (passieve openbaarmaking). Doel is om verzoeken tijdig, zorgvuldig en klantgericht af te handelen. Hiervoor worden procesverbeteringen doorgevoerd die bijdragen aan een betere ondersteuning van de uitvoering en een actiever contact met verzoekers. Hiermee wordt niet alleen de wettelijke naleving versterkt, maar ook de transparantie en dienstverlening aan inwoners, ondernemers en partners.

Financiële Begroting

Overzicht Baten en Lasten

In dit onderdeel wordt ingegaan op de totale baten en lasten van de begroting 2027-2030. Om een helder inzicht te bieden, is dit hoofdstuk onderverdeeld in vier onderdelen:

- **Baten en lasten totaal**
  Hierin wordt het totale beeld van de baten en lasten weergegeven, inclusief de mutaties in de reserves. Er worden twee tabellen gepresenteerd. De tabel voor de jaren 207-2030 om inzicht te geven in de meerjarenbegroting. De tweede tabel is voor de jaren 2025-2027 waarbij de realisatie van 2025 wordt neergezet naast de huidige begroting 2026 en de nieuwe begroting 2027.
- **Mutaties Baten en Lasten**
  Hierin worden de mutaties in de programma's weergegeven.
- **Incidentele baten en lasten**
  In dit onderdeel wordt inzicht gegeven in de baten en lasten die als incidenteel zijn begroot. Hieraan wordt expliciet aandacht besteed, omdat baten en lasten in een gemeentelijke begroting in beginsel structureel van aard zijn.
- **Structurele reservemutaties**
  Hier worden de reservemutaties weergegeven die als structureel zijn aangemerkt. Hieraan wordt expliciet aandacht besteed, omdat reservemutaties binnen een gemeentelijke begroting in beginsel incidenteel van aard zijn.
- **Structureel begrotingssaldo**
  Op basis van de voorgaande onderdelen wordt inzicht gegeven in het structurele begrotingssaldo. Dit saldo vormt een belangrijk beoordelingscriterium voor de provincie en moet in het eerste of het laatste begrotingsjaar sluitend zijn.

Baten en lasten totaal

In dit onderdeel van de Baten en Lasten wordt inzichtelijk gemaakt hoe de begroting 2027 zich verhoud tot de realisatie van 2025 en de raming van de huidige begroting 2026. Verder wordt inzicht gegeven in de baten en lasten raming voor de jaren 2027 t/m 2030.

Baten en lasten 2025-2027

Hieronder zijn de baten en lasten inzichtelijk gemaakt voor het gerealiseerde bedrag in de jaarstukken 2025, het geraamde bedrag van het vorige begrotingsjaar na wijziging (inclusief Najaarsnota 2026) en het geraamde bedrag van het begrotingsjaar, conform Artikel 19 lid a van het BBV.

(Bedragen x €1.000)

Programma		Rekening 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Omschrijving		Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
P01	Ondernemend en duurzaam Velsen	-19.638	19.187	-451	-23.333	20.641	-2.692	-22.130	19.338	-2.792
P02	Vitaal en sociaal Velsen	-141.720	47.009	-94.711	-153.932	48.315	-105.617	-146.544	36.584	-109.961
P03	Wonen en leven in Velsen	-38.096	14.261	-23.835	-48.797	14.223	-34.574	-38.727	11.448	-27.278
P04	Burger en bestuur	-23.447	3.871	-19.577	-25.335	3.518	-21.817	-23.979	3.490	-20.489
P05	Organisatie en financiën	-41.237	192.481	151.245	-33.182	192.816	159.634	-38.072	197.390	159.318
Totaal saldo van baten en lasten		**-264.139**	**276.810**	**12.671**	**-284.579**	**279.513**	**-5.067**	**-269.452**	**268.250**	**-1.203**
0.10	Toevoegingen	-7.748		-7.748	-4.417		-4.417	-1.784		-1.784
0.10	Onttrekkingen		9.804	9.804		13.447	13.447		3.677	3.677
Totaal saldo van baten en lasten		**-271.887**	**286.614**	**14.727**	**-288.996**	**292.960**	**3.963**	**-271.236**	**271.927**	**691**

Baten en lasten 2027-2030

Hieronder zijn de baten en lasten inzichtelijk gemaakt voor de geraamde bedragen van het begrotingsjaar en de daaropvolgende meerjarenraming.

(Bedragen x €1.000)

Programma		Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029			Begroting 2030		
Omschrijving		**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Ondernemend en duurzaam Velsen		-22.130	19.338	-2.792	-20.616	18.254	-2.362	-20.679	18.409	-2.271	-20.764	18.502	-2.262
Vitaal en sociaal Velsen		-146.544	36.584	-109.961	-144.079	37.003	-107.076	-139.477	36.784	-102.693	-139.660	36.784	-102.876
Wonen en leven in Velsen		-38.727	11.448	-27.278	-37.434	10.248	-27.187	-37.757	9.812	-27.945	-38.174	9.812	-28.362
Burger en bestuur		-23.979	3.490	-20.489	-23.586	3.387	-20.199	-23.159	3.274	-19.885	-22.894	3.374	-19.519
Organisatie en financiën		-38.072	197.390	159.318	-39.305	193.524	154.219	-39.467	191.142	151.675	-39.772	193.931	154.159
Totaal saldo van baten en lasten		**-269.452**	**268.250**	**-1.203**	**-265.020**	**262.415**	**-2.605**	**-260.540**	**259.421**	**-1.119**	**-261.264**	**262.404**	**1.140**
0.10	Toevoegingen	0		0	0		0	0		0	0		0
0.10	Onttrekkingen		277	277									
0.10	Toevoegingen	-1.214		-1.214	-1.068		-1.068	-1.068		-1.068	-1.068		-1.068
0.10	Onttrekkingen		1.260	1.260		1.222	1.222		295	295		295	295
0.10	Toevoegingen	0		0	0		0	0		0	0		0
0.10	Onttrekkingen		672	672		842	842		554	554		532	532
0.10	Toevoegingen	-460		-460	-460		-460	-460		-460	-460		-460
0.10	Onttrekkingen		851	851		352	352		246	246		144	144
0.10	Toevoegingen	-110		-110	-102		-102	-93		-93	-93		-93
0.10	Onttrekkingen		618	618		511	511		320	320		320	320
Begrote resultaat		**-271.236**	**271.927**	**691**	**-266.650**	**265.342**	**-1.308**	**-262.161**	**260.836**	**-1.325**	**-262.886**	**263.695**	**810**

Mutaties Baten en Lasten

Hierin worden de mutaties in de programma's, de mutaties zijn uitgesplitst in deelprogramma's. De bedragen groter dan € 100.000 zijn hierin toegelicht.

bedragen x € 1.000

Programma	Nr	Deelprogramma omschrijving	Baten/Lasten	2027	2028	2029	2030
Mutaties Baten en Lasten			Baten	57	2.731	-1.837	-1.044
			Lasten	657	-2.314	1.651	923
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.1	Economische ontwikkeling	Baten	-	-	-	-
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.1	Economische ontwikkeling	Lasten	-431	-431	-431	-428
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.2	Duurzame leefomgeving	Baten	-3.419	-2.829	-2.747	-2.203
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.2	Duurzame leefomgeving	Lasten	1.073	851	770	232
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.9	Reserve P1	Baten	277	-	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.1	Ontwikkeling Velsenaren	Baten	-203	-203	-203	-203
Vitaal en sociaal Velsen	2.1	Ontwikkeling Velsenaren	Lasten	-972	-1.004	-997	-996
Vitaal en sociaal Velsen	2.2	Ondersteuning Velsenaren	Baten	-409	3.118	2.977	2.977
Vitaal en sociaal Velsen	2.2	Ondersteuning Velsenaren	Lasten	-1.685	-4.266	-487	-411
Vitaal en sociaal Velsen	2.3	Sport en welzijn Velsenaren	Baten	50	50	50	50
Vitaal en sociaal Velsen	2.3	Sport en welzijn Velsenaren	Lasten	892	461	178	178
Vitaal en sociaal Velsen	2.9	Reserve P2	Baten	-	-	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.9	Reserve P2	Lasten	-	-	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.1	Infrastructuur en groen Velsen	Baten	-597	-732	-823	-823
Wonen en leven in Velsen	3.1	Infrastructuur en groen Velsen	Lasten	4.897	5.928	4.886	4.594
Wonen en leven in Velsen	3.2	Woningvoorraad Velsen	Baten	-	-	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.2	Woningvoorraad Velsen	Lasten	-836	-836	-835	-978
Wonen en leven in Velsen	3.3	(Her)ontwikkeling fysieke omgeving	Lasten	39	39	39	57
Wonen en leven in Velsen	3.4	Bevorderen kunst en cultuur	Baten	-	-	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.4	Bevorderen kunst en cultuur	Lasten	31	31	31	31
Wonen en leven in Velsen	3.9	Reserve P3	Baten	110	110	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.9	Reserve P3	Lasten	-	-	-	-
Burger en bestuur	4.1	Goed functionerend bestuur	Lasten	316	316	316	480
Burger en bestuur	4.2	Efficiënte dienstverlening	Baten	-750	-750	-500	-400
Burger en bestuur	4.2	Efficiënte dienstverlening	Lasten	-198	-198	-198	-198
Burger en bestuur	4.3	Versterken van de leefbaarheid	Baten	-	-	-	-
Burger en bestuur	4.3	Versterken van de leefbaarheid	Lasten	1.437	1.437	1.437	1.437
Burger en bestuur	4.9	Reserve P4	Baten	-	-	-	-
Burger en bestuur	4.9	Reserve P4	Lasten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.1	Goede financiële positie	Baten	4.944	4.010	-548	-399
Organisatie en financiën	5.1	Goede financiële positie	Lasten	-2.445	-3.772	-1.229	-1.167
Organisatie en financiën	5.2	Ondersteuning gemeentelijke taken	Baten	55	-43	-43	-43
Organisatie en financiën	5.2	Ondersteuning gemeentelijke taken	Lasten	-1.463	-871	-1.831	-1.910
Organisatie en financiën	5.3	Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners	Baten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.3	Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners	Lasten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.9	Reserve P5	Baten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.9	Reserve P5	Lasten	-	-	-	-

Toelichting

Algemeen

- Net als bij de begroting 2026-2030 is opnieuw een verbeterslag gemaakt in de toerekening van personeelslasten aan de verschillende onderdelen van de begroting. Hierbij is nog nauwkeuriger gekeken naar de werkzaamheden die medewerkers uitvoeren en de beleidsvelden waarop deze werkzaamheden betrekking hebben. Hierom is op vrijwel elk programmaonderdeel een verschil ontstaan aan de lasten kant, om niet steeds in herhaling te vallen zal er het volgende worden aangegeven: 'De toegerekende personeelslasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa ...'. in totaal zijn de personeelslasten met € 70k meer gestegen dan dat bij de Voorjaarsnota 2026-2030 was berekend.
- Ook zijn de afschrijvingslasten en rentelasten opnieuw berekend op basis van de afgesloten investeringen bij de jaarrekening 2025 en de aangevraagde investeringen bij de najaarsnota 2026 en deze begroting. Bij de Voorjaarsnota 2026-2030 was de mutatie op de kapitaallasten op één programma opgenomen. Dit is nu doorverdeeld naar de programma's waar het betrekking op heeft. Dit heeft ook gezorgd voor diverse wijzigingen, daarom zal dit wordt aangegeven met: 'De kapitaallasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa ....'. In Totaal zijn de kapitaallasten met € 340k meer gestegen dan dat bij de Voorjaarsnota 2026-2030 was berekend.
- De kosten van de BSGR stonden ten onrechte volledig begroot in deelprogramma 5.2 ondersteuning gemeentelijke taken. De kosten zijn nu juist begroot op de deelprogramma's van de diverse lokale heffingen, dit is aangegeven met: 'De BSGR lasten zijn nu in de juiste deelprogramma's begroot, dit veroorzaakt een verschil van ...'. In totaal zijn de kosten van de BSGR niet gestegen en zijn zoals in de Voorjaarsnota 2026-2030 was berekend.
- Kleine verschillen worden niet toegelicht. Hierdoor sluiten de cijfers in de tabel niet altijd 1-op-1 aan met de optellingen uit de verklaringen.

1.1 Economische ontwikkeling

- De toegerekende personeelslasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 430k (€ 430k Lasten van 2027 tot en met 2030).

1.2 Duurzame Leefomgeving

- Baten: De middelen voor klimaat- en energiebeleid zijn in 2023 tot en met 2025 uitgekeerd via de tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden klimaat- en energiebeleid (CDOKE). In 2026 ontvingen gemeenten de uitvoeringsmiddelen voor klimaat- en energiebeleid voor het eerst via de decentralisatieuitkering (DU) uit het Gemeentefonds/Provinciefonds. Met de financiële toezichthouders is afgesproken dat gemeenten de middelen als structureel mogen beschouwen in de begroting. De meerjarig begrote subsidies zijn gecorrigeerd (€ -3,3 miljoen baten in 2027, € -2,8 miljoen baten en in 2028 en 2029 en € -2,3 miljoen baten in 2030).
- Lasten: De meerjarig begrote bestedingen van de CDOKE-subsidie zijn gecorrigeerd en de bestedingen van de decentralisatieuitkering (meicirculaire 2026) voor klimaat- en energiebeleid zijn opgenomen in de meerjarige begroting. Per saldo zijn de lasten voor Klimaat- en duurzaamheid € 790 duizend lager in 2027, € 570 duizend lager in 2028 en € 488 duizend lager in 2029.
- Lasten: Afgelopen jaar heeft ODIJ haar financieringsstructuur herijkt en het benodigde financiële volume per deelnemer bepaald om de opdracht, met oog voor toekomstige ontwikkelingen en met behoud van de kwaliteit van dienstverlening te blijven uitvoeren Bij de herijking van de financieringsstructuur is de ontstane scheefgroei rechtgetrokken en is de FTE-afname geactualiseerd. Bij deze actualisatie neemt het aantal toebedeelde FTE voor Velsen af. Hierdoor daalt de structurele bijdrage inclusief lopende projecten voor gemeente Velsen. Hierdoor daalt de structurele bijdrage vanaf 2027 inclusief lopende projecten met € 280 duizend voor de gemeente Velsen.

1.9 Reserve P1

- Jaarlijks wordt op basis van de kostendekkenheidsberekening bepaald welke mutaties noodzakelijk zijn. In 2027 is in de VJN het uitgangspunt vastgesteld. De kosten stegen harder waardoor ook de opbrengst harder zou moeten stijgen dan in de VJN besloten. Om die reden wordt voor 2027 éénmalig de reserve ingezet, het kostedekkenheidspercentage zakt hiermee wel naar ca. 98%. (€ 277k baten in 2027)

2.1 Ontwikkeling Velsenaren

- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 1,1 miljoen (€ 1,1 miljoen lasten van 2027 tot en met 2030).
- We passen de begrote baten en lasten aan voor de SPUK WI2021 volgens de meest recente voorlopige beschikking 2026 (€ -203k baten en € -203k lasten van 2027 tot en met 2030).

2.2 Ondersteuning Velsenaren

- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 730k (€ 730k lasten van 2027 tot en met 2030).
- Bij de meicirculaire 2026 is er eenmalig nog geld beschikbaar voor het afschaffen van het abonnementstarief WMO, hiertegenover staan een verhoging van € 400k aan lasten en een verlaging van € 410k aan baten voor huishoudelijk hulp in 2027 (€ -410k baten en € 400k lasten in 2027).
- Bij de meicirculaire 2026 is aangegeven dat de omvang van de integratie-uitkering Participatie wijzigt als gevolg van de toekenning van de loon- en prijsbijstelling 2026. Daarnaast wijzigt de budgetverdeling voor de rijksbijdrage beschut werk als gevolg van een nieuwe verdeelsleutel (€ 168k lasten in 2027, € 78k in 2028, € - 95k in 2029 en € -112k in 2030).
- Bij de Voorjaarsnota 2026-2030 is er een indexatie percentage van 3,19% gebruikt, dit was een voorcalculatie gemaakt op 12 maart 2026, echter is op 25 maart 2026 door het ministerie van VWS een bijstelling hiervan geweest naar 3,91% die niet meer is meegenomen in de voorjaarsnota 2026. Met deze mutatie wordt dit alsnog verwerkt zodat de bedragen juist zijn geïndexeerd in de begroting 2027-2030. Dit heeft als gevolg dat er extra budget wordt geraamd t.h.v. ca. € 410.000 structureel verdeeld over diverse deelprogramma's. (€ 345k lasten in 2027 en € 341k lasten van 2028 tot en met 2030).
- In het coalitieakkoord van het kabinet Jetten is besloten dat mensen die het kunnen, zelf gaan betalen voor hun huishoudelijke hulp. Huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015 (Wmo) wordt daarom geschrapt met ingang van 1 januari 2029. Voor de mensen die niet zelf hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien. Daartoe wordt vanaf 2029 jaarlijks € 430 miljoen aan het gemeentefonds toegevoegd. De bijbehorende middelen worden toegevoegd aan het cluster Individuele voorzieningen Wmo. Dit is nu budgetneutraal verwerkt door een verlaging van de lasten die hiermee gepaard zou gaan ook te verwerken (€ - 3,468 miljoen lasten in 2029 en € - 3,538 miljoen lasten in 2030).

2.3 Sport en welzijn Velsenaren

- De kapitaallasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € -770k in 2027, € -380k in 2028 € 55k in 2029 en 2030 (€ -740k lasten in 2027, € -380k in 2028 en € 55k in 2029 en 2030).
- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 158k (€ 158k lasten van 2027 tot en met 2030).

3.1 Infrastructuur en groen Velsen

- De toegerekende personeelslasten zijn lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € -5,2 miljoen (€ -5,2 miljoen lasten van 2027 tot en met 2030).

- De kapitaallasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € -264k in 2027, € -1,1 miljoen in 2028, € -50k in 2029 en € 242k in 2030 (€ -264k in lasten 2027, € -1,1 miljoen in 2028, € -50k in 2029 en € 242k in 2030).
- De BSGR lasten zijn nu in de juiste deelprogramma's begroot, dit veroorzaakt een verschil van € 197k (€ 197k lasten van 2027 tot en met 2030).
- Er dienen voor de riolering extra stortingen te worden gedaan in de voorziening voor riool (€ 438k lasten in 2027, € 279k van 2028 tot en met 2030).
- De geraamde onttrekkingen uit de voorziening voor riool hoeft niet meer plaats vinden met de huidige raming, daarnaast dienen de opbrengsten naar beneden bijgesteld te worden (€ -€ 620k baten in 2027, € -760k in 2028, €-850k in 2029 en 2030).

3.2 Woningvoorraad Velsen
- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 840k (€ 840k lasten van 2027 tot en met 2030).
- De kapitaallasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 143k in 2030 (€ 143k lasten in 2030).

3.9 Reserve P3
- De Onttrekking van de reserve rioleringstarieven diende nog conform de nota lokale heffingen geraamde te worden voor de jaren 2027 en 2028 (€ -110k baten voor 2027 en 2028).

4.1 Goed functionerend bestuur
- De planning is om op 1 januari 2028 de pensioenen van (voormalige) wethouders over te dragen aan het ABP. Vanaf die datum beheert het ABP de pensioenen van (voormalige) wethouders. Dit zorgt voor meer eenheid en efficiëntie in het pensioenbeheer. Vanaf 1 januari 2028 betalen we premie aan het ABP voor de pensioenopbouw van wethouders. Het opgebouwde pensioenkapitaal van wethouders gaat naar het ABP. Dit vereist een eenmalige storting aan het ABP, een proces dat affinanciering heet. Hiertoe is een voorziening bij de gemeente gevormd. Bij de overgang op 1-1-2028 moet er genoeg geld in de voorziening zitten om een goede overgang te garanderen. Hiertoe wordt jaarlijks deze voorziening geactualiseerd op basis van de meest recente berekeningen. De voorziening per 31-12-2025 bedraagt € 5,9 miljoen. Dit is toereikend voor de overgang naar het ABP op 1-1-2028. De eerder opgenomen jaarlijkse dotatie van € 250.000 wordt afgeraamd. (€ 250k lasten van 2027 tot en met 2030).

4.2 Efficiënte dienstverlening
- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 198k (€ 198 lasten van 2027 tot en met 2030).
- In het verleden is op basis van de destijds beschikbare inzichten en marktomstandigheden de opbrengst van de bouwleges voor de periode 2025-2030 geraamd op gemiddeld € 2,4 miljoen per jaar. Uit een recente actualisatie van de prognoses blijkt dat deze raming niet langer realistisch is. Op basis van de huidige inzichten vallen zowel het aantal als de omvang van vergunningsplichtige bouwprojecten lager uit dan eerder werd verwacht. Als gevolg hiervan blijft de totale bouwsom waarover leges worden geheven achter bij de uitgangspunten die aan de oorspronkelijke raming ten grondslag lagen. Hierdoor worden naar verwachting minder legesopbrengsten gerealiseerd. Voorgesteld wordt daarom de geraamde jaarlijkse opbrengst uit bouwleges voor 2027-2030 met € 750.000 neerwaarts bij te stellen, van € 2,5 miljoen naar € 1,75 miljoen (€ -750k baten van 2027 tot en met 2030).

4.3 Versterken van de leefbaarheid
- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 1,4 miljoen (€ 1,4 k lasten van 2027 tot en met 2030).

5.1 Goede financiële positie

- De BSGR lasten zijn nu in de juiste deelprogramma's begroot, dit veroorzaakt een verschil van € 1,1 miljoen (€ 1,1 miljoen lasten van 2027 tot en met 2030).
- De kapitaallasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 1,8 miljoen in 2027, € 2,9 miljoen in 2028, € 450k in 2029 en € 80k in 2030 (€ 1,8 miljoen lasten in 2027, € 2,9 miljoen in 2028, € 450k in 2029 en € 80k in 2030).
- Jaarlijks wordt op basis van de verwachte financieringspositie in de begroting de rentelasten geactualiseerd (€ -654k lasten in 2027, € -416k in 2028, € -313k in 2028 en € -6k in 2030 en € 353k baten in 2027, € 682k in 2028, € 116k in 2029, € 510k in 2030).
- De meicirculaire 2026 is nu definitief verwerkt, daarbij ook de taakmutaties/DU/IU/SU, tegenover deze budgetten zijn lasten geraamd in de diverse andere deelprogramma's (€ 3,4 miljoen baten in 2027, € 82k in 2028, € -3,6 miljoen in 2029 en € 3,6 miljoen in 2030).
- De meicirculaire 2026 is nu definitief verwerkt, daarmee is het accres inzichtelijk, dit is voordeliger dan bekend was vanuit de Voorjaarsnota van het rijk (€ 1,2 miljoen baten in 2027 en 2028, € 880k in 2029 en € 700k in 2030).
- Vergoeding voor de uren financieel advies 'CDOKE' conform afspraak en Uren projecten afdeling 'Vastgoed' (€ 156k van 2027 tot en met 2030).

5.2 Ondersteuning gemeentelijke taken

- De BSGR lasten zijn nu in de juiste deelprogramma's begroot, dit veroorzaakt een verschil van € -1,5 miljoen (€ - 1,5 miljoen lasten van 2027 tot en met 2030).
- De toegerekende personeelslasten zijn hoger dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 3,4 miljoen (€ 3,4 miljoen lasten van 2027 tot en met 2030).
- De kapitaallasten zijn hoger/lager dan het vorige begrotingsjaar, dit veroorzaakt een verschil van circa € 450k in 2027, € 980k in 2028, € 60k in 2029 en € 20k in 2030 (€ 450k lasten in 2027, € 980k in 2028, € 60k in 2029 en € 20k in 2030).

Incidentele baten en lasten

In onderstaande overzicht wordt inzicht gegeven in de baten en lasten die als incidenteel zijn begroot. Hieraan wordt expliciet aandacht besteed, omdat baten en lasten in een gemeentelijke begroting in beginsel structureel van aard zijn. Bedragen van boven de € 100.000 worden toegelicht.

bedragen x € 1.000

Programma	Nr	Deelprogramma omschrijving	Baten/Lasten	2027	2028	2029	2030
Totaal Incidenteele Baten en Lasten (exclusief reserves)			Baten	5.071	1.660	1.000	1.000
			Lasten	-7.429	-2.973	-1.036	-1.036
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.1	Economische ontwikkeling	Baten	-	-	-	-
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.1	Economische ontwikkeling	Lasten	-	-	-	-
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.2	Duurzame leefomgeving	Baten	1.250	-	-	-
Ondernemend en duurzaam Velsen	1.2	Duurzame leefomgeving	Lasten	-1.312	-	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.1	Ontwikkeling Velsenaren	Baten	992	131	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.1	Ontwikkeling Velsenaren	Lasten	-1.984	-490	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.2	Ondersteuning Velsenaren	Baten	-	-	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.2	Ondersteuning Velsenaren	Lasten	-552	-562	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.3	Sport en welzijn Velsenaren	Baten	93	93	-	-
Vitaal en sociaal Velsen	2.3	Sport en welzijn Velsenaren	Lasten	-	-	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.1	Infrastructuur en groen Velsen	Baten	2.614	1.420	1.000	1.000
Wonen en leven in Velsen	3.1	Infrastructuur en groen Velsen	Lasten	-2.901	-1.518	-1.021	-1.021
Wonen en leven in Velsen	3.2	Woningvoorraad Velsen	Baten	-	-	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.2	Woningvoorraad Velsen	Lasten	-131	-324	-15	-15
Wonen en leven in Velsen	3.3	(Her)ontwikkeling fysieke omgeving	Lasten	-	-	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.4	Bevorderen kunst en cultuur	Baten	23	16	-	-
Wonen en leven in Velsen	3.4	Bevorderen kunst en cultuur	Lasten	-45	-31	-	-
Burger en bestuur	4.1	Goed functionerend bestuur	Lasten	-45	-	-	-
Burger en bestuur	4.2	Efficiënte dienstverlening	Baten	-	-	-	-
Burger en bestuur	4.2	Efficiënte dienstverlening	Lasten	-	-	-	-
Burger en bestuur	4.3	Versterken van de leefbaarheid	Baten	-	-	-	-
Burger en bestuur	4.3	Versterken van de leefbaarheid	Lasten	-80	-	-	-
Organisatie en financiën	5.1	Goede financiële positie	Baten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.1	Goede financiële positie	Lasten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.2	Ondersteuning gemeentelijke taken	Baten	99	-	-	-
Organisatie en financiën	5.2	Ondersteuning gemeentelijke taken	Lasten	-378	-49	-	-
Organisatie en financiën	5.3	Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners	Baten	-	-	-	-
Organisatie en financiën	5.3	Aantrekkelijke gemeente voor alle inwoners	Lasten	-	-	-	-

Toelichting

Algemeen

- Alle hieronder genoemde mutaties hebben een concrete einddatum waardoor ze als incidenteel zijn gekenmerkt.

1.2 Duurzame leefomgeving

- Er zijn drie projecten ten behoeven van klimaat en duurzaamheid van het Nationaal isolatie programma die volledig worden vergoed. (€ 1,25 miljoen baten en lasten in 2027)

2.1 Ontwikkeling Velsenaren

- Voor het COA is er nog € 500.000 beschikbaar voor 2027, dit wordt gedeclareerd bij het COA (€ 500k baten en lasten in 2027).
- Voor Case for Change is er nog circa € 270k vanuit de regiomiddelen voor 2027 en 2028 in programma onderdeel 2.1 begroot (€ 270k baten en € 260k lasten in 2027 en 2028).
- We krijgen geld voor transformatiemiddelen SPUK IZA 2024-2027 (€ 220k baten en lasten in 2027)
- Er wordt geld ingezet voor financieel kwetsbare inwoners conform amendement 12 en 15 van de Voorjaarsnota 2025-2029 (€ 360k lasten in 2027 en € 240k in 2028).
- In 2027 zijn er nog bestedingen voor de actieplannen Velsen-Noord en Zee- en Duinwijk. Hiertegenover staat een onttrekking uit de bestemmingsreserve Actieplan Velsen Noord (Reserve COA middelen) begroot (€ 320k lasten in 2027).
- Voor het actieplan Velsen Noord is nog € 125k aan kosten verwacht in 2027, hiertegenover staat een onttrekking aan de reserve COA middelen (€ 125k lasten in 2027)
- Met het vaststellen van de jaarstukken 2025 heeft de raad tevens besloten over de resultaatbestemming. Onderdeel hiervan is een budgetoverheveling van in totaal € 200k vanuit 2025. Hiervan is € 100k overgeheveld naar begrotingsjaar 2026 en € 100k naar begrotingsjaar 2027. voor 2027 leidt dit tot € 100k aan lasten.
- Er staan nog kosten begroot om met betrokken partijen te werken aan efficiency in het pakket sociale basisvoorzieningen (80k lasten in 2027).

2.2 Ondersteuning Velsenaren

- Er zijn frictiekosten ten hoogte van € 500k voor het veranderen van de dienstverlening vanuit de Participatiewet begroot, hiertegenover staat een onttrekking aan de reserve Participatiewet (€500k lasten).

3.1 Infrastructuur en groen Velsen

- Het hebben van een tweede pont kost gemiddeld € 1,0 miljoen per jaar, voor het aanschaffen van de pont moet eerst een aanbetaling worden gedaan waarvan nog een deel in 2027 voor € 1,14 miljoen, hiertegenover staan subsidies en bijdrage vanuit Rijkswaterstaat, het is hebben van een tweede pont is echter niet voor altijd, hierom is het een incidenteel budget (€ 2,14 miljoen baten en lasten in 2027 en € 1,0 miljoen voor 2028 tot en met 2030).
- Voor Case for Change is er nog circa € 225k vanuit de regiomiddelen voor 2027 en 2028 in programma onderdeel 3.1 begroot, hiertegenover staan nog € € 310k kosten (€ 225k baten en € 310k lasten in 2027 en € 200k baten en € 290k lasten in 2028).
- De RegioDeal MRA West is een samenwerking gericht op vergroenen en investeren in gezondheid en sociale cohesie. OM dat te realiseren bouwen we kennis op over duuurzame gebiedsfinanciering, monitoring van brede welvaart en betere samenwerking binnen gemeentelijke organisaties en met inwoners. Om het leren en uitvoeren in samenhang te laten plaatsvinden en tijdig passend verantwoording af te leggen over de ontwikkelingen is programmamanagement ingericht. (€ 245k baten en lasten in 2027 en € 200k baten en lasten in 2028).

3.2 Woningvoorraad Velsen

- Er zijn nog kosten geraamde voor het woonrijp maken van waar nu het Velison staat, dit gaat om € 96k in 2027 en € 289k in 2028 (€ 96k lasten in 2027 en € 289k lasten in 2028).

5.2 Ondersteuning gemeentelijke taken

- De middelen voor het project Omgevingsdialoog Industrie & Gezondheid IJmond zijn belegd bij de Gemeente Heemskerk. De kosten die wij maken voor de coördinator worden volledig doorbelast aan Heemskerk (project loopt vooralsnog t/m 2027) (€ 98k lasten)

- Het contract met onze huidige IT leverancier OGD verloopt per 1-2-2028, er zijn geen verlengingsmogelijkheden meer. Niet aanbesteden resulteert in onrechtmatigheid en het nemen van een afwijkingsbesluit is vanwege Europese regelgeving (Aanbestedingswet 2012) niet toegestaan. Hiervoor wil team Informatie een aanbestedingstraject opstarten en uitvoeren. Om dit aanbestedingstraject op een zorgvuldige wijze uit te voeren willen wij dit doen onder begeleiding van een externe projectleider die ervaring heeft met dit soort aanbestedingen. Beoogde startdatum van het traject is 1 september 2026 en einddatum is 1 mei 2028, dit biedt ruimte voor een nazorgperiode. De periode tot 1 september 2026 wordt benut voor het uitvoeren van een impactanalyse, met scenario-bepaling en scope- bepaling, dit dient als imput voor de projectopdracht en daaruitvoortvloeiend het projectplan en aanbestedingsplan de uitvoering hiervan doet Team Informatie in eigen beheer. Verwacht wordt dat de structurele kosten voor de IT dienstverlening gelijk blijven, echter een concreter beeld hebben wij hierbij op een later moment, voor nu wordt dus alleen een incidenteel budget aangevraagd. (€ 182k lasten in 2027 en € 34k lasten in 2028).

Structurele reserve mutaties

Hieronder worden de reservemutaties weergegeven die als structureel zijn aangemerkt. Dit wordt afzonderlijk toegelicht, omdat reservemutaties binnen een gemeentelijke begroting in principe incidenteel van aard zijn.

bedragen x € 1.000

Wat	Ontr/Toev	2027	2028	2029	2030
Totaal	**Ontr**	**681**	**651**	**480**	**480**
	Toev	**-1.324**	**-1.170**	**-1.162**	**-1.162**
Reserve Dekking Kapitaallasten P2	Ontr	114	113	112	112
Reserve Dekking Kapitaallasten P2	Toev	-1.214	-1.068	-1.068	-1.068
Reserve Dekking Kapitaallasten P3	Ontr	28	27	27	27
Reserve Dekking Kapitaallasten P5	Ontr	518	511	320	320
Reserve Dekking Kapitaallasten P5	Toev	-110	-102	-93	-93
Reserve Voertuigen	Ontr	22	-	22	22

De reserve "Reserve dekking kapitaallasten" is structureel van aard aangezien deze wordt ingezet ter dekking van een geactiveerde investering.
De reserve voertuigen, is voor dekking van de kapitaallasten van de investeringskredieten voor voertuigen en daarmee ook structureel van aard.

Structureel begrotingssaldo

Hieronder is inzichtelijk gemaakt hoe het structurele begrotingssaldo kan worden herleid uit de saldo van de Begroting 2027-2030. De incidentele baten en lasten worden apart toegelicht. Het structurele saldo van 2027 sluit positief.

bedragen x € 1.000

Structureel begrotingssaldo	2027	2028	2029	2030
Baten exclusief mutaties reserves	268.250	262.415	259.421	262.404
Lasten exclusief mutaties reserves	-269.452	-265.020	-260.540	-261.286
Geraamd saldo van baten en lasten	*-1.203*	*-2.605*	*-1.119*	*1.118*
Onttrekkingen reserves	3.677	2.927	1.415	1.313
Toevoegingen reserves	-1.784	-1.630	-1.622	-1.622
Geraamd resultaat	***691***	***-1.308***	***-1.325***	***810***
Incidentele baten (excl. reserveonttrekkingen)	5.071	1.660	1.000	1.000
Incidentele lasten (excl. reservestortingen)	-7.429	-2.973	-1.036	-1.036
Incidentele onttrekkingen reserves	2.996	2.276	935	833
Incidentele toevoegingen reserves	-460	-460	-460	-460
Saldo van incidentele baten en lasten	*179*	*503*	*439*	*337*
Structureel begrotingssaldo	**512**	**-1.811**	**-1.764**	**473**

Uiteenzetting financiële positie

In dit onderdeel wordt een overzicht gegeven van de financiële positie van de gemeente voor de periode 2027-2030. Om hierin een helder inzicht te bieden, is dit hoofdstuk onderverdeeld in vier onderdelen:

- Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen
  In de begroting aandacht besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare omvang. Hieronder vallen onder meer toekomstige aanspraken van zowel huidige als voormalige medewerkers op uitkeringen en vergoedingen.
- Financiering
  In de paragraaf financiering worden de geraamde langlopende leningen voor de jaren 2027 tot en met 2030 weergegeven.
- Geprognosticeerde begin- en eindbalans
  In dit onderdeel worden de geprognosticeerde begin- en eindbalansen weergegeven. Hiermee wordt inzicht gegeven in de verwachte ontwikkeling van de bezittingen, schulden en het eigen vermogen van de gemeente gedurende de begrotingsperiode.
- Reserves
  Hier wordt inzicht gegeven in de ontwikkeling van de reserves. De geraamde toevoegingen en onttrekkingen worden toegelicht, zodat zichtbaar wordt hoe de omvang van de reserves zich gedurende de begrotingsperiode ontwikkelt.
- Voorzieningen
  In dit onderdeel wordt de ontwikkeling van de voorzieningen weergegeven. Hierbij wordt inzicht gegeven in de geraamde toevoegingen en aanwendingen en de gevolgen daarvan voor de omvang van de voorzieningen.
- EMU-saldo
  Hier wordt het geraamde EMU-saldo gepresenteerd. Het EMU-saldo geeft inzicht in het effect van de gemeentelijke baten en lasten op het overheidssaldo, zoals dat wordt gehanteerd binnen de Europese begrotingsregels.
- De investeringen zijn opgenomen in de paragraaf investeringen. Hier wordt het onderscheid in classificatie tussen economisch en maatschappelijk nut van de investeringen aangegeven.

Arbeidskosten gerelateerde verplichtingen

Conform de artikel 20 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de begroting aandacht besteed aan jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbare omvang. Hieronder vallen onder meer toekomstige aanspraken van zowel huidige als voormalige medewerkers op uitkeringen en vergoedingen. Het betreft onder andere verplichtingen die samenhangen met vakantiedagen, wachtgelden voor voormalig wethouders, pensioenverplichtingen van wethouders, WW-verplichtingen en verplichtingen uit hoofde van de WAO, WIA en WGA.

Het BBV schrijft voor dat voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen met een structureel en vergelijkbaar jaarlijks volume geen voorziening mag worden gevormd. Deze lasten worden daarom rechtstreeks verwerkt in de exploitatie en zijn opgenomen in de begroting en meerjarenraming.

Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen waarvan de omvang niet als vergelijkbaar of structureel kan worden aangemerkt, dient wel een voorziening te worden gevormd. Om die reden heeft de gemeente Velsen een voorziening voor de pensioenverplichtingen van (voormalige) wethouders.
Het saldo verloop van deze voorziening is opgenomen in het onderdeel 'Voorzieningen'.

Financiering

Conform de artikel 20 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de financiële begroting afzonderlijk aandacht besteed aan de financiering, hiertoe is hieronder weergegeven wat de geraamde langlopende leningen zijn voor de jaren 2027 tot en met 2030 op basis beginstand 2027 en de verwachte aflossing en aantrekking van nieuwe leningen.

Bedragen x € 1.000

Leningenportefeuille	2027	2028	2029	2030
Boekwaarde 1 januari	115.000	140.000	140.000	140.000
Aflossing	10.000	10.000	10.000	10.000
Nieuwe leningen	35.000	10.000	10.000	10.000

Geprognoticeerde begin- en eindbalans

Conform het artikel 20 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt een geprognosticeerde begin- en eindbalans van het begrotingsjaar, aangegeven. De balans bevat ten minste die posten om het EMU-saldo te kunnen berekenen.

Begrote Activa (bedragen x € 1.000)	Rekening	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Immateriële vaste activa	1.470	1.459	1.497	1.417	1.338	1.271
Materiële vaste activa	188.367	185.212	213.603	211.086	209.488	205.042
Financiële vaste activa	3.688	3.757	3.694	3.630	3.567	3.504
Totaal vaste activa	**193.524**	**190.428**	**218.794**	**216.133**	**214.393**	**209.817**
Voorraden	361	-	-	-	-	-
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	30.755	21.599	28.098	26.817	25.505	26.807
Liquide middelen	1.616	1.137	1.186	1.313	1.212	1.237
Overlopende activa	15.136	12.393	13.178	13.569	13.047	13.047
Totaal vlottende activa	**47.868**	**35.129**	**42.461**	**41.699**	**39.763**	**41.090**
Totaal Activa	**241.392**	**225.557**	**261.255**	**257.832**	**254.156**	**250.907**

Begrote Passiva (bedragen x € 1.000)	Rekening	Begroting				
	2025	2026	2027	2028	2029	2030
Eigen vermogen	67.916	62.849	61.647	59.042	57.923	59.063
Voorzieningen	13.973	13.273	12.549	12.302	12.406	12.511
Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer	116.786	115.000	143.391	140.874	139.276	134.830
Totaal vaste passiva	**198.675**	**191.122**	**217.586**	**212.217**	**209.605**	**206.382**
Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	14.810	20.869	23.168	22.443	21.654	21.285
Overlopende passiva	27.906	13.566	20.501	23.172	22.897	23.218
Totaal vlottende passiva	**42.717**	**34.435**	**43.669**	**45.615**	**44.551**	**44.525**
Totaal Passiva	**241.392**	**225.557**	**261.255**	**257.832**	**254.156**	**250.907**

Reserves

In onderstaande tabel is het verloop van alle reserves weergegeven. De reserves waarvoor in de Najaarsnota 2026 is voorgesteld deze in te stellen en waarvoor een mutatie is opgenomen, zijn aan het overzicht toegevoegd.

Het in de Najaarsnota 2026 gepresenteerde voordelige saldo over 2026 is in het overzicht verwerkt als een toevoeging aan de algemene reserve om de geprognosticeerde stand per 1 januari 2027 te bepalen.

bedragen x € 1.000	Stand 1-1-2027	Stand 1-1-2028	Stand 1-1-2029	Stand 1-1-2030	Stand 1-1-2031
Totaal	**62.850**	**60.956**	**59.659**	**59.866**	**60.196**
Algemene reserve	26.497	26.497	26.497	26.497	26.497
Algemene reserve Grondbedrijf	1.000	1.000	1.000	1.000	1.000
Reserve Dekking kapitaallasten activa	10.262	10.927	11.446	12.149	12.852
Reserve Visie op Velsen	1.384	1.364	1.344	1.344	1.344
Reserve Klimaat en Duurzaamheid	2.000	2.000	2.000	2.000	2.000
Reserve Winkelfonds Velsen	50	50	50	50	50
Reserve Parkmanagement Middenhavengebied	-	-	-	-	-
Reserve Afvalstoffenheffing	1.340	1.063	1.063	1.063	1.063
Reserve Participatiewet	4.115	3.615	3.115	3.115	3.115
Reserve Sociaal Domein	116	116	116	116	116
Reserve Instroom statushouders	436	436	436	436	436
Reserve Schuldenfonds	860	623	436	253	70
Reserve Sportaccommodaties	1.327	1.327	1.327	1.327	1.327
Reserve Beschermd wonen	387	387	387	387	387
Reserve Versterking Veerkracht inwoners	866	457	35	35	35
Reserve Onderhoud openbare ruimte	3.485	3.485	3.485	3.485	3.485
Reserve Rioleringstarieven	1.719	1.609	1.499	1.389	1.279
Reserve Stedelijke vernieuwing	2.608	2.212	1.817	1.421	1.025
Reserve Voertuigen	44	22	22	-	-
Reserve Ontwikkelplan Hofgeest	1.580	1.483	1.194	1.194	1.194
Reserve FLO	384	434	542	756	1.072
Reserve budgetoverheveling	429	329	329	329	329
Reserve COA-Middelen	1.911	1.469	1.469	1.469	1.469
Reserve Grote Hout/binnenvaartkade	49	49	49	49	49
Reserve Oud-IJmuiden	-	-	-	-	-

Voorzieningen

In onderstaande tabel is het verloop van alle voorzieningen weergegeven.

bedragen x € 1.000	Stand 1-1-2027	Stand 1-1-2028	Stand 1-1-2029	Stand 1-1-2030	Stand 1-1-2031
Totaal	**15.560**	**17.251**	**18.783**	**20.315**	**21.848**
Voorziening pensioenen wethouders	5.907	5.907	5.907	5.907	5.907
Voorziening spaarverlof	84	84	84	84	84
Voorziening onderhoud gebouwen	4.361	5.499	6.637	7.774	8.912
Voorziening groot onderh.Westtribune Telstar	33	33	33	33	33
Voorziening onderhoud graven	1.172	1.287	1.403	1.518	1.634
Voorziening vooruitontv. herinr. openbare ruimte	155	155	155	155	155
Voorziening rioolinvesteringen	3.848	4.286	4.565	4.844	5.123

EMU-saldo

Het exploitatiesaldo (i.e. het saldo van de rekening van baten en lasten) waar decentrale overheden mee werken is een saldo in “baten-lasten” termen. Voor het EMU-saldo zijn echter alleen de transacties met derden relevant. Om het EMU-saldo af te leiden uit het exploitatiesaldo dienen er correcties op het exploitatiesaldo te worden uitgevoerd. Interne verrekeningen in de administraties van decentrale
overheden zijn in het exploitatiesaldo verwerkt, maar zijn geen transacties met derden en maken dus geen deel uit van het EMU-saldo. Voorbeelden hiervan zijn afschrijvingen en dotaties aan voorzieningen.
Daarnaast zijn er ook baten en lasten die voor het EMU-saldo wel van belang zijn, maar die niet via de exploitatie lopen. Een voorbeeld hiervan zijn de investeringen die op de balans worden geactiveerd.

bedragen x € 1.000

Wat		2026	2027	2028	2029	2030
1 (+)	Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-5.067	-1.203	-2.605	-1.119	1.138
2 (-)	Mutatie (im)materiële vaste activa	-3.165	28.429	-2.597	-1.677	-4.513
3 (+)	Mutaties voorzieningen	1.587	1.691	1.532	1.532	1.532
4 (-)	Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	-	-	-	-	-
5 (-)	Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	-	-	-	-	-
EMU-Saldo		**-315**	**-27.940**	**1.524**	**2.090**	**7.183**

Investeringen

Conform de artikel 20 van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) wordt in de begroting afzonderlijk aandacht besteed aan de investeringen. Omdat hier al uitvoerig aandacht wordt besteed in de paragraaf 'Investeringen' is hieronder alleen een totaal overzicht gegeven van alle investeringen met economisch nut en alle investeringen met maatschappelijk nut die nu geraamd zijn om te activeren in de komende vier jaar.

bedragen x € 1.000

Investeringsbedragen	2027	2028	2029	2030	Totaal
Economisch nut	21.472	4.650	2.859	4.411	33.392
Maatschappelijk nut	15.572	2.265	6.663	2.538	27.038
Totaal	**37.044**	**6.915**	**9.522**	**6.949**	**60.430**

Taakvelden

Hieronder is per taakveld weergegeven wat de lasten en baten zijn voor de begroting 2027 met als vergelijking de jaarrekening 2025 en begroting 2026.

(Bedragen x €1.000)

Overzicht taakvelden		Rekening 2025			Begroting 2026			Begroting 2027		
Nr.	**Omschrijving**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
0.1	Bestuur	-6.006	315	-5.691	-6.194	0	-6.194	-6.274	0	-6.274
0.10	Mutaties reserves	-7.748	9.804	2.057	-4.417	13.447	9.030	-1.784	3.677	1.893
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	0	0	0	0	0	0	-543	0	-543
0.2	Burgerzaken	-2.516	1.701	-814	-3.079	1.568	-1.511	-3.429	1.648	-1.780
0.3	Beheer overige gebouwen en gronden	-2.297	5.727	3.430	-1.403	3.078	1.676	-2.178	3.143	965
0.4	Overhead	-32.628	2.155	-30.472	-26.230	2.025	-24.205	-28.897	1.179	-27.718
0.5	Treasury	149	1.143	1.293	834	1.260	2.094	493	1.155	1.648
0.61	OZB woningen	-1.034	10.542	9.508	-12	11.640	11.628	-955	11.732	10.777
0.62	OZB niet-woningen	0	11.281	11.281	0	12.286	12.286	-138	12.394	12.257
0.63	Parkeerbelasting	-1.415	310	-1.105	-1.615	320	-1.295	-62	480	418
0.64	Belastingen overig	-11	474	464	-8	582	574	-65	601	536
0.7	Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	0	155.267	155.267	0	156.788	156.788	0	162.526	162.526
0.8	Overige baten en lasten	385	1.550	1.935	-345	0	-345	-525	0	-525
0.9	Vennootschapsbelasting (VpB)	17	0	17	-62	0	-62	-64	0	-64
0	**Bestuur en ondersteuning**	**-53.102**	**200.271**	**147.169**	**-42.531**	**202.993**	**160.463**	**-44.420**	**198.535**	**154.114**
1.1	Crisisbeheersing en brandweer	-8.536	37	-8.500	-8.434	102	-8.332	-8.666	0	-8.666
1.2	Openbare orde en veiligheid	-3.966	156	-3.810	-6.481	252	-6.228	-5.712	163	-5.549
1	**Veiligheid**	**-12.502**	**193**	**-12.309**	**-14.915**	**354**	**-14.561**	**-14.378**	**163**	**-14.215**
2.1	Verkeer en vervoer	-14.929	4.431	-10.498	-24.268	4.152	-20.116	-13.737	2.714	-11.023
2.2	Parkeren	-146	4	-141	-82	0	-82	-114	0	-114
2.4	Economische havens en waterwegen	-441	445	5	-660	723	63	-464	738	274
2	**Vervoer**	**-15.515**	**4.881**	**-10.634**	**-25.009**	**4.875**	**-20.135**	**-14.315**	**3.452**	**-10.863**
3.1	Economische ontwikkeling	-668	0	-668	-799	16	-783	-1.210	0	-1.210
3.2	Fysieke bedrijfsinfrastructuur	-738	719	-19	-992	797	-195	0	0	0
3.3	Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	-454	346	-108	-661	431	-231	-556	326	-230
3.4	Economische promotie	-906	855	-51	-1.262	1.143	-119	-728	1.274	547
3	**Economie**	**-2.765**	**1.920**	**-845**	**-3.714**	**2.386**	**-1.328**	**-2.493**	**1.600**	**-893**
4.1	Openbaar basisonderwijs	-218	0	-218	-245	0	-245	-325	0	-325
4.2	Onderwijshuisvesting	-2.483	48	-2.434	-4.648	50	-4.598	-2.916	50	-2.866
4.3	Onderwijsbeleid en leerlingzaken	-5.243	3.496	-1.747	-5.700	3.185	-2.516	-5.556	2.969	-2.587
4	**Onderwijs**	**-7.944**	**3.545**	**-4.399**	**-10.593**	**3.235**	**-7.358**	**-8.797**	**3.019**	**-5.778**
5.1	Sportbeleid en activering	-659	360	-299	-831	513	-318	-536	133	-403
5.2	Sportaccommodaties	-8.088	2.336	-5.753	-7.835	2.551	-5.284	-8.404	2.675	-5.729

5.3	Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	-3.010	0	-3.010	-2.717	0	-2.717	-3.406	0	-3.406
5.4	Musea	-1.021	300	-721	-476	23	-453	-589	23	-567
5.5	Cultureel erfgoed	-624	24	-600	-531	19	-512	-600	19	-581
5.6	Media	-2.799	127	-2.672	-2.806	19	-2.787	-2.654	0	-2.654
5.7	Openbaar groen en (openlucht) recreatie	-8.170	1.741	-6.429	-8.188	1.393	-6.795	-8.222	1.355	-6.866
5	**Sport, cultuur en recreatie**	**-24.372**	**4.888**	**-19.484**	**-23.384**	**4.518**	**-18.867**	**-24.411**	**4.205**	**-20.206**
6.1	Samenkracht en burgerparticipatie	-14.270	10.155	-4.115	-17.365	9.364	-8.001	-12.807	2.240	-10.567
6.21	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Wmo	-1.377	0	-1.377	-1.663	0	-1.663	-1.512	0	-1.512
6.22	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	-2.201	0	-2.201	-2.432	0	-2.432	-2.652	0	-2.652
6.23	Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	-772	0	-772	-918	0	-918	-962	0	-962
6.3	Inkomensregelingen	-36.479	30.908	-5.572	-39.008	32.599	-6.409	-38.655	30.977	-7.679
6.4	Begeleide participatie	-4.868	0	-4.868	-5.100	0	-5.100	-5.023	0	-5.023
6.5	Arbeidsparticipatie	-4.451	27	-4.424	-5.391	0	-5.391	-6.270	0	-6.270
6.60	Hulpmiddelen en diensten (Wmo)	-2.035	6	-2.029	-2.307	0	-2.307	-2.221	0	-2.221
6.711	Huishoudelijke hulp (Wmo)	-8.152	438	-7.715	-9.091	395	-8.696	-9.852	320	-9.533
6.712	Begeleiding (Wmo)	-4.554	0	-4.554	-4.546	0	-4.546	-4.729	0	-4.729
6.713	Dagbesteding (Wmo)	-3.236	0	-3.236	-3.504	0	-3.504	-3.253	0	-3.253
6.714	Overige maatwerkarrangementen (Wmo)	-119	41	-78	-74	0	-74	-40	0	-40
6.73A	Pleegzorg	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.73B	Gezinsgericht	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6.751	Jeugdhulp ambulant lokaal	-3.397	2	-3.395	-2.940	0	-2.940	-2.945	0	-2.945
6.752	Jeugdhulp ambulant regionaal	-15.356	2	-15.355	-15.173	0	-15.173	-15.429	0	-15.429
6.753	Jeugdhulp ambulant landelijk	-365	0	-365	-300	0	-300	-300	0	-300
6.761	Jeugdhulp met verblijf lokaal	-3.207	0	-3.207	-2.000	0	-2.000	-2.000	0	-2.000
6.762	Jeugdhulp met verblijf regionaal	-6.951	0	-6.951	-7.471	0	-7.471	-7.514	0	-7.514
6.763	Jeugdhulp met verblijf landelijk	-248	0	-248	-993	0	-993	-979	0	-979
6.791	PGB Wmo	-944	0	-944	-862	0	-862	-958	0	-958
6.792	PGB Jeugd	-683	0	-683	-1.040	0	-1.040	-763	0	-763
6.811	Beschermd Wonen (Wmo)	-7	211	204	-229	207	-22	-214	214	0
6.812	Maatschappelijke – en vrouwenopvang (Wmo)	-83	0	-83	-329	0	-329	-245	0	-245
6.821	Jeugdbescherming	-1.441	7	-1.434	-1.293	0	-1.293	-1.549	0	-1.549
6.822	Jeugdreclassering	-221	0	-221	-281	0	-281	-292	0	-292
6.91	Coördinatie en beleid Wmo	-4.660	0	-4.660	-4.116	0	-4.116	-3.811	0	-3.811

6.92	Coördinatie en beleid Jeugd	-2.454	1.160	-1.294	-2.932	1.738	-1.194	-598	0	-598
6	**Sociaal domein**	**-122.529**	**42.955**	**-79.574**	**-131.357**	**44.302**	**-87.055**	**-125.573**	**33.751**	**-91.822**
7.1	Volksgezondheid	-4.381	803	-3.578	-5.044	793	-4.251	-4.518	221	-4.297
7.2	Riolering	-4.284	6.559	2.274	-5.297	7.029	1.732	-5.422	6.919	1.497
7.3	Afval	-9.833	14.117	4.284	-11.123	14.291	3.168	-11.624	14.840	3.215
7.4	Milieubeheer	-5.840	2.568	-3.272	-7.630	3.171	-4.459	-6.219	1.276	-4.943
7.5	Begraafplaatsen en crematoria	-645	606	-39	-734	547	-187	-840	561	-279
7	**Volksgezondheid en milieu**	**-24.984**	**24.653**	**-331**	**-29.828**	**25.831**	**-3.997**	**-28.624**	**23.817**	**-4.807**
8.1	Ruimtelijke ordening	-2.042	763	-1.280	-1.341	1.345	4	-2.040	555	-1.485
8.2	Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	-773	173	-601	-891	802	-89	-891	802	-89
8.3	Wonen en bouwen	-5.357	2.373	-2.984	-5.432	2.318	-3.115	-5.294	2.028	-3.266
8	**Volkshuisv, RO en sted. vernieuwing**	**-8.173**	**3.308**	**-4.865**	**-7.665**	**4.465**	**-3.199**	**-8.225**	**3.385**	**-4.840**
Totaal saldo van baten en lasten		**-271.887**	**286.614**	**14.727**	**-288.996**	**292.960**	**3.963**	**-271.236**	**271.927**	**691**

Bijlagen

Voortgangsrapportage grote projecten

Stadsschouwburg Velsen

Wat is het doel van het project?

Met de uitbreiding van de Stadsschouwburg Velsen geeft de gemeente invulling aan de beleidsdoelen uit de Cultuurvisie Velsen:

1. Het bieden van een stadsschouwburg voor alle inwoners.
2. Het realiseren van een multifunctioneel podium.
3. Het creëren van een breed en divers aanbod dat aansluit op de lokale behoeften

Historie

In november 2022 heeft de gemeenteraad op basis van de businesscase gekozen voor scenario C (R22.077). Dit scenario omvat de renovatie van het bestaande gebouw én nieuwbouw met een vlakkevloerzaal, een filmzaal en studio's voor muziek en dans.

Het oorspronkelijke plan om uiterlijk september 2026 te starten met de bouw en renovatie is niet haalbaar gebleken. De verwachte start van de bouw is verschoven naar maart 2027.
Of deze nieuwe planning haalbaar is, blijft onzeker. De start is afhankelijk van kabinetsplannen om de landelijke stikstofproblematiek aan te pakken. Pas wanneer hier duidelijkheid over is, kan de provincie Noord-Holland besluiten om de behandeling van natuurvergunningen te hervatten. De door de gemeente op 8 mei 2025 ingediende vergunningaanvraag ligt hierdoor nog steeds stil.

Stand van zaken financiën

Het totale investeringsbudget bedraagt momenteel € 25.767.000. Dit budget is als volgt opgebouwd:

- € 21,9 miljoen: Investeringsbedrag conform businesscase Ecorys en raadsbesluit.
- € 0,9 miljoen: Dekking via geoormerkte budgetten voor uitgesteld onderhoud.
- € 2,3 miljoen: Dumava-subsidie (verduurzaming maatschappelijk vastgoed).
- € 0,67 miljoen: Subsidie van de provincie Noord-Holland (programma 'Netten op Zee') voor de inrichting van de omgeving.

De bouwkosten bedragen naar schatting € 17,2 miljoen. Omdat de beoogde startdatum niet wordt gehaald door het ontbreken van de natuurvergunning, staan de budgetten onder druk. De eerdere vertraging tot september 2026 is opgevangen binnen de risicoreserve van het project. De financiële impact van de verdere vertraging naar 2027 wordt in het vierde kwartaal van 2026 definitief in kaart gebracht.

Risico's

Financieel:
De financiële gevolgen van het hernieuwde uitstel kunnen niet meer binnen het huidige projectbudget worden opgevangen. De vertragingskosten bedragen ongeveer € 50.000,- per maand. De exacte financiële impact wordt naar verwachting in het vierde kwartaal van 2026 duidelijk.

Juridisch:
Gemeentelijke vergunningen: De vergunningverlening door de gemeente Velsen loopt momenteel. Uitgangspunt is dat deze procedure voor de start van de bouw is afgerond. Het risico op vertraging of kostenoverschrijding binnen deze specifieke procedure is beperkt.
Provinciale natuurvergunning: De op 8 mei 2025 ingediende aanvraag vloeit voort uit een stikstofuitspraak van de Raad van State (december 2024). De provincie Noord-Holland heeft per brief laten weten dat zij de aanvraag voorlopig niet in behandeling neemt, wegens landelijke onduidelijkheid over het 'additionaliteitsvereiste'. Dit besluit leidde destijds tot een half jaar uitstel en veroorzaakt ook nu de huidige, verdere vertraging.

Asielzoekerscentrum

Wat is het doel van het project?
Met het project willen we een azc realiseren voor de opvang van 200 vluchtelingen op De Elta in Santpoort-Zuid voor de periode van 10 jaar.

Welke besluiten heeft de raad tot nu toe over dit project genomen? (incl. besluitdatum)
De raad gaf het college in mei 2023 opdracht te onderzoeken op welke locatie opvang van vluchtelingen op land duurzaam mogelijk is. Na de val van het kabinet in juli 2023 nam het college tijdelijk een pas op de plaats. In september 2023 hervatte het college de opdracht op aandringen van de raad om onnodige vertraging te voorkomen.
Op 26 juni 2025 wees de gemeenteraad De Elta aan als locatie voor de duurzame opvang van 200 vluchtelingen voor de periode van 10 jaar. Daarnaast droeg de raad het college op om hiervoor de benodigde ontheffing voor Beschermd Landschap (BL) voor de termijn van 10 jaar bij de provincie Noord-Holland aan te vragen en andere noodzakelijke stappen te zetten. Deze ontheffing is door de provincie verleend op 11 juni 2026.
Vervolgens is op 2 juli 2026 de bestuursovereenkomst inclusief aanvullende werkafspraken ondertekend. Aan deze bestuursovereenkomst worden het leefbaarheidsplan en het veiligheidsplan nog toegevoegd. Deze zijn op dit moment in voorbereiding en worden in de loop van 2026 gefinaliseerd.

Wat is de financiële stand van zaken (gemeentelijk aandeel)?
Sinds de start van het project in 2023 maakten we vooral kosten voor divers onderzoek, het participatietraject en (externe) inhuur van medewerkers. Personeel zetten we in vanuit meerdere domeinen in de organisatie.
We hebben de kosten voor het haalbaarheidsonderzoek over 2024 en 2025 ingediend bij het COA. Al deze kosten zijn door het COA vergoed.

Risico’s

Financiële risico’s
De kosten die wij maken voor het onderzoek naar een landlocatie worden in eerste instantie niet gedekt. Pas wanneer we definitief een locatie realiseren, kunnen we deze gemaakte kosten alsnog declareren. Ondanks dat het COA de kosten voor 2024 en 2025 al vergoedde, ligt er voor de gemeente dus wel een risico.
Daarnaast vraagt dit project veel capaciteit van verschillende afdelingen, waardoor andere werkzaamheden mogelijk vertraging oplopen.

Belangrijke gevolgen voor de samenleving en maatschappelijke weerstand

De impact op de samenleving is groot. Veel inwoners geven aan dat een azc in hun wijk een aantasting van de leefbaarheid is. Ze maken zich zorgen over de veiligheid, maar ook over de druk op voorzieningen. Dit zorgt voor een grote weerstand bij veel inwoners tegen de komst van een azc. Door middel van het op te stellen leefbaarheids- en veiligheidsplan hopen we de zorgen te kunnen bespreken en hier maatregelen op te nemen. Het leefbaarheidsplan wordt nader besproken met de werkgroep, bestaande uit afgevaardigden van verschillende belangengroepen en uiteindelijk ook gepresteerd aan omwonenden. Het veiligheidsplan wordt opgesteld met onder andere de politie.

Lange doorlooptijd
Het realiseren van een azc kent een lange doorlooptijd. Voordat er een azc gebouwd is, zijn we al langere tijd verder. De mogelijke komst van een azc in Santpoort-Zuid krijgt potentieel te maken met allerlei juridische procedures. Dit zorgt dan mogelijk voor vertraging.

Velserbroek BUITEN (Grote Buitendijk)

Doelstelling:
Een toekomstbestendig woon- en leefgebied ontwikkelen dat bijdraagt aan een gevarieerd woningaanbod, ruimte biedt voor ontmoeting en recreatie en de verbinding tussen Velserbroek en Spaarnwoude versterkt.

Historie:
De locatie Velserbroek BUITEN is sinds 2024 in beeld als uitbreidingslocatie. Gezien de woningbouwopgave binnen de gemeente Velsen en de beperkte ruimte binnen de bestaande kernen, is onderzocht op welke wijze het gebied kan bijdragen aan de woonbehoefte.
In 2025 is gestart met het opstellen van de Nota van Uitgangspunten (NvU) voor Velserbroek BUITEN. In samenwerking met bewoners en andere betrokken partijen zijn de kansen, kwaliteiten en aandachtspunten van het gebied verkend. Dit heeft geleid tot de NvU Velserbroek BUITEN, waarin de ambities voor woningbouw, recreatie, landschap, natuur en duurzaamheid zijn uitgewerkt. Deze is op 25 juni 2026 vastgesteld.
Op basis van de NvU wordt de verdere planvorming uitgewerkt.

Financiën:
Bij de start van het project zijn kosten gemaakt voor onderzoeken, participatie, planvorming en de inzet van interne en externe capaciteit. Deze kosten zijn gedekt uit het jaarbudget plankosten actief grondbeleid. Op 25 juni 2026 is er een voorbereidingskrediet verstrekt van € 650.00. Dit bedrag is o.a. om de financiële consequenties verder in beeld te brengen.

Risico’s
Financiële risico's
De financiële haalbaarheid van de gebiedsontwikkeling is afhankelijk van verschillende factoren, zoals de ontwikkeling van bouwkosten, rente, marktomstandigheden en de kosten voor de benodigde infrastructuur en openbare ruimte. Daarnaast bestaat het risico dat de uiteindelijke kosten hoger uitvallen dan vooraf geraamd of dat opbrengsten achterblijven. In de vervolgfase wordt de financiële haalbaarheid verder uitgewerkt.

Ruimtelijke haalbaarheid
Onderzoeken naar milieu, water, natuur, mobiliteit, stikstof en wet- en regelgeving kunnen leiden tot beperkingen of aanvullende voorwaarden voor de ontwikkeling. Hierdoor kan de invulling van het gebied onder druk komen te staan of moeten extra maatregelen worden getroffen om de ontwikkeling mogelijk te maken.

Politieke en maatschappelijke gevoeligheid

De ontwikkeling van Velserbroek BUITEN brengt verschillende ambities op het gebied van woningbouw, landschap, natuur, recreatie, mobiliteit en leefbaarheid samen. Het afwegen van deze ambities en belangen vraagt gedurende het proces om bestuurlijke keuzes. De keuzes die daarbij gemaakt moeten worden, kunnen politiek of maatschappelijk gevoelig zijn.

Lange doorlooptijd
Gebiedsontwikkelingen hebben vaak een lange doorlooptijd. In die periode kunnen wet- en regelgeving, marktomstandigheden, woningbehoeften en beleidsuitgangspunten veranderen. Dit kan gevolgen hebben voor de uitwerking en haalbaarheid van het plan. Daarom toetsen we gedurende het proces of het plan nog aansluit bij de actuele ontwikkelingen en ambities.